

**REZULTATI ANALIZE IZVJEŠĆA SUDIONIKA MOBILNOSTI – ERASMUS+
KLJUČNA AKTIVNOST 1**

*Agencija za mobilnost i programe EU
Odjel za koordinaciju i osiguranje kvalitete programa Erasmus+
U Zagrebu 30. studenoga 2017. godine*

Napomene:

U ovom su izvještaju prikazani deskriptivni sumirani rezultati završnih izvješća sudionika mobilnosti za područje općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja, obrazovanja odraslih i mladih. Podaci su prikazani prema odabranim pitanjima iz završnih izvješća.

Referentno razdoblje i podaci prema području:

Opće obrazovanje

Analizirani su podaci za odlazne mobilnosti osoblja realizirane u razdoblju od 1.1.2015. do 31.12.2016. za natječajne godine 2014., 2015. i 2016.

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

Analizirani su podaci za odlazne mobilnosti osoblja i učenika realizirane u razdoblju od 1.1.2015. do 31.12.2016. za natječajne godine 2014., 2015. i 2016.

Visoko obrazovanje

Analizirani su podaci za odlazne i dolazne mobilnosti studenata i nastavnog i nenastavnog osoblja za mobilnosti unutar programskih zemalja (KA103) i za mobilnosti s partnerskim zemljama (KA107). Analizom su obuhvaćena završna izvješća sudionika koji su mobilnost realizirali u razdoblju od 1.6.2015. do 1.2.2017. za natječajne godine 2015. i 2016. Podaci vezani uz natječajnu godinu 2014. za odlazne i dolazne mobilnosti studenata i nastavnog i nenastavnog osoblja unutar programskih zemalja (KA103) dostupni su u okviru prošlogodišnjeg izvještaja o rezultatima analize završnih izvješća sudionika za visoko obrazovanje.

Obrazovanje odraslih

Analizirani su podaci za odlazne mobilnosti osoblja realizirane u razdoblju od 1.1.2015. do 31.12.2016. za natječajne godine 2014., 2015. i 2016.

Mladi

Analizirana su završna izvješća inozemnih i hrvatskih voditelja razmjena mladih, inozemnih volontera Europske volonterske službe (za hrvatske volontere dostupno je 5 završnih izvješća u Mobility Toolu) i završna izvješća inozemnih i hrvatskih osoba koje rade s mladima. Analizirana su sva završna izvješća dostupna za natječajne godine 2014., 2015. i 2016. do datuma generiranja podataka, odnosno 1.5.2017.

Imenice u muškom rodu rabe se za oba spola.

Profil sudionika prema tipu aktivnosti nije prikazan za osoblje u općem obrazovanju, strukovnom obrazovanju i osposobljavanju i obrazovanju odraslih zbog krivih unosa u IT alate u ranijim godinama provedbe programa Erasmus+ što bi rezultiralo neadekvatnim prikazom navedenih mobilnosti osoblja prema tipu aktivnosti.

SADRŽAJ

UVOD	5
1. OPĆE OBRAZOVANJE	6
Mobilnost osoblja.....	6
Profil osoblja.....	6
Valorizacija i priznavanje mobilnosti	11
Osobni i profesionalni razvoj sudionika te utjecaj na institucije	12
Zadovoljstvo sudionika razdobljem mobilnosti.....	16
2. STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE	17
Mobilnost osoblja.....	17
Profil osoblja.....	17
Valorizacija i priznavanje mobilnosti	22
Osobni i profesionalni razvoj sudionika te utjecaj na institucije	23
Zadovoljstvo sudionika razdobljem mobilnosti.....	27
Mobilnost učenika.....	28
Profil učenika.....	28
Priznavanje mobilnosti	34
Organizacijska podrška i integracija učenika	35
Strani jezici i jezična potpora	37
Osobni razvoj i ishodi mobilnosti	41
Budući izgledi za obrazovanje, osposobljavanje i posao.....	43
3. VISOKO OBRAZOVANJE	45
Mobilnost studenata	45
Profil studenata	45
Akademske priznanje studijskih obveza izvršenih u inozemstvu.....	55
Organizacijski uvjeti i smještaj studenata.....	59
Integracija studenata na odredišnom visokom učilištu/organizaciji	62
Financiranje i troškovi mobilnosti	66
Osobni razvoj i utjecaj razdoblja mobilnosti na buduće obrazovne i profesionalne ishode	68
Mobilnost osoblja.....	71
Profil osoblja.....	71
Vrednovanje nastavne i nenastavne mobilnosti.....	75
Osobni i profesionalni razvoj te utjecaj mobilnosti na matičnu ustanovu	76
4. OBRAZOVANJE ODRASLIH	78
Mobilnost osoblja.....	78
Profil sudionika mobilnosti.....	78

Valorizacija i priznavanje mobilnosti	83
Osobni i profesionalni razvoj sudionika te utjecaj na institucije	84
Zadovoljstvo sudionika razdobljem mobilnosti.....	87
5. MLADI	88
Voditelji Razmjene mladih	88
Profil sudionika.....	88
Uspješnost projekata Razmjene mladih.....	92
Procjena sposobnosti, vještina i rezultata proizašlih iz projekata.....	92
Buduće prilike za rad, obrazovanje i osposobljavanje.....	97
Valorizacija mobilnosti.....	98
Europska volonterska služba.....	100
Profil sudionika.....	100
Procjena sposobnosti, vještina i rezultata proizašlih iz projekata.....	103
Buduće prilike za rad, obrazovanje i osposobljavanje.....	105
Valorizacija mobilnosti.....	105
Zadovoljstvo sudjelovanjem u projektu i kvaliteta Europske volonterske službe	106
Osobe koje rade s mladima	107
Profil sudionika.....	107
Procjena sposobnosti, vještina i rezultata proizašlih iz projekata.....	110
Valorizacija mobilnosti.....	114
MEĐUSEKTORSKA ANALIZA.....	115
Osoblje	115
Učenici i studenti	124
DODATAK: Grafički prikazi.....	134
Opće obrazovanje.....	134
Strukovno obrazovanje i osposobljavanje.....	138
Visoko obrazovanje.....	145
Obrazovanje odraslih	149
Mladi	152

UVOD

Agencija za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU) provela je internu analizu završnih izvješća sudionika mobilnosti koji su sudjelovali u programu Erasmus+ (Ključna aktivnost 1 – Mobilnost pojedinaca u svrhu učenja).

Nastavno na prošlogodišnji izvještaj o rezultatima izvješća sudionika mobilnosti za područje visokog obrazovanja, ove je godine analiza proširena i na ostala sektorska područja te tako uključuje analizu izvješća sudionika mobilnosti za područje općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, visokog obrazovanja, obrazovanja odraslih te mladih. Svrha izvještaja je prikazati krajnje korisnike programa Erasmus+ s posebnim naglaskom na prikaz profila sudionika mobilnosti, njihove povratne informacije vezane uz valorizaciju mobilnosti, osobni i profesionalni razvoj te percepciju utjecaja mobilnosti ako je riječ o osoblju, odnosno povratne informacije o priznavanju mobilnosti, organizacijske uvjete, osobni razvoj i ishode mobilnosti te buduće izglede za obrazovanje, osposobljavanje i posao ako je riječ o učenicima, studentima i ostalim mladim osobama koje su sudjelovale u programu.

Tijekom travnja i svibnja 2017. godine s voditeljima za pojedina programska područja dogovorene su relevantne teme i pitanja za analizu za svako sektorsko područje te je započelo prikupljanje podataka i stvaranje skupova podataka. Podaci su generirani u alatu *Mobility Tool+* i za svako sektorsko područje podaci su spojeni u jedan *dataset* za referentne natječajne godine te su obrađeni u statističkom programu za obradu podataka *IBM SPSS*. U izvještaju su prikazani deskriptivni podaci prema sektorskim područjima i aktivnostima, a za istovjetna pitanja u svim sektorskim područjima provedeni su statistički testovi kako bi se ispitala razlika između pojedinih skupina. Usporedba rezultata prikazana je u poglavlju *Međusektorska analiza*.

1. OPĆE OBRAZOVANJE

Mobilnost osoblja

Profil osoblja

Spol

Najveći broj osoba koje odlaze na mobilnost su ženskog spola s ukupnim udjelom od 82,7 % u odlaznim mobilnostima.

Tablica 1.1. Distribucija sudionika prema spolu

	Broj	%
F	316	82,7
M	66	17,3
Ukupno	382	100

Dobna struktura

Sudionici su prosječne starosti oko 41 godine¹ te je najviše onih u dobnim skupinama od 26 do 35 godina (32,3 %) i od 36 do 45 godina (33,9 %), a nije zanemariv ni udio sudionika u dobnoj skupini od 46 do 55 godina koji čine 25,5 % odlazaka na mobilnost.

Tablica 1.2. Distribucija sudionika prema dobi

	Broj	%
≤ 25	6	1,6
26-35	123	32,3
36-45	129	33,9
46-55	97	25,5
56-65	26	6,8
Ukupno	381	100

Distribucija sudionika prema obrazovnom području

S obzirom na to da su prihvatljive organizacije sudionice programa za provedbu projekata mobilnosti za nastavno osoblje u školama škole, odnosno ustanove koje pružaju obrazovanje na bilo kojoj razini od predškolskog do srednjoškolskog te bilo koja organizacija aktivna na tržištu rada ili u područjima obrazovanja, osposobljavanja i mladih nije iznenađujuće da je za više od polovicu svih sudionika kao obrazovno područje navedeno obrazovanje². Potom, u manjoj su

¹ M=40,9; SD=9,1.

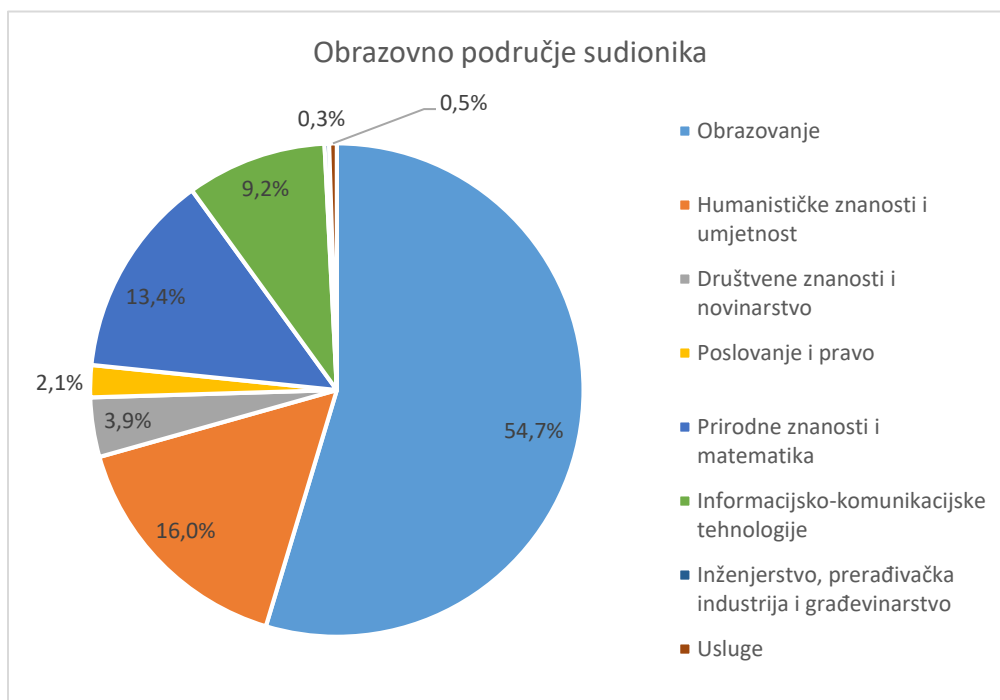
² Također je moguće je da su neki sudionici odabirali područje obrazovanja zato što rade u obrazovnom sustavu, premda su druge struke.

mjeri zastupljeni sudionici iz područja humanističkih znanosti i umjetnosti te prirodnih znanosti i matematike.

Tablica 1.3. Distribucija sudionika prema obrazovnom području

	Broj	%
Obrazovanje	209	54,7
Humanističke znanosti i umjetnost	61	16,0
Društvene znanosti i novinarstvo	15	3,9
Poslovanje i pravo	8	2,1
Prirodne znanosti i matematika	51	13,4
Informacijsko-komunikacijske tehnologije	35	9,2
Inženjerstvo, prerađivačka industrija i građevinarstvo	1	0,3
Usluge	2	0,5
Ukupno	382	100

Grafikon 1.1. Distribucija sudionika prema obrazovnom području

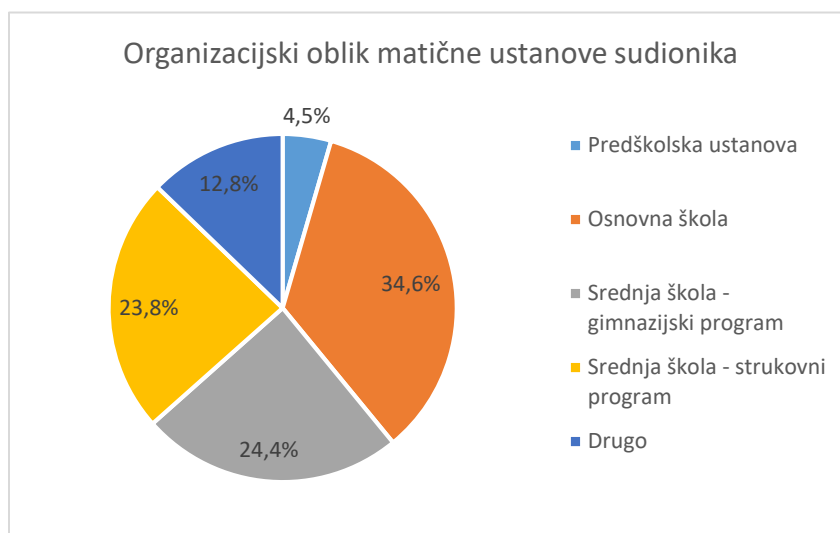
Distribucija sudionika prema organizacijskom obliku matične ustanove

Prema organizacijskom obliku matične ustanove, na mobilnost najčešće odlazi nastavno osoblje srednjih škola različitih programa (gimnazijskog i strukovnog programa) koji čine više od polovice sudionika te iz osnovnih škola (34,6 %), dok osoblje iz predškolskih ustanova u manjoj mjeri odlazi na mobilnost (4,5 %).

Tablica 1.4. Distribucija sudionika prema organizacijskom obliku matične ustanove

	Broj	%
Predškolska ustanova	17	4,5
Osnovna škola	132	34,6
Srednja škola - gimnazijski program	93	24,4
Srednja škola - strukovni program	91	23,8
Drugo	49	12,8
Ukupno	382	100

Grafikon 1.2. Distribucija sudionika prema organizacijskom obliku matične ustanove

Distribucija sudionika prema odredišnoj državi

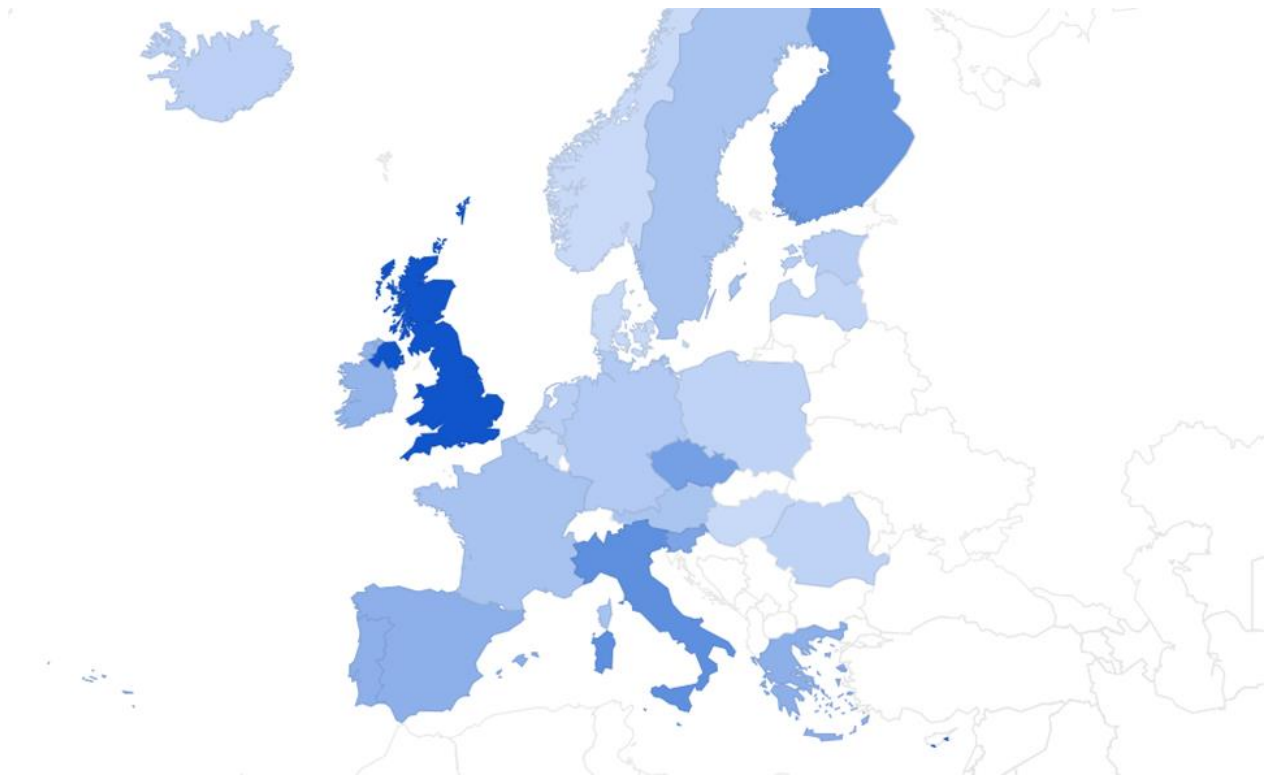
Države u koje sudionici mobilnosti najviše odlaze su Ujedinjeno Kraljevstvo (22,5 %), Italija (8,6 %), Finska (7,9 %), Malta (7,1 %), Češka (6,8 %) i Slovenija (6,3 %) s najmanje 20 sudionika koji su svoju mobilnost realizirali u navedenim državama.

Tablica 1.5. Distribucija osoblja prema odredišnoj državi

	Broj	%
UK	86	22,5
IT	33	8,6
FI	30	7,9
MT	27	7,1
CZ	26	6,8
SI	24	6,3
EL	19	5,0
ES	19	5,0
PT	19	5,0
IE	17	5,0

FR	11	2,9
SE	11	2,9
AT	10	2,6
DE	8	2,1
EE	6	1,6
NL	6	1,6
IS	5	1,3
TR	5	1,3
CY	4	1,1
PL	4	1,1
RO	4	1,1
LV	3	0,8
BE	2	0,5
DK	1	0,3
HU	1	0,3
NO	1	0,3
Ukupno	382	100

Ilustracija 1.1. Distribucija osoblja prema odredišnoj državi

Sudjelovanje u aktivnosti mobilnosti

Većini osoblja ovo je prvi put da odlazi na mobilnost u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje (75,3 %), dok 23,7 % sudionika tvrdi da su već od 2 do 5 puta otišli na mobilnost u okviru navedenih programa. Što se tiče povezanosti mobilnosti i Europskog razvojnog plana ustanove, sudionici u pravilu više smatraju da je njihova mobilnost dobro povezana s Europskim razvojnim planom ustanove (79,3 %), dok 16,2 % njih ne zna je li njihova mobilnost povezana s Europskim razvojnim planom njihove matične ustanove.

Tablica 1.6. Je li ovo bilo vaše prvo razdoblje mobilnosti osoblja financirano u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje?

	Broj	%
Da	283	75,3
Ne	93	24,7
Ukupno	376	100

Tablica 1.7. Molimo navedite koliko ste puta sudjelovali u mobilnosti osoblja financiranoj u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje od 2010.

	Broj	%
Prva mobilnost	283	75,3
2-5 puta	89	23,7
6-10 puta	2	0,5
Više od 10 puta	2	0,5
Ukupno	376	100

Tablica 1.8. Je li vaša aktivnost povezana s Europskim razvojnim planom vaše matične ustanove?

	Broj	%
Da i dobro je povezana	298	79,3
Da, ali nije dobro povezana	13	3,5
Ne znam	61	16,2
Ne	4	1,1
Ukupno	376	100

Valorizacija i priznavanje mobilnosti

Nastavno i nenastavno osoblje koje je sudjelovalo na mobilnosti u okviru područja općeg obrazovanja u većoj mjeri navodi kako su dobili formalno priznanje za aktivnosti koje su uspješno završili u okviru programa Erasmus+, što ističe 95,5 % sudionika mobilnosti. Od ukupno 376 sudionika koji su bili na mobilnosti, njih 303 (80,6 %) dobilo je kao formalno priznanje *Potvrdu o sudjelovanju (Course Specific Certificate)*, 273 (72,6 %) dokument *Europass mobilnost (Europass Mobility Document)* te 17 sudionika (4,5 %) navodi kako je dobilo neki drugi oblik potvrde. Sudionici su mogli dobiti više različitih potvrda kojima im se daje formalno priznanje.

Tablica 1.9. Jeste li dobili formalno priznanje za aktivnosti koje ste uspješno završili u okviru programa (npr. potvrdu, diplomu)?

	Broj	%
Ne	17	4,5
Da	359	95,5
Ukupno	376	100

Tablica 1.10. Koju ste potvrdu dobili?

	Broj	% od broja sudionika
Potvrda o sudjelovanju (<i>Course Specific Certificate</i>)	303	80,6
Dokument Europass mobilnost (<i>Europass Mobility Document</i>)	273	72,6
Drugo	17	4,5
Ukupno	593 ³	n/a

Najveći broj sudionika navodi kako će njihova matična ustanova vrednovati njihovu mobilnost na neformalni način (vrednovanje od strane uprave), što navodi 93,6 % sudionika, potom mali broj sudionika smatra kako će njihova mobilnost biti vrednovana na neki drugi način (2,9 %), odnosno da njihova matična ustanova neće vrednovati njihovu mobilnost (2,4 %) te kako će njihova mobilnost biti vrednovana povećanjem plaće (1,1 %).

Tablica 1.11. Na koji će način matična ustanova vrednovati vašu mobilnost?

	Broj	%
Neformalno vrednovanje uprave	352	93,6
Neće biti vrednovano	9	2,4
Povećanjem plaće	4	1,1
Drugo	11	2,9
Ukupno	376	100

³ Ukupan broj potvrda veći je od ukupnog broja sudionika zato što je jedan sudionik mogao dobiti više potvrda kao formalno priznanje za njihovu mobilnost. Broj sudionika koji su odgovorili na ovo pitanje je 376.

Osobni i profesionalni razvoj sudionika te utjecaj na institucije

Razvoj kompetencija

Najviše nastavnog i nenastavnog osoblja smatra kako je unaprijedilo međuljudske i društvene kompetencije (95,5 % slaže se ili se izrazito slaže s tvrdnjom)⁴, svijest o kulturi i izričaju (94,4 %) i emocionalne vještine (94,2 %). U manjoj mjeri, no opet vrlo pozitivno smatraju kako su razvili kompetencije „učiti kako učiti“ (85,6 % se slaže ili izrazito slaže), praktične vještine (80,1 %), smisao za inicijativu i poduzetništvo (76,1 %) te analitičke vještine (72,6 %). Sudionici su najmanje pozitivno procijenili unaprjeđenje komunikacije na materinjem jeziku zahvaljujući sudjelovanju u okviru programa Erasmus+ s čime se slaže ili izrazito slaže 19,41 % sudionika, dok se njih 48,1 % ne slaže ili izrazito ne slaže da su unaprijedili komunikaciju na materinjem jeziku. 32,5 % sudionika niti se slaže, niti ne slaže vezano uz unaprjeđenje komunikacije na materinjem jeziku.

Tablica 1.12. Procjene sudionika o razvoju kompetencija

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Sudjelujući u ovoj aktivnosti u okviru programa Erasmus+ razvio sam sljedeće kompetencije:					
Komunikacija na materinjem jeziku	33,5	14,6	32,5	9,6	9,8
Praktične vještine (npr. planiranje i organiziranje, upravljanje projektom)	1,3	3,2	15,4	39,4	40,7
Analitičke vještine	1,3	2,9	23,1	44,2	28,5
Smisao za inicijativu i poduzetništvo	2,1	4,3	17,6	44,4	31,7
Učiti kako učiti	1,1	3,5	9,8	35,4	50,3
Međuljudske i društvene kompetencije	0,5	1,6	2,4	21,3	74,2
Emocionalne vještine (npr. veća samopouzdanost)	0,5	1,9	3,5	25,0	69,2
Svijest o kulturi i izričaju	0,8	0,5	4,3	19,7	74,7

Osobni i profesionalni razvoj

Potom, što se tiče osobnog i profesionalnog razvoja, najviše je onih koji smatraju kako su povećali svoje društvene, jezične i/ili kulturne kompetencije (97,3 %), poboljšali svoje vještine stranih jezika (93,9 %), ojačali ili proširili svoju profesionalnu mrežu ili izgradili nove kontakte (93,1 %), naučili od dobrih praksi u inozemstvu (92,6 %), povećali zadovoljstvo svojim poslom (91,5 %), podijelili svoje znanje i vještine s učenicima i/ili drugim osobama (90,4 %), stekli stručne ili praktične vještine relevantne za njihov trenutni posao i profesionalni razvoj (88,3 %) te

⁴ U zagradi je napisan udio pozitivnih odgovora na pitanja, odnosno udio zbroja odgovora *slažem se* i *izrazito se slažem*. Isto vrijedi za cijelo potpoglavlje o osobnom i profesionalnom razvoju sudionika te utjecaju na institucije, osim ako nije naznačeno suprotno.

kako su eksperimentirali i razvili nove prakse učenja i metode podučavanja (88,0 %). U nešto manjoj mjeri, no i dalje vrlo pozitivno sudionici su procijenili kako su poboljšali svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere (75,8 %), kako su poboljšali svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva (74,7 %), kako su ojačali suradnju s partnerskom ustanovom ili organizacijom (70 %) i kako su poboljšali svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (67,0 %). Najnegativnije su procijenili kako su izgradili suradnju s akterima u sferi civilnog društva (28 %) te kako su izgradili suradnju s akterima na tržištu rada (nešto manje od 20 %). Odnosno, 25,1 % sudionika ne slaže se ili se izrazito ne slaže da su izgradili suradnju s akterima u sferi civilnog društva, dok se njih 46 % niti slaže niti ne slaže s navedenom tvrdnjom. Također, 36,7 % sudionika ne slaže ili se izrazito ne slaže kako su izgradili suradnju s akterima na tržištu rada, dok se njih 45,21 % niti slaže niti ne slaže.

Tablica 1.13. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (I)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Osobni i profesionalni razvoj - zahvaljujući ovoj mobilnosti...:					
Naučio sam od dobrih praksi iz inozemstva	0,5	1,6	5,3	22,1	70,5
Eksperimentirao sam i razvio nove prakse učenja i metode podučavanja	1,1	2,7	8,2	29,5	58,5
Stekao sam stručne ili praktične vještine relevantne za moj trenutni posao i profesionalni razvoj	0,8	0,8	10,1	37,8	50,5
Poboljšao sam svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva	1,3	2,7	21,3	44,4	30,3
Ojačao sam ili proširio svoju profesionalnu mrežu ili izgradio nove kontakte	1,1	1,3	4,5	38,0	55,1
Podijelio sam svoje znanje i vještine s učenicima i/ili drugim osobama	1,1	0,5	8,0	35,6	54,8
Ojačao sam suradnju s partnerskom ustanovom/organizacijom	1,6	5,1	23,4	39,4	30,6
Izgradio sam suradnju s akterima na tržištu rada	16,2	20,5	45,2	13,0	5,1
Izgradio sam suradnju s akterima u sferi civilnog društva	11,4	14,4	46,0	20,7	7,5
Poboljšao sam svoje vještine stranih jezika	0,5	0,3	5,3	28,5	65,4
Povećao sam svoje društvene, jezične i/ili kulturne kompetencije	0,0	0,8	1,9	23,9	73,4
Poboljšao sam svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (korištenje računala, interneta, virtualnih platformi za suradnju, softvera, ICT uređaja itd.)	4,5	5,3	23,1	32,7	34,3
Povećao sam zadovoljstvo poslom	0,8	0,5	7,2	27,7	63,8
Poboljšao sam svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere	0,8	2,9	20,5	35,6	40,2

Sudionici se u najvećoj mjeri slažu da su unaprijedili svoje znanje o sustavima obrazovanja u drugim državama (92,8 %) te se najviše njih izrazito slaže da su unaprijedili svoje znanje o sustavima obrazovanja (68,1 %). Potom, u velikoj mjeri navode kako su osvježili svoj stav spram podučavanja/usavršavanja (91,8 %), podijelili svoje znanje i vještine s učenicima ili drugim osobama (91,2 %), kako su povećali svijest o (europskim) mehanizmima financiranja za projekte

u području općeg obrazovanja (87,8 %), kako su povećali svijest o novim metodama procjenjivanja/bodovanja za vještine ili kompetencije stečene u školi/u kontekstu informalnog učenja (87 %). Najmanje, no u velikoj mjeri i dalje vrlo pozitivno procijenili su kako su unaprijedili svoje znanje o predmetu podučavanja i o svom profesionalnom području (83,2 %).

Tablica 1.14. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (II)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Nadalje...:					
Povećao sam svijest o novim metodama procjenjivanja/bodovanja za vještine ili kompetencije stečene u školi/u kontekstu informalnog učenja	1,1	2,4	9,6	32,7	54,3
Unaprijedio sam svoje znanje o predmetu podučavanja/o svom profesionalnom području	1,6	3,5	11,7	34,0	49,2
Podijelio sam svoje znanje i vještine s učenicima i/ili drugim osobama	1,1	0,8	6,9	36,7	54,5
Osvježio sam svoj stav spram podučavanja/usavršavanja	0,8	0,5	6,9	30,3	61,4
Unaprijedio sam svoje znanje o sustavima obrazovanja u drugim državama	1,1	0,8	5,3	24,7	68,1
Povećao sam svijest o (europskim) mehanizmima financiranja za projekte u području općeg obrazovanja	0,8	1,1	10,4	33,2	54,5

Utjecaj na matičnu ustanovu

Što se tiče utjecaja mobilnosti sudionika na njihovu matičnu instituciju, oni najpozitivnije procjenjuju kako će njihovo sudjelovanje dovesti do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju u matičnoj ustanovi (93,4 %), veće motivacije učenika u predmetima koje podučavaju (89,6 %) i internacionalizacije ustanove pošiljatelja (87 %). Smatraju kako je u većoj mjeri njihovo sudjelovanje u mobilnosti dovelo do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju na matičnoj instituciji (78,7 %), do internacionalizacije matične institucije (73,9 %) te kako će dovesti do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom (72,9 %). Nešto manje pozitivno procjenjuju da će njihovo sudjelovanje u okviru programa Erasmus+ dovesti do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju njihovom matičnom ustanovom (66,2 %), a najmanje pozitivno procijenili su kako je dovelo do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom (58 %), do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju matičnom institucijom (54,3 %) te uvođenja novih nastavnih predmeta (51,6 %).

Tablica 1.15. Utjecaj mobilnosti na matičnu instituciju sudionika

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Moje sudjelovanje u programu Erasmus+ imalo je sljedeći utjecaj na ustanovu pošiljatelja:					
Dovest će do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju u ustanovi pošiljatelju	0,8	0,5	5,3	27,4	66,0
Dovelo je do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju ustanovi pošiljatelju	0,8	2,1	18,4	34,6	44,2
Dovest će do veće motivacije učenika u predmetima koje podučavam	1,3	0,5	8,5	31,4	58,2
Dovelo je do uvođenja novih nastavnih predmeta	9,6	9,0	29,8	29,5	22,1
Dovest će do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	5,1	6,1	22,6	35,9	30,3
Dovelo je do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	6,4	7,2	32,2	31,4	22,9
Dovest će do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	1,6	3,2	22,3	38,3	34,6
Dovelo je do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	2,4	6,1	33,5	34,0	23,9
Dovest će do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	1,3	2,1	9,6	28,7	58,2
Dovelo je do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	2,1	2,7	21,3	34,6	39,4

Zadovoljstvo sudionika razdobljem mobilnosti

Sudionici su u velikoj mjeri zadovoljni Erasmus+ iskustvom mobilnosti pa je tako njih 98,4 % navelo kako je zadovoljno ili izrazito zadovoljno iskustvom. Svi sudionici preporučili bi iskustvo mobilnosti kolegi, a svoje iskustvo namjeravaju podijeliti na različite načine. Najviše je onih koji će iskustvo podijeliti na sastanku osoblja (95,7 %) ili na radionici s kolegama (92,6 %), potom pisanim izvještajem (76,6 %) te putem medija (59,6 %) ili na konferenciji (46,3 %).

Tablica 1.16. Općenito, koliko ste zadovoljni vašim Erasmus+ iskustvom mobilnosti? (M=4,9, SD=0,4)

	Broj	%
Izrazito sam nezadovoljan	0	0
Nezadovoljan sam	0	0
Niti sam zadovoljan, niti sam nezadovoljan	6	1,6
Zadovoljan sam	41	10,9
Izrazito sam zadovoljan	329	87,5
Ukupno	376	100

Tablica 1.17. Biste li iskustvo mobilnosti preporučili kolegi?

	Broj	%
Ne	0	0
Da	376	100
Ukupno	376	100

Tablica 1.18. Na koji način planirate podijeliti svoje iskustvo?

	Broj	% od broja sudionika
Na konferenciji	174	46,3
Na sastanku osoblja	360	95,7
Na radionici s kolegama	348	92,6
Putem medija	224	59,6
Ostalo	25	6,7
Pisanim izvještajem	288	76,6
Ukupno	1419 ⁵	n/a

⁵ Broj prelazi ukupan broju sudionika koji su odgovorili na ovo pitanje (376) zbog toga što je bilo moguće odabrati više mogućih odgovora.

2. STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Mobilnost osoblja

Profil osoblja

Spol

Osoblje koje sudjeluje u ovim aktivnostima u većoj je mjeri ženskog spola (64,2 %), dok je oko 36 % osoba muškog spola realiziralo svoju mobilnost u okviru područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Tablica 2.1.1. Distribucija sudionika prema spolu

	Broj	%
F	190	64,2
M	106	35,8
Ukupno	296	100

Dobna struktura

Prosječna dob sudionika je oko 44 godine⁶, a najviše je onih iz dobne skupine od 46 do 55 godina koji odlaze na mobilnost s 33,2 % sudionika, a u nešto manjoj mjeri i onih iz dobne skupine od 36 do 45 godina s 25,1% sudionika i u dobnoj skupini od 26 do 35 godina s 24,1% sudionika.

Tablica 2.1.2. Distribucija sudionika prema dobi

	Broj	%
≤ 25	2	0,7
26-35	71	24,1
36-45	74	25,1
46-55	98	33,2
56-65	50	17,0
Ukupno	295	100

Distribucija prema obrazovnom području

Najviše osoblja koje odlazi na mobilnost dolazi iz obrazovnog područja obrazovanja (31, 4 %)⁷ te inženjerstva, prerađivačke industrije i građevinarstva (22,6 %). U manjoj mjeri zastupljena su područja usluga, zdravstva i socijalne skrbi, društvenih znanosti i novinarstva te agronomije, šumarstva, ribarstva i veterine.

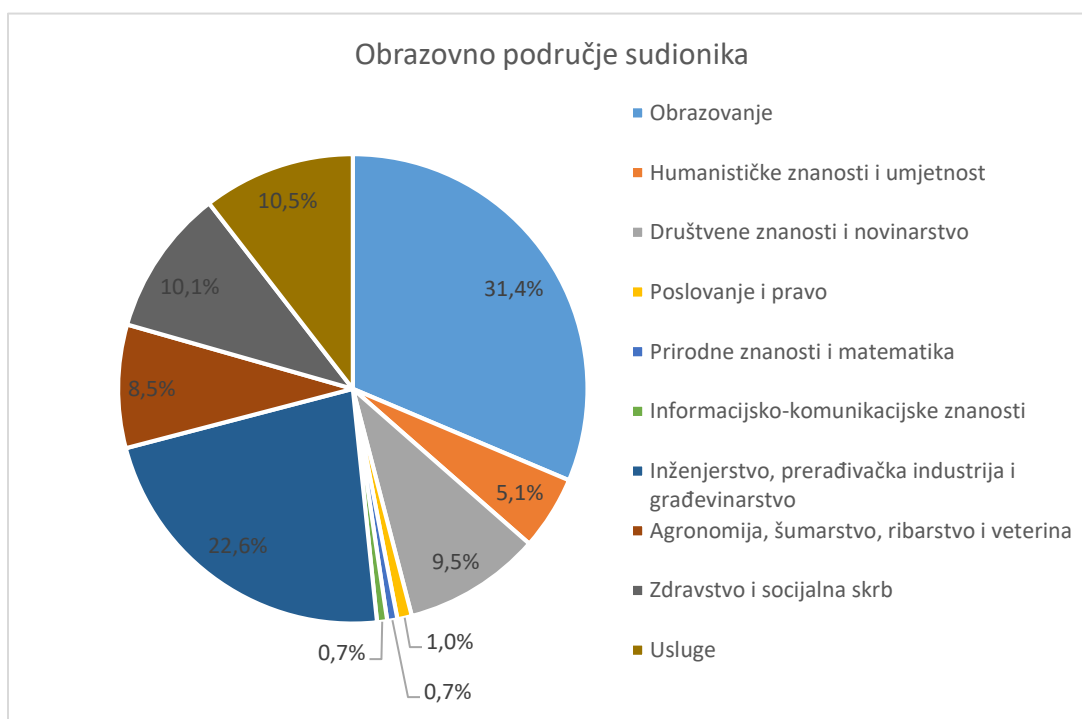
⁶ M=44,3, SD=10,3.

⁷ Napomena: moguće je da su sudionici odabirali područje obrazovanja zato što rade u obrazovnom sustavu, premda su druge struke.

Tablica 2.1.3. Obrazovno područje sudionika

	Broj	%
Obrazovanje	93	31,4
Humanističke znanosti i umjetnost	15	5,1
Društvene znanosti i novinarstvo	28	9,5
Poslovanje i pravo	3	1,0
Prirodne znanosti i matematika	2	0,7
Informacijsko-komunikacijske znanosti	2	0,7
Inženjerstvo, prerađivačka industrija i građevinarstvo	67	22,6
Agronomija, šumarstvo, ribarstvo i veterina	25	8,5
Zdravstvo i socijalna skrb	30	10,1
Usluge	31	10,5
Ukupno	296	100

Grafikon 2.1.1. Obrazovno područje sudionika

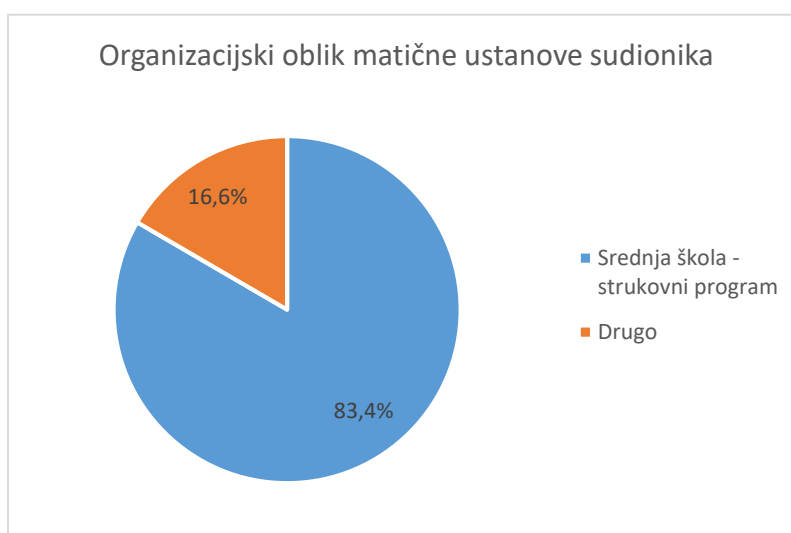
Organizacijski oblik matične ustanove sudionika

Većini sudionika je matična ustanova srednja škola sa strukovnim programom (82,4 %), a u nešto manjoj su mjeri sudionici iz drugih oblika ustanova (16,6%).

Tablica 2.1.4. Organizacijski oblik matične ustanove sudionika

	Broj	%
Srednja škola - strukovni program	247	83,4
Drugo	49	16,6
Ukupno	296	100

Grafikon 2.1.2. Organizacijski oblik matične ustanove sudionika

Distribucija sudionika prema odredišnoj državi

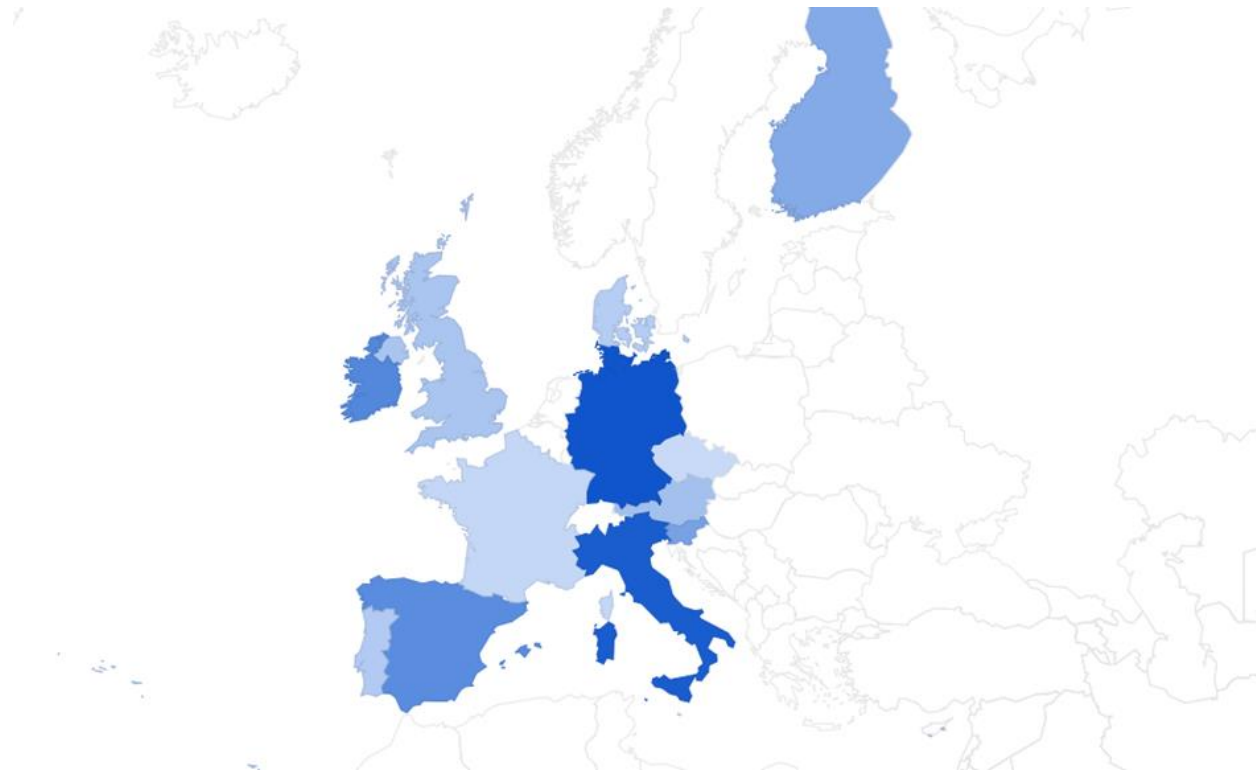
Najviše sudionika odlazi u Njemačku (25,7 %), Italiju (23 %), Irsku (11,2 %), Španjolsku (10,5 %), Sloveniju (7,8 %) i Finsku (6,7 %) s više ili jednako dvadeset sudionika koji su u istaknutim državama realizirali svoju mobilnost.

Tablica 2.1.5. Distribucija sudionika prema odredišnoj državi

	Broj	%
DE	76	25,7
IT	68	23,0
IE	33	11,2
ES	31	10,5
SI	23	7,8
FI	20	6,8
AT	12	4,1
UK	10	3,4

PT	8	2,7
DK	7	2,4
FR	3	1,0
MT	3	1,0
CZ	2	0,7
Ukupno	296	100

Ilustracija 2.1.1. Distribucija osoblja prema odredišnoj državi

Sudjelovanje u aktivnosti mobilnosti

Većini sudionika (72,5 %) ovo je bio prvi put da su otišli na mobilnost u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje, a 27,5 % sudionika već je ranije sudjelovalo u mobilnosti osoblja te im ovo nije bila prva mobilnost.

Tablica 2.1.6. Je li ovo bilo vaše prvo razdoblje mobilnosti osoblja financirano u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje?

	Broj	%
Da	145	72,5
Ne	55	27,5
Ukupno	200	100

Tablica 2.1.7. Molimo navedite koliko ste puta sudjelovali u mobilnosti osoblja financiranoj u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje od 2010.

	Broj	%
Prva mobilnost	145	72,5
2-5 puta	53	26,5
6-10 puta	2	1,0
Više od 10 puta	0	0,0
Ukupno	200	100

Valorizacija i priznavanje mobilnosti

Od nastavnog i nenastavnog osoblja koje je sudjelovalo u aktivnostima u okviru područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, njih 90,5 % dobilo je formalno priznanje za aktivnosti koje su uspješno izvršili u okviru programa Erasmus+. Najveći broj sudionika navodi kako su kao potvrdu dobili dokument *Europass mobilnost* (60,8 %), potom *Potvrdu o sudjelovanju* (23,2 %) i u manjoj mjeri potvrdu o sudjelovanju ustanove domaćina (12,2 %). Nekoliko sudionika navelo je da je dobilo i potvrdu o radu (1,7 %), priznavanje matične institucije (1,1 %) ili neku drugu vrstu potvrde (1,1 %).

Tablica 2.1.8. Jeste li dobili formalno priznanje za aktivnosti koje ste uspješno završili u okviru programa (npr. potvrdu, diplomu)?

	Broj	%
Ne	19	9,5
Da	181	90,5
Ukupno	200	100

Tablica 2.1.9. Koju ste potvrdu dobili?

	Broj	% od broja sudionika
Potvrdu o sudjelovanju ustanove domaćina	22	12,2
Potvrdu o sudjelovanju (<i>Course Specific Certificate</i>)	42	23,2
Dokument Europass mobilnost (<i>Europass Mobility Document</i>)	110	60,8
Priznavanje matične institucije	2	1,10
Potvrdu o radu	3	1,7
Drugo	2	1,1
Ukupno	181	100

Što se tiče vrednovanja mobilnosti, 83 % sudionika navodi kako će njihova matična ustanova vrednovati njihovu mobilnost neformalno, dok je 16 % onih koji navode kako će se njihova mobilnost vrednovati na neki drugi način. Jedna osoba navela je kako joj mobilnost neće biti vrednovana.

Tablica 2.1.10. Na koji će način matična ustanova vrednovati vašu mobilnost?

	Broj	%
Neformalno vrednovanje uprave	166	83,0
Neće biti vrednovano	1	0,5
Drugo	32	16,0
Povećanjem plaće	1	0,5
Ukupno	200	100

Osobni i profesionalni razvoj sudionika te utjecaj na institucije

Razvoj kompetencija

Sudionici smatraju kako su sudjelovanjem u aktivnostima u okviru programa Erasmus+ najviše razvili kompetencije koje se odnose na svijest o kulturi i izričaju (96,5 % se slaže ili izrazito slaže)⁸, potom međuljudske i društvene kompetencije (95 %) te emocionalne vještine (91,5 %). Vrlo pozitivno su ocijenili su kako su razvili praktične vještine (89,5 %), smisao za inicijativu i poduzetništvo (88,5 %), kompetenciju „učiti kako učiti“ (86 %) te analitičke vještine (81 %). Sudionici su najmanje pozitivno procijenili razvoj komunikacije na materinjem jeziku s čime se slaže ili izrazito slaže da su razvili 52 % sudionika mobilnosti, 18 % sudionika ne smatra da su unaprijedili komunikaciju na materinjem jeziku, dok se 30 % niti slaže niti ne slaže.

Tablica 2.1.11. Procjene sudionika o razvoju kompetencija

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Sudjelujući u ovoj aktivnosti u okviru programa Erasmus+ razvio sam sljedeće kompetencije:					
Komunikacija na materinjem jeziku	10,0	8,0	30,0	26,5	25,5
Praktične vještine (npr. planiranje i organiziranje, upravljanje projektom)	0,0	2,5	8,0	45,5	44,0
Analitičke vještine	0	1,5	17,5	46,5	34,5
Smisao za inicijativu i poduzetništvo	0,5	1,0	10,0	41,0	47,5
Učiti kako učiti	0	1,5	12,5	38,5	47,5
Međuljudske i društvene kompetencije	0	0	5,0	30,0	65,0
Emocionalne vještine (npr. veća samopouzdanost)	0	0	8,5	31,5	60,0
Svijest o kulturi i izričaju	0	0,5	3,0	25,5	71,0

Osobni i profesionalni razvoj

Najviše sudionika smatra kako su zahvaljujući mobilnosti povećali svoje zadovoljstvo poslom (97,5 %) te kako su povećali svoje društvene, jezične i/ili kulturne kompetencije (96,5 %) što se vidi iz podataka u tablici 2.1.12. Vrlo pozitivno procjenjuju da su ojačali ili proširili svoju profesionalnu mrežu ili izgradili nove kontakte (91,5 %), da su eksperimentirali i razvili nove prakse učenja i metode podučavanja (89 %), poboljšali svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva (87,5 %), ojačali suradnju s partnerskom ustanovom ili organizacijom (87,5 %), stekli stručne ili praktične vještine relevantne za njihov trenutni posao i

⁸ U zagradi je napisan udio pozitivnih odgovora na pitanja, odnosno udio zbroja odgovora *slažem se* i *izrazito se slažem*. Isto vrijedi za cijelo potpoglavlje o osobnom i profesionalnom razvoju sudionika te utjecaju na institucije, osim ako nije naznačeno suprotno.

profesionalni razvoj (87 %), poboljšali svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere (81 %) te da su poboljšali svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (73 %). Sudionici se u najmanjoj mjeri slažu kako su izgradili suradnju s akterima u sferi civilnog društva (57 %) i kako su izgradili suradnju s akterima u sferi tržišta rada (53,5 %). 8% sudionika se ne slaže ili se izrazito ne slaže da su izgradili suradnju s akterima u sferi civilnog društva i 14,5 % sudionika ne slaže se ili se izrazito ne slaže da su izgradili suradnju s akterima na tržištu rada.

Tablica 2.1.12. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (I)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Osobni i profesionalni razvoj - zahvaljujući ovoj mobilnosti...:					
Eksperimentirao sam i razvio nove prakse učenja i metode podučavanja	1,0	2,5	7,5	46,0	43,0
Stekao sam stručne ili praktične vještine relevantne za moj trenutni posao i profesionalni razvoj	0	1,0	12,0	35,5	51,5
Poboljšao sam svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva	1,0	1,0	10,5	44,0	43,5
Ojačao sam ili proširio svoju profesionalnu mrežu ili izgradio nove kontakte	0	0,5	8,0	31,5	60,0
Ojačao sam suradnju s partnerskom ustanovom/organizacijom	2,0	0,5	10,0	41,0	46,5
Izgradio sam suradnju s akterima na tržištu rada	7,0	7,5	32,0	34,5	19,0
Izgradio sam suradnju s akterima u sferi civilnog društva	3,5	4,5	35,0	33,0	24,0
Povećao sam svoje društvene, jezične i/ili kulturne kompetencije	0	0	3,5	27,0	69,5
Poboljšao sam svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (korištenje računala, interneta, virtualnih platformi za suradnju, softvera, ICT uređaja itd.)	1,5	4,0	21,5	35,5	37,5
Povećao sam zadovoljstvo poslom	0,5	0,5	1,5	35,5	62,0
Poboljšao sam svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere	2,5	2,0	14,5	46,5	34,5

Sudionici su najpozitivnije procijenili kako su unaprijedili svoje znanje o sustavima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u drugim državama (97 %), smatraju kako su osvježili svoj stav spram podučavanja/usavršavanja (94 %), povećali su svijest o (europskim) mehanizmima financiranja za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (94 %) te kako su podijelili svoje znanje i vještine s učenicima i/ili drugim osobama (92,5 %). U manjoj mjeri, no vrlo pozitivno procjenjuju kako su povećali svijest o novim metodama procjenjivanja/bodovanja za vještine ili kompetencije stečene u školi/u kontekstu informalnog učenja (88,5 %) i kako su unaprijedili svoje znanje o predmetu podučavanja, odnosno o svom profesionalnom području (86,5 %).

Tablica 2.1.13. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (II)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Nadalje...:					
Povećao sam svijest o novim metodama procjenjivanja/bodovanja za vještine ili kompetencije stečene u školi/u kontekstu informalnog učenja	0,5	1,0	10,0	40,0	48,5
Unaprijedio sam svoje znanje o predmetu podučavanja/o svom profesionalnom području	1,5	1,0	11,0	39,0	47,5
Podijelio sam svoje znanje i vještine s učenicima i/ili drugim osobama	1,0	0	6,5	34,0	58,5
Osvježio sam svoj stav spram podučavanja/usavršavanja	1,0	0	5,0	33,0	61,0
Unaprijedio sam svoje znanje o sustavima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u drugim državama	0,5	0	2,5	29,5	67,5
Povećao sam svijest o (europskim) mehanizmima financiranja za projekte u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja	1,0	0	5,0	34,0	60,0

Utjecaj na matičnu ustanovu

Što se tiče utjecaja mobilnosti sudionika na njihovu matičnu instituciju, smatraju kako će njihovo sudjelovanje dovesti do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u matičnoj ustanovi (96 %), do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom (94 %) te veće motivacije učenika u predmetima koje podučavaju (93 %). Sudionici također smatraju kako je njihovo sudjelovanje dovelo do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovu pošiljatelju (92 %), kako će dovesti do internacionalizacije ustanove pošiljatelja (91,5 %) i kako je dovelo do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom (89 %). Općenito, sudionici pozitivnije procjenjuju kako će njihovo sudjelovanje doprinijeti razvoju na matičnoj instituciji u budućnosti od toga da je njihovo sudjelovanje već doprinijelo razvoju u određenim pitanjima na matičnoj instituciji. Primjerice, 91,5% sudionika smatra kako će njihovo sudjelovanje u programu dovesti do internacionalizacije njihove matične institucije, dok 82,5 % sudionika smatra da je već dovelo do internacionalizacije. Sudionici najmanje pozitivno procjenjuju kako je njihovo sudjelovanje doprinijelo uvođenju novih nastavnih predmeta/prakse (67 %) i da je dovelo do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju matičnom ustanovom (63 %). Isto tako, najviše sudionika se izrazito ne slaže ili se ne slaže da je njihovo sudjelovanje dovelo do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem (8,5 %) i da je dovelo do uvođenja novih nastavnih predmeta/prakse (10,5 %).

Tablica 2.1.14. Utjecaj mobilnosti na matičnu instituciju sudionika

Moje sudjelovanje u programu Erasmus+ imalo je sljedeći utjecaj na ustanovu pošiljatelja:	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Dovest će do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	0	1,0	3,0	36,0	60,0
Dovelo je do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	0,5	1,5	6,0	41,5	50,5
Dovest će do uvođenja novih nastavnih predmeta/prakse	1,5	3,0	11,0	42,5	42,0
Dovelo je do uvođenja novih nastavnih predmeta/prakse	3,5	7,0	22,5	40,0	27,0
Dovest će do veće motivacije učenika u predmetima koje podučavam	0	0,5	6,5	39,0	54,0
Dovest će do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	1,5	1,5	17,0	39,5	40,5
Dovelo je do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	3,5	5,0	28,5	33,0	30,0
Dovest će do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	0	0	6,0	37,5	56,5
Dovelo je do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	0	0	11,0	41,5	47,5
Dovest će do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	0	1,0	7,5	36,0	55,5
Dovelo je do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	0	3,0	14,5	35,0	47,5

Zadovoljstvo sudionika razdobljem mobilnosti

Svi su sudionici koji su sudjelovali u okviru područja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja pozitivno ocijenili svoje zadovoljstvo iskustvom mobilnosti, pa tako 10,5 % sudionika navodi kako je zadovoljno, a njih 89,5 % je izrazito zadovoljno svojim iskustvom mobilnosti u okviru programa Erasmus+. Svi sudionici preporučili bi iskustvo mobilnosti kolegi. Najviše je onih koji planiraju svoje iskustvo podijeliti na sastanku osoblja (89,5 %), potom na radionici s kolegama (79 %), pisanim izvještajem (70,5 %), putem medija (56,5 %) te u manjoj mjeri na konferenciji (31 %) ili na neke druge načine (4,5 %).

Tablica 2.1.15. Općenito, koliko ste zadovoljni vašim Erasmus+ iskustvom mobilnosti? (M=4,9, SD=0,3)

	Broj	%
Izrazito sam nezadovoljan	0	0
Nisam zadovoljan	0	0
Niti sam zadovoljan, niti sam nezadovoljan	0	0
Zadovoljan sam	21	10,5
Izrazito sam zadovoljan	179	89,5
Ukupno	200	100

Tablica 2.1.16. Biste li iskustvo mobilnosti preporučili kolegi?

	Broj	%
Ne	0	0
Da	200	100
Ukupno	200	100

Tablica 2.1.17. Na koji način planirate podijeliti svoje iskustvo?

	Broj	% od broja sudionika
Na konferenciji	62	31,0
Na sastanku osoblja	179	89,5
Na radionici s kolegama	158	79,0
Putem medija	113	56,5
Ostalo	9	4,5
Pisanim izvještajem	141	70,5
Ukupno	662	n/a

Mobilnost učenika

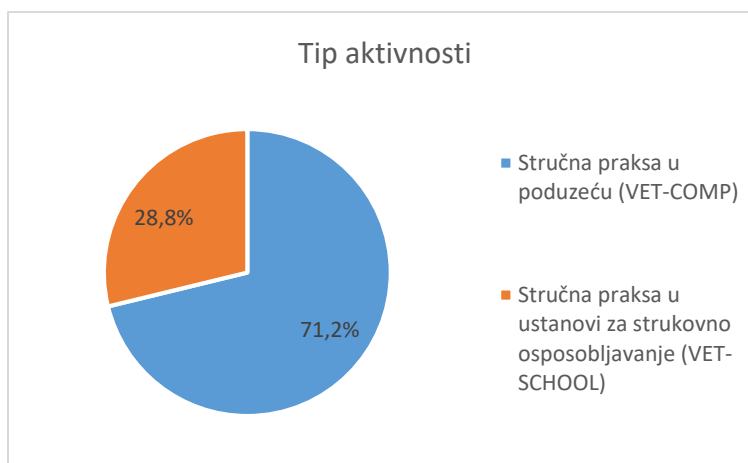
Profil učenika

Većina učenika na mobilnost odlazi na stručnu praksu u poduzeću (71,2 %), a u manjoj mjeri odlaze na stručnu praksu u ustanovu za strukovno osposobljavanje (28,8 %).

Tablica 2.2.1. Tip aktivnosti

	Broj	%
Stručna praksa u poduzeću (VET-COMP)	1547	71,2
Stručna praksa u ustanovi za strukovno osposobljavanje (VET-SCHOOL)	627	28,8
Ukupno	2174	100

Grafikon 2.2.1. Tip aktivnosti

Spol

Nešto više sudionika koji odlaze na mobilnost muškog je spola (54 %), no sudionici su uravnoteženi prema spolu kad je riječ o mobilnosti u okviru koje se obavlja stručna praksa u poduzeću. S druge strane, više je sudionika muškog spola u aktivnostima mobilnosti u okviru kojih učenici obavljaju stručnu praksu u ustanovi za strukovno osposobljavanje, odnosno 65,7 % sudionika je muškog spola, dok je njih 34,3 % ženskog spola.

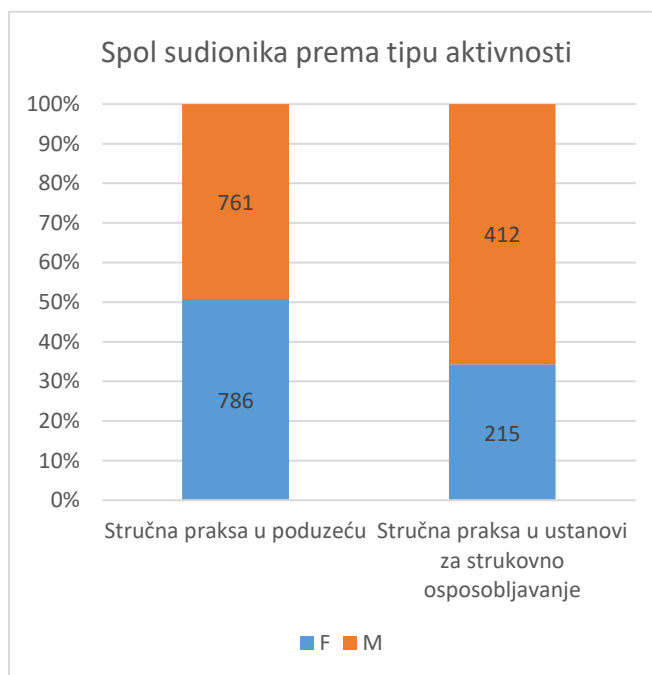
Tablica 2.2.2. Spol sudionika

	Broj	%
F	1001	46,0
M	1173	54,0
Ukupno	2174	100

Tablica 2.2.3. Spol sudionika prema tipu aktivnosti

	Stručna praksa u poduzeću		Stručna praksa u ustanovi za strukovno osposobljavanje		Ukupno	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
F	786	50,8	215	34,3	1001	46,0
M	761	49,2	412	65,7	1173	54,0
Ukupno	1547	100	627	100	2174	100

Grafikon 2.2.2. Spol sudionika prema tipu aktivnosti

Dobna struktura učenika

Prosječna dob sudionika u trenutku odlaska na mobilnost je 17,7 godina, odnosno oko 18 godina. U tablici 2.2.4. možemo uočiti kako se najveći broj sudionika nalazi u dobnoj skupini učenika od 17 i 18 godina. Učenici završnih razreda srednjih škola u većoj mjeri odlaze na mobilnost u odnosu na svoje kolege iz nižih razreda srednje škole.

Tablica 2.2.4. Distribucija učenika prema dobi

	Broj	%
15	15	0,7
16	148	6,8
17	724	33,3
18	947	43,6
19	291	13,4
20	33	1,5

21	2	0,1
Nepoznato	14	0,6
Ukupno	2174	100

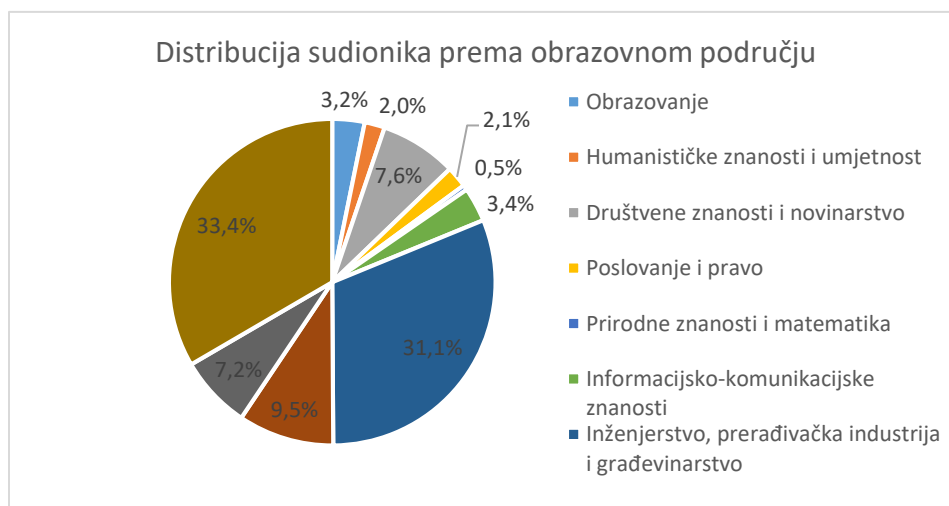
Distribucija učenika prema obrazovnom području

Prema obrazovnom području, većina učenika koji odlaze na mobilnost dolaze iz područja usluga s 33,4 % sudionika te inženjerstva, prerađivačke industrije i građevinarstva s 31,1 % sudionika. U manjoj mjeri sudjeluju i sudionici iz obrazovnog područja agronomije, šumarstva, ribarstva i veterine, društvenih znanosti i novinarstva te zdravstva i socijalne skrbi.

Tablica 2.2.5. Obrazovno područje sudionika

	Broj	%
Obrazovanje	70	3,2 ⁹
Humanističke znanosti i umjetnost	44	2,0
Društvene znanosti i novinarstvo	165	7,6
Poslovanje i pravo	46	2,1
Prirodne znanosti i matematika	10	0,5
Informacijsko-komunikacijske znanosti	74	3,4
Inženjerstvo, prerađivačka industrija i građevinarstvo	677	31,1
Agronomija, šumarstvo, ribarstvo i veterina	207	9,5
Zdravstvo i socijalna skrb	156	7,2
Usluge	725	33,4
Ukupno	2174	100

Grafikon 2.2.3. Obrazovno područje učenika

⁹ Napomena: moguće je da je u IT alate upisano kao obrazovno područje sudionika obrazovanje, premda se obrazuju u nekom drugom području.

Organizacijski oblik matične ustanove sudionika

Većina učenika dolazi iz srednjih škola sa strukovnim programom (89,2 %), a u manjoj mjeri drugih tipova srednjoškolskih ustanova te srednjih škola koje provode i gimnazijski program.

Tablica 2.2.6. Organizacijski oblik matične ustanove učenika

	Broj	%
Srednja škola - gimnazijski program	68	3,1
Srednja škola - strukovni program	1939	89,2
Drugo	167	7,7
Ukupno	2174	100

Organizacijski oblik odredišne ustanove

Najviše učenika svoju je mobilnost realiziralo organizaciji koje je prema svom obliku poduzeće s više od polovice učenika koji su u takvom tipu ustanove realizirali mobilnosti (55,5 %), a u nešto manjoj mjeri učenici su mobilnost realizirali i u strukovnoj školi ili ustanovi za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (27,2 %), odnosno mješavini između poduzeća i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (17,3 %).

Tablica 2.2.7. Organizacijski oblik ustanove primatelja (podatak iz završnih izvješća sudionika mobilnosti)

	Broj	%
Poduzeće	1191	55,5
Mješavina između poduzeća i ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje	370	17,3
Strukovna škola ili ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje	584	27,2
Ukupno	2145	100

Distribucija učenika prema odredišnoj državi

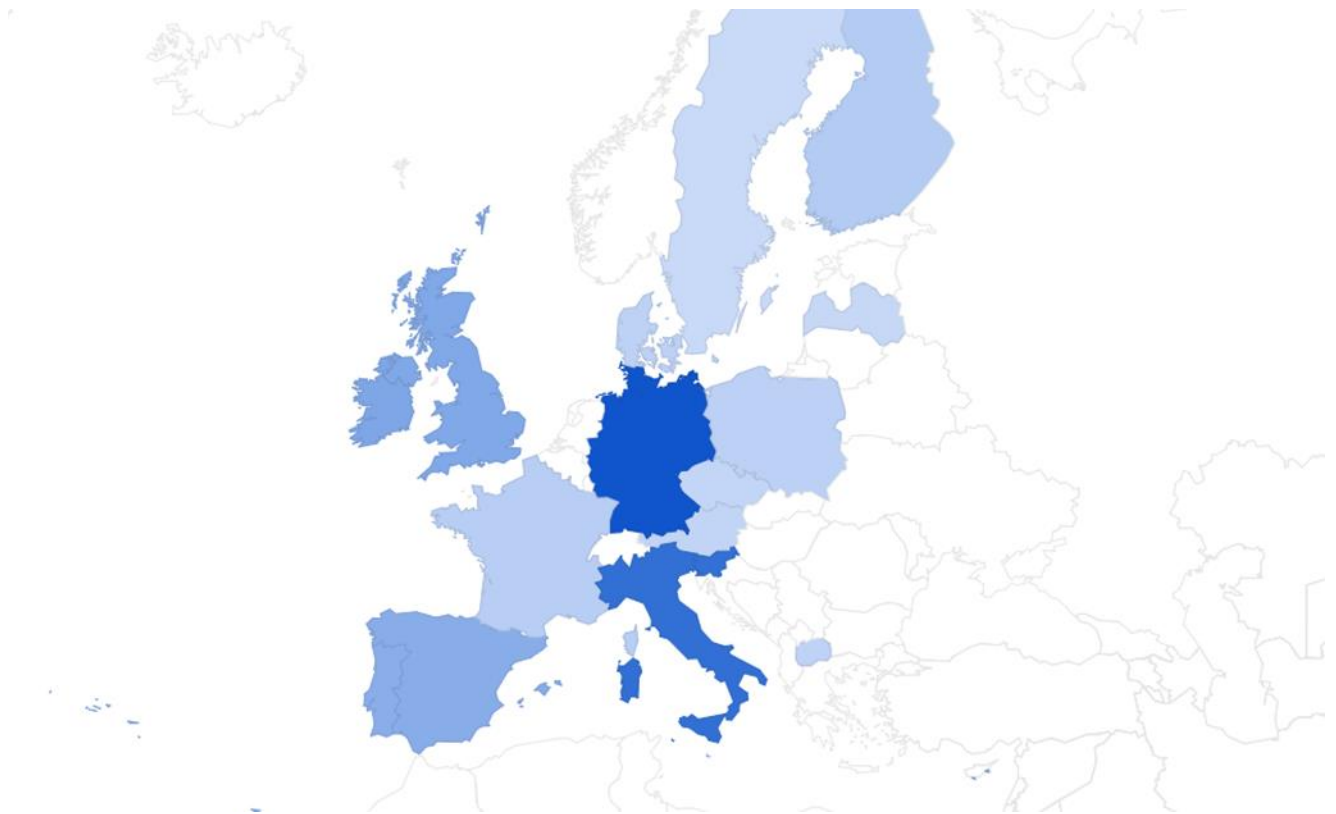
Učenici najčešće odlaze na mobilnost u Njemačku (27,1 %), Italiju (16,8 %) i Sloveniju (16,3 %) te u nešto manjoj mjeri u Irsku, Ujedinjeno Kraljevstvo, Španjolsku i Portugal.

Tablica 2.2.8. Distribucija učenika prema odredišnoj državi

	Broj	%
DE	589	27,1
IT	366	16,8
SI	354	16,3
IE	159	7,3
UK	155	7,1
ES	138	6,4
PT	136	6,3

MT	51	2,4
FI	48	2,2
FR	40	1,8
PL	32	1,5
DK	28	1,3
MK	25	1,2
AT	20	0,9
CZ	18	0,8
LV	10	0,5
SE	5	0,2
Ukupno	2174	100

Ilustracija 2.2.1. Distribucija učenika prema odredišnoj državi

Distribucija učenika prema godini školovanja

Na mobilnost učenici odlaze većinom u višim razredima srednje škole, odnosno u trećem (44,8 %) i četvrtom razredu (31,9 %).

Tablica 2.2.9. Koja ste godina školovanja?

	Broj	%
1	34	1,6
2	441	20,6
3	960	44,8
4	684	31,9
Već sam završio/završila	26	1,2
Ukupno	2145	100

Priznavanje mobilnosti

Većini učenika koji su sudjelovali u okviru programa Erasmus+ priznati su ishodi učenja (88,4 %), a manjem udjelu učenika nisu priznati ishodi učenja za mobilnosti (11,6 %), odnosno 246 učenika istaknulo je kako im nisu priznati ishodi učenja za mobilnost.

Tablica 2.2.10. Jesu li priznati ishodi učenja za vašu mobilnost?

	Broj	%
Ne	246	11,6
Da	1878	88,4
Ukupno	2124	100

Većina učenika kao priznanje mobilnosti dobilo je dokument Europass, odnosno njih 85,1 %, a potom potvrdu o sudjelovanju ustanove primatelja (43,6 %), potvrdu o radu (16,9 %), priznanje matične ustanove (15,4 %) te neku drugu potvrdu ili način priznanja (13,5 %).

Tablica 2.2.11. Na koji su način priznati ishodi učenja?

	Broj	% od ukupnog broja učenika
Europass mobilnost	1598	85,1
Potvrda o sudjelovanju ustanove primatelja	819	43,6
Potvrda o radu	318	16,9
Priznanje matične ustanove	290	15,4
Ostalo	253	13,5
ECVET	21	1,1
Priznanje na nacionalnoj razini	17	0,9
Priznanje na regionalnoj (županijskoj) razini	15	0,9
Ukupno	3331	n/a

Po povratku u matičnu ustanovu 22,6 % učenika trebalo je polagati ispite kako bi dobili priznanje za ishode učenja, dok većina učenika, odnosno njih 77,4 % nije imala takve obaveze.

Tablica 2.2.12. Jeste li morali polagati ispite po povratku u vašu matičnu ustanovu kako biste dobili priznavanje za ishode učenja?

	Broj	%
Ne	1644	77,4
Da	480	22,6
Ukupno	2124	100

Organizacijska podrška i integracija učenika

Učenici su u velikoj mjeri izrazito zadovoljni ili zadovoljni načinom na koji se njihova institucija primateljica nosila s pitanjima, primjedbama ili problemima, odnosno njih 95,5 % iskazalo je zadovoljstvo.

Tablica 2.2.13. Koliko ste zadovoljni načinom na koji se vaša institucija primateljica nosila s pitanjima, primjedbama ili problemima koji su se mogli pojaviti tijekom vašeg sudjelovanja u programu?

	Broj	%
Izrazito sam nezadovoljan	5	0,2
Nisam zadovoljan	9	0,4
Niti sam zadovoljan, niti sam nezadovoljan	84	3,9
Zadovoljan sam	398	18,6
Izrazito sam zadovoljan	1649	76,9
Ukupno	2145	100

Učenici su također u velikoj mjeri zadovoljni s pomoći dobiveno od ustanove primateljice vezano uz pronalazak smještaja, samim smještajem te organizacijom puta za što preko njih 90 % izrazilo zadovoljstvo.

Tablica 2.2.14. Zadovoljstvo smještajem i organizacijom puta

	%				
	IZRAZITO SAM NEZADOVOLJAN	NISAM ZADOVOLJAN	NITI SAM ZADOVOLJAN, NITI SAM NEZADOVOLJAN	ZADOVOLJAN SAM	IZRAZITO SAM ZADOVOLJAN
U kojoj ste mjeri zadovoljni svojim smještajem i organizacijom puta?					
Pomoć dobivena od ustanove primateljice vezano uz pronalazak smještaja	0,2	0,8	3,1	16,1	79,8
Smještajem	0,5	1,0	4,3	20,9	73,3
Organizacijom puta	0,2	1,4	4,6	18,1	75,8

Više od 90 % učenika pozitivno je ocijenila kvalitetu sadržaja prakse, znali su tko je osoba zadužena da im pomogne tijekom prakse, pružena im je odgovarajuća oprema za rad, matična ustanova pomogla im je tijekom prakse, pozitivno su ocijenili kvalitetu metoda poučavanja, pružena im je adekvatna pomoć kako bi pronašli prikladnu organizaciju primatelja, organizacija primateljica bila je u skladu s njihovim potrebama te su znali točno što se od njih očekuje na praksi u inozemstvu. Nešto manje pozitivno u odnosu na ostale tvrdnje, no i dalje u velikoj mjeri pozitivno, učenici su procijenili kako im je trajanje prakse bilo dovoljno dugo kako bi ispunili

svoje ciljeve (87,3 %) te kako su predložene aktivnosti bile izravno povezane s ciljevima prakse u njihovoj matičnoj ustanovi (86,1 %).

Tablica 2.2.15.a. Procjena kvalitete učenja i poučavanja

Kako biste procijenili kvalitetu učenja i poučavanja u vašoj ustanovi primatelju?	%				
	IZRAZITO LOŠA	LOŠA	DOBRA	VRLO DOBRA	JAKO DOBRA
Kvaliteta sadržaja prakse	0,3	0,5	2,1	20,0	77,1
Kvaliteta metoda poučavanja	0,3	0,9	3,1	19,0	76,7

Tablica 2.2.15.b. Procjena kvalitete potpore matične ustanove i ustanove primateljice

Kako biste procijenili kvalitetu potpore vaše matične ustanove i ustanove primateljice?	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Pružena mi je adekvatna pomoć kako bih pronašao prikladnu organizaciju primatelja	0,3	1,1	3,8	18,5	76,3
Organizacija gdje sam obavljao stručnu praksu bila je u skladu s mojim potrebama	0,7	1,2	3,6	20,5	73,9
Znao sam točno što se od mene očekuje u radu i učenju tijekom prakse u inozemstvu	0,8	0,9	4,9	25,2	68,3
Trajanje prakse bilo je dovoljno dugo kako bih ispunio svoje ciljeve	0,9	2,8	9,1	27,2	60,1
Predložene aktivnosti bile su izravno povezane s ciljevima prakse u mojoj matičnoj državi	0,8	2,5	10,6	27,8	58,3
Pružena mi je odgovarajuća oprema za rad	0,3	0,8	2,6	15,5	80,7
Znao sam tko je osoba zadužena da mi pomogne tijekom prakse i da provjeri ishode prakse	0,4	0,8	2,4	12,5	84,0
Moja matična ustanova pomogla mi je tijekom prakse	0,5	0,7	2,9	14,7	81,3

Učenici su vrlo pozitivno procijenili svoj stupanj integracije u svakodnevni život organizacije primateljice, s lokalnim učenicima te drugim Erasmus+, odnosno inozemnim učenicima s više od 90 % pozitivnih procjena za sve aspekte integracije. Međutim, učenici su najpozitivnije procijenili kako su se integrirali u svakodnevni život organizacije primateljice što je pozitivno procijenilo nešto manje od 97 % učenika.

Tablica 2.2.16. Integracija učenika

Kako biste procijenili vaš stupanj integracije?	%				
	VRLO LOŠE	LOŠE	OSREDNJE	DOBRO	VRLO DOBRO
U svakodnevni život organizacije primateljice	0,1	0,1	3,1	24,8	71,9
S lokalnim učenicima	0,3	0,2	6,5	29,3	63,7
S drugim Erasmus+/inozemnim učenicima	0,5	0,2	7,3	27,5	64,6

Strani jezici i jezična potpora

Više od polovice učenika navodi kako je koristilo engleski jezik kao glavni jezik mobilnosti (53,9 %), dok su drugi jezici koji su se u većoj mjeri koristili kao glavni jezici mobilnosti njemački (17,3 %), slovenski (12,5 %) te talijanski (11,9 %) što je i očigledno s obzirom na to da je najviše odlaznih mobilnosti učenika iz Hrvatske zabilježeno u Njemačku, Sloveniju i Italiju.

Tablica 2.2.17. Koji je bio glavni jezik kojeg ste koristili tijekom razdoblja mobilnosti?

	Broj	%
Engleski	1156	53,9
Njemački	372	17,3
Slovenski	269	12,5
Talijanski	256	11,9
Hrvatski	67	3,1
Nizozemski	5	0,2
Portugalski	5	0,2
Španjolski	4	0,2
Estonki	3	0,1
Francuski	3	0,1
Makedonski	2	0,1
Češki	1	0,1
Poljski	1	0,1
Srpski	1	0,1
Ukupno	2145	100

Nešto manje od 90 % učenika smatra kako su tijekom boravka u inozemstvu unaprijedili svoje jezične vještine, dok nešto manje od 3 % učenika smatra kako nisu unaprijedili svoje jezične vještine. Prije mobilnosti, nešto manje od 9 % učenika tečno je govorilo jezik koji su koristili tijekom razdoblja mobilnosti.

Tablica 2.2.18. Smatrate li da ste unaprijedili svoje jezične vještine tijekom boravka u inozemstvu?

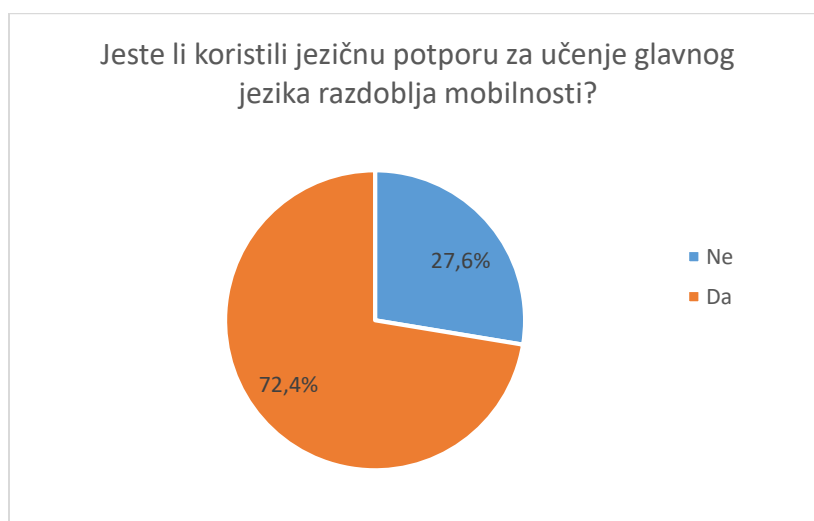
	Broj	%
Ne	58	2,7
Ne, već sam tečno govorio jezik	187	8,7
Da	1900	88,6
Ukupno	2145	100

Što se tiče jezične potpore, 72,4 % učenika koristilo je neku vrstu jezične potpore za učenje glavnog jezika tijekom razdoblja mobilnosti. Od učenika koji su koristili jezičnu potporu, najviše je onih koji su kao vrstu jezične potpore koristili jezični tečaj koji pruža njihova matična ustanova ili organizacija (79,2 %). Ostale su se vrste jezičnih potpora koristile u manjoj mjeri. Najviše učenika koristilo je jezične potpore u trajanju između 10 i 30 sati (49,8 %), a potom slijede oni koji su koristili jezične potpore u trajanju manjem od 10 sati (31,3 %).

Tablica 2.2.19. Jeste li koristili jezičnu potporu za učenje glavnog jezika razdoblja mobilnosti?

	Broj	%
Ne	541	27,6
Da	1417	72,4
Ukupno	2145	100

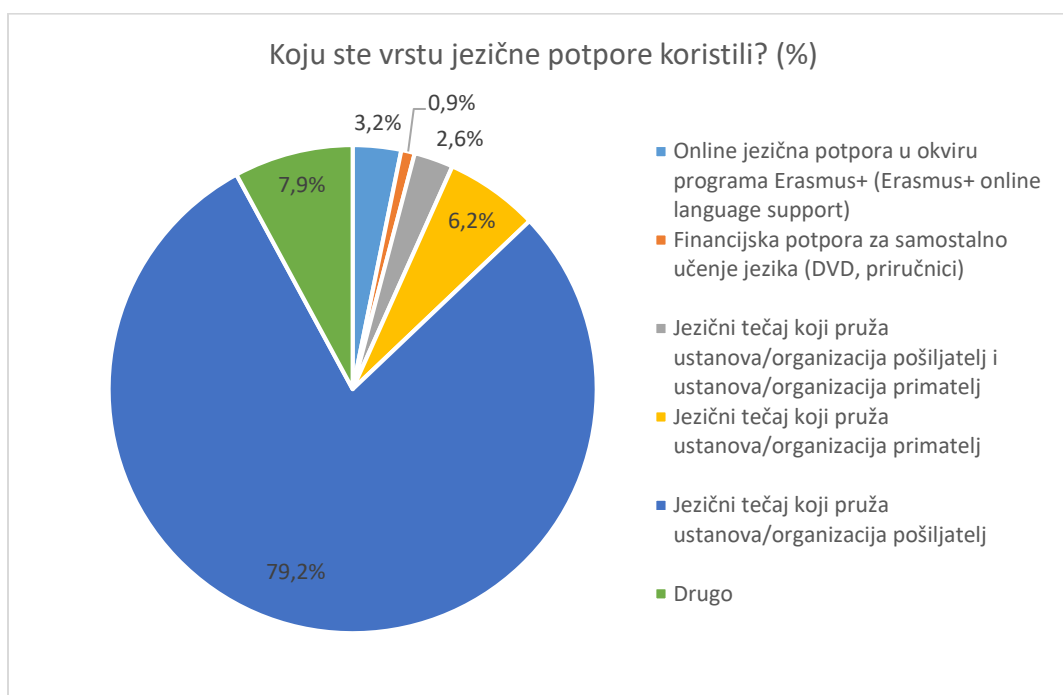
Grafikon 2.2.4. Jeste li koristili jezičnu potporu za učenje glavnog jezika razdoblja mobilnosti?

Tablica 2.2.20. Koju ste vrstu jezične potpore koristili? (Moguće odabrati više odgovora.)

	Broj	%
Online jezična potpora u okviru programa Erasmus+ (<i>Erasmus+ online language support</i>)	47 ¹⁰	3,2
Financijska potpora za samostalno učenje jezika (DVD, priručnici)	14	0,9
Jezični tečaj koji pruža ustanova/organizacija pošiljatelj i ustanova/organizacija primatelj	38	2,6
Jezični tečaj koji pruža ustanova/organizacija primatelj	92	6,2
Jezični tečaj koji pruža ustanova/organizacija pošiljatelj	1179	79,2
Drugo	118	7,9
Ukupno	1488 ¹¹	100

Grafikon 2.2.5. Koju ste vrstu jezične potpore koristili? (Moguće odabrati više odgovora.)

Tablica 2.2.21. Otprilike, koliko sati ukupno?

	Broj	%
Manje od 10 sati	443	31,3
Između 10 i 30 sati	705	49,8
Između 30 i 50 sati	248	17,5

¹⁰ 47 učenika odgovorilo je kako je koristilo Online jezičnu potporu, no prema podacima koje Agencija za mobilnost i programe Europske unije ima o dodijeljenim *Online language support* licencama, njih je bilo 18 do natječajne godine 2017.

¹¹ Broj odgovora prelazi ukupan broj sudionika koji su odgovorili na navedeno pitanje (N=1417) zbog mogućnosti odabira više odgovora.

Više od 50 sati	21	1,5
Ukupno	1417	100

Uz glavni jezik mobilnosti, 58,9 % učenika smatra kako je unaprijedilo svoje poznavanje drugih jezika. Najviše učenika smatra kako je unaprijedilo engleski, njemački, talijanski, portugalski i španjolski jezik uz glavni jezik mobilnosti. S druge strane, 41,12 % učenika smatra kako nije unaprijedilo svoje poznavanje drugih jezika uz glavni jezik mobilnosti.

Tablica 2.2.22. Tijekom razdoblja mobilnosti, jeste li unaprijedili svoje poznavanje drugih jezika uz glavni jezik mobilnosti?

	Broj	%
Ne	882	41,1
Da	1263	58,9
Ukupno	2145	100

Tablica 2.2.23. Poznavanje drugih jezika uz glavni jezik mobilnosti.

Jezik 1	Broj	%	Jezik 2	Broj	%
Engleski	586	46,4	Engleski	127	41,2
Njemački	200	15,9	Španjolski	39	12,7
Talijanski	116	9,2	Poljski	36	11,7
Portugalski	89	7,1	Njemački	30	9,7
Španjolski	74	5,9	Slovenski	18	5,8
Slovenski	49	3,9	Talijanski	17	5,5
Hrvatski	33	2,6	Portugalski	16	5,2
Francuski	26	2,1	Hrvatski	11	3,6
Finski	24	1,9	Francuski	3	1,0
Poljski	19	1,5	Nizozemski	2	0,7
Češki	9	0,7	Ruski	2	0,7
Malteški	8	0,6	Bosanski	1	0,3
Danski	6	0,5	Bugarski	1	0,3
Nizozemski	6	0,5	Danski	1	0,3
Letonski	6	0,5	Irski	1	0,3
Makedonski	3	0,2	Makedonski	1	0,3
Bugarski	2	0,2	Srpski	1	0,3
Slovački	2	0,2	Slovački	1	0,3
Arapski	1	0,1	Ukupno	308	100
Irski	1	0,1			
Švedski	1	0,1			
Turski	1	0,1			
Ukupno	1262	100			

Osobni razvoj i ishodi mobilnosti

Razvoj kompetencija

Učenici uglavnom vrlo pozitivno ocjenjuju razvoj ili unaprjeđenje osobnih kompetencija kao ishoda mobilnosti. Od navedenih kompetencija, učenici su najpozitivnije procijenili razvoj kulturoloških kompetencija, odnosno smatraju kako su tijekom sudjelovanja u aktivnosti naučili bolje vidjeti vrijednost različitih kultura s čime se 97 % učenika slaže ili izrazito slaže. Potom vrlo pozitivno procjenjuju kako su naučili bolje raditi u timu (94,6 % učenika slaže se ili se izrazito slaže s navedenom tvrdnjom)¹², kako su razvili analitičke vještine (93,8 %), kako su naučili pronalaziti rješenja u teškim ili zahtjevnim situacijama (92,4 %), naučili bolje planirati i organizirati zadatke i aktivnosti (92,4 %), naučili bolje planirati i samostalno učiti (92 %), kreativno se izražavati (91,4 %) i razvijati ideje i praktično ih koristiti (89,6 %). Učenici su najlošije, no opet vrlo pozitivno, procijenili da su naučili bolje koristiti se internetom, društvenim mrežama i kompjuterom (80,7 %) s prosječnom ocjenom 4,3 te komunicirati i izražavati se na materinjem jeziku (70,4 %) s prosječnom ocjenom 4.

Tablica 2.2.24. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihove kompetencije

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Tijekom sudjelovanja u ovoj aktivnosti naučio sam bolje...:					
Logički razmišljati i zaključivati (analitičke vještine)	0,3	0,5	5,5	30,5	63,2
Pronalaziti rješenja u teškim ili zahtjevnim situacijama (vještine rješavanja problema)	0,3	0,8	6,5	33,7	58,7
Planirati i samostalno učiti	0,4	0,9	6,7	28,4	63,5
Kreativno se izražavati	0,5	1,1	7,0	26,9	64,5
Koristiti se internetom, društvenim mrežama i kompjuterom, primjerice za studij, posao i osobne aktivnosti	3,1	3,3	12,9	23,9	56,7
Komunicirati i izražavati se na materinjem jeziku	5,8	6,4	17,3	24,5	45,9
Razvijati ideje i praktično ih koristiti	0,6	1,7	8,1	27,9	61,7
Vidjeti vrijednost različitih kultura	0,3	0,5	2,3	18,8	78,2
Raditi u timu	0,4	0,9	4,1	17,2	77,4
Planirati i organizirati zadatke i aktivnosti	0,5	1,2	5,9	24,3	68,1

¹² U zagradama je napisan udio pozitivnih odgovora na pitanja, odnosno udio zbroja odgovora *slažem se* i *izrazito se slažem*. Isto vrijedi za cijelo potpoglavlje o osobnom razvoju i ishodima mobilnosti te budućim izgledima za obrazovanje, osposobljavanje i posao, osim ako nije naznačeno suprotno.

Osobni razvoj

Učenici su pozitivno procijenili kako su nakon razdoblja mobilnosti sposobniji prilagoditi se i reagirati u novim situacijama (96,3 %), kako su unaprijedili određene specifične vještine koje odgovaraju području njihova rada, sigurniji su u svoje sposobnosti (96 %), otvoreniji su za nove pristupe i znatiželjni spram novih izazova (95,4 %), skloniji su suradnji s ljudima različitih pozadina i kultura (94,4 %), bolje znaju koje su njihove prednosti i mane (94,2 %), tolerantniji su spram tuđih vrijednosti i ponašanja (93,8 %), sposobniji su kritički razmišljati i analizirati informacije (91,9 %), sposobniji su samostalno donositi odluke (90,1 %). U nešto manjoj mjeri, no i dalje vrlo pozitivno učenici smatraju kako su zainteresiraniji za europske teme (86,6 %), kako se više osjećaju kao Europljani (85 %), žele više znati što se tijekom dana događa u svijetu (84,4 %), svjesniji su društvenih i političkih koncepata poput demokracije, pravednosti, jednakosti, građanstva i građanskih prava (81,5 %) te namjeravaju aktivnije sudjelovati u društvenom i političkom životu zajednice (79,8 %). U kontekstu ovih pitanja učenici su najpozitivnije procijenili tvrdnje koje se odnose na njihov osobni i profesionalni razvoj i napredak, dok su nešto manje pozitivno procijenili tvrdnje koje se odnose na participaciju u društvu i europske teme i identitet.

Tablica 2.2.25. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni razvoj

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Nakon sudjelovanja u ovoj aktivnosti...:					
Sigurniji sam u svoje sposobnosti	0,2	0,7	3,2	20,1	75,9
Bolje znam koje su moje prednosti i mane	0,2	0,5	5,2	25,4	68,8
Sposobniji sam prilagoditi se i reagirati u novim situacijama	0,3	0,4	3,0	23,9	72,4
Sposobniji sam kritički razmišljati i analizirati informacije	0,5	0,5	7,2	30,5	61,3
Tolerantniji sam spram tuđih vrijednosti i ponašanja	0,4	0,8	5,1	25,1	68,7
Otvoreniji sam za nove pristupe i znatiželjan spram novih izazova	0,3	0,6	3,7	19,3	76,2
Namjeravam aktivnije sudjelovati u društvenom i političkom životu zajednice	1,7	3,3	15,2	29,8	50,0
Želim više znati što se tijekom dana događa u svijetu	1,0	2,1	12,5	29,1	55,2
Sposobniji sam samostalno donositi odluke	0,6	0,9	8,3	28,5	61,6
Skloniji sam suradnji s ljudima različitih pozadina i kultura	0,3	0,5	4,9	21,6	72,8
Zainteresiraniji sam za europske teme	0,8	1,9	10,8	26,8	59,8
Više se osjećam kao Europljanin	1,1	1,9	12,0	24,4	60,6
Svjesniji sam društvenih i političkih koncepata poput demokracije, pravednosti, jednakosti, građanstva i građanskih prava	1,4	2,5	14,7	29,5	52,0
Unaprijedio sam određene specifične vještine koje odgovaraju mojem području rada	0,5	0,3	3,0	21,0	75,2

Budući izgledi za obrazovanje, osposobljavanje i posao

Budući izgledi za posao

95,8 % učenika smatra kako su im se povećale mogućnosti da dobiju novi ili bolji posao zahvaljujući ostvarenoj mobilnosti te smatraju kako imaju nešto jasniju ideju o vlastitim profesionalnim aspiracijama i ciljevima (94,4 % se slaže ili se izrazito slaže kako imaju jasniju ideju o vlastitim profesionalnim aspiracijama i ciljevima). Učenici su također pozitivno procijenili tvrdnju kako su sposobniji preuzimati poslovne zadatke s visokim stupnjem odgovornosti pa se tako 93,8 % učenika slaže ili izrazito slaže s navedenom tvrdnjom. Učenici se u velikoj mjeri slažu i s tvrdnjom kako imaju jasniju ideju o vlastitim profesionalnim aspiracijama i ciljevima (89,7 %).

Tablica 2.2.26. Budući izgledi za posao

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Zahvaljujući ostvarenoj mobilnosti:					
Vjerujem da su mi se povećale mogućnosti da dobijem novi ili bolji posao	0,3	0,7	3,3	20,6	75,2
Imam jasniju ideju o vlastitim profesionalnim aspiracijama i ciljevima	0,3	0,9	4,4	24,9	69,5
Imam veće mogućnosti za pronalaženje stručne prakse ili posla u matičnoj državi	0,8	1,8	7,7	23,2	66,4
Sposobniji sam preuzimati poslovne zadatke s visokim stupnjem odgovornosti	0,4	0,6	5,2	26,3	67,5

Budući izgledi za posao u inozemstvu

Većina učenika smatra kako se mogu zamisliti da rade u inozemstvu u budućnosti (93,3 % učenika slaže se ili se izrazito slaže s tvrdnjom), no u nešto manjoj mjeri slažu se s tvrdnjom kako bi htjeli raditi u međunarodnom kontekstu. 88,2 % učenika slaže se ili se izrazito slaže s tvrdnjom da bi htjeli raditi u međunarodnom kontekstu, a 2,2 % učenika ne bi htjeli raditi u međunarodnom kontekstu, dok se 9,6 % učenika niti slaže, niti ne slaže s navedenom tvrdnjom. Učenici su pozitivno ocijenili tvrdnju da mogu zamisliti kako rade u zemlji u kojoj su bili tijekom razdoblja mobilnosti (90,9 % slaže se ili se izrazito slaže).

Tablica 2.2.27. Budući izgledi za posao u inozemstvu

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Kako je razdoblje mobilnosti u inozemstvu utjecalo na Vaš pogled spram budućeg posla?					
Mogu zamisliti kako radim u inozemstvu u budućnosti	0,5	1,1	5,2	24,0	69,3
Mogu zamisliti kako radim u zemlji u kojoj sam bio tijekom razdoblja mobilnosti	0,8	1,5	6,9	24,9	66,0
Htio bih raditi u međunarodnom kontekstu	1,0	1,3	9,6	26,7	61,5

3. VISOKO OBRAZOVANJE¹³

Mobilnost studenata

Profil studenata

Spol

Spolna distribucija slična je za dolazne i odlazne studente. Među inozemnim studentima i studentima iz Hrvatske koji odlaze na razdoblje mobilnosti prevladavaju osobe ženskog spola (60 %). Prema podacima za dolazne mobilnosti također možemo vidjeti kako prevladavaju osobe ženskog spola u oba tipa aktivnosti. Nadzastupljenost osoba ženskog spola među mobilnim studentima odražava i nadzastupljenost osoba ženskog spola u općoj studentskoj populaciji, što je slučaj u Hrvatskoj, ali i u Europskoj uniji. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, udio osoba ženskog spola među upisanim studentima je 56,7 % (2016.)¹⁴ i u kontinuiranom je porastu, slično kao i na EU razini gdje je porast sudjelovanja osoba ženskog spola u visokom obrazovanju primjetan od 1998./1999. godine. U 11 država Europske unije udio osoba ženskog spola među mobilnim studentima jest 55 % ili više.

Tablica 3.1.1. Spolna distribucija odlaznih studenata prema tipu aktivnosti (KA103 i KA107)

	KA103						KA107	
	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse		KA103 ukupno		Mobilnost u svrhu studija između programskih i partnerskih zemalja	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
F	963	59,0	374	58,4	1337	58,8	7	87,5
M	579	35,5	191	29,8	770	33,9	1	12,5
Bez odgovora	90	5,5	75	11,7	165	7,3	0	0
Ukupno	1632	100	640	100	2272	100	8	100

Tablica 3.1.2. Spolna distribucija dolaznih studenata prema tipu aktivnosti (KA103 i KA107)

	KA103						KA107	
	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse		KA103 ukupno		Mobilnost u svrhu s između programskih i partnerskih zemalja	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
F	1103	59,0	322	66,4	1425	60,5	65	63,7
M	761	40,7	151	31,1	912	38,7	37	36,3

¹³ Na nekim mjestima nisu uključeni studenti iz osoblje koji su sudjelovali u KA107 zbog malog broja podataka za samostalnu analizu te je veći fokus na KA103 aktivnostima. U nekim tablicama sudionici nisu odgovorili na sva pitanja ili se radi o nedostajućim vrijednostima (podatak nije za njih upisan u skupove podataka) što treba uzeti u obzir prilikom čitanja izvještaja.

¹⁴ http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/08-01-07_01_2016.htm

Bez odgovora	5	0,3	12	2,5	17	0,7	0	0
Ukupno	1869	100	485	100	2354	100	102	100

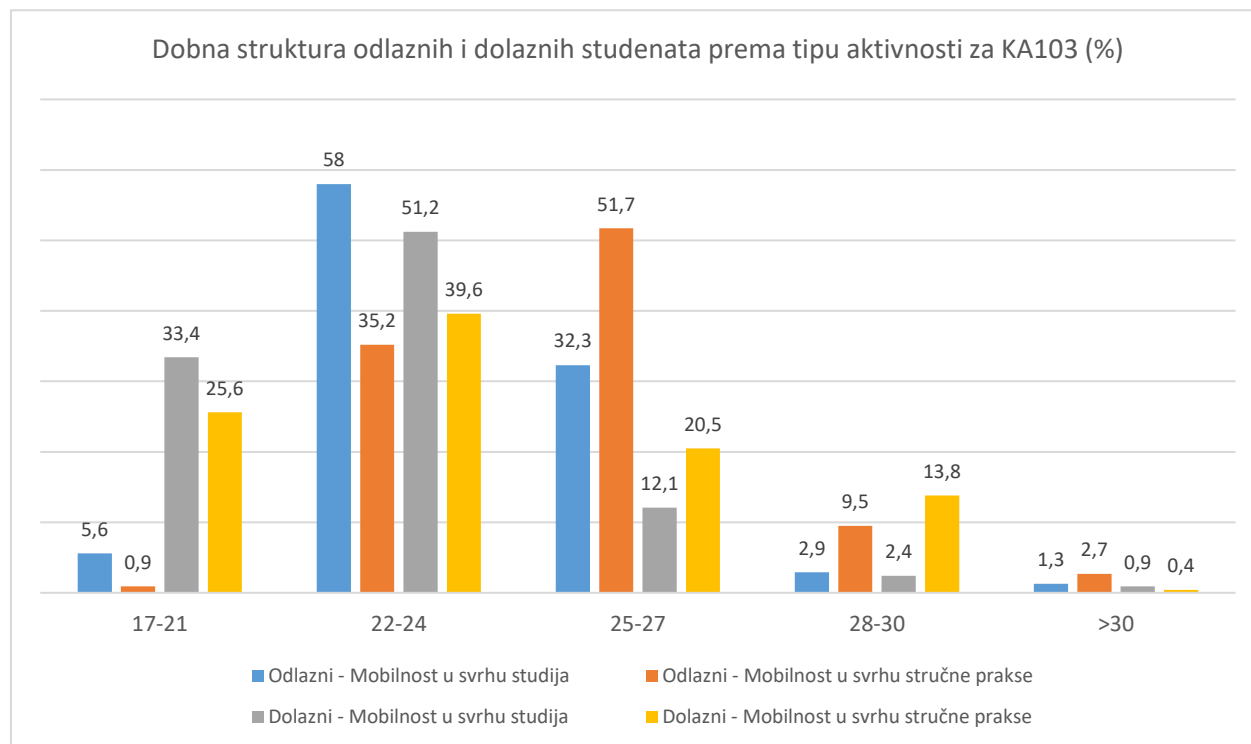
Dobna struktura dolaznih i odlaznih studenata

Prosječna dob odlaznih studenata koji su sudjelovali na mobilnosti u okviru natječajnih godina 2015. i 2016. je 25 godina, kao i u prethodnoj analizi, što studente iz RH koji ostvaruju mobilnost u okviru programa Erasmus+ čini nešto starijima u odnosu na mobilne studente na razini Europske unije. Kao i u prethodnim godinama, odlazni studenti iz RH stariji su od dolaznih studenata za koje prosječna dob iznosi 23 godine kao i cjelokupne populacije Erasmus studenata na europskoj razini za koje je prosječna dob 22 godine ako podatke usporedimo s prethodnom analizom. U odnosu na prosjek godina Erasmus studenata na europskoj razini, studenti iz RH na mobilnost odlaze kasnije. Studenti iz RH na mobilnost odlaze na drugoj razini studija neovisno o tome pohađaju li stručni ili sveučilišni studij, a najmanji udio studenata odlazi na mobilnost tijekom preddiplomskog studija, u dobi od 18 do 21 godine i nakon 30 godina. Iz Tablice 3.1.3. je razvidno da je najveći broj inozemnih studenata koji u Hrvatskoj ostvaruju mobilnost u svrhu studija u dobnoj skupini od 22 do 24 godine (51,2 %) kao i odlazni studenti (58 %).

Tablica 3.1.3. Dobna struktura odlaznih i dolaznih studenata prema tipu aktivnosti

	KA103				KA107
	Odlazni		Dolazni		Dolazni
	Mobilnost u svrhu studija	Mobilnost u svrhu stručne prakse	Mobilnost u svrhu studija	Mobilnost u svrhu stručne prakse	Mobilnost u svrhu studija između programskih i partnerskih zemalja
17-21	91 (5,6%)	6 (0,9%)	622 (33,4%)	122 (25,6%)	22 (21,8%)
22-24	946 (58,0%)	225 (35,2%)	954 (51,2%)	189 (39,6%)	47 (46,5%)
25-27	527 (32,3%)	331 (51,7%)	225 (12,1%)	98 (20,5%)	20 (19,8%)
28-30	47 (2,9%)	61 (9,5%)	45 (2,4%)	66 (13,8%)	8 (7,9%)
>30	21 (1,3%)	17 (2,7%)	17 (0,9%)	2 (0,4%)	4 (4,0%)
Prosječna dob odlaznih studenata	24	25	23	23	23

Grafikon 3.1.1. Dobna struktura odlaznih i dolaznih studenata prema tipu aktivnosti

Obrazovno područje i razina studija

Dolazni studenti

Kao što je ranije spomenuto, većinu odlaznih mobilnosti ostvaruju studenti upisani na drugu razinu studija (62,3 %), a među dolaznim studentima više od polovice čine oni koji pohađaju prvu razinu studija (60,4 %). Na ovu je diskrepanciju upućeno i u potpoglavlju o dobnoj distribuciji mobilnih studenata.

Distribucija odlaznih studenata prema obrazovnom području pokazuje sličnosti s distribucijom opće studentske populacije. Više od polovice odlaznih studenata u okviru KA103 (55,7 %) obrazuje se u području društvenih znanosti, poslovanja i prava te humanističkih znanosti i umjetnosti. Potom, drugu najzastupljeniju skupinu čine studenti inženjerstva, prerađivačke industrije i građevinarstva (12,2 %). S druge strane, oko 4 % studenata pohađa studij u području agronomije i veterine, zdravstva i socijalne skrbi i obrazovnih znanosti. Nema velikih razlika u distribuciji odlaznih studenata koji biraju mobilnost u svrhu stručne prakse i mobilnost u svrhu studija, iako je u drugoj skupini primjetno da studenti društvenih, humanističkih znanosti te poslovanja i prava u većoj mjeri biraju mobilnost u svrhu studija, pri čemu su studenti inženjerstva, prerađivačkih industrija i građevinarstva zastupljeniji među studentima koji odlaze na stručnu praksu. Distribucija dolaznih studenata prema obrazovnom području slična je onoj odlaznih studenata. U usporedbi s prethodnim razdobljem, rezultati su vrlo stabilni s marginalnim promjenama kroz vrijeme.

Uspoređujući distribuciju mobilnih studenata i studenata u općoj studentskoj populaciji u Hrvatskoj, čini se da su studenti društvenih, humanističkih znanosti, poslovanja i prava te inženjerskih usmjerenja izgledniji sudionici mobilnosti od studenata koji se obrazuju u drugim obrazovnim područjima.

Tablica 3.1.4. Distribucija odlaznih i dolaznih studenata prema razini studija i tipu aktivnosti za KA103

	Odlazni			Dolazni		
	Mobilnost u svrhu studija	Mobilnost u svrhu stručne prakse	%	Mobilnost u svrhu studija	Mobilnost u svrhu stručne prakse	%
Bez odgovora	90	75	7,3	5	12	0,7
Kratki stručni studij (ISCED-5)	5	2	0,3	17	3	0,8
I. razina studija (ISCED-6)	506	144	28,6	1156	266	60,4
II. razina studija (ISCED-7)	1010	406	62,3	676	172	36,0
III. razina studija (ISCED-8 i ISCED-9)	21	13	1,5	15	32	2,0
Ukupno	1632	640	100	1869	485	100

Tablica 3.1.5. Distribucija odlaznih studenata (KA103) prema području obrazovanja (područje obrazovanja ISCED 2013)

	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse		Ukupno	
	Broj	% od ukupno	Broj	% od ukupno	Broj	%
Obrazovanje	56	2,7	14	0,7	70	3,3
Humanističke znanosti i umjetnost	317	15,0	67	3,2	384	18,2
Društvene znanosti	217	10,3	81	3,8	298	14,1
Poslovanje i pravo	402	19,1	90	4,3	492	23,4
Prirodne znanosti	62	2,9	75	3,6	137	6,5
Informacijsko - komunikacijske tehnologije (ICT)	84	4,0	22	1,0	106	5,0
Inženjerstvo, prerađivačka industrija i građevinarstvo	177	8,4	81	3,8	258	12,2
Agronomija i veterina	45	2,1	54	2,6	99	4,7
Zdravstvo i socijalna skrb	36	1,7	49	2,3	85	4,0
Usluge	146	6,9	32	1,5	178	8,4
Ukupno	1542	73,2	565	26,8	2107	100

Distribucija studenata prema matičnoj i odredišnoj državi

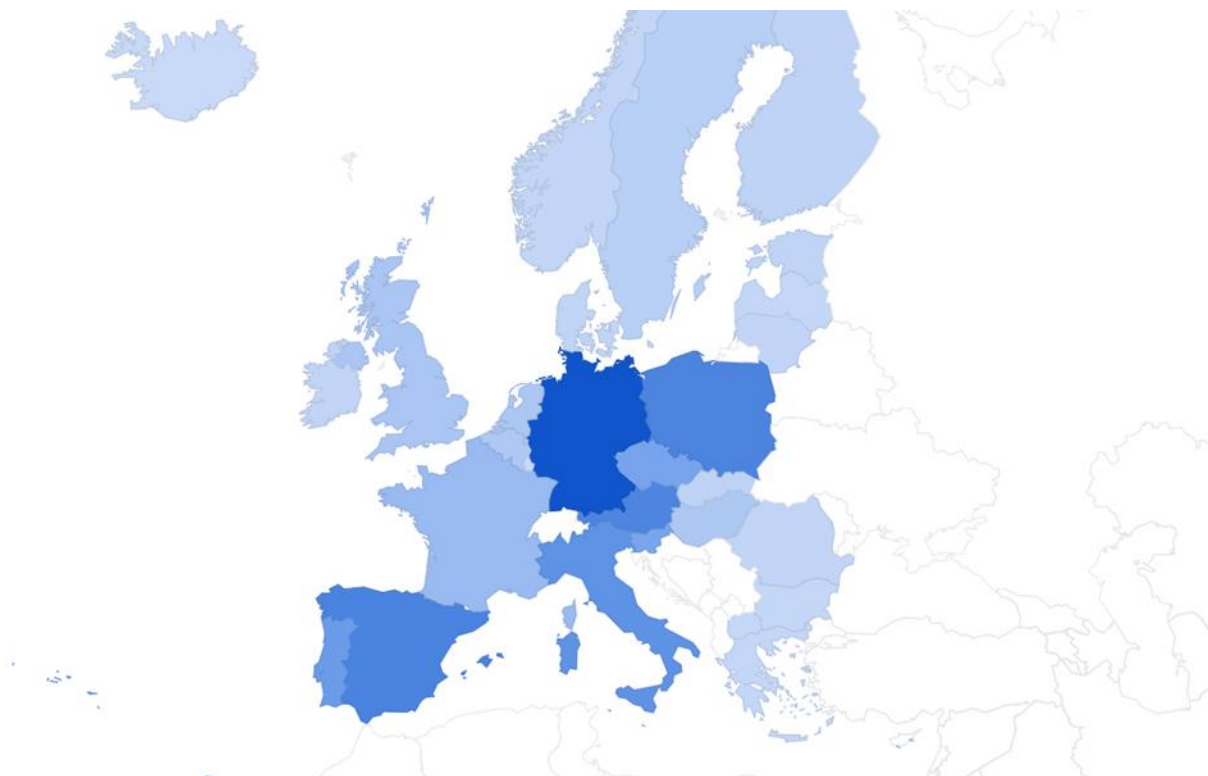
Iz tablica je razvidno da su studenti iz RH na mobilnost najčešće odlazili u (redom) Njemačku, Španjolsku, Poljsku, Austriju i Italiju, dok najveći broj inozemnih studenata koji kao odredište odabiru Hrvatsku dolaze iz (redom) Poljske, Njemačke, Španjolske Italije, Francuske, Portugala i Litve. Kao i u prethodnim godinama studenti iz RH biraju bliža odredišta, zemlje s kojima postoji tradicionalna suradnja u području visokog obrazovanja, a mobilnost u ostale regije znatno je rjeđa. Iznimka je Španjolska, zemlja koja je jedna od najčešćih odredišta Erasmus studenata na razini svih programskih zemalja. S druge strane, Hrvatsku kao odredište biraju studenti iz zemalja koje dominiraju po veličini studentske populacije te imaju značajan udio mobilnih studenata (Španjolska, Francuska i Poljska) te susjedne zemlje.

Tablica 3.1.6. Odredišna država odlaznih studenata (KA103)

	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse		Ukupno	
	Broj	% od ukupnog broja	Broj	% od ukupnog broja	Broj	%
DE	228	10,0	117	5,1	345	15,2
ES	166	7,3	73	3,2	239	10,5
PL	213	9,4	22	1,0	235	10,3
AT	158	7,0	74	3,3	232	10,2
IT	138	6,1	61	2,7	199	8,8
PT	131	5,8	46	2,0	177	7,8
CZ	126	5,5	29	1,3	155	6,8
SI	97	4,3	54	2,4	151	6,6
FR	61	2,7	27	1,2	88	3,9
UK	27	1,2	30	1,3	57	2,5
NL	32	1,4	23	1,0	55	2,4
BE	44	1,9	11	0,5	55	2,4
HU	41	1,8	11	0,5	52	2,3
SE	23	1,0	6	0,3	29	1,3
TR	19	0,8	3	0,1	22	1,0
FI	18	0,8	3	0,1	21	0,9
SK	19	0,8	2	0,1	21	0,9
EE	17	0,7	1	0,0	18	0,8
DK	11	0,5	5	0,2	16	0,7
IE	6	0,3	9	0,4	15	0,7
LT	14	0,6	1	0,0	15	0,7
MT	0	0,0	14	0,6	14	0,6
NO	11	0,5	1	0,0	12	0,5
BG	5	0,2	6	0,3	11	0,5
EL	6	0,3	4	0,2	10	0,4

RO	8	0,4	1	0,0	9	0,4
LV	9	0,4	0	0,0	9	0,4
MK	4	0,2	2	0,1	6	0,3
LU	0	0,0	3	0,1	3	0,1
IS	0	0,0	1	0,0	1	0,0
Ukupno	1632	71,8	640	28,2	2272	100

Ilustracija 3.1.1. Distribucija odlaznih studenata prema odredišnoj državi (ukupno prikazano za mobilnost u svrhu studija i mobilnost u svrhu stručne prakse)

Tablica 3.1.7. Matična država dolaznih studenata (KA103)

	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse		Ukupno	
	Broj	% od ukupnog broja	Broj	% od ukupnog broja	Broj	%
PL	387	16,4	72	3,1	459	19,5
DE	182	7,7	28	1,2	210	8,9
ES	157	6,7	27	1,1	184	7,8
IT	120	5,1	60	2,5	180	7,6
FR	149	6,3	30	1,3	179	7,6
PT	116	4,9	25	1,1	141	6,0
LT	108	4,6	11	0,5	119	5,1
CZ	83	3,5	9	0,4	92	3,9
SI	50	2,1	40	1,7	90	3,8
AT	51	2,2	38	1,6	89	3,8
TR	66	2,8	19	0,8	85	3,6
SK	65	2,8	17	0,7	82	3,5
BE	43	1,8	11	0,5	54	2,3
LV	44	1,9	9	0,4	53	2,3
RO	44	1,9	9	0,4	53	2,3
FI	33	1,4	13	0,6	46	2,0
HU	24	1,0	21	0,9	45	1,9
BG	30	1,3	13	0,6	43	1,8
MK	28	1,2	2	0,1	30	1,3
NL	23	1,0	5	0,2	28	1,2
EL	19	0,8	4	0,2	23	1,0
UK	17	0,7	4	0,2	21	0,9
SE	12	0,5	3	0,1	15	0,6
EE	5	0,2	4	0,2	9	0,4
DK	1	0,0	7	0,3	8	0,3
IE	6	0,3	0	0,0	6	0,3
NO	4	0,2	2	0,1	6	0,3
MT	2	0,1	0	0,0	2	0,1
CY	0	0,0	2	0,1	2	0,1
Ukupno	1869	79,4	485	20,6	2354	100,0

Ilustracija 3.1.2. Distribucija dolaznih studenata prema matičnoj državi (ukupno za mobilnost u svrhu studija i mobilnost u svrhu stručne prakse)

Tablica 3.1.8. Matična i odredišna država studenata (KA107)

		Odredišna država						Ukupno
		AM	BA	HR	IL	RU	US	
Matična država	AL	0	0	2	0	0	0	2
	AM	0	0	1	0	0	0	1
	AU	0	0	2	0	0	0	2
	BA	0	0	5	0	0	0	5
	BR	0	0	5	0	0	0	5
	CN	0	0	13	0	0	0	13
	CO	0	0	2	0	0	0	2
	HR	2	1	0	2	2	1	8
	IL	0	0	2	0	0	0	2
	ME	0	0	2	0	0	0	2
	RS	0	0	5	0	0	0	5
	RU	0	0	5	0	0	0	5
	UA	0	0	17	0	0	0	17
	XK	0	0	2	0	0	0	2
Ukupno		2	1	63	2	2	1	71

Studenti s posebnim potrebama (eng. special needs students)

Zastupljenost studenata s posebnim potrebama među mobilnim studentima je i dalje izrazito niska u RH, ali i drugim zemljama Europske unije. U ukupnom broju odlaznih i dolaznih studenata manji je broj studenata s posebnim potrebama te ne prelazi 1 % u populaciji studenata koja odlazi iz Hrvatske na mobilnost ili studenata koji ostvaruju svoju mobilnost u Hrvatskoj. Odlazni studenti s posebnim potrebama čine 0,2 % (5) studenata, dok dolazni studenti s posebnim potrebama čine 0,6 % (11).

Tablica 3.1.9. Odlazni studenti s posebnim potrebama prema tipu aktivnosti (KA103)

	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse		Ukupno	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Da	4	0,3	1	0,2	5	0,2
Ne	1538	94,2	564	88,1	2102	92,5
Bez odgovora	90	5,5	75	11,7	165	7,3
Ukupno	1632	100	640	100	2272	100

Tablica 3.1.10. Dolazni studenti s posebnim potrebama prema tipu aktivnosti (KA103)

	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse		Ukupno	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Da	10	0,8	1	0,3	11	0,6
Ne	1332	99,3	407	99,8	1739	99,4
Ukupno	1342	100	408	100	1750	100

Studenti slabijeg socioekonomskog statusa (eng. disadvantaged background students)

Studenti slabijeg socioekonomskog statusa odabrani za mobilnost u svrhu studija činili su 23,8 % (280) odlaznih mobilnosti u svrhu studija u akademskoj godini 2014./2015. prema prethodnoj analizi, dok je u natječajnim godinama 2015. i 2016. udio studenata iz ove skupine manji i iznosi 13,8 %.

Tablica 3.1.11. Odlazni studenti slabijeg socioekonomskog statusa prema tipu aktivnosti (KA103)

	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse		Ukupno	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Da	297	18,2	18	2,8	315	13,9
Ne	1245	76,3	547	85,5	1792	78,9
Bez odgovora	90	5,5	75	11,7	165	7,3
Ukupno	1632	100	640	100	2272	100

Nedavno diplomirani studenti

Nedavno diplomiranih u ukupnom broju odlaznih pa tako i dolaznih studenata je manje od 20 %. Za studente koji svoju mobilnost ostvaruju u Hrvatskoj taj udio iznosi 18,1 % i nešto je veći od udjela studenata iz Hrvatske koji svoju mobilnost ostvaruju u nekoj drugoj državi i koji iznosi 15,3 %.

Tablica 3.1.12. Udio nedavno diplomiranih studenata u odlaznim i dolaznim mobilnostima (KA103)

	Odlazni		Dolazni	
	Broj	%	Broj	%
Da	98	15,3	88	18,1
Ne	542	84,7	397	81,9
Ukupno	640	100	485	100

Prosječni iznos financijske potpore i trajanje mobilnosti

Među RH studentima koji ostvaruju mobilnost u svrhu studija najviše ih dobiva mjesečnu potporu od 410 EUR za zemlje sa srednje visokim troškovima života, dok studenti koji odlaze na praksu dobivaju mjesečnu financijsku potporu od 510 EUR. Prosjek mjesečnog iznosa financijske potpore za studente na mobilnosti u svrhu studija je nešto više od 400 EUR, dok je za studente na mobilnosti u svrhu stručne prakse oko 520 EUR. Prosječno trajanje stručne prakse je nešto više od 3 mjeseca, dok je prosječno trajanje mobilnosti u svrhu studija nešto više od 4 mjeseca.

Tablica 3.1.13. Prosječni mjesečni iznos financijske potpore prema tipu aktivnosti za odlazne studente (KA103)

	Mobilnost u svrhu studija			Mobilnost u svrhu stručne prakse	
	Broj	%		Broj	%
0 (zero-grant)	53	3,4	0 (zero-grant)	3	0,5
360	297	19,3	460	61	10,8
410	768	49,8	510	318	56,3
460	424	27,5	560	183	32,4
Ukupno	1542	100	Ukupno	565	100

Akademsko priznavanje studijskih obveza izvršenih u inozemstvu

Odlazne studentske mobilnosti (KA103)

Veći udio studenata koji odlaze na stručnu praksu (95,9 %) u odnosu na studente koji su boravili na mobilnosti u svrhu studija (87,9 %) izjavljuje kako je Sporazum o učenju/stručnoj praksi bio potpisan od svih strana (matičnog visokog učilišta, ustanove/poduzeća primatelja i studenta) pravovremeno, odnosno prije početka mobilnosti.

Tablica 3.1.14. Je li Sporazum o učenju bio potpisan prije početka mobilnosti?

	Mobilnost u svrhu studija (KA103)	
	Broj	%
Ne, potpisan je nakon početka mobilnosti	196	12
Sporazum o učenju nije bio potpisan	2	0,1
Da, sve strane potpisale su prije početka mobilnosti	1434	87,9
Ukupno	1632	100

Tablica 3.1.15. Je li Sporazum o stručnoj praksi bio potpisan prije početka mobilnosti?

	Mobilnost u svrhu stručne prakse (KA103)	
	Broj	%
Ne, potpisan je nakon početka mobilnosti	26	4,1
Da, sve strane potpisale su prije početka mobilnosti	614	95,9
Ukupno	640	100

Akademsko priznavanje ovisi i o uspješnom izvršavanju studijskih obveza preuzetih na ustanovi primatelju. Među hrvatskim studentima koji odlaze na mobilnost u svrhu studija velika većina (84,2 %) uspješno izvrši sve studijske obveze navedene u programu Sporazuma o učenju, no 15,8 % studenata ne izvrši sve obveze planirane prema programu Sporazuma te po povratku moraju slušati kolegije ili polagati ispite koje su već odslušali u inozemstvu.

Tablica 3.1.16. Jeste li uspješno izvršili sve studijske obveze navedene u zadnjoj inačici Sporazuma o učenju?

	Mobilnost u svrhu studija (KA103)	
	Broj	%
Ne	258	15,8
Da	1374	84,2
Ukupno	1632	100

U trenutku popunjavanja završnih izvješća o razdoblju mobilnosti, proces priznavanja nije bio dovršen za 17,8 % odlaznih studenata. Među studentima koji su završili proces priznavanja mobilnosti na matičnom visokom učilištu oko 10,3 % moralo je polagati ispite ili slušati predavanja za neke od predmeta, dok je 2,3 % moralo polagati ispite ili slušati predavanja za sve

predmete koje su imali na ustanovi primatelju. Riječ je o studentima koji navode da su dobili djelomično priznavanje ili uopće nisu dobili priznavanje studijskih obaveza izvršenih u inozemstvu.

Tablica 3.1.17. Jeste li morali upisati dodatne predmete ili riješiti ispite na matičnoj ustanovi za predmete koji su već ocijenjeni na ustanovi primatelju? (KA103 Mobilnost u svrhu studija)

	Proces priznavanja je u tijeku		Puno priznavanje		Djelomično priznavanje		Bez priznavanja		Ukupno	
	Broj	% od ukupno	Broj	% od ukupno	Broj	% od ukupno	Broj	% od ukupno	Broj	% od ukupno
Da, za sve predmete	0	0,0	0	0,0	20	1,2	18	1,1	38	2,3
Da, za neke predmete	0	0,0	0	0,0	154	9,4	14	0,9	168	10,3
Ne	0	0,0	0	0,0	155	9,5	49	3,0	204	12,5
Bez odgovora	290	17,8	932	57,1	0	0,0	0	0,0	1222	74,9
Ukupno	290	17,8	932	57,1	329	20,2	81	5,0	1632	100,0

Studenti koji su završili proces priznavanja u prosjeku dobiju 24 ECTS boda za studijske obveze izvršene u inozemstvu.

U trenutku predaje Izvješća o studenskoj mobilnosti, 35 % odlaznih studenata koji su ostvarili boravak u svrhu studija i 34,4 % studenata koji su ostvarili stručnu praksu završilo je postupak priznavanja na matičnom visokom učilištu. Potrebno je istaknuti da u skladu s očekivanjima, 22 % studenata koji su boravili na stručnoj praksi niti ne očekuje akademsko priznavanje, jer to nije bilo predviđeno Sporazumom o stručnoj praksi.

Tablica 3.1.18. Je li proces priznavanja razdoblja mobilnosti završen?

	Odlazna mobilnost u svrhu stručne prakse (KA103)	
	Broj	%
ECTS bodovi nisu bili predviđeni u Sporazumu o stručnoj praksi	142	22,2
Ne, proces priznavanja još uvijek je u tijeku	278	43,4
Da, proces priznavanja je završen	220	34,4
Ukupno	640	100

	Odlazna mobilnost u svrhu studija (KA103)	
	Broj	%
Ne, proces priznavanja još uvijek je u tijeku	1061	65,0
Da, proces priznavanja je završen	571	35,0
Ukupno	1632	100

Tablica 3.1.19. Jeste li dobili ocjenu na svojoj matičnoj ustanovi?

	Odlazna mobilnost u svrhu stručne prakse (KA103)	
	Broj	%
Ne	556	86,9
Da	84	13,1
Ukupno	640	100

Tablica 3.1.20. Molimo navedite na osnovu kojeg dokumenta se temeljila ocjena na Vašoj matičnoj ustanovi.

	Odlazna mobilnost u svrhu stručne prakse	
	Broj	%
Bez odgovora	556	86,9
Intervjuu	2	0,3
Završnom izvješću	33	5,2
Potvrđi o stručnoj praksi	38	5,9
Ostalo	11	1,7
Ukupno	640	100

Tablica 3.1.21. S kojim ste se preprekama susretali prilikom procesa priznavanja stručne prakse?

	Odlazna mobilnost u svrhu stručne prakse (KA103)	
	Broj	%
Bez odgovora	571	89,2
Sadržaj stručne prakse nije prihvaćen na ustanovi primatelju/poduzeću	17	2,7
Problemi s izdavanjem Potvrde o stručnoj praksi na ustanovi primatelju/poduzeću	7	1,1
Problemi s izračunom kreditnih bodova	11	1,7
Nešto drugo	34	5,3
Ukupno	640	100

Veći je udio odlaznih studenata koji su nakon završetka mobilnosti u svrhu stručne prakse dobili Potvrdu o stručnoj praksi (56,3 %), od onih koji nisu dobili Potvrdu (43,8 %).

Tablica 3.1.22. Jeste li nakon završetka mobilnosti od ustanove primatelja dobili Potvrdu o stručnoj praksi (*Traineeship Certificate*)?

	Odlazna mobilnost u svrhu stručne prakse (KA103)	
	Broj	%
Ne	280	43,8
Da	360	56,3
Ukupno	640	100

Odlaznim studentima je mobilnost u svrhu stručne prakse u većoj mjeri zabilježena u Dopunskoj ispravi o studiju, Europass mobilnosti ili Prijepisu ocjena, no manji broj studenata (4,4 %) navodi da im je praksa zabilježena u svim navedenim dokumentima, odnosno Dopunskoj ispravi, Europass mobilnosti i Prijepisu ocjena.

Tablica 3.1.23. Je li matična ustanova zabilježila stručnu praksu u navedenim dokumenata?

	Odlazna mobilnost u svrhu stručne prakse (KA103)	
	Broj	%
Dopunska isprava o studiju	213	33,3
Dopunska isprava o studiju i Europass mobilnost	25	3,9
Europass mobilnost	179	28
Prijepis ocjena	119	18,6
Prijepis ocjena i Dopunska isprava o studiju	58	9,1
Prijepis ocjena, Dopunska isprava o studiju i Europass mobilnost	28	4,4
Prijepis ocjena i Europass mobilnost	18	2,8
Ukupno	640	100

Većina studenata iz Hrvatske koji su mobilnost u svrhu studija ostvarili u drugoj državi Europske unije navodi kako su informaciju o prijenosu odjena dobili prije mobilnosti (31,4 %) ili nisu provjerili jesu li dobili tu informaciju (30,6 %).

Tablica 3.1.24. Je li ustanova pošiljatelj pružila informacije o tome na koji će se način ocjene dodijeljene na ustanovi primatelju prenijeti pri povratku na matičnu ustanovu?

	Odlazna mobilnost u svrhu studija (KA103)	
	Broj	%
Nisam provjerio/la	500	30,6
Da	380	23,3
Da, prije mobilnosti	512	31,4
Da, nakon povratka	240	14,7
Ukupno	1632	100

Organizacijski uvjeti i smještaj studenata

Dolazni studenti u svrhu studija zadovoljniji su stupnjem administrativne potpore (dolazni 82,9 %, odlazni 72,8 %), akademske (dolazni 77,2 %, odlazni 65,3) i studentske potpore (dolazni 74,1 %), odlazni 51,1 %) od odlaznih studenata koji su u nešto manjoj mjeri zadovoljni što je vidljivo prema udjelu studenata koji su izrazito zadovoljni potporom dobivenom od ustanove pošiljateljice u tablicama 3.1.25 i 3.1.26.

Tablica 3.1.25. Zadovoljstvo potporom ustanove pošiljateljice (KA103 Odlazne mobilnosti u svrhu studija)

U kojoj ste mjeri zadovoljni potporom koju ste dobili od ustanove pošiljateljice?	%					
	IZRAZITO SAM NEZADOVOLJAN	NEZADOVOLJAN SAM	NITI SAM ZADOVOLJAN, NITI SAM NEZADOVOLJAN	ZADOVOLJAN SAM	IZRAZITO SAM ZADOVOLJAN	NIJE PRIMJENJIVO
Administrativna potpora	3,4	6,6	16,9	32,7	40,1	0,2
Akademsko mentorstvo	3,1	6,1	22,7	29,3	36	2,8
Potpora studentskih inicijativa/udruga	3,7	6,4	30,4	21,9	29,2	8,3

Tablica 3.1.26. Zadovoljstvo potpore ustanove primateljice (KA103 Dolazne mobilnosti u svrhu studija)

U kojoj ste mjeri zadovoljni potporom koju ste dobili od ustanove primateljice?	%					
	IZRAZITO SAM NEZADOVOLJAN	NEZADOVOLJAN SAM	NITI SAM ZADOVOLJAN, NITI SAM NEZADOVOLJAN	ZADOVOLJAN SAM	IZRAZITO SAM ZADOVOLJAN	NIJE PRIMJENJIVO
Administrativna potpora	2,1	4,2	10,4	30,8	52,1	0,2
Akademsko mentorstvo	2,1	3,7	15,6	31,1	46,1	1,3
Potpora studentskih inicijativa/udruga	2,1	3,7	16,7	27,3	46,8	3,4

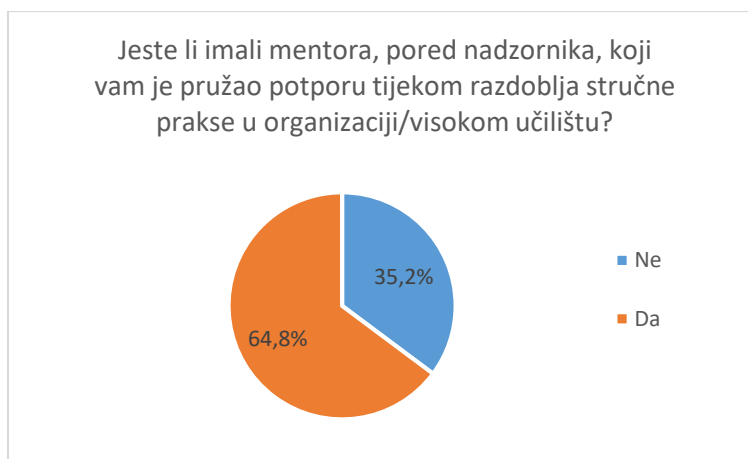
Među odlaznim studentima koji su ostvarili mobilnost u svrhu stručne prakse više od polovice studenata (66,6 %) iskazuje visok stupanj zadovoljstva administrativnom potporom koju su dobili od strane odredišne organizacije, a 88,9 % pozitivno je vrednovalo administrativnu potporu.

Tablica 3.1.27. U kojoj ste mjeri zadovoljni administrativnom potporom/mentorstvom od strane poduzeća/visokog učilišta primatelja? (KA103 Odlazne mobilnosti u svrhu stručne prakse)

	Broj	%
Vrlo nezadovoljan	6	0,9
Prilično nezadovoljan	21	3,3
Niti zadovoljan, niti nezadovoljan	44	6,9
Prilično zadovoljan	143	22,3
Vrlo zadovoljan	426	66,6
Ukupno	640	100

Među mobilnim studentima koji su imali mentora na stručnoj praksi većina ih je prilično ili vrlo zadovoljna mentorom (90,8 %), dok je samo mali dio onih koji su iskazali nezadovoljstvo mentorom.

Grafički prikaz 3.1.2. Jeste li imali mentora, pored nadzornika, koji vam je pružao potporu tijekom razdoblja stručne prakse u organizaciji/visokom učilištu? (KA103 Odlazne mobilnosti u svrhu stručne prakse)

Tablica 3.1.28. U kojoj mjeri ste zadovoljni s mentorom? (KA103 Odlazne mobilnosti u svrhu stručne prakse)

	Odlazne mobilnosti u svrhu stručne prakse	
	Broj	%
Vrlo nezadovoljan	2	0,5
Prilično nezadovoljan	10	2,4
Niti zadovoljan niti nezadovoljan	26	6,3
Prilično zadovoljan	76	18,3
Vrlo zadovoljan	301	72,5
Ukupno	415	100

Po pitanju smještaja, odlazni studenti u svrhu stručne prakse u većoj mjeri iskazuju zadovoljstvo (81,3 % studenata je prilično zadovoljno ili vrlo zadovoljno) smještajem u odnosu na odlazne studente u svrhu studija (75,9 % onih koji su prilično zadovoljni ili vrlo zadovoljni). U obje kategorije studenata ujedno je značajan udio onih koji nisu niti zadovoljni, niti nezadovoljni.

Tablica 3.1.29. U kojoj mjeri ste zadovoljni sa smještajem?

	Odlazne mobilnosti (KA103)			
	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse	
	Broj	%	Broj	%
Vrlo nezadovoljan	37	2,3	14	2,2
Prilično nezadovoljan	119	7,3	30	4,7
Niti zadovoljan, niti nezadovoljan	238	14,6	76	11,9
Prilično zadovoljan	574	35,2	195	30,5
Vrlo zadovoljan	664	40,7	325	50,8
Ukupno	1632	100	640	100

Među odlaznim studentima koji su boravili na stručnoj praksi i studiju visok je udio studenata koji navodi kako su vrlo zadovoljni s načinom na koji je odredišna organizacija/ustanova odgovorila na eventualne poteškoće koje su iskrnule (53,1 % studenata koji su realizirali mobilnost u svrhu studija i 68 % studenata na mobilnosti u svrhu stručne prakse), no ujedno značajan udio studenata (oko 10 %) navodi kako nisu niti zadovoljni, niti nezadovoljni.

Tablica 3.1.30. Jeste li zadovoljni s načinom na koji je odredišna ustanova odgovorila na pitanja, probleme ili eventualne poteškoće koje su iskrnule tijekom sudjelovanja u programu?

	Odlazne mobilnosti			
	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse	
	Broj	%	Broj	%
Vrlo nezadovoljan	23	1,4	7	1,1
Prilično nezadovoljan	45	2,8	12	1,9
Niti zadovoljan, niti nezadovoljan	171	10,5	57	8,9
Prilično zadovoljan	527	32,3	129	20,2
Vrlo zadovoljan	866	53,1	435	68,0
Ukupno	1632	100	640	100

Integracija studenata na odredišnom visokom učilištu/organizaciji

Dolazni studenti iskazuju visok stupanj zadovoljstva integracijom među druge Erasmus+/međunarodne studente (87 %), dok su u manjoj mjeri zadovoljni integracijom među lokalne studente iako ih i u toj kategoriji više od polovice navodi kako su dobro ili vrlo dobro integrirani među lokalne studente (56,6 %). Odlazni studenti i studenti iz partnerskih zemalja koji su boravili u RH su nešto zadovoljniji integracijom u sve tri kategorije, u odnosu na inozemne studente iz programskih zemalja.

Tablica 3.1.31. Integracija studenata (KA103 Odlazne mobilnosti u svrhu studija)

Kako procjenjujete svoj stupanj integracije na odredišnom visokom učilištu/organizaciji?	%					
	VRLO LOŠE	LOŠE	OSREDNJE	DOBRO	VRLO DOBRO	NIJE PRIMJENJIVO
U svakodnevni život odredišne ustanove	1,3	1,3	13,7	33,3	49,6	0,7
Među lokalne studente	4,8	8,8	24,0	28,1	33,4	0,9
Među druge Erasmus+/međunarodne studente	0,6	1,5	8,4	22,6	65,9	1,0

Tablica 3.1.32. Integracija studenata (KA103 Dolazne mobilnosti u svrhu studija)

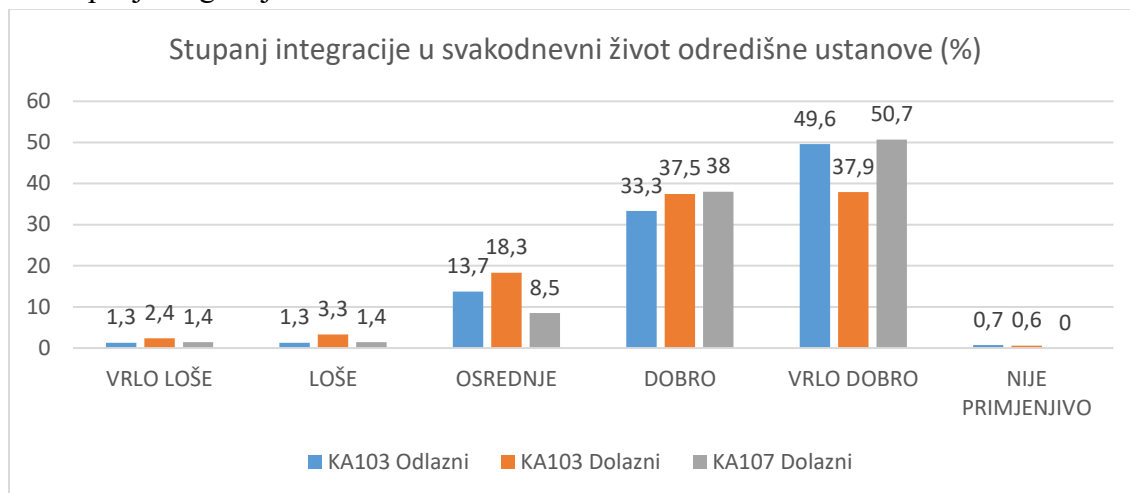
Kako procjenjujete svoj stupanj integracije na odredišnom visokom učilištu/organizaciji?	%					
	VRLO LOŠE	LOŠE	OSREDNJE	DOBRO	VRLO DOBRO	NIJE PRIMJENJIVO
U svakodnevni život odredišne ustanove	2,4	3,3	18,3	37,5	37,9	0,6
Među lokalne studente	7,6	10,3	24,1	28,3	28,3	1,4
Među druge Erasmus+/međunarodne studente	1,3	1,4	9,0	24,3	62,7	1,3

Tablica 3.1.33. Integracija studenata (KA107 Dolazne mobilnosti u svrhu studija)

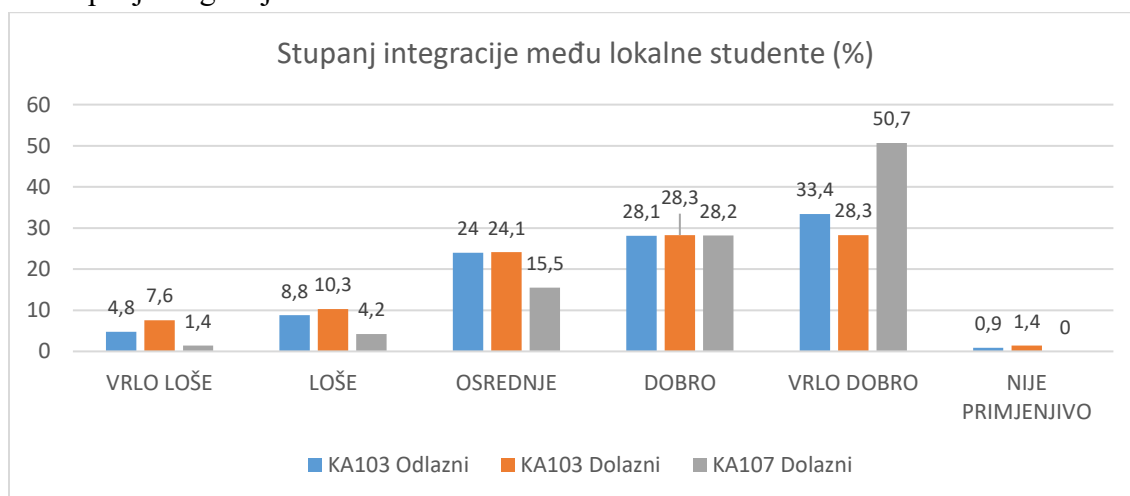
Kako procjenjujete svoj stupanj integracije na odredišnom visokom učilištu/organizaciji?	%				
	VRLO LOŠE	LOŠE	OSREDNJE	DOBRO	VRLO DOBRO
U svakodnevni život odredišne ustanove	1,4	1,4	8,5	38,0	50,7
Među lokalne studente	1,4	4,2	15,5	28,2	50,7
Među druge Erasmus+/međunarodne studente	1,4	2,8	5,6	26,8	63,4

Grafikon 3.1.3. Integracija studenata (Mobilnost u svrhu studija)

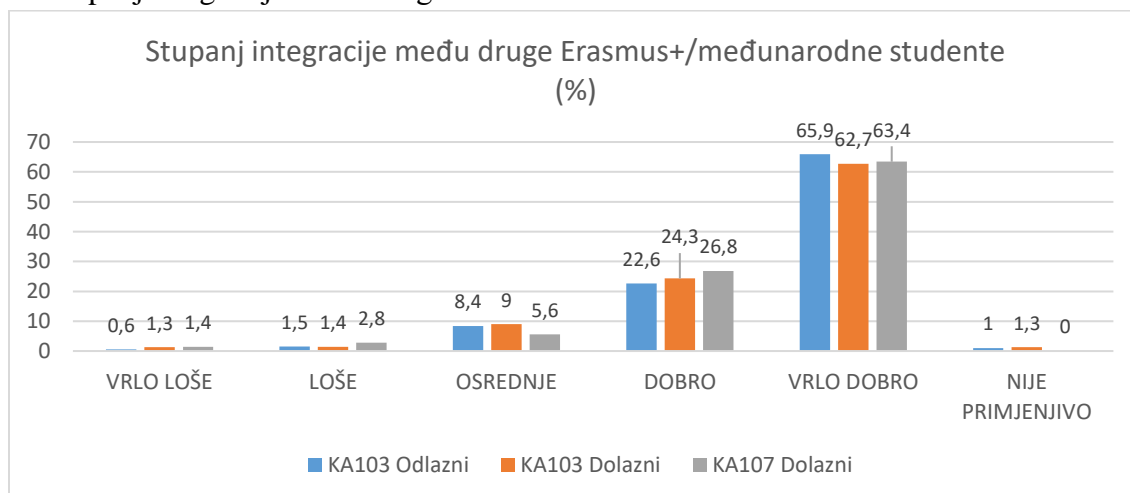
a. Stupanj integracije u svakodnevni život odredišne ustanove

b. Stupanj integracije među lokalne studente

c. Stupanj integracije među druge Erasmus+/međunarodne studente

Visok udio odlaznih i dolaznih studenata koji su boravili na stručnoj praksi iskazuje da su bili dobro ili vrlo dobro integrirani (oko 90 % odlaznih studenata i oko 86 % dolaznih studenata procijenili su kako su se dobro ili vrlo dobro integrirali u svakodnevni život odredišne ustanove i među lokalne zaposlenike/stažiste). Ipak, dolazni su studenti u nešto manjoj mjeri procjenjivli svoj stupanj integracije, no i dalje vrlo pozitivno. Ako se promatra distribucija odgovora po kategorijama, nešto manji udio studenata smatra da su se dobro ili vrlo dobro integrirali među druge međunarodne zaposlenike/stažiste (odlazni 73,3 %, dolazni 65,1 %), no to ne iznenađuje s obzirom da je značajan udio studenata naveo da ta kategorija nije primjenjiva na njih.

Tablica 3.1.34. Integracija studenata (KA103 Odlazne mobilnosti u svrhu stručne prakse)

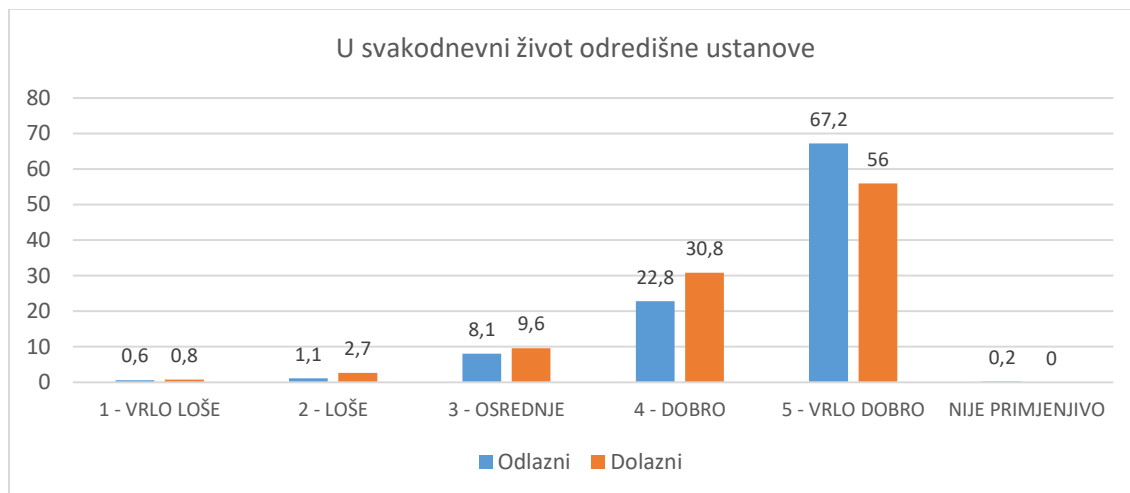
Kako procjenjujete svoj stupanj integracije na odredišnom visoko učilištu/organizaciji?	%					
	1 - VRLO LOŠE	2 - LOŠE	3 - OSREDNJE	4 - DOBRO	5 - VRLO DOBRO	NIJE PRIMJENJIVO
U svakodnevni život odredišne ustanove	0,6	1,1	8,1	22,8	67,2	0,2
Među lokalne zaposlenike/stažiste	0,5	0,8	7,8	24,1	66,6	0,3
Među druge međunarodne zaposlenike/stažiste	1,3	1,1	5,9	19,5	53,8	18,4

Tablica 3.1.35. Integracija studenata (KA103 Dolazne mobilnosti u svrhu stručne prakse)

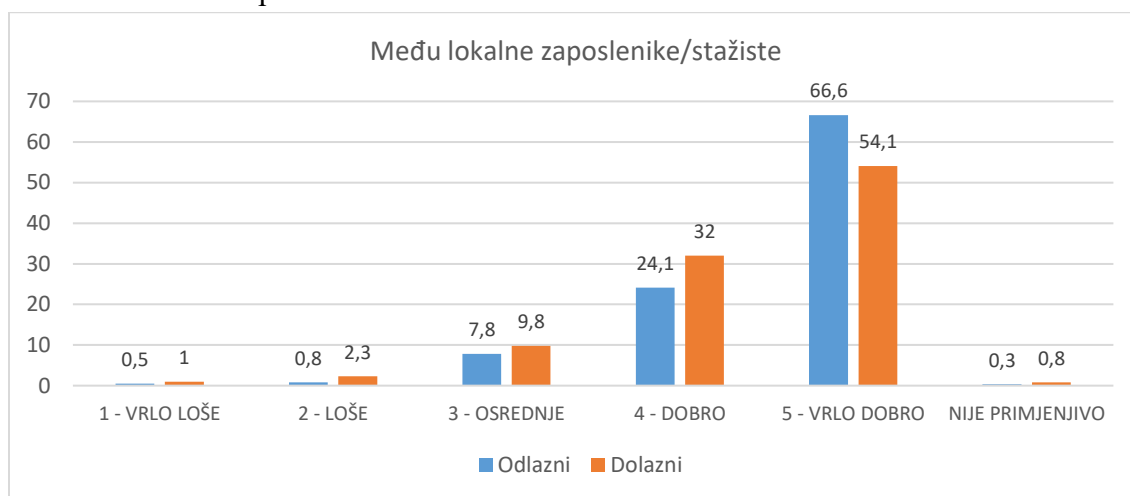
Kako procjenjujete svoj stupanj integracije na odredišnom visoko učilištu/organizaciji?	%					
	1 - VRLO LOŠE	2 - LOŠE	3 - OSREDNJE	4 - DOBRO	5 - VRLO DOBRO	NIJE PRIMJENJIVO
U svakodnevni život odredišne ustanove	0,8	2,7	9,6	30,8	56,0	0,0
Među lokalne zaposlenike/stažiste	1	2,3	9,8	32	54,1	0,8
Među druge međunarodne zaposlenike/stažiste	1,5	1,9	10,2	21,2	43,9	21,4

Grafikon 3.1.4. Integracija studenata

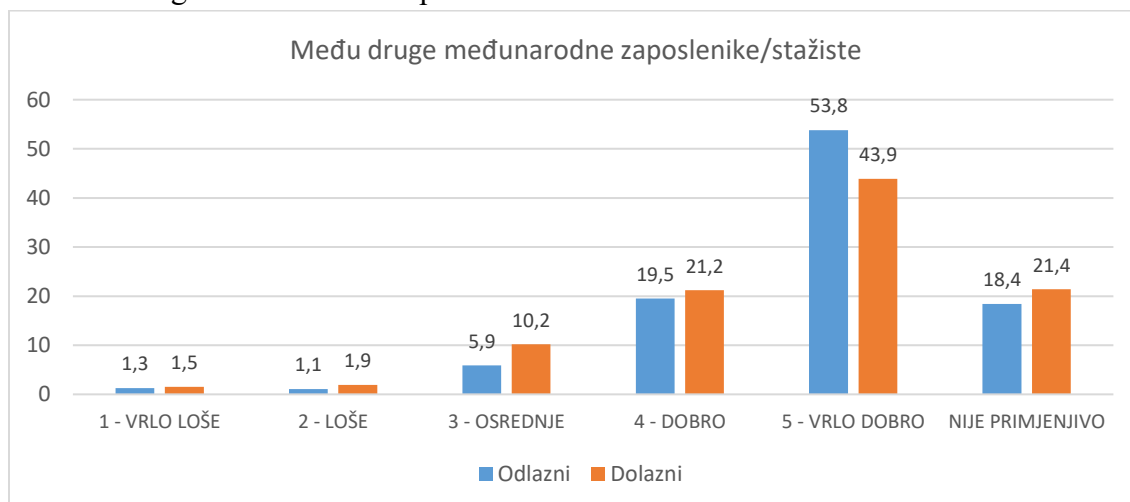
a. U svakodnevni život odredišne ustanove

b. Među lokalne zaposlenike/stažiste

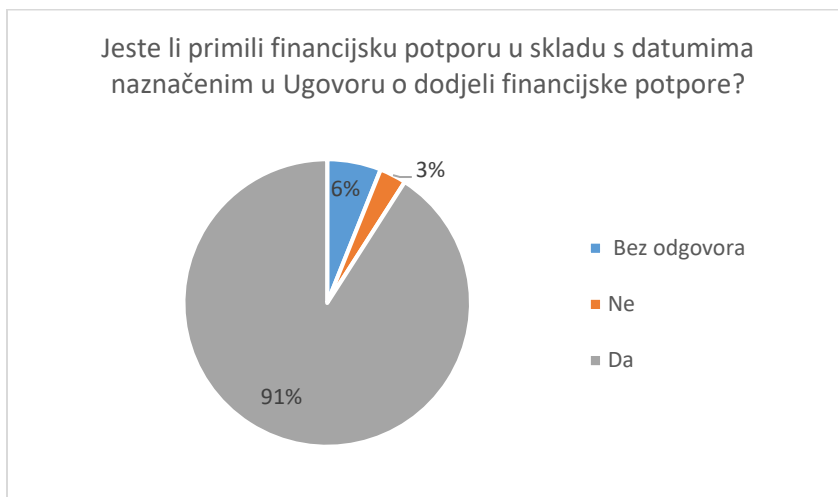
c. Među druge međunarodne zaposlenike/stažiste

Financiranje i troškovi mobilnosti

Najveći udio studenata koji su boravili na mobilnosti u svrhu studija navodi kako su dobili financijsku potporu na vrijeme, u skladu s Ugovorom o dodjeli financijske potpore. Ipak, njih 6,1 % nije odgovorilo ili navodi kako isplata nije bila na vrijeme.

Grafički prikaz 3.1.5. Jeste li primili financijsku potporu u skladu s datumima naznačenim u Ugovoru o dodjeli financijske potpore? (KA103 odlazne mobilnosti u svrhu studija)

Među odlaznim studentima koji su imali druge izvore financiranja, pored financijske potpore u okviru programa Erasmus+, najveći je broj onih koji su istaknuli obitelj i vlastitu štednju kao sekundarne izvore financiranja.

Tablica 3.1.36. Koje druge izvore financiranja ste koristili za pokrivanje troškova mobilnosti?

	Odlazne mobilnosti (KA103)			
	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse	
	Broj	%	Broj	%
Bez odgovora	596	33,4	289	34,0
Obitelj	697	39,0	179	21,1
Vlastita štednja	192	10,8	183	21,5
Državne i županijske financijske potpore	103	5,8	16	1,9
Honorarni posao tijekom boravka u inozemstvu	63	3,5	25	2,9
Financijska institucija od strane matičnog visokog učilišta	49	2,7	8	0,9
Privatna financijska potpora/drugi oblici financijskih potpora	46	2,6	10	1,2
Drugi izvori	14	0,8	5	0,6
Zajam/kredit	13	0,7	6	0,7
Besplatno stanovanje ili umanjena stanarina	13	0,7	30	3,5
Džeparac/davanja od strane organizacije primateljice	/	/	96	11,3

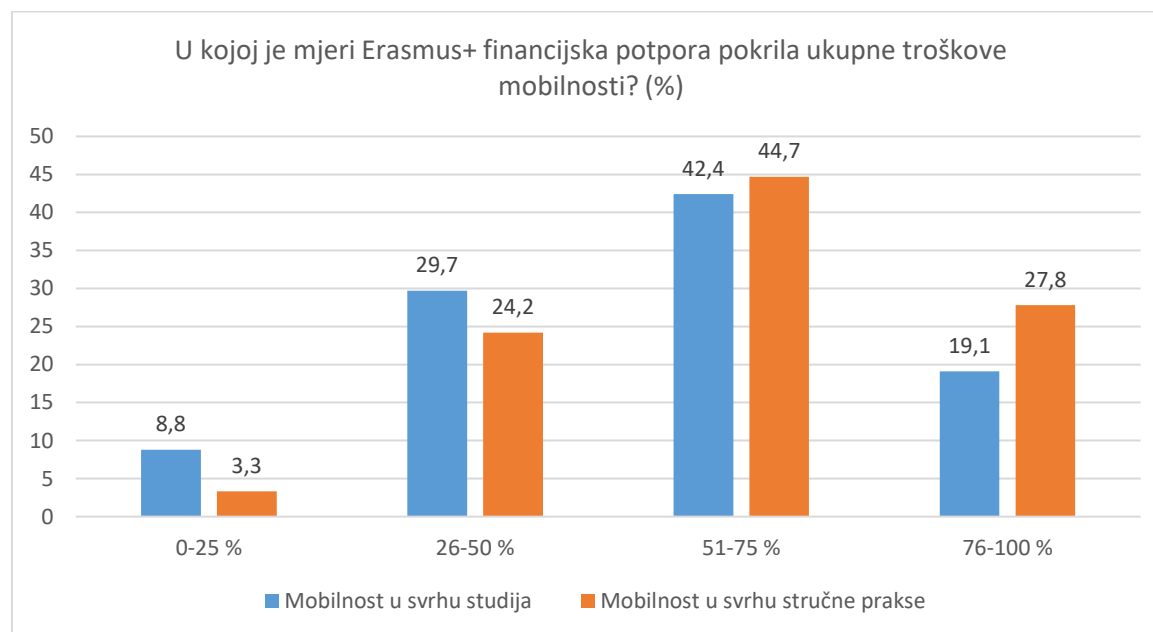
Darovi	/	/	3	0,4
Ukupno odgovora	1786	100	850	100

Oko 2/3 studenata navodi kako je financijska potpora bila dostatna za pokrivanje između 50 – 100 % troškova mobilnosti, ipak oko 1/3 studenata ističe kako je potpora bila dostatna za pokrivanje do 50 % troškova. Najveći udio studenata, 42,4 % studenata koji su boravili na studiju i 44,7 % onih koji su boravili na praksi navodi kako su iz EU potpore pokrili između 50-75 %. Bitno je istaknuti da prema pravilima programa Erasmus+ studenti koji odlaze na praksu imaju nešto viši iznos financijske potpore od studenata koji odlaze na studij u inozemstvo.

Tablica 3.1.37. Erasmus+ financijska potpora i troškovi mobilnosti

U kojoj je mjeri Erasmus+ financijska potpora pokrila ukupne troškove mobilnosti?	Odlazne mobilnosti (KA103)			
	Mobilnost u svrhu studija		Mobilnost u svrhu stručne prakse	
	Broj	%	Broj	%
0-25 %	144	8,8	21	3,3
26-50 %	484	29,7	155	24,2
51-75 %	692	42,4	286	44,7
76-100 %	312	19,1	178	27,8
Ukupno	1632	100	640	100

Grafikon 3.1.6. Erasmus+ financijska potpora za odlazne mobilnosti (KA103)

Osobni razvoj i utjecaj razdoblja mobilnosti na buduće obrazovne i profesionalne ishode

Razvoj kompetencija

Većina sudionika mobilnosti, više od 70 % se slaže ili se izrazito slaže s navedenim tvrdnjama. Ipak, najveći udio studenata slaže se ili se u potpunosti slaže kako su naučili bolje surađivati u timu (92 %) te planirati učenje i učiti nezavisno od drugih (84 %). Potom smatraju kako su naučili bolje planirati i organizirati zadatke i aktivnosti (77 %), koristiti IKT za posao, obrazovanje ili osobne aktivnosti (76,9 %), kreativno se izražavati (75,1 %), pronalaziti rješenja u izazovnom kontekstu (74,6 %), prepoznati vrijednost drugih kultura (73,7 %) te razviti ideju i pretvoriti je u praksu (70,7 %).

Tablica 3.1.38. Razvoj kompetencija (KA103 i KA107 odlazne mobilnosti)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Nakon Erasmus mobilnosti naučio sam bolje...					
Pronalaziti rješenja u izazovnom kontekstu	1,1	3,2	21,2	42,2	32,4
Planirati učenje i učiti nezavisno od drugih	0,6	2,0	13,4	44,0	40,0
Razviti ideju i pretvoriti je u praksu	1,8	5,3	22,2	36,3	34,4
Prepoznati vrijednost drugih kultura	1,0	4,2	21,1	36,0	37,7
Surađivati u timu	0,4	1,1	6,6	27,0	65,0
Planirati i organizirati zadatke i aktivnosti	1,6	4,7	16,7	33,8	43,2
Kreativno se izražavati	1,2	4,2	19,5	37,7	37,4
Koristiti Internet, društvene mreže, kompjuter za posao, obrazovanje ili osobne aktivnosti	1,1	3,2	18,8	37,6	39,3

Budući izgledi za posao

Većina studenata iskazala je slaganje s navedenim tvrdnjama, pri čemu najveći udio studenata vjeruje da su im se poboljšale šanse da dobiju bolji ili novi posao (86,1 %), potom da su sposobniji preuzeti zadatke s visokom razinom odgovornosti (81,4 %) te da imaju jasniju viziju profesionalnih aspiracija i ciljeva (76,1 %). U nešto manoj mjeri studenti su se složili s tvrdnjom kako imaju bolje mogućnosti pronaći stručnu praksu u svojoj matičnoj zemlji (61,2 %). 10,2 % studenata izrazito se ne slaže ili se ne slaže kako su im se povećale mogućnosti za pronalazak stručne prakse u matičnoj zemlji.

Tablica 3.1.39. Budući izgledi za posao (KA103 i KA107 odlazne mobilnosti)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Zahvaljujući razdoblju Erasmus mobilnosti...					
vjerujem da su se moje šanse da dobijem bolji ili novi posao poboljšale	0,2	1,6	12,1	41,5	44,6
imam jasniju viziju profesionalnih aspiracija i ciljeva	0,7	3,4	19,8	39,5	36,6
imam bolje mogućnosti pronaći stručnu praksu u svojoj matičnoj zemlji	2,6	7,6	28,6	34,4	26,8
spособniji sam preuzeti zadatke s visokom razinom odgovornosti	0,7	1,7	16,3	42,9	38,5

Budući izgledi za posao u inozemstvu

Što se tiče rada u inozemstvu, 90,8 % studenata može lako zamisliti da rade u inozemstvu u budućnosti, a njih 88 % bi željeli raditi u međunarodnom kontekstu. U nešto manjoj mjeri, studenti su se složili kako mogu lako zamisliti da rade u zemlji u kojoj su proveli razdoblje mobilnosti (75,3 %).

Tablica 3.1.40. Rad u inozemstvu (KA103 i KA107 odlazne mobilnosti)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Kako je iskustvo mobilnosti utjecalo na percepciju budućeg zapošljavanja?					
Mogu lako zamisliti da radim u inozemstvu u budućnosti	0,5	1,9	6,8	26,0	64,8
Mogu lako zamisliti da radim u zemlju u kojoj sam proveo razdoblje mobilnosti	1,8	8,3	14,6	26,4	48,9
Želio bi raditi u međunarodnom kontekstu	0,3	1,6	10,1	27,9	60,1

Osobni razvoj

Studenti u najvećoj mjeri smatraju kako se nakon razdoblja mobilnosti bolje prilagođavaju i djeluju u novim situacijama (92,7%) i kako bolje poznaju svoje jake i slabe strane (92,3 %). Vrlo pozitivno procijenili su i otvorenost i znatiželju vezanu uz nove izazove (87,3 %), u većoj ih mjeri zanimaju europske teme (84,4 %), bolje analiziraju i kritički promišljaju informacije (83,8 %), namjeravaju aktivnije sudjelovati u društvenom i političkom životu zajednice (82,3 %) te su tolerantniji prema vrijednostima i vjerovanjima drugih (80,3 %). U ovoj skupini pitanja najmanje pozitivno procjenjuju tvrdnje koje se odnose na to da ih više zanima što se događa u svijetu svakodnevno (64,8 %) te da su u većoj mjeri svjesniji društvenih i političkih koncepata poput

demokracije, pravde, jednakosti, građanstva itd. (63,2%). Bez obzira na to, više od polovice studenata je i posljednje dvije tvrdnje pozitivno ocijenila.

Tablica 3.1.41. Osobni razvoj (KA103 i KA107 odlazne mobilnosti)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Nakon razdoblja mobilnosti...					
Imam više samopouzdanja i vjere u vlastite sposobnosti	1,4	4,6	18,9	34,0	41,1
Bolje poznajem svoje jake i slabe strane	0,2	1,0	6,6	35,3	57,0
Bolje se prilagođavam i djelujem u novim situacijama	0,1	0,7	6,5	35,0	57,7
Bolje analiziram i kritički promišljam informacije	0,2	2,2	13,8	39,8	44,0
Tolerantniji sam prema vrijednostima i vjerovanjima drugih	0,5	2,4	16,9	36,3	44,0
U većoj mjeri sam otvoren i znatiželjan oko novih izazova	0,4	2,0	10,4	29,6	57,7
Namjeravam aktivnije sudjelovati u društvenom i političkom životu zajednice	1,2	3,7	12,8	28,8	53,5
Više me zanima što se događa u svijetu svaki dan	2,3	7,9	25,0	32,6	32,2
Sposobniji sam donositi odluke	0,9	4,2	20,0	38,1	36,9
Sposobniji sam surađivati s ljudima drugih kultura i pozadina	0,6	2,9	17,8	38,4	40,4
Više me zanimaju europske teme	0,8	2,3	12,5	33,4	51,0
Osjećam se više Europljaninom	2,2	5,2	22,5	32,8	37,4
U većoj sam mjeri svjestan društvenih i političkih koncepata kao što su demokracija, pravda, jednakost, građanstvo itd.	3,8	6,7	26,3	28,3	34,9
Poboljšao sam specifične vještine potrebne u mom području rada/obrazovanja	1,4	4,0	22,3	33,8	38,5

Mobilnost osoblja

Profil osoblja

U razdoblju od lipnja 2015. godine do veljače 2017. godine ukupno je 645 osoba iz kategorije nastavnog i nenastavnog osoblja sudjelovalo u mobilnosti u okviru visokog obrazovanja. 235 osoba otišlo je na mobilnost u svrhu podučavanja, a 410 na mobilnost u svrhu osposobljavanja. Prema tipu osoblja najviše je akademskog osoblja koje je sudjelovalo i u mobilnosti u svrhu podučavanja i u svrhu osposobljavanja.

Tablica 3.2.1. Tip osoblja prema aktivnosti (KA103 odlazno osoblje)

	Tip osoblja i tip mobilnosti		
	Mobilnost osoblja u svrhu podučavanja	Mobilnost osoblja u svrhu osposobljavanja	Ukupno
Nedostajuće vrijednosti	0	0	1
Cjeloživotno učenje	/	3	3
Financijsko osoblje	/	17	17
Opća i tehnička uprava	/	59	59
Međunarodna suradnja	/	33	33
Drugo	/	35	35
Studentske informacije	/	17	17
Akademsko osoblje	236	245	481
Ukupno	236	409	645

Prosječno trajanje mobilnosti odlaznog osoblja u okviru KA103 je 6,6 dana s prosječnim iznosom financijske potpore od 657 eura, a u okviru KA107 riječ je o mobilnosti prosječnog trajanja 9 dana s prosječnim iznosom financijske potpore od 1514 eura. Veći iznos potpora rezultat je dužeg trajanja mobilnosti te ovisi odredišnoj zemlji osoblja. Najčešća odredišta odlaznog osoblja za KA103 su Španjolska, Slovenija, Italija, Portugal i Češka, a dolaze najčešće iz Poljske, Slovenije, Njemačke, Češke i Rumunjske.

Tablica 3.2.2. Opće informacije o mobilnosti osoblja

	KA103		KA107	
	Odlazno	Dolazno	Odlazno	Dolazno
Nastavno osoblje	481	945	113	139
Nenastavno osoblje	164	288	9	18
Prosječan iznos financijske potpore	657	423	1514	905
Prosječno trajanje mobilnosti (dani)	6,6	5,5	9	9
Broj financijskih potpora – osobe s posebnim potrebama	0	1	0	0
Najčešća odredišta odlaznih mobilnosti i najčešća matična država	1. ES	1. PL	1. UA	1. RS
	2. SI	2. SI	2. RS	2. BA

dolaznih	3. IT	3. DE	3. IL	3. RU
	4. PT	4. CZ	4. BA	4. UA
	5. PL	5. RO	5. CN	5. IL
Spolna ravnoteža (udio žena)	F (60,8 %)	F (53,9 %)	F (51,0 %)	F (50,0 %)

Najveći udio nastavnog osoblja ima od 10 do 20 godina radnog iskustva, dok su sudionici s manje od 10 godina radnog iskustva (35,34 %) zastupljeni u većoj mjeri od nastavnog osoblja s više od 20 godina radnog iskustva (19,75 %). Među nenastavnim osobljem prevladavaju sudionici s manje od 10 godina radnog iskustva (58,5 %).

Tablica 3.2.3. Sudjelujuće odlazno osoblje prema senioritetu i tipu aktivnosti (KA103)

	Nastavno osoblje		Nenastavno osoblje		Ukupno	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
J (manje od 10 godina radnog iskustva)	170	35,3	96	58,5	266	41,2
I (od 10 do 20 godina radnog iskustva)	216	44,9	49	29,9	265	41,1
S (više od 20 godina radnog iskustva)	95	19,8	19	11,6	114	17,7
Ukupno	481	100	164	100	645	100

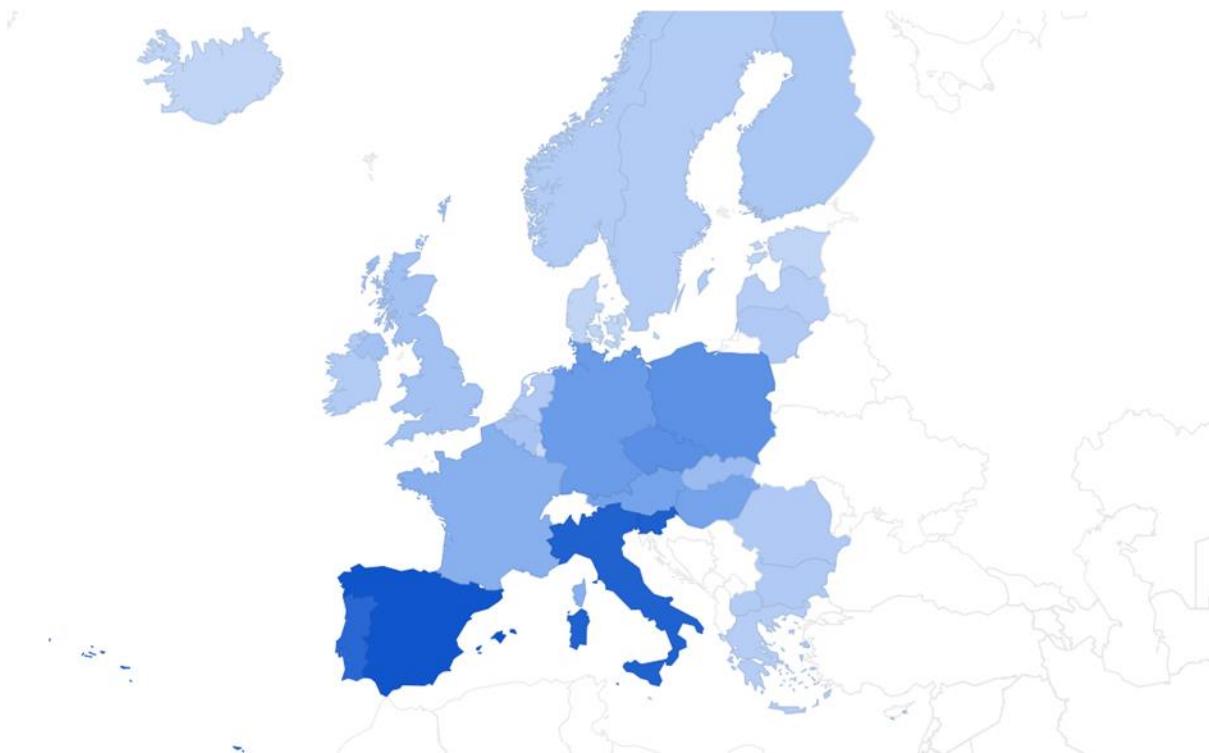
Najveći broj nastavnog i nenastavnog osoblja iz RH svoju mobilnost ostvaruje u Španjolskoj, Sloveniji, Italiji i Poljskoj sa 60 ili više osoba koje su svoju mobilnost ostvarili u navedenim državama. Niže se nalazi tablica u kojoj se detaljnije može pogledati broj osoblja prema odredišnoj državi.

Tablica 3.2.4. Odlazno osoblje prema odredišnoj državi (KA103)

	Nastavno osoblje			Nenastavno osoblje			Ukupno	
	Broj	% unutar tipa osoblja	% od ukupno	Broj	% unutar tipa osoblja	% od ukupno	Broj	% od ukupno
ES	48	10,0	7,4	21	12,8	3,3	69	10,7
SI	55	11,4	8,5	9	5,5	1,4	64	9,9
IT	40	8,3	6,2	23	14,0	3,6	63	9,8
PT	38	7,9	5,9	22	13,4	3,4	60	9,3
CZ	25	5,2	3,9	17	10,4	2,6	42	6,5
PL	33	6,9	5,1	8	4,9	1,2	41	6,4
DE	30	6,2	4,7	6	3,7	0,9	36	5,6
AT	27	5,6	4,2	5	3,1	0,8	32	5,0
HU	28	5,8	4,3	4	2,4	0,6	32	5,0
FR	22	4,6	3,4	3	1,8	0,5	25	3,9
SK	12	2,5	1,9	6	3,7	0,9	18	2,8
UK	10	2,1	1,6	5	3,1	0,8	15	2,3
BE	12	2,5	1,9	2	1,2	0,3	14	2,2

FI	11	2,3	1,7	1	0,6	0,2	12	1,9
BG	7	1,5	1,1	3	1,8	0,5	10	1,6
LT	5	1,0	0,8	5	3,1	0,8	10	1,6
NL	7	1,5	1,1	3	1,8	0,5	10	1,6
RO	5	1,0	0,8	5	3,1	0,8	10	1,6
IE	7	1,5	1,1	2	1,2	0,3	9	1,4
MK	8	1,7	1,2	1	0,6	0,2	9	1,4
NO	4	0,8	0,6	5	3,1	0,8	9	1,4
SE	8	1,7	1,2	1	0,6	0,2	9	1,4
EL	6	1,3	0,9	2	1,2	0,3	8	1,2
LV	8	1,7	1,2	0	0	0	8	1,2
TR	7	1,5	1,1	1	0,6	0,2	8	1,2
CY	5	1,0	0,8	1	0,6	0,2	6	0,9
DK	3	0,6	0,5	1	0,6	0,2	4	0,6
EE	4	0,8	0,6	0	0	0	4	0,6
IS	4	0,8	0,6	0	0	0	4	0,6
MT	2	0,4	0,3	0	0	0	2	0,3
LU	0	0	0	1	0,6	0,2	1	0,2
RS	0	0	0	1	0,6	0,2	1	0,2
Ukupno	481	100	74,6	164	100	25,4	645	100

Ilustracija 3.2. Distribucija odlaznog nastavnog i nenastavnog osoblja prema odredišnoj državi

Na mobilnost u svrhu podučavanja uglavnom odlazi akademsko osoblje iz područja humanističkih znanosti i umjetnosti (29,4 %), poslovanja i prava (16,6 %), inženjerstva, prerađivačke industrije i građevinarstva (12,8 %) te društvenih znanosti (11,5 %).

Tablica 3.2.5. Distribucija odlaznog nastavnog osoblja prema obrazovnom području (ISCED 2013) za KA103

	Nastavno osoblje (mobilnost u svrhu podučavanja)	
	Broj	%
Obrazovanje	14	6,0
Humanističke znanosti i umjetnost	69	29,4
Društvene znanosti	27	11,5
Poslovanje i pravo	39	16,6
Prirodne znanosti	13	5,5
Informacijsko – komunikacijske tehnologije (ICT)	14	6,0
Inženjerstvo, prerađivačka industrija i građevinarstvo	30	12,8
Agromomija i veterina	12	5,1
Zdravstvo i socijalna skrb	3	1,3
Usluge	14	6,0
Ukupno	235	100

Vrednovanje nastavne i nenastavne mobilnosti

Veći udio nastavnog osoblja (61,3 %) od nenastavnog osoblja (54,3 %) iskazuje zadovoljstvo vrednovanjem razdoblja mobilnosti.

Tablica 3.2.6. Jeste li zadovoljni sa stupnjem vrednovanja razdoblja mobilnosti?

	Nastavno osoblje		Nenastavno osoblje		Ukupno	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Da	295	61,3	89	54,3	384	59,5
Ne	80	16,6	26	15,9	106	16,4
Ne znam/ne mogu procijeniti	106	22,0	49	29,9	155	24,0
Ukupno	481	100	164	100	645	100

Iz Tablice 3.2.7. razvidno je da se razdoblje mobilnosti vrednuje uglavnom isključivo kroz neformalno vrednovanje nadređenih, uključivanjem u godišnju evaluaciju ili godišnji program rada djelatnika. Znatno manji udio osoblja ističe više načina vrednovanja ili vrednovanje koje uključuje i financijsku naknadu.

Tablica 3.2.7. Na koji način će razdoblje mobilnosti biti vrednovano na Vašoj matičnoj ustanovi?

	Nastavno osoblje		Ne nastavno osoblje	
	Broj	%	Broj	%
Mobilnost je uključena u moju godišnju evaluaciju	51	10,6	9	5,7
Mobilnost je uključena u moju godišnju evaluaciju i neformalno vrednovanje od strane nadređenih	12	2,5	3	1,9
Mobilnost je uključena u moju godišnju evaluaciju i neformalno vrednovanje od strane nadređenih i neki drugi način vrednovanja	54	11,2	5	3,2
Neformalno vrednovanje od strane nadređenih	116	24,1	48	30,4
Uopće se ne vrednuje	26	5,4	11	7,0
Neki drugi način vrednovanja	12	2,5	16	10,1
Dio je mog godišnjeg programa rada	62	12,9	24	15,2
Dio je mog godišnjeg programa rada i uključeno je u godišnju evaluaciju	84	17,4	21	13,3
Dio je godišnjeg programa rada, uključeno u godišnju evaluaciju i neformalno vrednovanje od strane nadređenih	62	12,9	17	10,8
Dio je godišnjeg programa rada, uključeno u godišnju evaluaciju i neformalno vrednovanje od strane nadređenih i povećanje plaće	1	0,2	2	1,3
Dio je godišnjeg programa rada i neformalno vrednovanje od strane nadređenih	0	0,0	1	0,6
Dio je godišnjeg programa rada i neki drugi načini vrednovanja	1	0,2	1	0,6
Ukupno	481	100	158	100

Osobni i profesionalni razvoj te utjecaj mobilnosti na matičnu ustanovu

Osobni i profesionalni razvoj

Većina nastavnog i nenastavnog osoblja smatra kako je ojačalo ili proširilo svoju profesionalnu mrežu (97,2 %), kako su povećali zadovoljstvo poslom (89,6 %), kako su ojačali suradnju s partnerskom ustanovom (89,5 %), te kako su stekli stručne ili praktične vještine relevantne za njihov trenutni posao i profesionalni razvoj (82 %). U nešto manjoj mjeri slažu se kako su poboljšali svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere (72,7 %) te kako su poboljšali svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva (66,3 %). Osoblje se najmanje slaže s tvrdnjama da su poboljšali svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (39,7 %) te kako su izgradili suradnju s akterima u sferi civilnog društva (17,9 %) i akterima na tržištu rada (15 %). Za posljednje dvije tvrdnje veći je udio osoblja koji se ne slaže ili se izrazito ne slaže s tvrdnjama da su izgradili suradnju s akterima u sferi civilnog društva i tržištu rada, odnosno njih preko 40 %.

Tablica 3.2.8. Osobni i profesionalni razvoj

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Osobni i profesionalni razvoj - zahvaljujući ovoj mobilnosti...:					
Stekao sam stručne ili praktične vještine relevantne za moj trenutni posao i profesionalni razvoj	0,6	4,2	13,2	42,2	39,8
Poboljšao sam svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva	1,2	4,0	28,4	40,3	26,0
Ojačao sam ili proširio svoju profesionalnu mrežu ili izgradio nove kontakte	0,0	0,3	2,5	23,6	73,6
Ojačao sam suradnju s partnerskom ustanovom/organizacijom	0,5	1,9	8,2	30,9	58,6
Izgradio sam suradnju s akterima na tržištu rada	20,5	22,0	42,5	10,5	4,5
Izgradio sam suradnju s akterima u sferi civilnog društva	20,6	20,3	41,1	12,2	5,7
Poboljšao sam svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (korištenje računala, interneta, virtualnih platformi za suradnju, softvera, ICT uređaja itd.)	8,2	7,3	44,8	22,8	16,9
Povećao sam zadovoljstvo poslom	0,6	0,9	8,8	26,5	63,1
Poboljšao sam svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere	0,8	2,3	24,2	38,4	34,3

Utjecaj na matičnu ustanovu

Što se tiče utjecaja sudjelovanja osoblja u programu Erasmus+ na matičnu ustanovu, najviše se njih slaže kako će dovesti do nove ili povećane suradnje s partnerskom institucijom ili

organizacijom (90,3 %, internacionalizacije matične ustanove (89,8 %) te upotrebe novih metoda, pristupa i dobrih praksi u podučavanju ili praksi u matičnoj ustanovi (81,8 %). Potom, osoblje se također u većoj mjeri slaže kako je njihovo sudjelovanje dovelo do internacionalizacije matične ustanove (77,9 %), suradnje s partnerskom institucijom ili organizacijom (72,7 %) ili upotrebe novih metoda, pristupa i praksi (61,3 %). U najmanjoj se mjeri osoblje slaže kako će njihovo sudjelovanje dovesti do uvođenja promjena u organizaciji ili upravljanju matičnom ustanovom (49,2 %) ili kako je već dovelo do uvođenja promjena (38,8 %).

Tablica 3.2.9. Utjecaj na matičnu ustanovu

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Moje sudjelovanje u programu Erasmus+ imalo je sljedeći utjecaj na ustanovu pošiljatelja:					
Dovest će do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	0,5	1,1	16,6	43,8	38,0
Dovelo je do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	1,2	3,1	34,4	34,6	26,7
Dovest će do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	1,0	6,9	43,0	31,9	17,3
Dovelo je do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	1,9	8,5	50,8	25,4	13,4
Dovest će do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	0,5	0,5	8,8	38,0	52,3
Dovelo je do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	0,8	2,3	24,3	34,4	38,3
Dovest će do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	0,2	0,3	9,7	38,1	51,7
Dovelo je do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	0,3	1,8	19,9	40,0	37,9

4. OBRAZOVANJE ODRASLIH

Mobilnost osoblja

Profil sudionika mobilnosti

Spol

Većina sudionika mobilnosti u području obrazovanja odraslih ženskog je spola (72,2 %), dok je mobilnosti osoba muškog spola zabilježeno oko 27 % u ukupnom broju.

Tablica 4.1. Distribucija sudionika prema spolu i tipu aktivnosti

	Broj	%
F	96	72,2 %
M	36	27,1 %
Nepoznato	1	0,8 %
Ukupno	133	100%

Dobna struktura

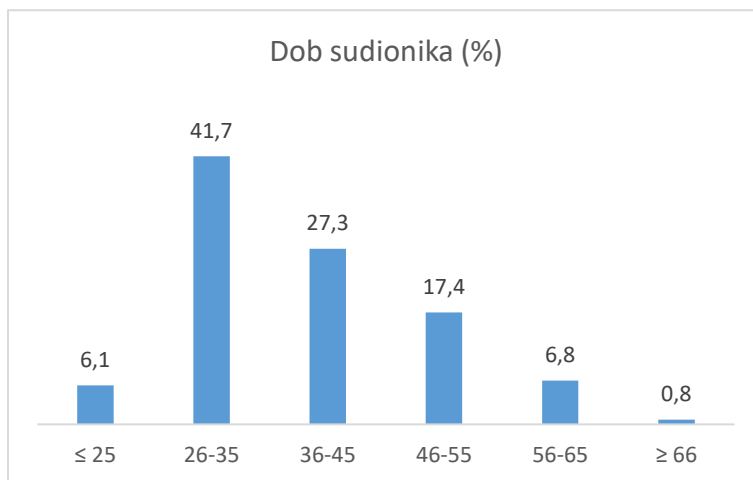
Prosječna dob osoblja je nešto manje od 38 godina¹⁵, a najviše sudionika koji odlaze na mobilnost nalazi se u dobnim skupinama od 26 do 35 godina (41,7 %) i skupini od 36 do 45 godina (27,3 %).

Tablica 4.2. Distribucija sudionika prema dobi

	Broj	%
≤ 25	8	6,1
26-35	55	41,7
36-45	36	27,3
46-55	23	17,4
56-65	9	6,8
≥ 66	1	0,8
Ukupno	132	100

¹⁵ M=37,6; SD=9,9.

Grafikon 4.1. Distribucija sudionika prema dobi

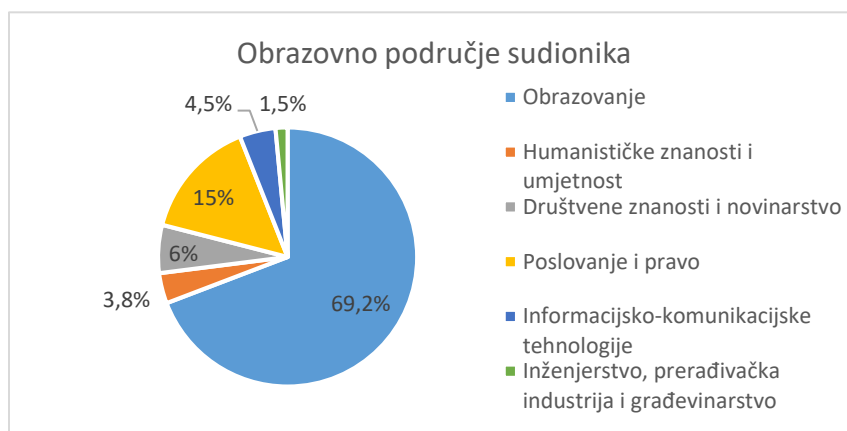
Obrazovna struktura sudionika

Prema obrazovnom području, najviše je sudionika koji dolaze iz područja obrazovanja (69,2 %), a potom u manjoj mjeri onih iz područja poslovanja i prava (15,0 %) i drugih obrazovnih područja.

Tablica 4.3. Distribucija sudionika prema obrazovnom području

	Broj	%
Obrazovanje	92	69,2
Humanističke znanosti i umjetnost	5	3,8
Društvene znanosti i novinarstvo	8	6,0
Poslovanje i pravo	20	15,0
Informacijsko-komunikacijske tehnologije	6	4,5
Inženjerstvo, prerađivačka industrija i građevinarstvo	2	1,5
Ukupno	133	100

Grafikon 4.2. Distribucija sudionika prema obrazovnom području

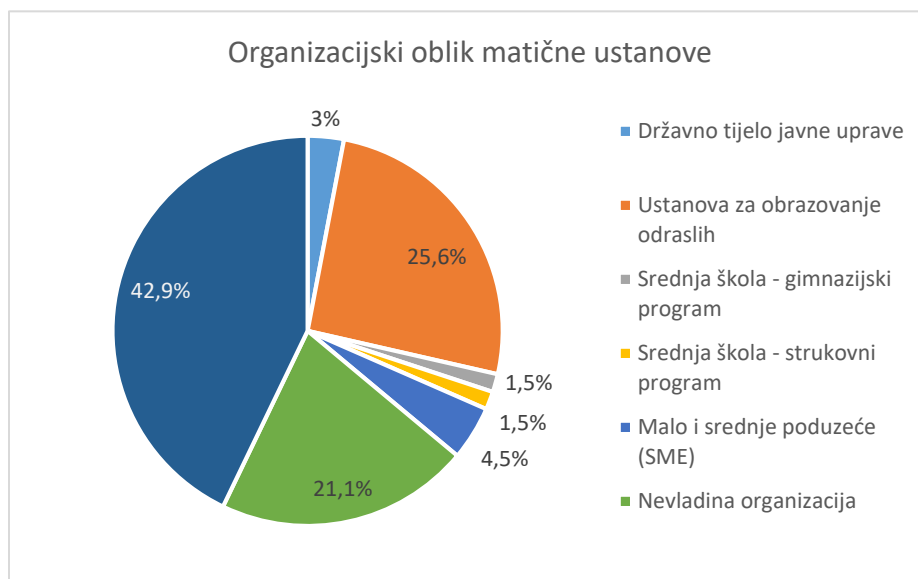
Distribucija sudionika prema organizacijskom obliku matične ustanove

Najviše sudionika nije navelo organizacijski oblik svoje matične ustanove ili organizacije (42,9 %), zato što na popisu organizacijskih oblika nisu pronašli onaj matične ustanove. Potom, najviše sudionika na mobilnost odlazi iz ustanova za obrazovanje odraslih (25,6 %) i nevladinih organizacija (21,1 %).

Tablica 4.4. Distribucija sudionika prema organizacijskom obliku matične ustanove

	Broj	%
Državno tijelo javne uprave	4	3,0
Ustanova za obrazovanje odraslih	34	25,6
Srednja škola - gimnazijski program	2	1,5
Srednja škola - strukovni program	2	1,5
Malo i srednje poduzeće (SME)	6	4,5
Nevladina organizacija	28	21,1
Drugo	57	42,9
Ukupno	133	100

Grafikon 4.3. Distribucija sudionika prema organizacijskom obliku matične ustanove

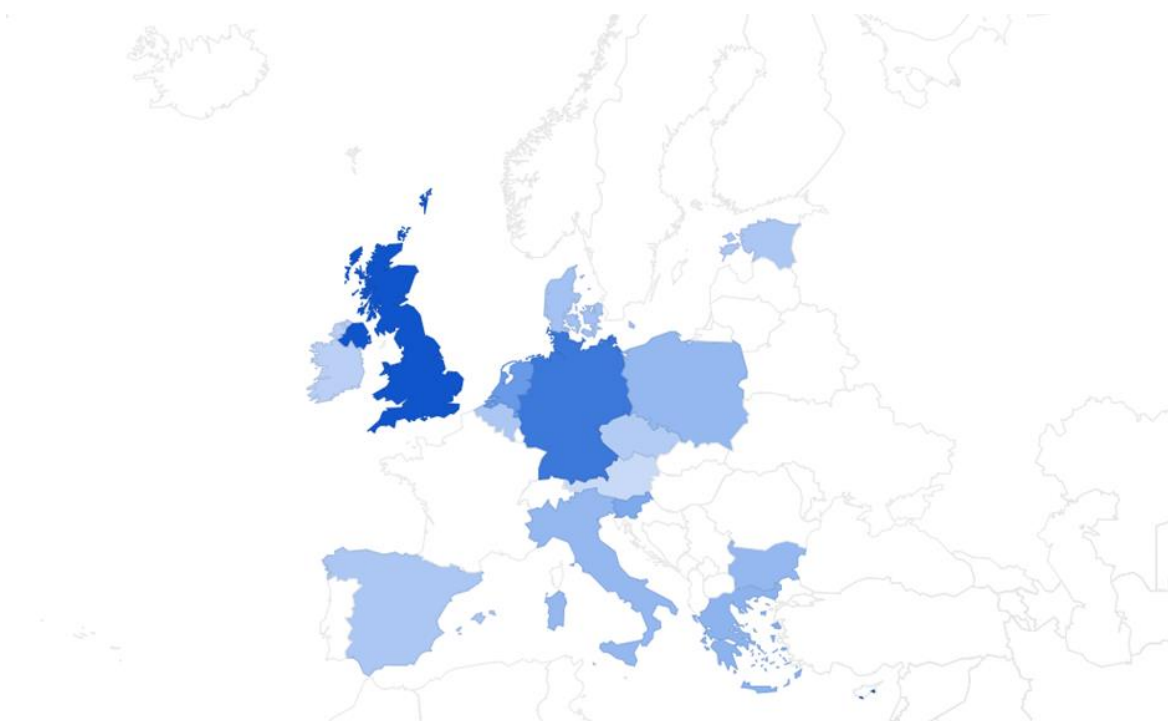
Distribucija sudionika prema odredišnoj državi

Osoblje najčešće odlazi na mobilnost u Ujedinjeno Kraljevstvo (19,6 %), Njemačku (15,0 %), Nizozemsku (10,5 %) i Sloveniju (8,3 %) s više od 10 sudionika koji su otišli u navedene države.

Tablica 4.5. Distribucija osoblja prema odredišnoj državi

	Broj	%
UK	26	19,6
DE	20	15,0
NL	14	10,5
SI	11	8,3
EL	9	6,8
BG	8	6,0
IT	8	6,0
PL	8	6,0
DK	6	4,5
BE	5	3,8
EE	5	3,8
ES	5	3,8
CZ	4	3,0
IE	3	2,3
AT	1	0,8
Ukupno	133	100

Ilustracija 4.1. Distribucija osoblja prema odredišnoj državi

Sudjelovanje u aktivnosti mobilnosti

Više od polovice sudionika navodi kako im je ovo prvo razdoblje mobilnosti osoblja u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje (58,7 %), no 41,4 % sudionika otišlo je na mobilnost u okviru navedenih programa više puta. Najviše je onih koji su otišli na mobilnost od 2 do 5 puta. Nadalje, većina sudionika navodi kako je njihova aktivnost dobro povezana s Europskim razvojnim planom njihove matične ustanove (82,0 %), dok 12,8 % sudionika ne zna je li dobro povezana ili ne.

Tablica 4.6. Je li ovo bilo vaše prvo razdoblje mobilnosti osoblja financirano u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje?

	Broj	%
Da	78	58,7
Ne	55	41,4
Ukupno	133	100

Tablica 4.7. Molimo navedite koliko ste puta sudjelovali u mobilnosti osoblja financiranoj u okviru programa Erasmus+ ili Programa za cjeloživotno učenje od 2010.

	Broj	%
Prva mobilnost	78	58,7
2-5 puta	43	32,3
6-10 puta	10	7,5
Više od 10 puta	2	1,5
Ukupno	133	100

Tablica 4.8. Je li vaša aktivnost povezana s Europskim razvojnim planom vaše matične ustanove?

	Broj	%
Da i dobro je povezana	109	82,0
Da, ali nije dobro povezana	4	3,01
Ne znam	17	12,8
Ne	3	2,3
Ukupno	133	100

Tablica 4.9. Je li vaš Sporazum o mobilnosti potpisan prije mobilnosti?

	Broj	%
Da	128	96,2
Ne	5	3,8
Ukupno	133	100

Valorizacija i priznavanje mobilnosti

Što se tiče priznavanja mobilnosti, 87,2 % sudionika, odnosno 116 od ukupno 133 sudionika navodi kako su dobili formalno priznanje za aktivnosti koje su uspješno završili u okviru programa. Kao potvrdu za sudjelovanje u programu 51,7 % sudionika je dobilo dokument *Europass mobilnost*, 44,8 % sudionika navodi kako je dobilo *Potvrdu o posebnom predmetu*, a njih 3,5 % dobili su neku drugu potvrdu kojom im se formalno priznaje razdoblje mobilnosti i aktivnosti koje su uspješno izvršili u okviru programa.

Tablica 4.10. Jeste li dobili formalno priznanje za aktivnosti koje ste uspješno završili u okviru programa (npr. potvrdu, diplomu)?

	Broj	%
Ne	17	12,8
Da	116	87,2
Ukupno	133	100

Tablica 4.11. Koju ste potvrdu dobili?

	Broj	%
Potvrdu o sudjelovanju (<i>Course Specific Certificate</i>)	52	44,8
Dokument Europass mobilnost (<i>Europass Mobility Document</i>)	60	51,7
Drugo	4	3,5
Ukupno	116	100

Sudionici u većoj mjeri navode kako će njihova matična ustanova neformalno vrednovati njihovu mobilnost (88 %) ili manje njih navodi kako će se vrednovati na neki drugi način (12 %).

Tablica 3.12. Na koji će način matična ustanova vrednovati vašu mobilnost?

	Broj	%
Neformalno vrednovanje uprave	117	88,0
Drugo	16	12,0
Ukupno	133	100

Osobni i profesionalni razvoj sudionika te utjecaj na institucije

Osobni i profesionalni razvoj

Najviše sudionika koji su sudjelovali u aktivnostima u okviru područja obrazovanja odraslih slaže se kako su izgradili nove kontakte (97,8 %) ¹⁶, naučili od dobrih praksi iz inozemstva (96,2 %), povećali svoje društvene, jezične i/ili kulturne kompetencije (94 %), ojačali ili proširili svoju profesionalnu mrežu (90,2 %), stekli praktične vještine relevantne za posao i profesionalni razvoj (88,7 %), poboljšali svoje vještine stranih jezika (85,7 %) te povećali svoje zadovoljstvo poslom (84,2 %). U nešto manjoj mjeri, no vrlo pozitivno procjenjuju kako su poboljšali svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere (79,0 %), ojačali suradnju s partnerskom ustanovom ili organizacijom (78,2 %), poboljšali svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva (78,2 %) te kako su podijelili svoje znanje i vještine s polaznicima i/ili drugim osobama (75,9 %). Najmanje pozitivno sudionici procjenjuju kako su poboljšali kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (54,9 %) te kako su izgradili suradnju s akterima u sferi civilnog društva (45,1 %) i akterima na tržištu rada (33,1 %). Od svih sudionika, njih 19,6 % ne slaže se ili se izrazito ne slaže kako su izgradili suradnju s akterima u sferi civilnog društva, a 30,1 % je onih koji se ne slažu ili se izrazito ne slažu kako su izgradili suradnju s akterima na tržištu rada.

Tablica 4.13. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (I)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Osobni i profesionalni razvoj - zahvaljujući ovoj mobilnosti...:					
Naučio sam od dobrih praksi iz inozemstva	1,5	0,8	1,5	31,6	64,7
Stekao sam praktične vještine relevantne za svoj posao i profesionalni razvoj	1,5	0,8	9,0	28,6	60,2
Ojačao sam ili proširio svoju profesionalnu mrežu	0,8	1,5	7,5	48,1	42,1
Podijelio sam svoje znanje i vještine s polaznicima i/ili drugim osobama	2,3	0,8	21,1	42,1	33,8
Ojačao sam suradnju s partnerskom ustanovom/organizacijom	3,0	0,8	18,1	40,6	37,6
Poboljšao sam svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva	0,8	2,3	18,8	44,4	33,8
Izgradio sam suradnju s akterima na tržištu rada	10,5	19,6	36,8	29,3	3,8
Izgradio sam suradnju s akterima u sferi civilnog društva	3,8	15,8	35,3	35,3	9,8
Poboljšao sam svoje vještine stranih jezika	2,3	1,5	10,5	32,3	53,4
Povećao sam svoje društvene, jezične i/ili kulturne kompetencije	0,8	0,0	5,3	33,8	60,2

¹⁶ U zagradi je napisan udio pozitivnih odgovora na pitanja, odnosno udio zbroja odgovora *slažem se* i *izrazito se slažem*. Isto vrijedi za cijelo potpoglavlje o osobnom i profesionalnom razvoju sudionika te utjecaju na institucije, osim ako nije drugačije naznačeno.

Poboljšao sam svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (korištenje računala, interneta, virtualnih platformi za suradnju, softvera, ICT uređaja itd.)	6,8	6,8	31,6	24,1	30,8
Povećao sam zadovoljstvo poslom	0,8	2,3	12,8	38,4	45,9
Poboljšao sam svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere	0,0	4,5	16,5	54,9	24,1
Izgradio sam nove kontakte	0,8	0,0	1,5	27,1	70,7

Nadalje, najviše sudionika smatra kako su unaprijedili svoje znanje o predmetu podučavanja/o svom profesionalnom području (94 %), potom smatraju da su osvježili svoj stav spram podučavanja/usavršavanja (92,5 %), unaprijedili svoje znanje o sustavima obrazovanja odraslih u drugim državama (89,5 %) te smatraju da su povećali svijest o novim metodama procjenjivanja/bodovanja za vještine ili kompetencije stečene u kontekstu formalnog/informalnog učenja (87,2 %). Najmanje od ponuđenih tvrdnji u ovom skupu, no vrlo pozitivno sudionici procjenjuju da su povećali svijest o (europskim) mehanizmima financiranja za projekte u području obrazovanja odraslih (83,5 %).

Tablica 4.14. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (II)

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Nadalje...:					
Povećao sam svijest o novim metodama procjenjivanja/bodovanja za vještine ili kompetencije stečene u kontekstu formalnog/informalnog učenja	0,8	1,5	10,5	41,4	45,9
Unaprijedio sam svoje znanje o predmetu podučavanja/o svom profesionalnom području	0,0	0,8	5,3	42,9	51,1
Osvježio sam svoj stav spram podučavanja/usavršavanja	0,0	0,8	6,8	40,6	51,9
Unaprijedio sam svoje znanje o sustavima obrazovanja odraslih u drugim državama	0,8	1,5	8,3	33,8	55,6
Povećao sam svijest o (europskim) mehanizmima financiranja za projekte u području obrazovanja odraslih	0,8	2,3	13,5	39,1	44,4

Utjecaj na matičnu ustanovu

Kao i prethodne tvrdnje vezane uz osobni i profesionalni razvoj, tvrdnje vezane uz utjecaj mobilnosti na matičnu instituciju osoblje procjenjuje uglavnom vrlo pozitivno što potvrđuju desno asimetrične distribucije prema pozitivnim vrijednostima (Tablica 4.15.). Sudionici smatraju kako je njihovo sudjelovanje u programu utjecalo na njihovu matičnu instituciju tako što će dovesti do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u matičnoj ustanovi (98,5 %) te dovesti do internacionalizacije ustanova pošiljatelja (91,7 %). Sudionici u većoj mjeri procjenjuju i kako je njihovo sudjelovanje već dovelo do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u matičnoj ustanovi (83,5 %), kako će

dovesti do veće motivacije polaznika u predmetima koje podučavaju (81,2 %), kako je dovelo do internacionalizacije ustanove pošiljatelja (79,7 %), kako će dovesti do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom (78,2 %) i do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem (77,4 %) te kako je dovelo do uvođenja novih nastavnih predmeta/prakse (75,2 %). U nešto manjoj mjeri, no pozitivno procjenjuju kako je njihovo sudjelovanje dovelo do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom (66,2 %) i do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem (60,9 %). Sudionici pozitivnije procjenjuju tvrdnje koje se odnose na to da će njihovo sudjelovanje u aktivnosti dovesti do određenih promjena na matičnoj instituciji, nego što procjenjuju one tvrdnje koje se odnose na to da je njihovo sudjelovanje već dovelo do promjena na njihovoj matičnoj instituciji.

Tablica 4.15. Utjecaj mobilnosti na matičnu instituciju sudionika

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Moje sudjelovanje u programu Erasmus+ imalo je sljedeći utjecaj na ustanovu pošiljatelja:					
Dovest će do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	0,0	0,8	0,8	25,6	72,9
Dovelo je do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	0,8	1,5	14,3	41,4	42,1
Dovest će do veće motivacije polaznika u predmetima koje podučavam	0,8	0,8	17,3	38,4	42,9
Dovelo je do uvođenja novih nastavnih predmeta/prakse	1,5	2,3	21,1	39,1	36,1
Dovest će do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	2,3	6,8	13,5	39,9	37,6
Dovelo je do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	3,0	8,3	27,8	45,1	15,8
Dovest će do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	1,5	3,0	17,3	34,6	43,6
Dovelo je do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	2,3	6,0	25,6	27,8	38,4
Dovest će do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	0,0	0,0	8,3	41,4	50,4
Dovelo je do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	0,8	1,5	18,1	37,6	42,1

Zadovoljstvo sudionika razdobljem mobilnosti

97,7 % sudionika zadovoljno je ili izrazito zadovoljno svojim Erasmus+ iskustvom mobilnosti te bi 97,7 % sudionika iskustvo mobilnosti preporučili kolegi. Najviše sudionika planira svoje iskustvo mobilnosti podijeliti s kolegama na sastanku osoblja (86,5 %), na radionici (82,5 %) te pisanim izvještajem (71,4 %).

Tablica 4.16. Općenito, koliko ste zadovoljni vašim Erasmus+ iskustvom mobilnosti? (M=4,8, SD=0,5)

	Broj	%
Izrazito sam nezadovoljan	0	0
Nezadovoljan sam	1	0,8
Niti sam zadovoljan, niti sam nezadovoljan	2	1,5
Zadovoljan sam	21	15,8
Izrazito sam zadovoljan	109	82,0
Ukupno	133	100

Tablica 4.17. Biste li iskustvo mobilnosti preporučili kolegi?

	Broj	%
Ne	3	2,3
Da	130	97,74
Ukupno	133	100

Tablica 4.18. Na koji način planirate podijeliti svoje iskustvo?

	Broj	% od broja sudionika
Na konferenciji	27	20,3
Na sastanku osoblja	115	86,5
Na radionici s kolegama	110	82,7
Putem medija	54	40,6
Drugo	13	9,8
Pisanim izvještajem	95	71,4
Ukupno	414 ¹⁷	n/a

¹⁷ Ukupan broj veći je od ukupnog broja sudionika, jer se radi o pitanju s više mogućih odgovora.

5. MLADI

Voditelji Razmjene mladih

Profil sudionika

Spolna distribucija voditelja

Među voditeljima Razmjena mladih omjer muškaraca i žena je ujednačen, dok je s druge strane među dolaznim EVS volonterima dvostruko više žena, a također osobe ženskog spola prevladavaju i među osobama koje rade s mladima.

Tablica 5.1.1. Spolna distribucija voditelja Razmjena mladih

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
F	269	49,2	123	52,8
M	278	50,8	110	47,2
Ukupno	547	100	233	100

Distribucija voditelja prema matičnoj državi

Među inozemnim voditeljima Razmjena mladih najzastupljeniji su sudionici iz Rumunjske (10,2 %), Italije (9,5 %), Španjolske (7,1 %) i Poljske (6,2 %).

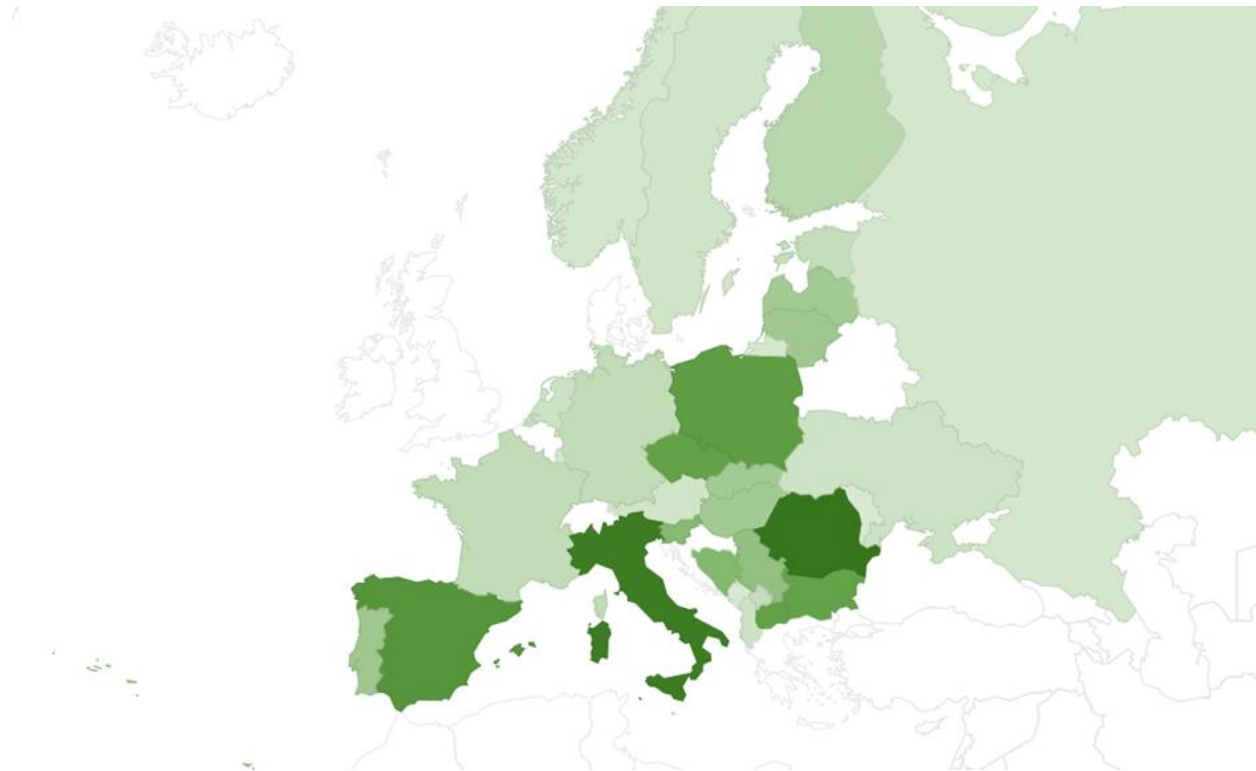
Tablica 5.1.2. Distribucija voditelja prema matičnoj državi

Matična država	Inozemni	
	Broj	%
RO	56	10,2
IT	52	9,5
ES	39	7,1
PL	34	6,2
CZ	32	5,9
MK	32	5,9
BG	31	5,7
TR	26	4,8
BA	22	4,0
SI	21	3,8
EL	19	3,5
RS	18	3,3
LT	15	2,7
PT	15	2,7

Matična država	Hrvatski	
	Broj	%
HR	233	100
Ukupno	233	100

HU	14	2,6
LV	14	2,6
SK	14	2,6
UK	12	2,2
FI	9	1,6
GE	8	1,5
DE	7	1,3
FR	7	1,3
EE	6	1,1
XK	6	1,1
CY	5	0,9
AL	4	0,7
NL	4	0,7
UA	4	0,7
AM	3	0,5
AT	3	0,5
SE	3	0,5
AZ	2	0,4
LU	2	0,4
NO	2	0,4
RU	2	0,4
EG	1	0,2
MD	1	0,2
ME	1	0,2
MT	1	0,2
Ukupno	547	100

Ilustracija 5.1.1. Distribucija inozemnih vođitelja prema matičnoj državi

Sudjelovanje osoba s posebnim potrebama (eng. special needs participants) i osoba s manje mogućnosti (eng. fewer opportunities participants)

Među inozemnim i hrvatskim vođiteljima Razmjena mladih nema sudionika s posebnim potrebama. Što se tiče vođitelja razmjena mladih s manje mogućnosti (eng. fewer opportunities participants) podjednak je njihov udio među inozemnim i hrvatskim vođiteljima s oko 23 % sudjelujućih sudionika.

Tablica 5.1.3. Vođitelji Razmjena mladih s manje mogućnosti

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
Ne	420	76,8	180	77,3
Da	127	23,2	53	22,7
Ukupno	547	100	233	100

Dobna struktura vođitelja

Među inozemnim vođiteljima Razmjena mladih više od polovice njih, odnosno 57 % vođitelja je u dobnoj skupini do 30 godina, a njih 42,8 % su stariji od 30 godina, dok je većina hrvatskih vođitelja, njih 64,4 %, u dobnoj skupini starijih od 30 godina. Usporedno s podacima za osobe

koje rade s mladima, među hrvatskim osobama koje rade s mladima udio onih koji su stariji od 30 godina je 46,3 %, dok je među inozemnim osobama koje rade s mladima 30,8 % onih koji su stariji od 30 godina.

Tablica 5.1.4. Dobna struktura voditelja Razmjena mladih

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
19-22	59	10,8	9	3,9
23-25	114	20,8	13	5,6
26-29	140	25,6	61	26,2
30 ≥	234	42,8	150	64,4
Ukupno	547	100	233	100

Uspješnost projekata Razmjene mladih

Među inozemnim i hrvatskim voditeljima Razmjena mladih vrlo je visok postotak onih koji smatraju da je uspješnost projekata bila vrlo dobra, odnosno 91 % hrvatskih voditelja i 72,9 % inozemnih voditelja procjenjuje uspjeh Razmjene mladih kao vrlo dobar.

Tablica 5.1.5. Općenito, kako procjenjujete uspjeh Razmjene mladih?

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
Vrlo loše	3	0,5	0	0,0
Loše	4	0,7	0	0,0
Pristojno (<i>fair</i>)	30	5,5	2	0,9
Dobro	111	20,3	19	8,2
Vrlo dobro	399	72,9	212	91,0
Ukupno	547	100	233	100

Procjena sposobnosti, vještina i rezultata proizašlih iz projekata

Razvoj kompetencija

Više od 60 % voditelja Razmjena mladih iz Hrvatske i inozemstva u potpunosti se slažu s izjavama da su sudionici kroz sudjelovanje u razmjenama razvili meke vještine (eng. *soft skills*) kao što su kulturna osviještenost i izražavanje, međuljudske i socijalne vještine te međukulturne vještine, dok se manjoj mjeri slažu s izjavom da su sudionici razvili sposobnosti komuniciranja na materinjem jeziku, sposobnost razumijevanja i korištenja matematike, znanosti i tehnologije.

Inozemni voditelji najpozitivnije su procijenili da su sudionici razvili međukulturne vještine (92,4 % njih smatra da su ih razvili u velikoj mjeri ili u potpunosti), kulturnu osviještenost i izražavanje (92,2 %), međuljudske i socijalne/civilne vještine (91,6 %), dok se najmanje slažu da su sudionici razvili sposobnost korištenja digitalne tehnologije (44,9 %), sposobnost komuniciranja na materinjem jeziku (41,6 %), razumijevanje i korištenje osnovnog znanja iz znanosti i tehnologije (34,6 %) te matematike (26 %). S druge strane hrvatski su voditelji sve tvrdnje ocijenili nešto pozitivnije od inozemnih voditelja pa tako najpozitivnije procjenjuju razvoj međukulturnih vještina kod sudionika (97,4 %), kulturnu osviještenost i izražavanje (96,6 %), međuljudske i socijalne/civilne vještine (95,8 %) te sposobnost komuniciranja na stranom jeziku (90,6 %), dok razvoj vještina koje se odnose na razumijevanje i korištenje osnovnog znanja iz znanosti i tehnologije (38,1 %) i matematike (32,1 %) najmanje pozitivno procjenjuju.

Tablica 5.1.6.a. Razvoj kompetencija, vještina i sposobnosti (inozemni voditelji Razmjena mladih)

Koje od sljedećih kompetencija/vještina/sposobnosti su najvjerojatnije razvijene kroz sudjelovanje u Razmjenama mladih?	Inozemni (%)					
	UOPĆENE	U MANJOJ MJERI	DONEKLE	U VELIKOJ MJERI	U POTPUNOSTI	NE MOGU PROCIJENITI
Sposobnost komuniciranja na materinjem jeziku	7,1	18,6	25,4	18,6	23,0	7,1
Sposobnost komuniciranja na stranom jeziku	0,9	2,4	10,2	40,6	45,7	0,2
Praktične vještine (planiranje, organizacija, projektni menadžment itd...)	0,9	3,5	18,3	41	36,2	0,2
Sposobnost rješavanja problema	1,1	2,6	18,1	42	36,0	0,2
Analitičke vještine	2,4	7,9	24,7	38,9	24,1	2,0
Sposobnost korištenja digitalne tehnologije	10,2	15,5	26,3	25,0	19,9	2,9
Razumijevanje i korištenje znanja iz matematike	15,7	21,2	27,2	15,4	10,6	9,9
Razumijevanje i korištenje osnovnog znanja iz znanosti i tehnologije	15,7	16,5	24,7	20,5	14,1	8,6
Poduzimanje inicijative i poduzetništvo	1,5	5,3	18,6	34,7	37,5	2,4
Sposobnost učenja	1,3	1,8	13,7	34,4	48,1	0,7
Međuljudske i socijalne/civilne vještine	0,0	1,5	6,9	31,3	60,3	0,0
Međukulturne vještine	0,2	0,9	6,6	26	66,4	0,0
Kulturna osviještenost i izražavanje	0,2	0,7	6,8	28,9	63,3	0,2

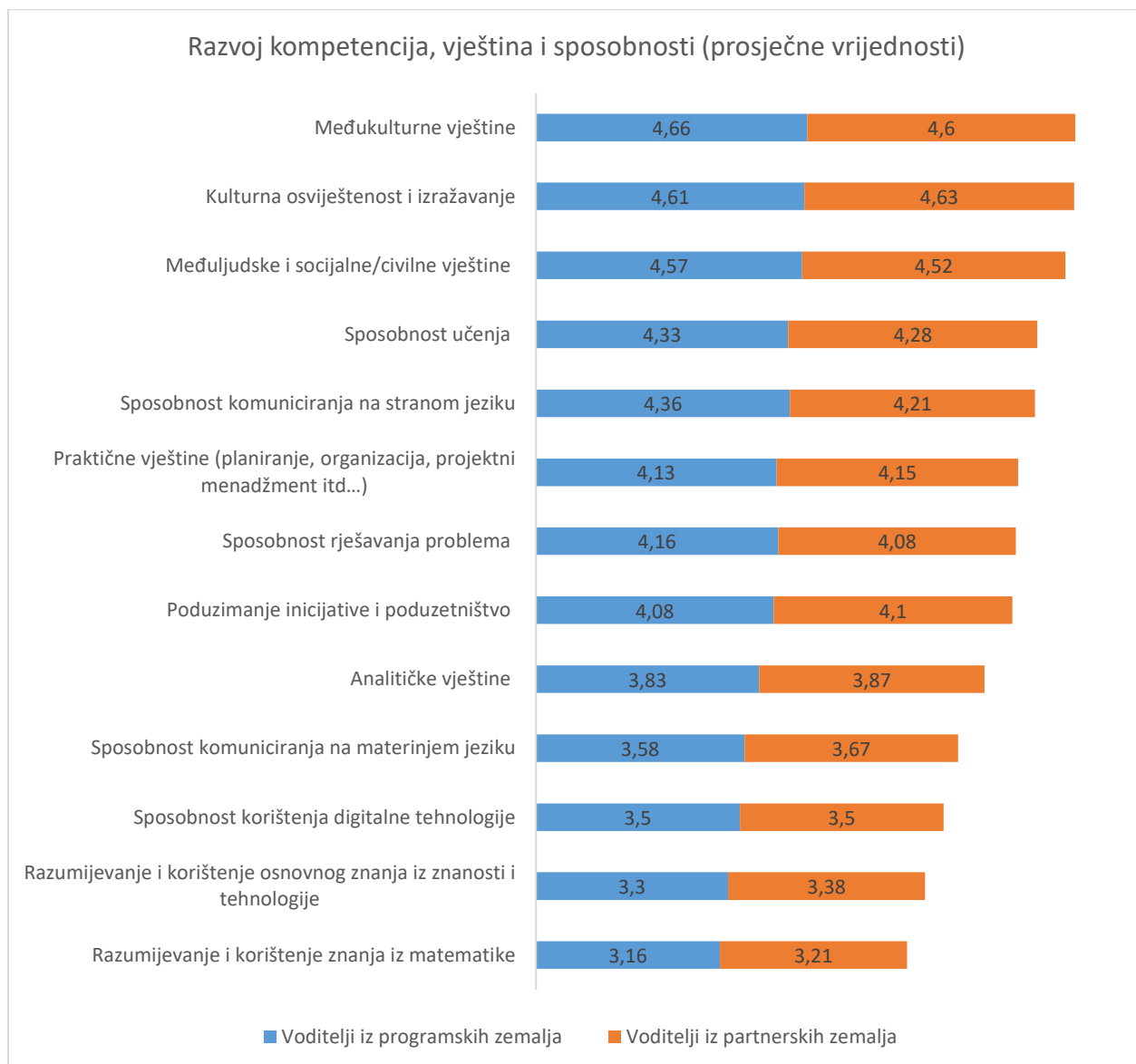
Tablica 5.1.6.b. Razvoj kompetencija, vještina i sposobnosti (hrvatski voditelji Razmjena mladih)

Koje od sljedećih kompetencija/vještina/sposobnosti su najvjerojatnije razvijene kroz sudjelovanje u Razmjenama mladih?	Hrvatski (%)					
	UOPĆENE	U MANJOJ MJERI	DONEKLE	U VELIKOJ MJERI	U POTPUNOSTI	NE MOGU PROCIJENITI
Sposobnost komuniciranja na materinjem jeziku	5,1	9,4	26,5	22,2	35	1,7
Sposobnost komuniciranja na stranom jeziku	1,3	2,1	6,0	36,3	54,3	0,0
Praktične vještine (planiranje, organizacija, projektni menadžment itd...)	0,0	2,1	13,2	41,9	42,7	0,0
Sposobnost rješavanja problema	1,3	1,3	13,2	41,5	42,7	0,0
Analitičke vještine	1,3	4,7	24,4	40,6	28,6	0,4
Sposobnost korištenja digitalne tehnologije	5,6	7,7	22,2	34,6	26,5	3,4
Razumijevanje i korištenje znanja iz matematike	14,1	15,8	29,5	19,7	12,4	8,5
Razumijevanje i korištenje osnovnog znanja iz znanosti i tehnologije	10,7	11,5	31,6	23,1	15	8,1
Poduzimanje inicijative i poduzetništvo	2,1	2,1	19,2	33,8	41,5	1,3
Sposobnost učenja	0,9	3,0	9,0	33,8	53,4	0,0
Međuljudske i socijalne/civilne vještine	0,0	0,0	4,3	24,4	71,4	0,0

Međukulturne vještine	0,0	0,4	2,1	14,5	82,9	0,0
Kulturna osviještenost i izražavanje	0,0	0,9	2,6	16,7	79,9	0,0

Grafikon 5.1.1. koji prikazuje prosječne vrijednosti vezane uz procjenu kompetencija, vještina i sudionika od strane voditelje iz programskih i partnerskih zemalja ukazuje na to da su srednje vrijednosti niže kada je riječ o tvrdnjama vezanim uz razvoj tzv. jakih vještina (eng. *hard skills*).

Grafikon 5.1.1. Prosječne vrijednosti za procjene razvoja kompetencija, vještina i sposobnosti (voditelji Razmjena mladih iz programskih i partnerskih zemalja)

Ishodi sudjelovanja u aktivnosti

Visok postotak voditelja Razmjena mladih (više od 60 %) smatra da je većina sudionika sposobnija razumjeti europski multikulturalizam (inozemni 72,9 %, hrvatski 72,9 %), da su

svjesniji činjenice da su neki ljudi u društveno nepovoljnijem položaju (inozemni 62,4 %, hrvatski 63,3 %), da su sudionici u većoj mjeri predani radu protiv diskriminacije, netolerancije, ksenofobije, rasizma (inozemni 61,5 %, hrvatski 61,6 %) te da su spremniji iskazati svoje mišljenje drugima i stajati iza njega (inozemni 61,5 %, hrvatski 63,1 %). S druge strane, manji dio projektnih voditelja smatra da je veći dio sudionika naučio samostalno proizvesti medijski sadržaj ili sadržaj na društvenim mrežama (inozemni 33,3 %, hrvatski 37,7 %) te da su sposobniji ozbiljno raspravljati o društvenim i političkim temama (inozemni 43,2 %, hrvatski 35,5 %).

Tablica 5.1.7.a. Procjene voditelja Razmjena mladih o ishodima sudjelovanja u aktivnosti (inozemni voditelji razmjena mladih)

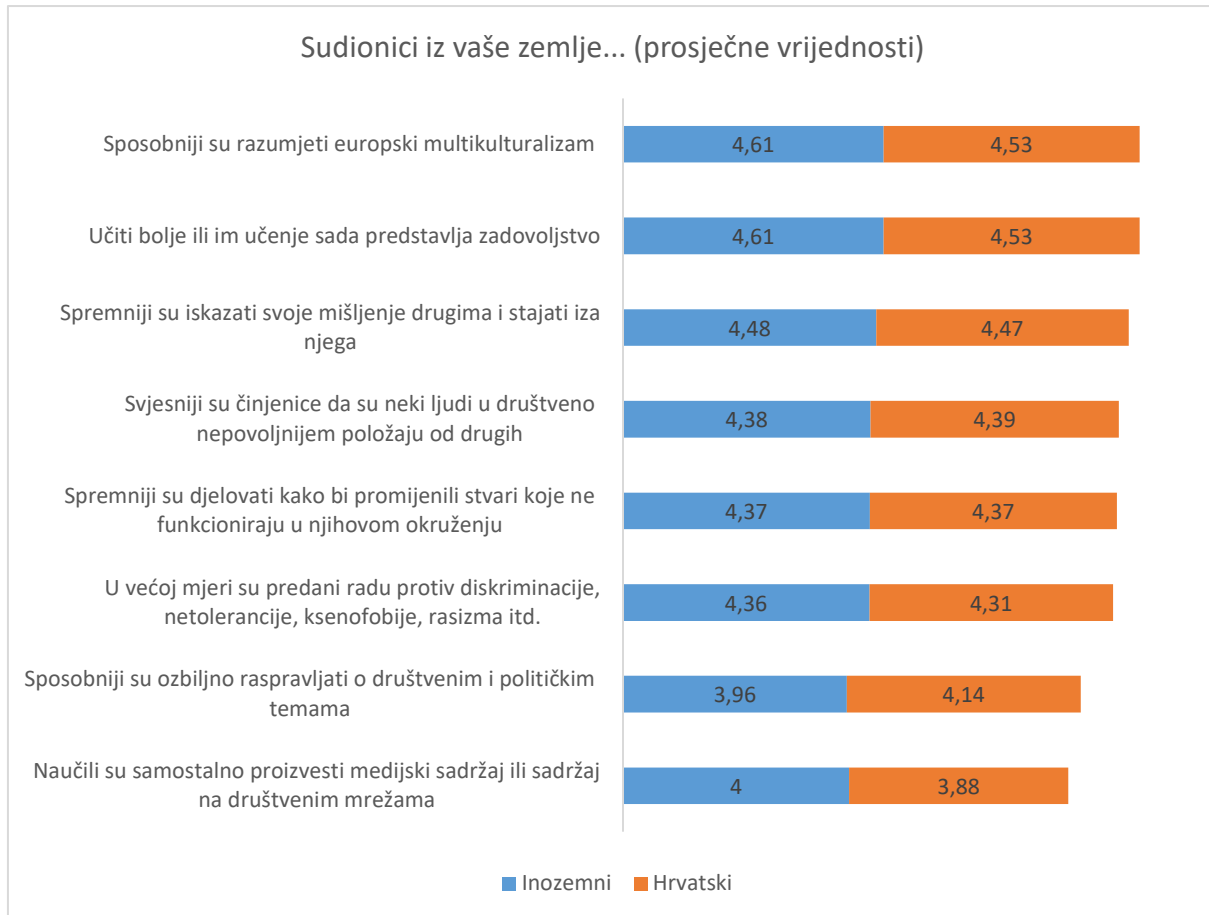
Sudionici iz Vaše zemlje....	Inozemni (%)				
	NITKO OD SUDIONIKA	MANJI DIO SUDIONIKA	NEKI OD SUDIONIKA	VEĆI DIO SUDIONIKA	NE MOGU PROCIJENITI
Naučili su samostalno proizvesti medijski sadržaj ili sadržaj na društvenim mrežama	4,7	16,7	38,9	33,3	6,4
Sposobniji su ozbiljno raspravljati o društvenim i političkim temama	1,3	13,7	37,6	43,2	4,3
Učiti bolje ili im učenje sada predstavlja zadovoljstvo	1,3	8,5	33,3	52,6	4,3
Sposobniji su razumjeti europski multikulturalizam	0,5	5,7	19,0	72,9	1,8
U većoj mjeri su predani radu protiv diskriminacije, netolerancije, ksenofobije, rasizma itd.	1,3	9,0	21,8	61,5	6,4
Svjesniji su činjenice da su neki ljudi u društveno nepovoljnijem položaju od drugih	1,7	6,8	24,8	62,4	4,3
Spremniji su iskazati svoje mišljenje drugima i stajati iza njega	1,3	6,4	29,1	61,5	1,7
Spremniji su djelovati kako bi promijenili stvari koje ne funkcioniraju u njihovom okruženju	0,9	8,1	33,8	54,7	2,6

Tablica 5.1.7.b. Procjene voditelja Razmjena mladih o ishodima sudjelovanja u aktivnosti (hrvatski voditelji Razmjena mladih)

Sudionici iz Vaše zemlje....	Hrvatski (%)				
	NITKO OD SUDIONIKA	MANJI DIO SUDIONIKA	NEKI OD SUDIONIKA	VEĆI DIO SUDIONIKA	NE MOGU PROCIJENITI
Naučili su samostalno proizvesti medijski sadržaj ili sadržaj na društvenim mrežama	5,1	15,0	38,0	37,7	4,2
Sposobniji su ozbiljno raspravljati o društvenim i političkim temama	3,1	17,4	37,8	35,5	6,2
Učiti bolje ili im učenje sada predstavlja zadovoljstvo	1,3	9,1	30,9	53,6	5,1
Sposobniji su razumjeti europski multikulturalizam	0,5	5,7	19,0	72,9	1,8
U većoj mjeri su predani radu protiv diskriminacije, netolerancije, ksenofobije, rasizma itd.	1,3	6,8	25,0	61,6	5,3
Svjesniji su činjenice da su neki ljudi u društveno nepovoljnijem položaju od drugih	0,7	7,5	23,0	63,3	5,5

Spremniji su iskazati svoje mišljenje drugima i stajati iza njega	0,9	4,9	28,3	63,1	2,7
Spremniji su djelovati kako bi promijenili stvari koje ne funkcioniraju u njihovom okruženju	0,5	10,1	30,9	55,9	2,6

Grafikon 5.1.2. Prosječne vrijednosti procjene voditelja Razmjena mladih o ishodima sudjelovanja u mobilnosti

Buduće prilike za rad, obrazovanje i osposobljavanje

Visok postotak voditelja Razmjena mladih smatra da je većina sudionika spremnija nastaviti obrazovanje nakon sudjelovanja u projektu (inozemni 65,8 %, hrvatski 67,5 %), dok manji udio njih smatra da se većini sudionika poboljšala prilika za bolji posao nakon sudjelovanja u razmjeni (inozemni 35 %, hrvatski 36,6 %), a ujedno su i prosječne vrijednosti najniže na ovoj tvrdnji (vidi Grafikon 5.1.3.).

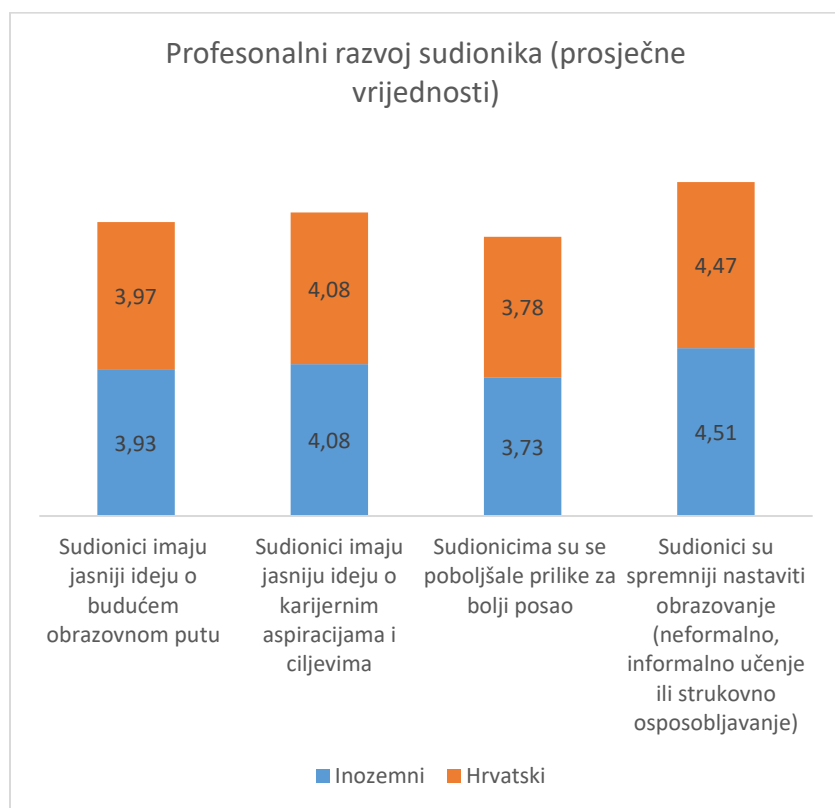
Tablica 5.1.8.a. Profesionalni razvoj sudionika (inozemni voditelji Razmjena mladih)

Prema Vašoj procjeni, kakav je utjecaj Razmjena mladih na profesionalni razvoj sudionika...	Inozemni (%)				
	NITKO OD SUDIONIKA	MANJI DIO SUDIONIKA	NEKI OD SUDIONIKA	VEĆI DIO SUDIONIKA	NE MOGU PROCIJENITI
Sudionici imaju jasniju ideju o budućem obrazovnom putu	3,4	12,4	42,3	35,5	6,4
Sudionici imaju jasniju ideju o karijernim aspiracijama i ciljevima	2,6	11,1	41,9	39,3	5,1
Sudionicima su se poboljšale prilike za bolji posao	4,3	14,1	35,0	35,0	11,5
Sudionici su spremniji nastaviti obrazovanje (neformalno, informalno učenje ili strukovno osposobljavanje)	0,9	3,8	25,2	65,8	4,3

Tablica 5.1.8.b. Profesionalni razvoj sudionika (hrvatski voditelji Razmjena mladih)

Prema Vašoj procjeni, kakav je utjecaj Razmjena mladih na profesionalni razvoj sudionika...	Hrvatski (%)				
	NITKO OD SUDIONIKA	MANJI DIO SUDIONIKA	NEKI OD SUDIONIKA	VEĆI DIO SUDIONIKA	NE MOGU PROCIJENITI
Sudionici imaju jasniju ideju o budućem obrazovnom putu	2,2	12,8	40	36,4	8,6
Sudionici imaju jasniju ideju o karijernim aspiracijama i ciljevima	1,6	13,3	36,6	42,4	6,0
Sudionicima su se poboljšale prilike za bolji posao	6	14,1	30,7	36,6	12,6
Sudionici su spremniji nastaviti obrazovanje (neformalno, informalno učenje ili strukovno osposobljavanje)	1,1	6,0	22,7	67,5	2,7

Grafikon 5.1.3. Profesionalni razvoj sudionika

Valorizacija mobilnosti

Distribucija odgovora hrvatskih i inozemnih voditelja vrlo je slična za sve tvrdnje, odnosno više od 75 % voditelja koji su odgovorili na ova pitanja smatraju da je upotreba Youthpass pristupa pridonijela većoj svijesti i razumijevanju iskustva razmjene za većinu sudionika. Voditelji Razmjena mladih u nešto većem postotku u odnosu na druge tvrdnje, smatraju da su sudionici svjesniji toga što mogu naučiti sudjelovanjem u projektima mladih (inozemni 79,5 %, hrvatski 82,1 %).

Tablica 5.1.9.a. Upotreba Youthpass pristupa (inozemni voditelji Razmjena mladih)

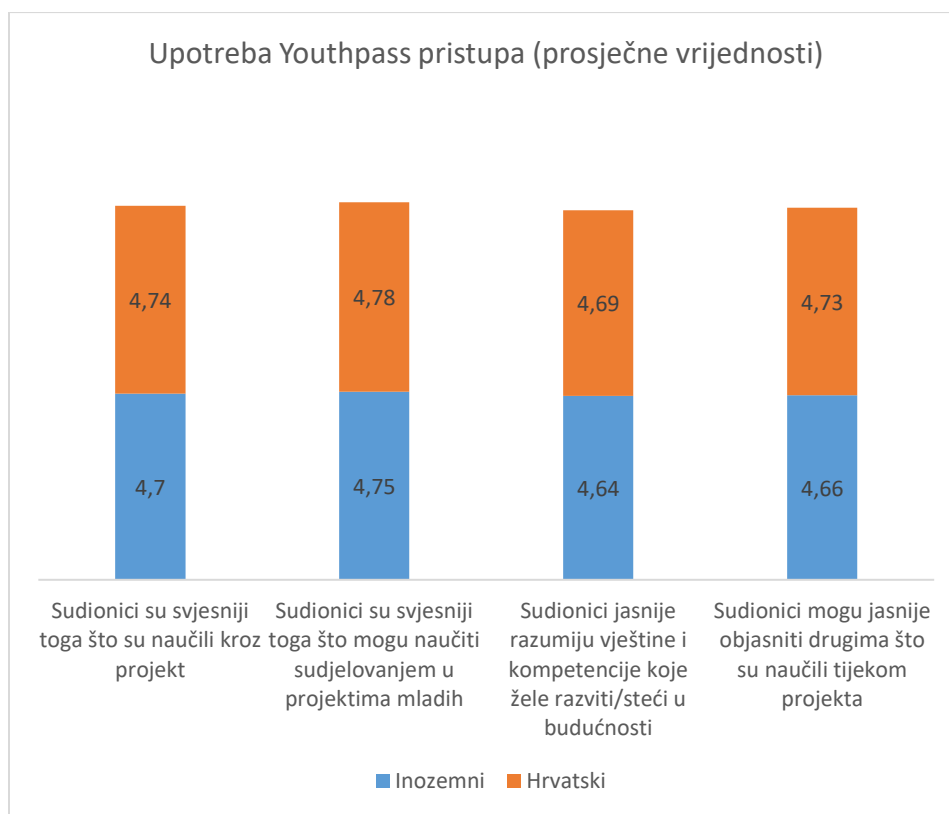
	Inozemni (%)				
	NITKO OD SUDIONIKA	MANJI DIO SUDIONIKA	NEKI OD SUDIONIKA	VEĆI DIO SUDIONIKA	NE MOGU PROCIJENITI
Kao rezultat upotrebe Youthpass pristupa...					
Sudionici su svjesniji toga što su naučili kroz projekt	0,0	3,6	19,3	77,2	0,0
Sudionici su svjesniji toga što mogu naučiti sudjelovanjem u projektima mladih	0,0	1,8	18,7	79,5	0,0
Sudionici jasnije razumiju vještine i kompetencije koje žele razviti/steći u budućnosti	0,0	3,6	23,9	72,5	0,0

Sudionici mogu jasnije objasniti drugima što su naučili tijekom projekta	0,5	2,3	20,5	76,6	0,0
--	-----	-----	------	------	-----

Tablica 5.1.9.b. Upotreba Youthpass pristupa (hrvatski voditelji Razmjena mladih)

	Hrvatski (%)				
	NITKO OD SUDIONIKA	MANJI DIO SUDIONIKA	NEKI OD SUDIONIKA	VEĆI DIO SUDIONIKA	NE MOGU PROCIJENITI
Kao rezultat upotrebe Youthpass pristupa...					
Sudionici su svjesniji toga što su naučili kroz projekt	0,3	4,0	15,1	79,1	1,5
Sudionici su svjesniji toga što mogu naučiti sudjelovanjem u projektima mladih	0,3	3,3	13,3	82,1	1,0
Sudionici jasnije razumiju vještine i kompetencije koje žele razviti/steći u budućnosti	0,3	4,0	21,3	72,8	1,5
Sudionici mogu jasnije objasniti drugima što su naučili tijekom projekta	0,3	4,3	17,6	76,1	1,8

Grafikon 5.1.4. Upotreba Youthpass pristupa

Europska volonterska služba

Napomena: za Europsku volontersku službu analizirani su samo podaci o dolaznim, odnosno inozemnim sudionicima, jer je u za hrvatske sudionike dostupno samo 5 završnih izvješća.

Profil sudionika

Spolna distribucija sudionika

Među inozemnim EVS volonterima dvostruko je više žena (66,3 %), a isti se slučaj i s osobama koje rade s mladima među kojima prevladavaju žene, dok je među voditeljima Razmjena mladih omjer muškaraca i žena ujednačen.

Tablica 5.2.1. Spolna distribucija dolaznih EVS volontera

	Broj	%
F	230	66,3
M	117	33,7
Ukupno	347	100

Distribucija sudionika prema matičnoj državi

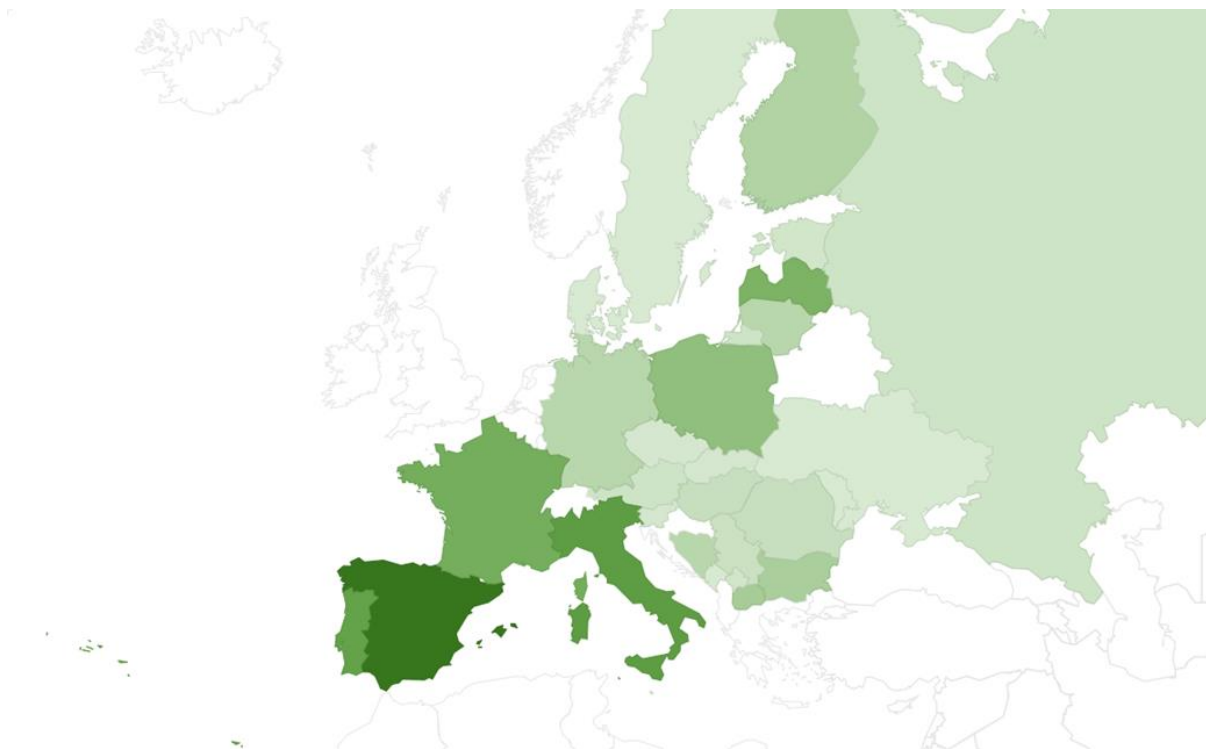
Među dolaznim EVS volonterima prevladavaju sudionici iz Španjolske (18,2 %), Italije (11,2 %) i Poljske (10,1 %).

Tablica 5.2.2. Distribucija dolaznih EVS volontera prema matičnoj državi

Matična država	Broj	%
ES	63	18,2
IT	39	11,2
PT	35	10,1
FR	29	8,4
LV	27	7,8
PL	21	6,1
MK	15	4,3
BG	14	4,0
TR	13	3,7
FI	12	3,5
BA	10	2,9
DE	10	2,9
LT	10	2,9
HU	6	1,7
RO	6	1,7

RS	5	1,4
AT	4	1,2
RU	4	1,2
EE	3	0,9
EL	3	0,9
XK	3	0,9
CZ	2	0,6
SI	2	0,6
SK	2	0,6
AM	1	0,3
DK	1	0,3
GE	1	0,3
MD	1	0,3
ME	1	0,3
MT	1	0,3
SE	1	0,3
UA	1	0,3
UK	1	0,3
Ukupno	347	100

Ilustracija 5.2.1. Distribucija dolaznih EVS volontera prema matičnoj državi

Sudjelovanje osoba s posebnim potrebama (eng. special needs participants) i sudionici s manje mogućnosti (eng. fewer opportunities participants)

Među dolaznim EVS volonterima je sudjelovalo 4 (1,2 %) sudionika s posebnim potrebama te 28 % sudionika s manje mogućnosti (eng. *fewer opportunities participants*) prema svom ekonomskom statusu (nezaposleni i zaposleni na pola radnog vremena).

Tablica 5.2.3. Sudjelovanje osoba s posebnim potrebama

	Broj	%
Bez odgovora	272	78,4
Ne	71	20,5
Da	4	1,2
Ukupno	347	100

Dobna struktura sudionika

Među inozemnim EVS volonterima prevladavaju sudionici u dobnoj skupini od 23 do 25 godina koji čine 42,1 % svih EVS sudionika, dok sveukupno svi sudionici spadaju u dobnu skupinu do 30 godina.

Tablica 5.2.4. Dobna struktura dolaznih EVS volontera

	Broj	%
≤ 18	65	18,7
19-22	100	28,8
23 - 25	146	42,1
26-29	36	10,4
Ukupno	347	100

Ekonomski status sudionika

Što se tiče ekonomskog statusa sudionika, značajan udio EVS dolaznih volontera čine studenti (36,6 %), a potom u nešto manjoj mjeri nezaposleni (17,6 %), zaposleni na puno radno vrijeme (13,3 %) te sudionici zaposleni na pola radnog vremena (10,4 %).

Tablica 5.2.5. Ekonomski status dolaznih EVS volontera

Prije odlaska na EVS bili ste...	Broj	%
zaposleni na puno radno vrijeme	46	13,3
pola radnog vremena	36	10,4
učenik srednje škole	24	6,9
samozaposleni	14	4,0
student	127	36,6

volonter	18	5,2
učenik strukovne škole na naukovanju	3	0,9
stažist	14	4,0
drugo	4	1,2
nezaposlen	61	17,6
Ukupno	347	100

Procjena sposobnosti, vještina i rezultata proizašlih iz projekata

Razvoj kompetencija

Volonteri EVS-a se u visokom postotku slažu ili izrazito slažu s gotovo svim tvrdnjama o razvoju sposobnosti kroz sudjelovanje u volonterskim aktivnostima. Najpozitivnije procjenjuju kako su bolje naučili cijeliti vrijednost različitih kultura (95,7 %) i surađivati u timu (89,6 %). Primjetno je da se ipak u manjoj mjeri slažu s tvrdnjom da su unaprijedili komunikaciju na materinjem jeziku (45,8 %), te 30 % EVS sudionika ne može procijeniti jesu li razvili digitalne kompetencije (sposobnost korištenja društvenih mreža i Interneta radi posla, učenja ili osobnih interesa). Također, preko 80 % sudionika slaže se ili se izrazito slaže s tvrdnjom da su unaprijedili sposobnost rješavanja problema u izazovnom kontekstu, da su razvili sposobnost samostalnog učenja, da su naučili razviti ideju i pretvoriti je u praksu i da su naučili kreativno se izražavati.

Tablica 5.2.6. Razvoj kompetencija

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Kroz sudjelovanje u ovoj aktivnosti naučio sam kako bolje...					
Razmišljati i rasuđivati logički (analitičke vještine)	2,0	4,0	18,4	50,7	24,8
Pronaći rješenje problema u izazovnom kontekstu (vještina rješavanja problema)	0,6	1,4	11,0	41,8	45,2
Samostalno učiti	0,3	1,4	13,0	42,4	42,9
Kreativno se izražavati	1,7	2,0	15,6	39,8	40,9
Koristiti Internet, društvene mreže radi posla, učenja, osobnih interesa	5,2	7,5	30,0	30,8	26,5
Surađivati u timu	0,9	2,9	6,6	31,1	58,5
Komunicirati/izražavati se na materinjem jeziku	10,7	11,5	32,0	24,5	21,3
Razviti ideju i pretvoriti je u praksu	1,4	2,6	12,1	36,6	47,3
Cijeniti vrijednost različitih kultura	0,3	0,3	3,7	26,2	69,5

Osobni razvoj

Preko 90 % EVS volontera se slaže ili izrazito slaže kako su nakon sudjelovanja u aktivnosti sposobniji prilagoditi se novim situacijama (94,8 %), kako bolje poznaju svoje prednosti i slabosti (93,1 %), kako su otvoreniji prema izazovima (90,8 %) i kako više vjeruju u vlastite sposobnosti (90,7 %). Ostale su tvrdnje sudionici također pozitivno procijenili, no vrijedi naglasiti kako se 13,8 % sudionika ne slaže ili izrazito ne slaže da se osjećaju Europljaninom u većoj mjeri.

Tablica 5.2.7. Osobni razvoj

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Nakon sudjelovanja u ovoj aktivnosti...					
Više vjerujem u vlastite sposobnosti	0,3	1,7	7,2	38,3	52,4
Sposoban sam razmišljati logički i analizirati situacije	0,3	2,6	16,4	38,3	42,4
Bolje poznajem svoje prednosti i slabosti	0,0	0,0	6,9	38,9	54,2
Tolerantniji sam prema vrijednostima i ponašanju drugih ljudi	0,3	1,4	9,8	34,9	53,6
Sposobniji sam prilagoditi se novim situacijama	0,0	0,0	5,2	33,4	61,4
Otvoreniji sam prema izazovima	0,0	0,3	8,9	30,0	60,8
Namjeravam aktivnije sudjelovati u društvenom i političkom životu zajednice	0,9	4,3	20,2	34,3	40,3
Više me zanima što se događa u svijetu	1,4	3,2	20,7	36,6	38,0
Sposobniji sam donositi odluke	0,0	2,0	19,0	41,2	37,8
Sposobniji sam surađivati s ljudima različitih pozadina i kultura	0,3	0,9	8,9	31,7	58,2
Osjećam se Europljaninom u većoj mjeri	5,2	8,6	25,6	25,9	34,6
U većoj sam mjeri zainteresiran za europske teme	1,4	3,2	20,2	34,6	40,6
Svjesniji sam što značenja političkih koncepata kao što su pravda, jednakost, demokracija i slično	1,7	4,0	23,3	36,3	34,6

Buduće prilike za rad, obrazovanje i osposobljavanje

Najviše EVS sudionika smatra kako se zahvaljujući iskustvu mobilnosti mogu samostalno snalaziti/kretati u drugim zemljama radi obrazovanja, posla, stručne prakse itd. (94,2 %), dok se oko četvrtine sudionika niti slaže, niti ne slaže da je mobilnost doprinijela njihovoj jasnijoj ideji o budućem obrazovnom putu i karijernim aspiracijama i ciljevima te da su se njihove prilike za bolji posao poboljšale.

Tablica 5.2.8. Buduće prilike za rad, obrazovanje i osposobljavanje

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Zahvaljujući iskustvu mobilnosti...					
Imam jasniju ideju o mom budućem obrazovnom putu	2,6	4,3	22,2	44,7	26,2
Mogu se samostalno snalaziti/kretati u drugim zemljama (radi obrazovanja, posla, stručne prakse, osposobljavanja...)	0,3	0,3	5,2	25,9	68,3
Planiram nastavak obrazovanja (neformalnog, informalnog učenja ili strukovnog osposobljavanja)	0,0	2,0	11,5	34,9	51,6
Vjerujem da su se moje prilike za bolji posao poboljšale	0,6	4,6	27,1	31,4	36,3
Imam jasniju ideju o karijernim aspiracijama i ciljevima	0,9	4,0	27,1	33,1	34,9

Valorizacija mobilnosti

Gotovo polovica EVS volontera nije koristila Youthpass (43,2 % sudionika) i stoga nisu niti odgovorili na pitanja koja se odnose na rezultate upotrebe Youthpassa. Među onima koji su koristili Youthpass (N=197), veći dio sudionika se slaže ili izrazito slaže s tvrdnjama. Nešto veći udio sudionika se izrazito slaže s tvrdnjom da nakon upotrebe Youthpassa mogu jasnije objasniti drugima što su naučili tijekom projekta.

Tablica 5.2.9. Upotreba Youthpassa

	%				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Kao rezultat upotrebe Youthpassa...					
Postao sam svjesniji toga što sam naučio kroz projekt	0,5	1,5	12,7	43,2	42,1
Postao sam svjesniji toga što mogu naučiti sudjelovanjem u projektima mladih	0,0	2,0	16,2	42,6	39,1
Jasnije razumijem vještine i kompetencije koje želim razviti/steći u	0,0	3,1	15,2	42,6	39,1

budućnosti					
Mogu jasnije objasniti drugima što sam naučio tijekom projekta	0,5	1,5	13,7	40,6	43,7

Zadovoljstvo sudjelovanjem u projektu i kvaliteta Europske volonterske službe

Što se tiče zadovoljstva sudjelovanjem u projektu i kvalitete Europske volonterske službe, većina EVS sudionika prilično je (33,8 %) ili vrlo zadovoljna (50,3 %) informacijama o EVS-u ili programu Erasmus+ koje su hrvatske organizacije primateljice pružile. Također, visok udio sudionika je prilično zadovoljan (38,6 %) ili vrlo zadovoljan (36,5 %) treningom organizacije primateljice, no 14,9 % EVS sudionika niti je zadovoljno, niti nezadovoljno treningom. Više od polovice sudionika je vrlo zadovoljno (52,6 %) mentorstvom i podrškom organizacije primateljice, dok je 10,8 % onih koji nisu niti zadovoljni, niti nezadovoljni, a nešto manje od 8 % je onih koji su iskazali nezadovoljstvo mentorstvom i podrškom. Što se tiče zadovoljstva načinom na koji je organizacija primateljica pristupila rješavanju problema ako ih je bilo, visok udio sudionika izjavljuje da su vrlo zadovoljni (46,8 %), dok je oko 14 % onih koji iskazuju poprilično ili izraženo nezadovoljstvo rješavanjem problema. Kao i u prethodnim pitanjima, oko 10 % sudionika nije niti zadovoljno niti nezadovoljno pristupom rješavanju problema. Također, većina sudionika zadovoljna je svojim sudjelovanjem u EVS aktivnostima i zadacima s čime se slaže ili se izrazito slaže 79,2 %.

Tablica 5.2.10. Zadovoljstvo kvalitetom potpore

	%				
	VRLO NEZADOVOLJAN	PRILIČNO NEZADOVOLJAN	NITI ZADOVOLJAN, NITI NEZADOVOLJAN	PRILIČNO ZADOVOLJAN	VRLO ZADOVOLJAN
U kojoj mjeri ste zadovoljni potporom organizacije primateljice po pitanju informacija o EVS-u i Erasmus+ programu?	0,9	2,0	13,0	33,8	50,3
U kojoj mjeri ste zadovoljni treningom koji Vam je pružila organizacija primateljice?	3,8	6,1	14,9	38,6	36,5
U kojoj mjeri ste zadovoljni mentorstvom i podrškom koju Vam je pružila organizacija primateljica?	2,9	4,7	10,8	28,9	52,6
U kojoj mjeri ste zadovoljni načinom na koji je organizacija primateljica pristupila rješavanju problema koji su eventualno iskrsnuli tijekom Vašeg sudjelovanja u projektu?	5,3	8,6	10,1	29,3	46,8

Osobe koje rade s mladima

Profil sudionika

Među osobama koje rade s mladima više je žena među sudionicima pa je tako za dolazne sudionike udio osoba ženskog spola 58 %, a za odlazne sudionike je 54,7 %.

Spolna distribucija sudionika

Tablica 5.3.1. Distribucija osoba koje rade s mladima prema spolu

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
F	606	58	181	54,7
M	437	41,9	150	45,3
Nepoznato	1	0,1	0	0,0
Ukupno	1044	100	331	100

Distribucija prema matičnoj i odredišnoj državi

Najveći broj inozemnih osoba koje rade s mladima dolazi iz Rumunjske (9 %), Makedonije (8,6 %), Slovenije (5,9 %). Italije (5,9 %), Poljske (5,7 %), Španjolske (5,4 %) i Turske (5,4 %), s više od 50 sudionika prema navedenim državama.

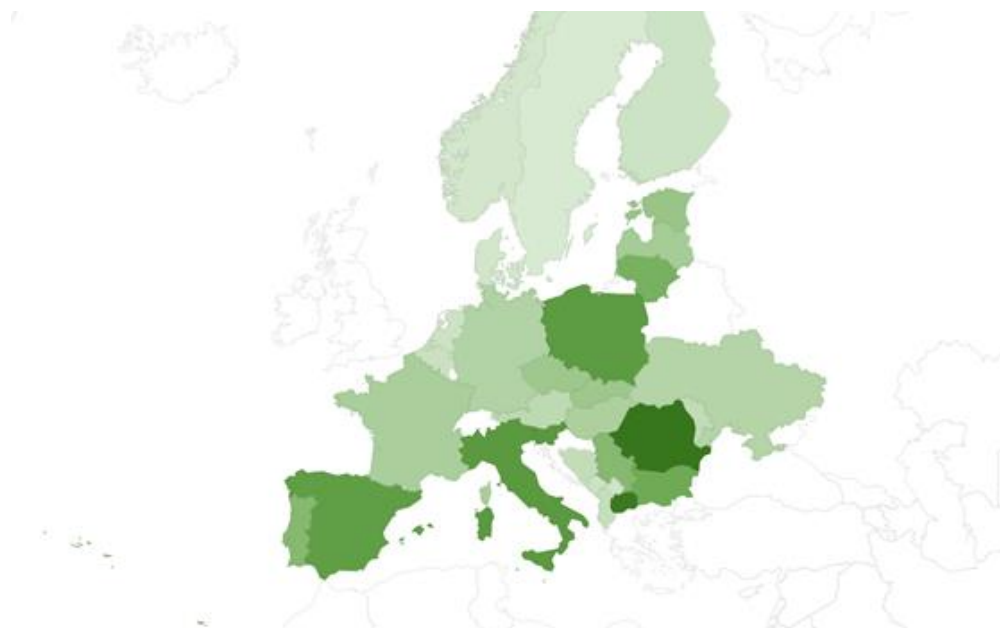
Tablica 5.3.2. Distribucija osoba koje rade s mladima prema matičnoj državi

Matična država	Inozemni	
	Broj	%
RO	94	9,0
MK	90	8,6
SI	62	5,9
IT	61	5,9
PL	59	5,7
ES	56	5,4
TR	56	5,4
BG	46	4,4
LT	42	4,0
EL	39	3,7
PT	36	3,4
RS	36	3,4
UK	36	3,4
EE	28	2,7
CZ	26	2,5

Matična država	Hrvatski	
	Broj	%
HR	331	100
Ukupno	331	100

SK	26	2,5
LV	23	2,2
FR	21	2,0
HU	20	1,9
AM	19	1,8
DE	18	1,7
GE	17	1,6
UA	17	1,6
CY	15	1,4
AT	13	1,2
MD	12	1,1
BA	11	1,1
AL	10	1,0
BE	8	0,8
FI	7	0,7
ME	7	0,7
NL	7	0,7
XK	6	0,6
AZ	5	0,5
MT	5	0,5
DK	4	0,4
NO	4	0,4
SE	2	0,2
Ukupno	1044	100

Ilustracija 5.3.1. Distribucija inozemnih osoba koje rade s mladima prema matičnoj državi

Sudjelovanje osoba s posebnim potrebama (eng. special needs participants) i osoba s manje mogućnosti (eng. fewer opportunities)

Što se tiče sudjelovanja osoba s posebnim potrebama među osobama koje rade s mladima njihov udio je mali pa je tako za inozemne sudionike 0,4 %, a za hrvatske 2,7 %. Nadalje, među osobama koje rade s mladima ima 28,5 % inozemnih i 23,9 % hrvatskih sudionika s manje mogućnosti.

Tablica 5.3.3. Sudjelovanje osoba s posebnim potrebama (eng. *special needs participants*) među osobama koje rade s mladima

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
Ne	1040	99,6	322	97,3
Da	4	0,4	9	2,7
Ukupno	1044	100	331	100

Tablica 5.3.4. Sudjelovanje osoba s manje mogućnosti (eng. *fewer opportunities*) među osobama koje rade s mladima

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
Ne	746	71,5	252	76,1
Da	298	28,5	79	23,9
Ukupno	1044	100	331	100

Dobna struktura sudionika

Među osobama koje rade s mladima, najveći je udio onih starijih od 30 godina pa tako za inozemne osobe postotak starijih od 30 godina iznosi 30,8 %, a za hrvatske 46,3 %.

Tablica 5.3.5. Dobna distribucija osoba koje rade s mladima

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
18-22	169	16,4	26	7,9
23-25	255	24,8	52	15,9
26-29	289	28,1	98	29,9
30 ≥	317	30,8	152	46,3
Ukupno	1030	100	328	100

Procjena sposobnosti, vještina i rezultata proizašlih iz projekata

Razvoj kompetencija

Među inozemnim i hrvatskim osobama koje rade s mladima najviše je onih koji smatraju da su sudjelovanjem u Erasmus+ aktivnostima razvili međuljudske i socijalne/civilne odnose (inozemni 94,7 %, hrvatski 94,2 %), kulturnu osviještenost i izražavanje (inozemni 93,2 %, hrvatski 93,1 %) te hrvatski sudionici u velikoj mjeri, odnosno njih preko 90 % pozitivno procjenjuje da su razvili praktične vještine poput planiranja, organizacije i projektnog menadžmenta. Najmanje pozitivno su inozemni i hrvatski sudionici procijenili razvoj sposobnosti komuniciranja na materinjem jeziku, s čime se manje od polovice sudionika slaže ili izrazito slaže da su ih unaprijedili. Vrijedi napomenuti da se 32,5 % inozemnih sudionika i 20,6 % hrvatskih sudionika koji se izrazito ne slažu ili se ne slažu da su unaprijedili svoju sposobnost komuniciranja na materinjem jeziku.

Tablica 5.3.6.a. Procjena razvoja kompetencija (inozemne osobe koje rade s mladima)

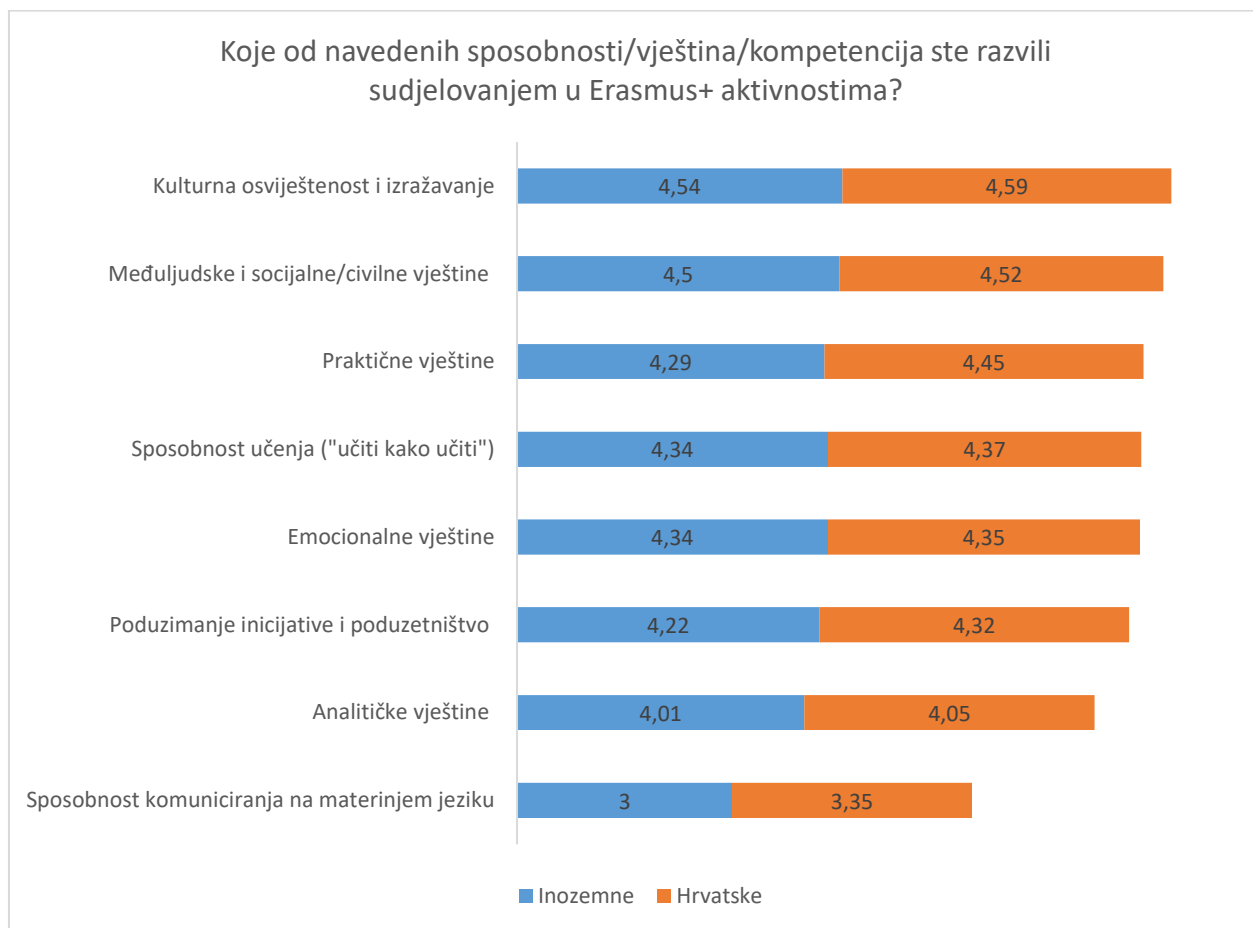
Koje od navedenih sposobnosti/vještina/kompetencija ste razvili sudjelovanjem u Erasmus+ aktivnostima?	Inozemni (%)				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Sposobnost komuniciranja na materinjem jeziku	15,5	17	33,7	19,4	14,4
Praktične vještine (planiranje, organizacija, projektni menadžment itd...)	0,8	2,6	8,9	42	45,8
Analitičke vještine	0,6	4,0	18,6	47,6	29,2
Poduzimanje inicijative i poduzetništvo	1,1	1,9	14,4	39,7	43,0
Sposobnost učenja ("učiti kako učiti")	1,4	1,9	8,6	37,0	51,1
Međuljudske i socijalne/civilne vještine	0,4	1,1	3,9	37,5	57,2
Emocionalne vještine	0,8	1,8	10,8	35,4	51,1
Kulturna osviještenost i izražavanje	0,4	0,6	5,8	31,1	62,1

Tablica 5.3.6.b. Procjena razvoja kompetencija (hrvatske osobe koje rade s mladima)

Koje od navedenih sposobnosti/vještina/kompetencija ste razvili sudjelovanjem u Erasmus+ aktivnostima?	Hrvatski (%)				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Sposobnost komuniciranja na materinjem jeziku	9,4	11,2	34,1	25,7	19,6
Praktične vještine (planiranje, organizacija, projektni menadžment itd...)	0,9	1,5	7,3	32,6	57,7

Analitičke vještine	1,2	3,3	20,2	39,3	36,0
Poduzimanje inicijative i poduzetništvo	1,2	2,1	10,0	36,9	49,8
Sposobnost učenja ("učiti kako učiti")	1,2	1,5	10,6	32,9	53,8
Međuljudske i socijalne/civilne vještine	0,9	0,6	4,2	34,4	59,8
Emocionalne vještine	0,9	2,4	12,7	29,0	55,0
Kulturna osviještenost i izražavanje	0,6	1,5	4,8	24,8	68,3

Grafikon 5.3.1. Procjena razvoja kompetencija

Profesionalni razvoj

Među inozemnim i hrvatskim osobama koje rade s mladima je više od 80 % sudionika koji smatraju da su zahvaljujući mobilnosti učili od dobrih praksi iz inozemstva (inozemni 90,7 %, hrvatski 87,9 %), kako su proširili ili osnažili svoju profesionalnu mrežu ili razvili nove kontakte (inozemni 89,3 %, hrvatski 90,3 %), kako su podijelili znanje/vještine s učenicima ili drugim ljudima (inozemni 87,5 %, hrvatski 91,8 %) te kako su eksperimentirali i razvili nove prakse/metode učenja (inozemni 86,9 %, hrvatski 91,6 %). Hrvatski se sudionici također preko 80 % slažu ili izrazito slažu da su razvili ili unaprijedili svoje organizacijske/upravljačke/rukovodeće

vještine (86,4 %), da su povećali kvalitetu projekata koje su razvili (86,1 %) te da su stekli praktične vještine relevantne za trenutni posao i profesionalni razvoj (82,1 %).

Tablica 5.3.7.a. Profesionalni razvoj (inozemne osobe koje rade s mladima)

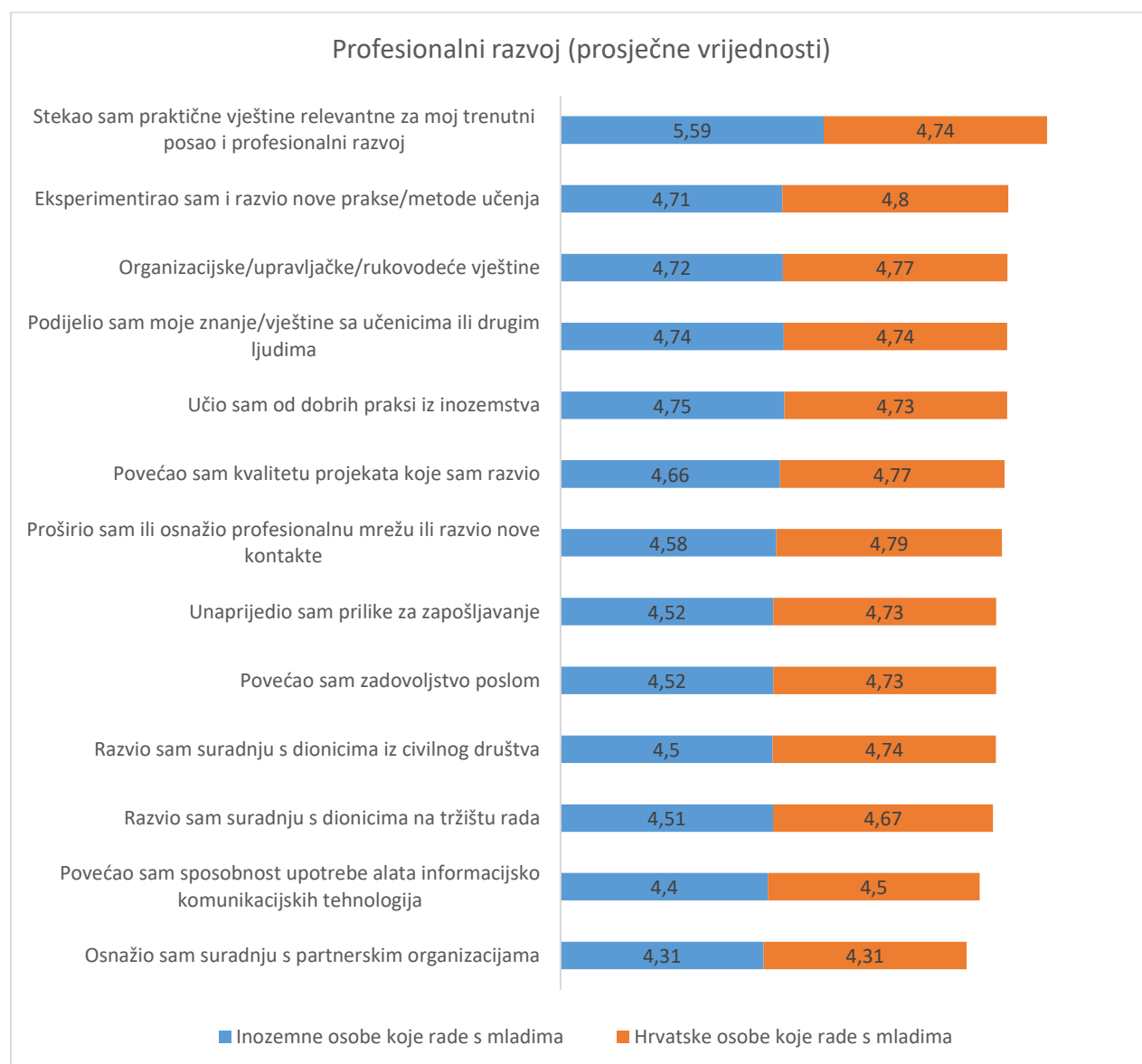
	Inozemne %				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Zahvaljujući ovoj aktivnosti mobilnosti...					
Učio sam od dobrih praksi iz inozemstva	0,5	1,3	7,5	38,1	52,6
Stekao sam praktične vještine relevantne za moj trenutni posao i profesionalni razvoj	1,4	6,0	17,7	40,1	34,7
Eksperimentirao sam i razvio nove prakse/metode učenja	0,6	2,6	9,9	37,9	49,0
Podijelio sam moje znanje/vještine s učenicima ili drugim ljudima	0,7	1,5	10,3	36,4	51,1
Povećao sam kvalitetu projekata koje sam razvio	1,0	3,4	22,3	37,8	35,5
Povećao sam sposobnost upotrebe alata informacijsko komunikacijskih tehnologija (kompjuter, Internet, virtualne suradničke platforme, ICT naprave itd...)	4,2	12,7	29,1	30,0	23,9
Organizacijske/upravljačke/rukovodeće vještine	1,0	3,5	15,4	39,9	40,1
Proširio sam ili osnažio profesionalnu mrežu ili razvio nove kontakte	0,7	1,7	8,3	40,5	48,8
Oснаžio sam suradnju s partnerskim organizacijama	1,6	5,6	19,7	36,5	36,6
Razvio sam suradnju s dionicima na tržištu rada	6,3	12,5	36,2	27,7	17,3
Razvio sam suradnju s dionicima iz civilnog društva	3,0	6,3	25,0	38,4	27,3
Povećao sam zadovoljstvo poslom	8,0	2,3	28,8	34,7	26,2
Unaprijedio sam prilike za zapošljavanje	5,4	2,5	24,8	36,8	30,6

Tablica 5.3.7.b. Profesionalni razvoj (hrvatske osobe koje rade s mladima)

	Hrvatski (%)				
	IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Zahvaljujući ovoj aktivnosti mobilnosti...					
Učio sam od dobrih praksi iz inozemstva	1,5	2,1	8,5	32,6	55,3
Stekao sam praktične vještine relevantne za moj trenutni posao i profesionalni razvoj	1,5	2,7	13,6	32,6	49,5
Eksperimentirao sam i razvio nove prakse/metode učenja	0,6	1,5	6,3	36,3	55,3
Podijelio sam moje znanje/vještine s učenicima ili drugim ljudima	0,6	1,5	6,0	29,9	61,9
Povećao sam kvalitetu projekata koje sam razvio	0,6	1,8	11,5	36,6	49,5

Povećao sam sposobnost upotrebe alata informacijsko komunikacijskih tehnologija (kompjuter, Internet, virtualne suradničke platforme, ICT naprave itd...)	3,9	8,2	25,7	33,2	29,0
Organizacijske/upravljačke/rukovodeće vještine	0,9	1,5	11,2	37,2	49,2
Proširio sam ili osnažio profesionalnu mrežu ili razvio nove kontakte	0,6	1,5	7,6	33,5	56,8
Osnažio sam suradnju s partnerskim organizacijama	1,2	4,2	15,7	29,9	48,9
Razvio sam suradnju s dionicima na tržištu rada	6,9	10,9	41,1	22,1	19,0
Razvio sam suradnju s dionicima iz civilnog društva	1,5	4,2	19,3	40,8	34,1
Povećao sam zadovoljstvo poslom	3,9	2,1	20,2	30,2	43,5
Unaprijedio sam prilike za zapošljavanje	3,0	1,8	18,7	31,4	45,0

Grafikon 5.3.2. Profesionalni razvoj

Valorizacija mobilnosti

Od onih osoba koje rade s mladima i koje su dobile formalno priznavanje uspješno završenih aktivnosti, najviše je onih koji su dobili Youthpass potvrdu (inozemni 80 %, hrvatski 75,5 %), dok ih 1,8 % inozemnih i 1,9 % hrvatskih navodi kako su dobili dokument Europass mobilnost. Potrebno je spomenuti da 16,3 % inozemnih, i 18,7 % hrvatskih osoba koje rade s mladima nije primila nikakav oblik formalnog priznavanja (potvrdu, diplomu ili slično).

Tablica 5.3.8. Jeste li primili formalno priznavanje uspješno završenih aktivnosti (potvrda, diploma ili slično)

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
Da	874	83,7	269	81,3
Ne	170	16,3	62	18,7
Ukupno	1044	100	331	100

Tablica 5.3.9. Koji ste oblik potvrde dobili?

	Inozemni		Hrvatski	
	Broj	%	Broj	%
Europass mobilnost	16	1,8	5	1,9
Nešto drugo	12	1,4	14	5,2
Youthpass	842	96,3	250	92,9
Europass mobilnost i Youthpass	4	0,5	0	0,0
Ukupno	874	100	269	100

MEĐUSEKTORSKA ANALIZA

Prilikom analize postavljena je nulta hipoteza za svaku tvrdnju na koju su sudionici odgovorili, odnosno nulta hipoteza je glasila *Ne postoji statistički značajna razlika među grupama sudionika*. Provedeni su neparametrijski testovi (Kruskal-Wallisov test za nezavisne uzorke na razini rizika .05 s usporedbom među grupama parova *pairwise comparisons*). Za sve statistički značajne razlike navedeno je na koje se skupine odnose. Sve razlike koje su spomenute (bez obzira je li u tekstu napisano *statistički značajna razlika*), statistički su značajne, osim ako nije naznačeno suprotno. Premda se korišteni statistički test koristi za testiranje razlike između distribucija, ilustrativno je prikazana prosječna vrijednost za svaku testiranu tvrdnju prema sektorskom području, odnosno prema skupini sudionika. Uključene su i tablice s koje prikazuju odgovore na tvrdnje za skupine sudionika prema sektorskom području ili tipu aktivnosti.

Osoblje¹⁸

Razvoj kompetencija

Na pitanja vezana uz kompetencije koje su razvijene ili stečene tijekom sudjelovanja u aktivnosti u okviru programa Erasmus+ odgovaralo je osoblje iz područja općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i mladih (osobe koje rade s mladima). Što se tiče samih kompetencija, nisu se pokazale statistički značajne razlike između grupa po pitanju razvoja analitičkih vještina, vještine učiti kako učiti te svijesti o kulturi i izričaju tijekom razdoblja mobilnosti. S druge strane, između pojedinih su se skupina pokazale statistički značajne razlike u procjeni razvoja kompetencija pa tako SE osoblje u manjoj mjeri od YOU i VET osoblja smatra kako je sudjelovanje u Erasmus+ aktivnosti doprinijelo unaprjeđivanju komunikacije na materinjem jeziku i kako su razvili smisao za inicijativu i poduzetništvo. SE osoblje pozitivnije od YOU osoblja procjenjuje kako su razvili međuljudske i društvene kompetencije, dok između ostalih grupa statistički značajna razlika ne postoji. Nadalje, YOU osoblje se statistički značajno razlikuje od SE i VET osoblja po pitanju razvoja praktičnih vještina za koje smatra da su ih razvili u većoj mjeri u odnosu na ostale skupine. Što se tiče razvoja emocionalnih vještina, SE osoblje pozitivnije od YOU osoblja procjenjuje kako su razvili emocionalne vještine poput veće samopouzdanosti. Izuzev istaknutih razlika među grupama u procjenama, druge se razlike među skupinama nisu pokazale statistički značajnima.

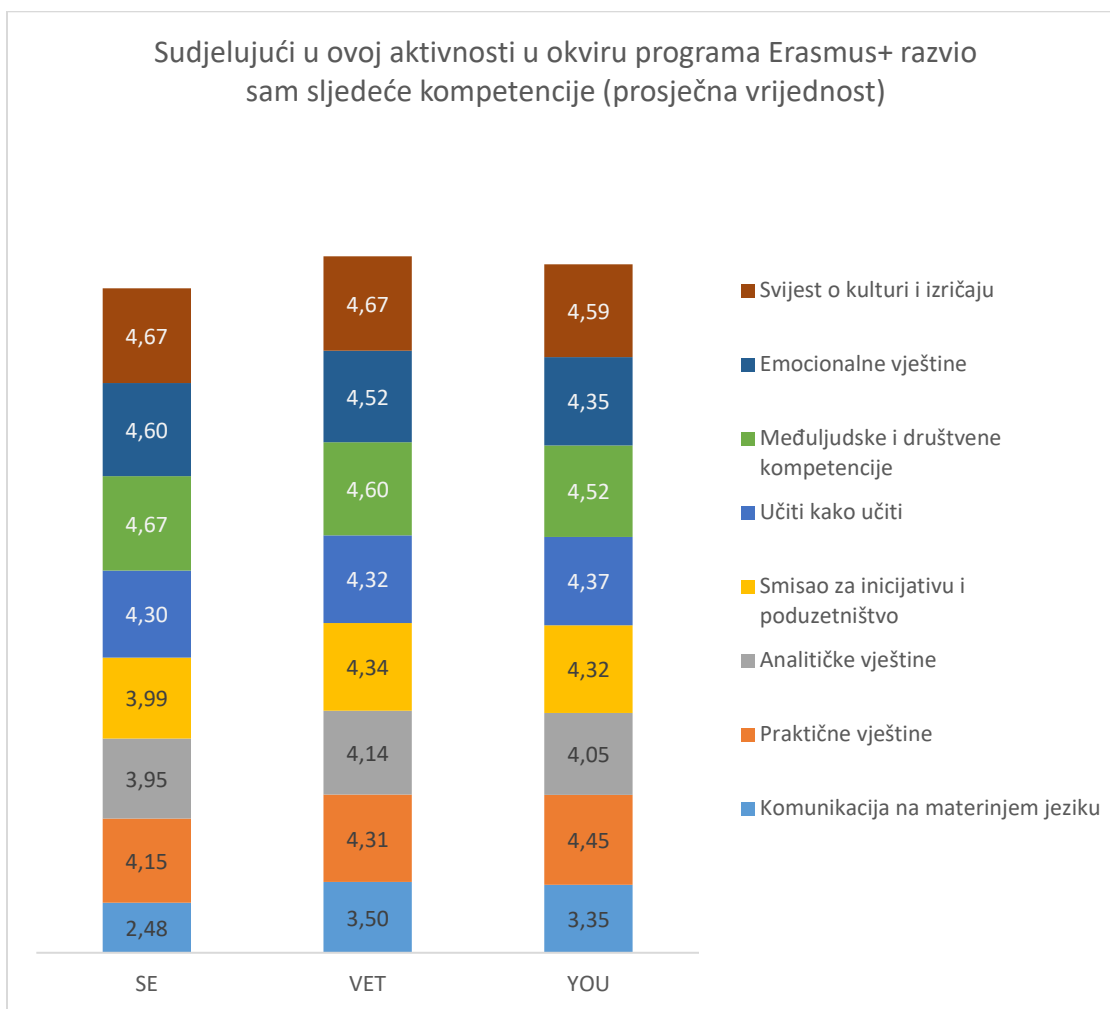
Tablica 6.1.1. Razvoj kompetencija

Sudjelujući u ovoj aktivnosti u okviru programa Erasmus+ razvio sam sljedeće kompetencije:	Prosječna vrijednost		
	SE	VET	YOU
Komunikacija na materinjem jeziku	2,48	3,50	3,35
Praktične vještine (npr. planiranje i organiziranje, upravljanje projektom)	4,15	4,31	4,45

¹⁸ U ovom se potpoglavlju koriste sljedeće kratice za osoblje koje je ostvarilo mobilnost: SE za osoblje u području općeg obrazovanja, VET za osoblje u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, HE za osoblje u području visokog obrazovanja, AE za osoblje u području obrazovanja odraslih i YOU za osoblje u području mladih.

Analitičke vještine	3,95	4,14	4,05
Smisao za inicijativu i poduzetništvo	3,99	4,34	4,32
Učiti kako učiti	4,30	4,32	4,37
Međuljudske i društvene kompetencije	4,67	4,60	4,52
Emocionalne vještine (npr. veća samopouzdanost)	4,60	4,52	4,35
Svijest o kulturi i izričaju	4,67	4,67	4,59

Grafikon 6.1.1. Razvoj kompetencija

Tablica 6.1.2. Razvoj kompetencija

Sudjelujući u ovoj aktivnosti u okviru programa Erasmus+ razvio sam sljedeće kompetencije:		IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
		SE				
Komunikacija na materinjem jeziku	SE	33,5	14,6	32,5	9,6	9,8

	VET	10,0	8,0	30,0	26,5	25,5
	YOU	9,4	11,2	34,1	25,7	19,6
Praktične vještine (npr. planiranje i organiziranje, upravljanje projektom)	SE	1,3	3,2	15,4	39,4	40,7
	VET	0,0	2,5	8,0	45,5	44,0
	YOU	0,9	1,5	7,3	32,6	57,7
	SE	1,3	2,9	23,1	44,2	28,5
Analitičke vještine	VET	0,0	1,5	17,5	46,5	34,5
	YOU	1,2	3,3	20,2	39,3	36,0
Smisao za inicijativu i poduzetništvo	SE	2,1	4,3	17,6	44,4	31,7
	VET	0,5	1,0	10,0	41,0	47,5
	YOU	1,2	2,1	10,0	36,9	49,8
Učiti kako učiti	SE	1,1	3,5	9,8	35,4	50,3
	VET	0,0	1,5	12,5	38,5	47,5
	YOU	1,2	1,5	10,6	32,9	53,8
Međuljudske i društvene kompetencije	SE	0,5	1,6	2,4	21,3	74,2
	VET	0,0	0,0	5,0	30,0	65,0
	YOU	0,9	0,6	4,2	34,4	59,8
Emocionalne vještine (npr. veća samopouzdanost)	SE	0,5	1,9	3,5	25,0	69,2
	VET	0,0	0,0	8,5	31,5	60,0
	YOU	0,9	2,4	12,7	29,0	55,0
Svijest o kulturi i izričaju	SE	0,8	0,5	4,3	19,7	74,7
	VET	0,0	0,5	3,0	25,5	71,0
	YOU	0,6	1,5	4,8	24,8	68,3

Osobni i profesionalni razvoj

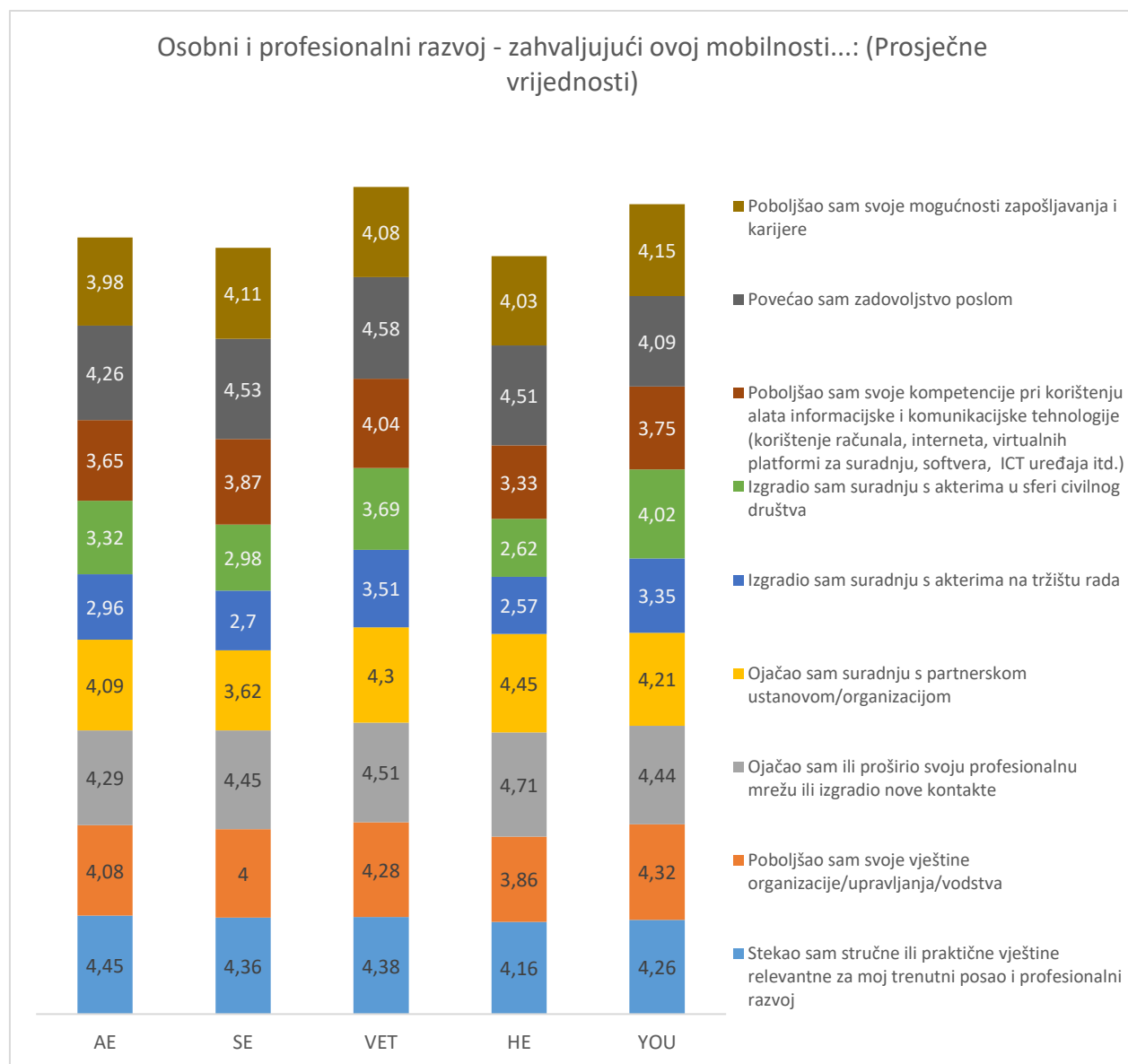
Na navedenu skupinu pitanja o osobnom i profesionalnom razvoju u tablici 6.1.3. i tablici 6.1.4. odgovaralo je osoblje koje je na mobilnost otišlo u okviru svih sektorskih područja. Razlike među skupinama nisu se pokazale statistički značajne za tvrdnju koja se odnosi na poboljšanje mogućnosti zapošljavanja i karijere, a što se tiče ostalih tvrdnji pokazalo se kako postoje razlike u procjenama među skupinama na određenim tvrdnjama koje su statistički značajne. U odnosu na AE, SE i VET osoblje, HE osoblje u manjoj mjeri procjenjuje da je steklo stručne ili praktične vještine relevantne za trenutni posao i profesionalni razvoj, dok se između ostalih skupina razlike nisu pokazale statistički značajnima. Što se tiče poboljšanja vještina organizacije, upravljanja i vodstva pokazale su se razlike između SE osoblja u odnosu na VET i YOU osoblje, te HE osoblja također u odnosu na VET i YOU. VET i YOU pozitivnije od SE i HE osoblja procjenjuju da su poboljšali vještine organizacije, upravljanja i vodstva. HE osoblje u odnosu na ostale skupine pozitivnije procjenjuje kako je ojačalo ili proširilo svoju profesionalnu mrežu ili kako su izgradili nove kontakte, dok se razlike između ostalih skupina nisu pokazale statistički značajnim. SE osoblje manje pozitivno od YOU, VET i HE osoblja procjenjuje kako je ojačalo suradnju s partnerskom ustanovom ili organizacijom, dok je HE osoblje pozitivnije od AE i YOU procijenilo kako su ojačali suradnju s partnerskom ustanovom. Što se tiče izgradnje suradnje s

akterima na tržištu rada, HE manje pozitivno procjenjuje da su je izgradili od AE, YOU i VET osoblja, a pokazale su se i razlike između YOU i VET osoblja koje pozitivnije procjenjuje izgradnju suradnje s akterima na tržištu rada. Na tvrdnji vezanoj uz izgradnju suradnje s akterima u sferi civilnog društva sve su se razlike među skupinama pokazale statistički značajnima pa tako YOU osoblje najpozitivnije procjenjuje izgradnju suradnju s akterima u sferi civilnog društva, a HE u najmanjoj mjeri. Kao i za većinu tvrdnji, HE osoblje manje pozitivno u odnosu na YOU, VET i SE procjenjuje kako su poboljšali svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije. Što se tiče tvrdnje da je sudjelovanje u Erasmus+ aktivnosti doprinijelo povećanju zadovoljstva poslom, s tom se tvrdnjom manje slažu YOU i AE osoblje u odnosu na SE, VET i HE osoblje koje pozitivnije procjenjuje.

Tablica 6.1.3. Osobni i profesionalni razvoj

Osobni i profesionalni razvoj - zahvaljujući ovoj mobilnosti...:	Prosječna vrijednost				
	AE	SE	VET	HE	YOU
Stekao sam stručne ili praktične vještine relevantne za moj trenutni posao i profesionalni razvoj	4,45	4,36	4,38	4,16	4,26
Poboljšao sam svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva	4,08	4,00	4,28	3,86	4,32
Ojačao sam ili proširio svoju profesionalnu mrežu ili izgradio nove kontakte	4,29	4,45	4,51	4,71	4,44
Ojačao sam suradnju s partnerskom ustanovom/organizacijom	4,09	3,62	4,30	4,45	4,21
Izgradio sam suradnju s akterima na tržištu rada	2,96	2,70	3,51	2,57	3,35
Izgradio sam suradnju s akterima u sferi civilnog društva	3,32	2,98	3,69	2,62	4,02
Poboljšao sam svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (korištenje računala, interneta, virtualnih platformi za suradnju, softvera, ICT uređaja itd.)	3,65	3,87	4,04	3,33	3,75
Povećao sam zadovoljstvo poslom	4,26	4,53	4,58	4,51	4,09
Poboljšao sam svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere	3,98	4,11	4,08	4,03	4,15

Grafikon 6.1.2. Osobni i profesionalni razvoj

Tablica 6.1.4. Osobni i profesionalni razvoj

Osobni i profesionalni razvoj - zahvaljujući ovoj mobilnosti...: (%)		IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Stekao sam stručne ili praktične vještine relevantne za moj trenutni posao i profesionalni razvoj	AE	1,5	0,8	9,0	28,6	60,2
	SE	0,8	0,8	10,1	37,8	50,5
	VET	0,0	1,0	12,0	35,5	51,5
	HE	0,6	4,2	13,2	42,2	39,8

	YOU	1,5	2,7	13,6	32,6	49,5
Poboljšao sam svoje vještine organizacije/upravljanja/vodstva	AE	0,8	2,3	18,8	44,4	33,8
	SE	1,3	2,7	21,3	44,4	30,3
	VET	1,0	1,0	10,5	44,0	43,5
	HE	1,2	4,0	28,4	40,3	26,0
	YOU	0,9	1,5	11,2	37,2	49,2
Ojačao sam ili proširio svoju profesionalnu mrežu ili izgradio nove kontakte	AE	0,8	1,5	7,5	48,1	42,1
	SE	1,1	1,3	4,5	38,0	55,1
	VET	0,0	0,5	8,0	31,5	60,0
	HE	0,0	0,3	2,5	23,6	73,6
	YOU	0,6	1,5	7,6	33,5	56,8
Ojačao sam suradnju s partnerskom ustanovom/organizacijom	AE	3,0	0,8	18,1	40,6	37,6
	SE	1,6	5,1	23,4	39,4	30,6
	VET	2,0	0,5	10,0	41,0	46,5
	HE	0,5	1,9	8,2	30,9	58,6
	YOU	1,2	4,2	15,7	29,9	48,9
Izgradio sam suradnju s akterima na tržištu rada	AE	10,5	19,6	36,8	29,3	3,8
	SE	16,2	20,5	45,2	13,0	5,1
	VET	7,0	7,5	32,0	34,5	19,0
	HE	20,5	22,0	42,5	10,5	4,5
	YOU	6,9	10,9	41,1	22,1	19,0
Izgradio sam suradnju s akterima u sferi civilnog društva	AE	3,8	15,8	35,3	35,3	9,8
	SE	11,4	14,4	46,0	20,7	7,5
	VET	3,5	4,5	35,0	33,0	24,0
	HE	20,6	20,3	41,1	12,2	5,7
	YOU	1,5	4,2	19,3	40,8	34,1
Poboljšao sam svoje kompetencije pri korištenju alata informacijske i komunikacijske tehnologije (korištenje računala, interneta, virtualnih platformi za suradnju, softvera, ICT uređaja itd.)	AE	6,8	6,8	31,6	24,1	30,8
	SE	4,5	5,3	23,1	32,7	34,3
	VET	1,5	4,0	21,5	35,5	37,5
	HE	8,2	7,3	44,8	22,8	16,9
	YOU	3,9	8,2	25,7	33,2	29,0
Povećao sam zadovoljstvo poslom	AE	0,8	2,3	12,8	38,4	45,9
	SE	0,8	0,5	7,2	27,7	63,8
	VET	0,5	0,5	1,5	35,5	62,0
	HE	0,6	0,9	8,8	26,5	63,1
	YOU	3,9	2,1	20,2	30,2	43,5
Poboljšao sam svoje mogućnosti zapošljavanja i karijere	AE	0,0	4,5	16,5	54,9	24,1
	SE	0,8	2,9	20,5	35,6	40,2
	VET	2,5	2,0	14,5	46,5	34,5
	HE	0,8	2,3	24,2	38,4	34,3
	YOU	3,0	1,8	18,7	31,4	45,0

Utjecaj na matičnu ustanovu

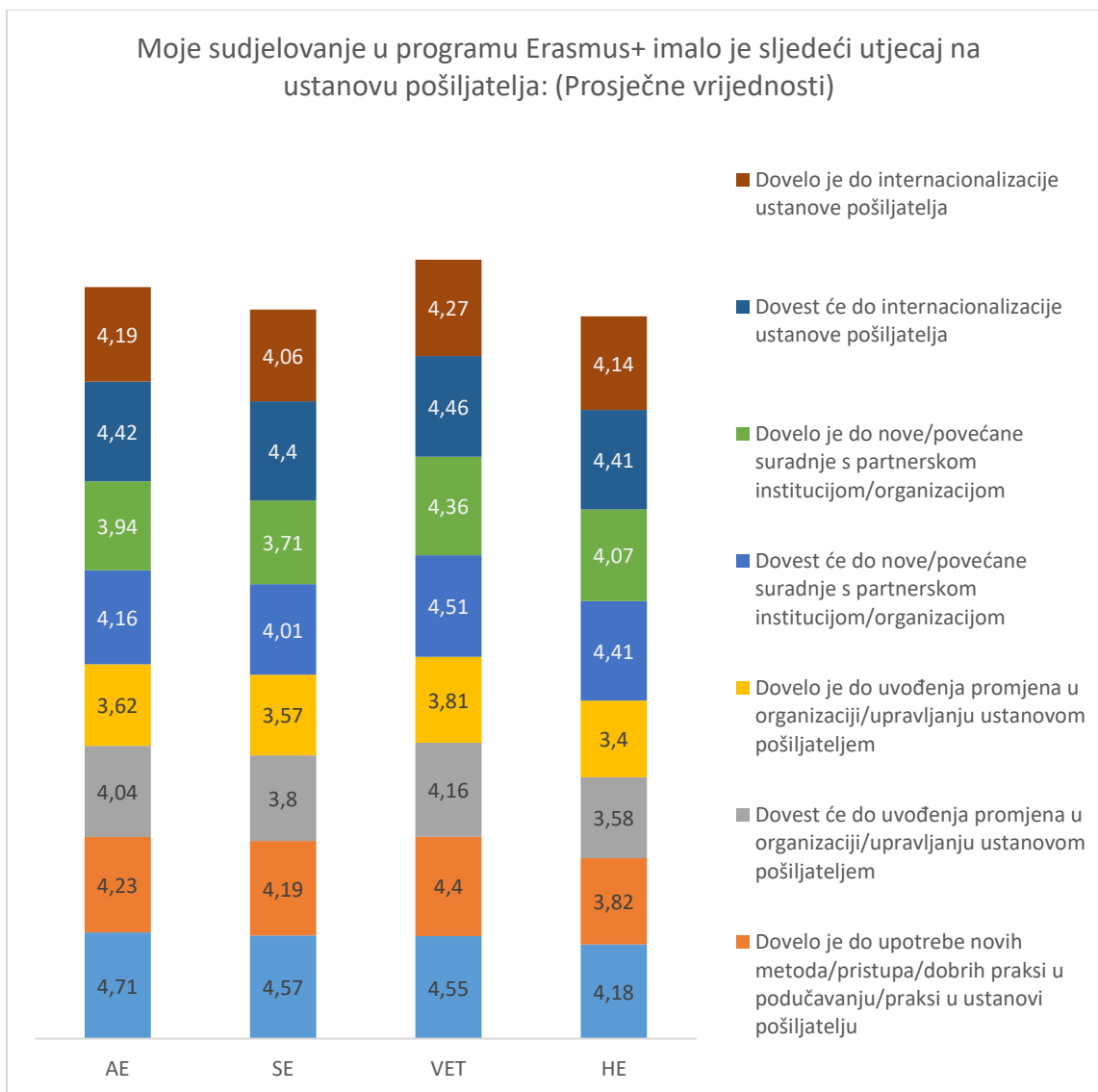
Vežano uz pitanja koja se odnose na utjecaj sudjelovanja sudionika u aktivnostima Erasmus+ na njihovu matičnu instituciju, analizirane su one tvrdnje na koje su odgovorili svi sudionici koji su otišli na mobilnost u okviru sektorskog područja obrazovanja odraslih, općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i visokog obrazovanja. Razlike među skupinama nisu se pokazale statistički značajnima za tvrdnje kako će njihovo sudjelovanje dovesti do internacionalizacije njihove matične institucije ili kako je već dovelo do internacionalizacije ustanova pošiljatelja. U odnosu na ostale skupine, HE osoblje manje pozitivno od osoblja koje je na mobilnost otišlo u okviru drugih sektorskih područja procjenjuje kako će njihovo sudjelovanje dovesti do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u matičnoj ustanovi te kako je njihovo sudjelovanje već dovelo do upotrebe novih metoda i pristupa. HE osoblje u odnosu na ostalo osoblje također u manjoj mjeri procjenjuje kako će njihovo sudjelovanje dovesti do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem te kako je već dovelo do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem. Statistički značajna razlika pokazala se i između SE i VET osoblja, od kojih VET osoblje u većoj mjeri smatra kako će njihovo sudjelovanje dovesti do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem. Statistički su se značajnim pokazale razlike u procjeni SE osoblja u odnosu na VET i HE osoblje što se tiče tvrdnje da će njihovo sudjelovanje dovesti do nove ili povećanje suradnje s partnerskom institucijom ili organizacijom ili da je već dovelo. SE osoblje navedeno smatra u manjoj mjeri. VET osoblje pozitivnije od ostalog osoblja procjenjuje da je njihovo sudjelovanje dovelo do nove ili povećane suradnje s partnerskom institucijom ili organizacijom. Ostale se razlike između skupina na pojedinim tvrdnjama nisu pokazale statistički značajnima.

Tablica 6.1.5. Utjecaj na matičnu ustanovu

Moje sudjelovanje u programu Erasmus+ imalo je sljedeći utjecaj na ustanovu pošiljatelja:	Prosječna vrijednost			
	AE	SE	VET	HE
Dovest će do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	4,71	4,57	4,55	4,18
Dovelo je do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	4,23	4,19	4,40	3,82
Dovest će do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	4,04	3,80	4,16	3,58
Dovelo je do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	3,62	3,57	3,81	3,40
Dovest će do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	4,16	4,01	4,51	4,41
Dovelo je do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	3,94	3,71	4,36	4,07

Dovest će do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	4,42	4,40	4,46	4,41
Dovelo je do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	4,19	4,06	4,27	4,14

Grafikon 6.1.3. Utjecaj na matičnu ustanovu

Tablica 6.1.6. Utjecaj na matičnu ustanovu

Moje sudjelovanje u programu Erasmus+ imalo je sljedeći utjecaj na ustanovu pošiljatelja: (%)		IZRAZITO SE NE SLAŽEM		NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM		SLAŽEM SE	
		0,0	0,8	0,8	5,3	25,6	72,9
Dovest će do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	AE	0,0	0,8	0,8	5,3	25,6	72,9
	SE	0,8	0,5	5,3	27,4	66,0	
	VET	0,0	1,0	3,0	36,0	60,0	

	HE	0,5	1,1	16,6	43,8	38,0
Dovelo je do upotrebe novih metoda/pristupa/dobrih praksi u podučavanju/praksi u ustanovi pošiljatelju	AE	0,8	1,5	14,3	41,4	42,1
	SE	0,8	2,1	18,4	34,6	44,2
	VET	0,5	1,5	6,0	41,5	50,5
	HE	1,2	3,1	34,4	34,6	26,7
Dovest će do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	AE	2,3	6,8	13,5	39,9	37,6
	SE	5,1	6,1	22,6	35,9	30,3
	VET	1,5	1,5	17,0	39,5	40,5
	HE	1,0	6,9	43,0	31,9	17,3
Dovelo je do uvođenja promjena u organizaciji/upravljanju ustanovom pošiljateljem	AE	3,0	8,3	27,8	45,1	15,8
	SE	6,4	7,2	32,2	31,4	22,9
	VET	3,5	5,0	28,5	33,0	30,0
	HE	1,9	8,5	50,8	25,4	13,4
Dovest će do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	AE	1,5	3,0	17,3	34,6	43,6
	SE	1,6	3,2	22,3	38,3	34,6
	VET	0,0	0,0	6,0	37,5	56,5
	HE	0,5	0,5	8,8	38,0	52,3
Dovelo je do nove/povećane suradnje s partnerskom institucijom/organizacijom	AE	2,3	6,0	25,6	27,8	38,4
	SE	2,4	6,1	33,5	34,0	23,9
	VET	0,0	0,0	11,0	41,5	47,5
	HE	0,8	2,3	24,3	34,4	38,3
Dovest će do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	AE	0,0	0,0	8,3	41,4	50,4
	SE	1,3	2,1	9,6	28,7	58,2
	VET	0,0	1,0	7,5	36,0	55,5
	HE	0,2	0,3	9,7	38,1	51,7
Dovelo je do internacionalizacije ustanove pošiljatelja	AE	0,8	1,5	18,1	37,6	42,1
	SE	2,1	2,7	21,3	34,6	39,4
	VET	0,0	3,0	14,5	35,0	47,5
	HE	0,3	1,8	19,9	40,0	37,9

Učenici i studenti¹⁹

Razvoj kompetencija

Učenici i studenti koji su bili na mobilnosti su uglavnom vrlo pozitivno ocjenjivali niže navedene tvrdnje, no među pojedinim skupinama pokazale su se statistički značajne razlike u procjeni pa su tako učenici koji su otišli na mobilnost u okviru sektorskog područja strukovnog obrazovanja uglavnom pozitivnije procjenjivali od ostalih skupina, a studenti koji su na mobilnost otišli u svrhu studija su najčešće najmanje pozitivno procjenjivali u odnosu na ostale skupine. Primjerice, postoje statistički značajne razlike među svim skupinama vezano uz tvrdnje da su tijekom sudjelovanja u aktivnosti naučili bolje logički razmišljati, planirati i samostalno učiti, razvijati ideje i praktično ih koristiti, raditi u timu te planirati i organizirati zadatke i aktivnosti. Za navedene tvrdnje VET učenici najpozitivnije procjenjuju napredak i poboljšanje zbog sudjelovanja u aktivnosti, dok studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu učenja u manjoj mjeri procjenjuju napredak, odnosno poboljšanje. Studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu stručne prakse pozitivnije od svojih kolega koji su bili na mobilnosti u svrhu studija procjenjuju istaknute tvrdnje, no u manjoj mjeri od učenika. Vrijedi napomenuti kako je razlika između učenika i studenata koji su bili na stručnoj praksi mala za tvrdnju da su poboljšali planirati i samostalno učiti. Što se tiče razlika između skupinama u procjeni razvoja ostalih vještina, statistički je značajna razlika između studenata koji su bili na mobilnosti u svrhu studija u odnosu na studente koji su bili na mobilnosti u svrhu stručne prakse i učenike po pitanju vještine rješavanja problema. Studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu učenja u manjoj mjeri procjenjuju kako su razvili vještine rješavanja problema u odnosu na ostale skupine. Nadalje, pokazala se statistički značajna razlika u procjeni učenika i obje skupine studenata za tvrdnje koje se odnose da su sudionici tijekom sudjelovanja u aktivnosti naučili bolje koristiti se internetom, društvenim mrežama i kompjuterom te vidjeti vrijednost različitih kultura. Učenici pozitivnije od ostalih skupina procjenjuju svoj razvoj po pitanju prethodno navedenih vještina. U tablici 6.2.2. nalaze se postoci odgovori sudionika na tvrdnje koje se odnose na razvoj kompetencija.

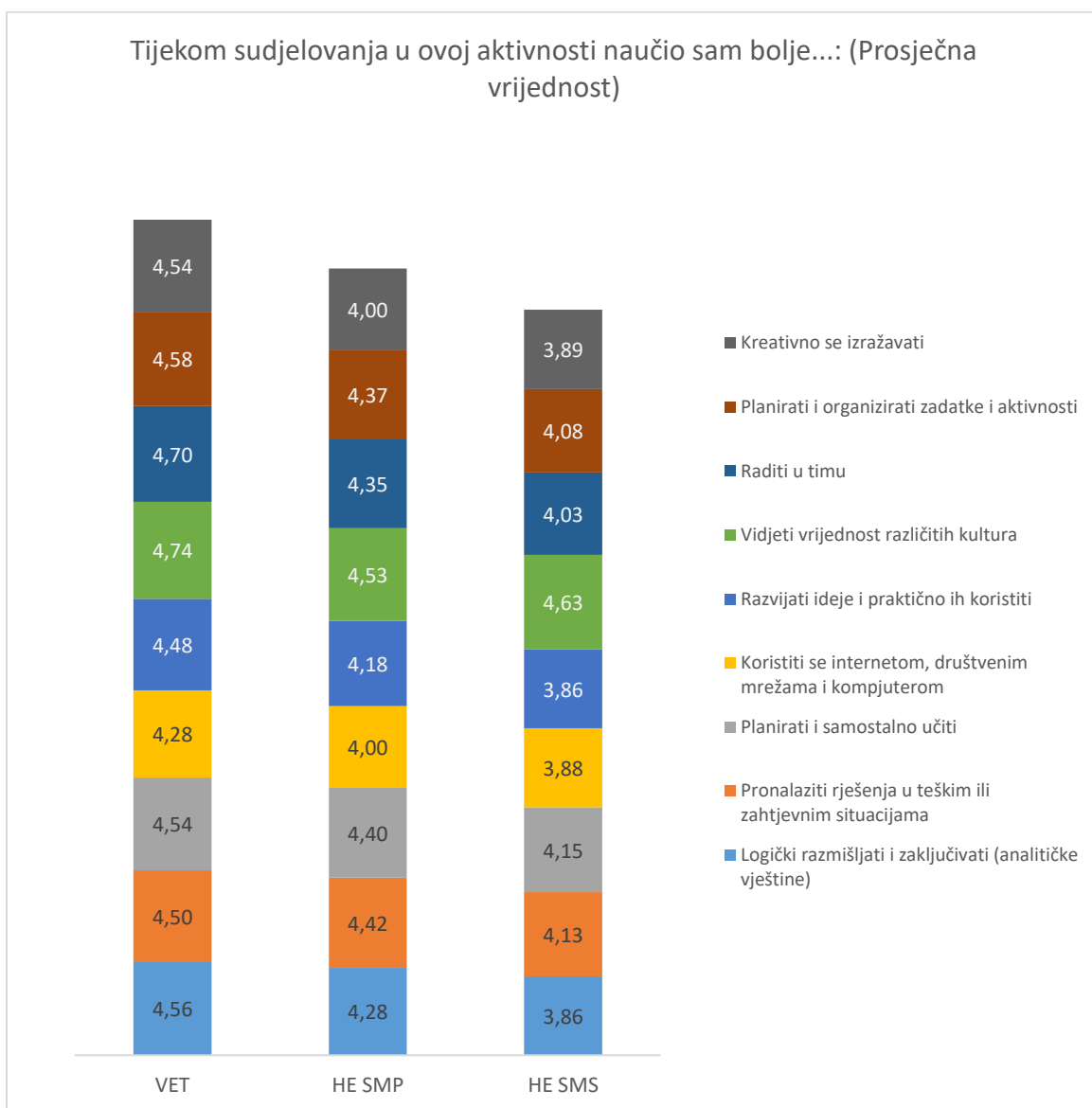
Tablica 6.2.1. Prosječne vrijednosti sudionika za tvrdnje vezane uz razvoj kompetencija

Tijekom sudjelovanja u ovoj aktivnosti naučio sam bolje...:	Prosječna vrijednost		
	VET	HE SMP	HE SMS
Logički razmišljati i zaključivati (analitičke vještine)	4,56	4,28	3,86
Pronalaziti rješenja u teškim ili zahtjevnim situacijama (vještine rješavanja problema)	4,50	4,42	4,13
Planirati i samostalno učiti	4,54	4,40	4,15
Koristiti se internetom, društvenim mrežama i kompjuterom, primjerice za studij, posao i osobne aktivnosti	4,28	4,00	3,88

¹⁹ U ovom se potpoglavlju koriste sljedeće kratice: VET za učenike u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, HE SMP za studente koji su ostvarili mobilnost u svrhu stručne prakse u području visokog obrazovanja i HE SMS za studente koji su ostvarili mobilnost u svrhu studija u području visokog obrazovanja.

Razvijati ideje i praktično ih koristiti	4,48	4,18	3,86
Vidjeti vrijednost različitih kultura	4,74	4,53	4,63
Raditi u timu	4,70	4,35	4,03
Planirati i organizirati zadatke i aktivnosti	4,58	4,37	4,08
Kreativno se izražavati	4,54	4,00	3,89

Grafikon 6.2.1. Prosječne vrijednosti sudionika za tvrdnje vezane uz razvoj kompetencija

Tablica 6.2.2. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihove kompetencije

Tijekom sudjelovanja u ovoj aktivnosti naučio sam bolje...: (%)		IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Logički razmišljati i zaključivati (analitičke vještine)	VET	0,3	0,5	5,5	30,5	63,2
	HE SMP	0,5	1,1	12,7	41,4	44,4
	HE SMS	1,3	4,0	26,6	43,8	24,3
Pronalaziti rješenja u teškim ili zahtjevnim situacijama (vještine rješavanja problema)	VET	0,3	0,8	6,5	33,7	58,7
	HE SMP	0,5	1,1	7,5	38,3	52,7
	HE SMS	0,6	2,5	15,1	46,5	35,3
Planirati i samostalno učiti	VET	0,4	0,9	6,7	28,4	63,5
	HE SMP	0,5	0,8	9,2	37,3	52,2
	HE SMS	0,7	2,6	16,3	41,7	38,7
Kreativno se izražavati	VET	0,5	1,1	7,0	26,9	64,5
	HE SMP	2,0	5,6	19,8	35,3	37,2
	HE SMS	1,8	6,1	24,6	36,2	31,3
Koristiti se internetom, društvenim mrežama i kompjuterom, primjerice za studij, posao i osobne aktivnosti	VET	3,1	3,3	12,9	23,9	56,7
	HE SMP	1,9	5,0	25,0	27,5	40,6
	HE SMS	2,3	5,8	25,3	34,9	31,6
Razvijati ideje i praktično ih koristiti	VET	0,6	1,7	8,1	27,9	61,7
	HE SMP	0,5	3,9	14,5	39,2	41,9
	HE SMS	1,2	5,5	26,4	40,1	26,8
Vidjeti vrijednost različitih kultura	VET	0,3	0,5	2,3	18,8	78,2
	HE SMP	0,6	0,9	7,8	25,8	64,8
	HE SMS	0,1	0,4	4,3	26,8	68,4
Raditi u timu	VET	0,4	0,9	4,1	17,2	77,4
	HE SMP	1,3	2,5	12,3	27,5	56,4
	HE SMS	1,9	5,5	19,4	34,4	38,8
Planirati i organizirati zadatke i aktivnosti	VET	0,5	1,2	5,9	24,3	68,1
	HE SMP	0,8	2,7	10,0	32,2	54,4
	HE SMS	0,9	3,6	19,4	38,5	37,6

Osobni razvoj

Pokazalo se da su razlike između skupina statistički značajne za pitanja koja se odnose na povećanje sigurnosti u vlastite sposobnosti, bolje poznavanje vlastitih prednosti i mana, sposobnost kritičkog razmišljanja i analiziranja informacija te unaprijeđenja određenih specifičkih vještina koje odgovaraju području rada sudionika. Učenici pozitivnije procjenjuju navedene tvrdnji od obje skupine studenata, a studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu stručne

prakse pozitivnije procjenjuju od svojih kolega koji su bili na mobilnosti u svrhu studija. Učenici pozitivnije procjenjuju kako su sposobniji prilagoditi se i reagirati u novim situacijama nakon mobilnosti u odnosu na studente koji su na mobilnosti bili u svrhu studija. Što se tiče ostalih tvrdnji, odnosno tolerantnosti spram tuđih vrijednosti i ponašanja, otvorenosti za nove pristupe i znatiželje spram novih izazova, aktivnijeg sudjelovanja u društvenom i političkom životu zajednice, informiranja o događanjima u svijetu tijekom dana, samostalnog donošenja odluka, sklonosti suradnji s ljudima različitih pozadina i kultura, zainteresiranosti za europske teme, većeg osjećaja europejstva i veće svijesti o društvenim i političkim konceptima poput demokracije, pravednosti, jednakosti, građanstva i građanskih prava, učenici pozitivnije procjenjuju od obje skupine studenata

Tablica 6.2.3. Prosječne vrijednosti za tvrdnje vezane uz osobni razvoj

	Prosječna vrijednost		
	VET	HE SMP	HE SMS
Nakon sudjelovanja u ovoj aktivnosti...:			
Sigurniji sam u svoje sposobnosti	4,71	4,59	4,46
Bolje znam koje su moje prednosti i mane	4,62	4,52	4,39
Sposobniji sam prilagoditi se i reagirati u novim situacijama	4,68	4,63	4,54
Sposobniji sam kritički razmišljati i analizirati informacije	4,52	4,37	4,17
Tolerantniji sam spram tuđih vrijednosti i ponašanja	4,61	4,31	4,37
Otvoreniji sam za nove pristupe i znatiželjan spram novih izazova	4,70	4,55	4,55
Namjeravam aktivnije sudjelovati u društvenom i političkom životu zajednice	4,23	3,66	3,84
Želim više znati što se tijekom dana događa u svijetu	4,35	3,85	4,02
Sposobniji sam samostalno donositi odluke	4,50	4,17	4,02
Skloniji sam suradnji s ljudima različitih pozadina i kultura	4,66	4,48	4,46
Zainteresiraniji sam za europske teme	4,43	3,94	4,05
Više se osjećam kao Europljanin	4,41	3,80	3,84
Svjesniji sam društvenih i političkih koncepata poput demokracije, pravednosti, jednakosti, građanstva i građanskih prava	4,28	3,83	3,93
Unaprijedio sam određene specifične vještine koje odgovaraju mojem području rada	4,70	4,33	4,00

Grafikon 6.2.2. Prosječne vrijednosti za tvrdnje vezane uz osobni razvoj

Tablica 6.2.4. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni razvoj

Nakon sudjelovanja u ovoj aktivnosti....: (%)		IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Sigurniji sam u svoje sposobnosti	VET	0,2	0,7	3,2	20,1	75,9
	HE SMP	0,2	0,8	4,7	28,4	65,9
	HE SMS	0,2	1,1	6,9	35,9	55,9
Bolje znam koje su moje prednosti i mane	VET	0,2	0,5	5,2	25,4	68,8
	HE SMP	0,2	0,6	5,9	33,4	59,8
	HE SMS	0,3	1,2	8,1	39,4	50,9
Sposobniji sam prilagoditi se i reagirati u novim situacijama	VET	0,3	0,4	3,0	23,9	72,4
	HE SMP	0,2	0,3	2,2	31,3	66,1
	HE SMS	0,2	0,7	5,0	33,0	61,2
Sposobniji sam kritički razmišljati i analizirati informacije	VET	0,5	0,5	7,2	30,5	61,3
	HE SMP	0,0	0,6	10,5	40,2	48,8
	HE SMS	0,4	2,3	18,5	37,6	41,1
Tolerantniji sam spram tuđih vrijednosti i ponašanja	VET	0,4	0,8	5,1	25,1	68,7
	HE SMP	0,6	2,5	13,0	33,0	50,9
	HE SMS	0,4	2,5	11,5	30,8	54,8
Otvoreniji sam za nove pristupe i znatiželjan spram novih izazova	VET	0,3	0,6	3,7	19,3	76,2
	HE SMP	0,2	0,8	7,5	26,7	64,8
	HE SMS	0,3	0,7	6,7	28,4	63,9
Namjeravam aktivnije sudjelovati u društvenom i političkom životu zajednice	VET	1,7	3,3	15,2	29,8	50,0
	HE SMP	3,6	11,4	28,0	29,7	27,3
	HE SMS	2,3	7,8	25,6	32,1	32,2
Želim više znati što se tijekom dana događa u svijetu	VET	1,0	2,1	12,5	29,1	55,2
	HE SMP	2,3	8,3	23,8	33,8	31,9
	HE SMS	1,2	5,3	20,6	36,8	36,2
Sposobniji sam samostalno donositi odluke	VET	0,6	0,9	8,3	28,5	61,6
	HE SMP	0,2	1,6	18,4	41,1	38,8
	HE SMS	0,7	3,6	21,8	40,9	33,0
Skloniji sam suradnji s ljudima različitih pozadina i kultura	VET	0,3	0,5	4,9	21,6	72,8
	HE SMP	0,2	1,3	7,7	32,2	58,8
	HE SMS	0,4	1,2	8,1	32,7	57,6
Zainteresiraniji sam za europske teme	VET	0,8	1,9	10,8	26,8	59,8
	HE SMP	2,0	5,2	23,4	35,2	34,2
	HE SMS	1,4	4,7	19,9	35,2	38,8
Više se osjećam kao Europljanin	VET	1,1	1,9	12,0	24,4	60,6
	HE SMP	4,1	6,4	28,9	27,0	33,6

	HE SMS	4,3	6,9	25,8	26,4	36,6
Svjesniji sam društvenih i političkih koncepata poput demokracije, pravednosti, jednakosti, građanstva i građanskih prava	VET	1,4	2,5	14,7	29,5	52,0
	HE SMP	2,5	6,1	27,7	33,3	30,5
	HE SMS	1,6	5,1	25,7	33,9	33,7
Unaprijedio sam određene specifične vještine koje odgovaraju mojem području rada	VET	0,5	0,3	3,0	21,0	75,2
	HE SMP	0,8	1,3	13,6	33,4	50,9
	HE SMS	0,8	3,5	23,2	40,3	32,2

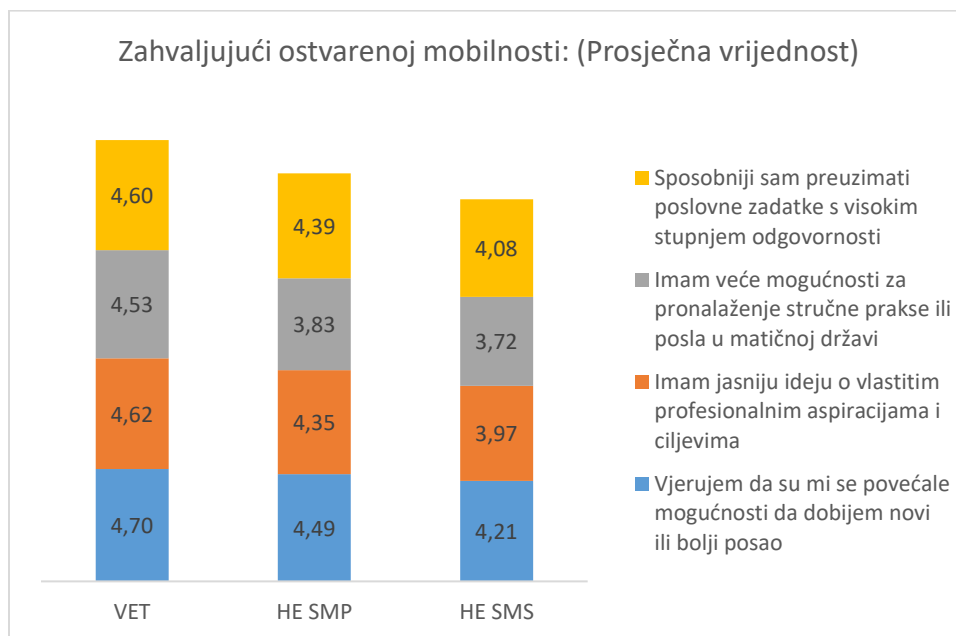
Budući izgledi za posao

Među svim su se skupinama pokazale statistički značajne razlike za tvrdnje koje se odnose na procjenu mogućnosti dobivanja novog ili boljeg posla, jasnije ideje o vlastitim profesionalnim aspiracijama i ciljevima te procjenu sposobnosti preuzimanja poslovnih zadataka s visokim stupnjem odgovornosti. Učenici najpozitivnije procjenjuju navedene tvrdnje, a studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu učenja u najmanjoj mjeri. Studenti koji su bili na stručnoj praksi u odnosu na učenike manje pozitivno procjenjuju, dok u odnosu na studente koji su bili na mobilnosti u svrhu učenja pozitivnije procjenjuju navedene tvrdnje. Također, učenici pozitivnije procjenjuju kako imaju veće mogućnosti za pronalaženje stručne prakse ili posla u matičnoj državi.

Tablica 6.2.5. Budući izgledi za posao (prosječne vrijednosti)

Zahvaljujući ostvarenoj mobilnosti:	Prosječna vrijednost		
	VET	HE SMP	HE SMS
Vjerujem da su mi se povećale mogućnosti da dobijem novi ili bolji posao	4,70	4,49	4,21
Imam jasniju ideju o vlastitim profesionalnim aspiracijama i ciljevima	4,62	4,35	3,97
Imam veće mogućnosti za pronalaženje stručne prakse ili posla u matičnoj državi	4,53	3,83	3,72
Sposobniji sam preuzimati poslovne zadatke s visokim stupnjem odgovornosti	4,60	4,39	4,08

Grafikon 6.2.3. Budući izgledi za posao (prosječne vrijednosti)

Tablica 6.2.6. Budući izgledi za posao

Zahvaljujući ostvarenoj mobilnosti: (%)		IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Vjerujem da su mi se povećale mogućnosti da dobijem novi ili bolji posao	VET	0,3	0,7	3,3	20,6	75,2
	HE SMP	0,2	0,6	6,1	36,6	56,6
	HE SMS	0,2	2,0	14,5	43,4	40,0
Imam jasniju ideju o vlastitim profesionalnim aspiracijama i ciljevima	VET	0,3	0,9	4,4	24,9	69,5
	HE SMP	0,6	1,3	11,1	36,9	50,2
	HE SMS	0,8	4,2	23,3	40,4	31,3
Imam veće mogućnosti za pronalaženje stručne prakse ili posla u matičnoj državi	VET	0,8	1,8	7,7	23,2	66,4
	HE SMP	3,4	6,9	24,5	33,4	31,7
	HE SMS	2,3	7,8	30,3	34,7	24,8
Sposobniji sam preuzimati poslovne zadatke s visokim stupnjem odgovornosti	VET	0,4	0,6	5,2	26,3	67,5
	HE SMP	0,5	1,1	9,2	37,2	52,0
	HE SMS	0,7	2,0	19,1	45,3	32,9

Budući izgledi za posao u inozemstvu

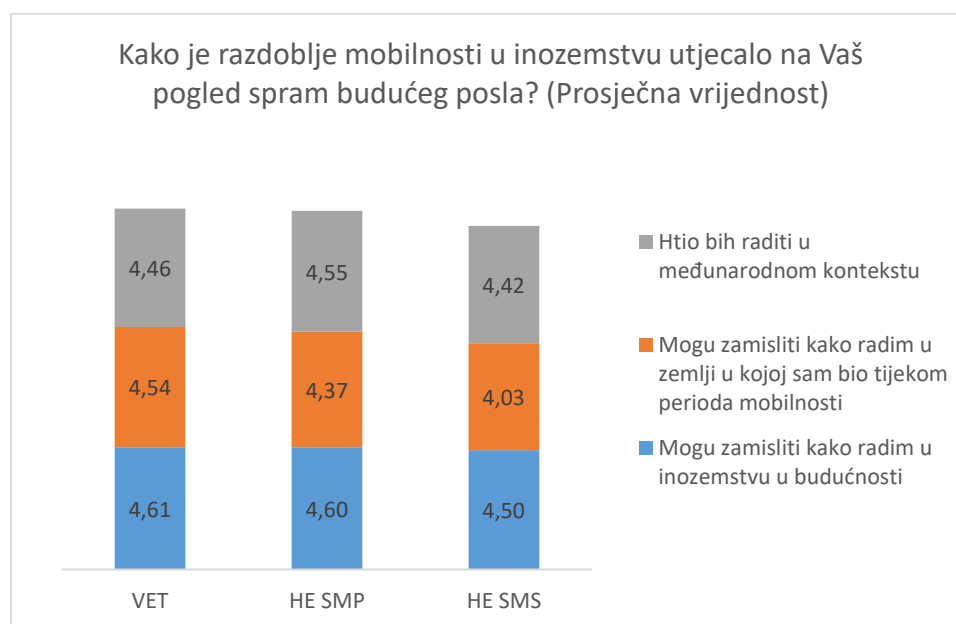
Sve su skupine vrlo pozitivno procijenile tvrdnje koje se odnose na mogućnost njihova rada u inozemstvu u budućnosti. Prosječne vrijednosti za sve tvrdnje i za sve skupine veće su od 4 (za skalu od 1 do 5). Što se tiče zamišljanja rada u inozemstvu u budućnosti, pokazale su se statistički

značajne razlike u procjeni učenika i studenata koji su bili na mobilnosti u svrhu stručne prakse u odnosu na studente koji su bili na mobilnosti u svrhu studija. Odnosno, studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu studija u manjoj su mjeri procijenili kako mogu zamisliti kako rade u inozemstvu u budućnosti u odnosu na ostale skupine, no razlika među njima nije velika. Statistički značajne razlike među svim skupinama pokazale su se za tvrdnju koja se odnosi na to da mogu zamisliti kako rade u zemlji u kojoj su bili tijekom razdoblja mobilnosti. Učenici se u najvećoj mjeri slažu s navedenom tvrdnjom, potom studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu stručne prakse, a studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu studija u najmanjoj mjeri. Razlika se može objasniti time da su i učenici i studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu stručne prakse tijekom svojeg razdoblja mobilnosti radili i imali radne zadatke, dok studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu studija na mobilnosti bili na visokom učilištu gdje nisu odrađivali praksu kao ostale dvije skupine. Između skupina studenata pokazale su se statistički značajne razlike za tvrdnje koje se odnose na želju za radom u međunarodnom kontekstu. Studenti koji su bili na mobilnosti u svrhu stručne prakse pozitivnije procjenjuju ovu tvrdnju u odnosu na svoje kolege što je i objašnjivo s obzirom na to da oni odrađuju stručnu praksu u inozemstvu koja nalikuje kratkotrajnom zaposlenju.

Tablica 6.2.6. Budući izgledi za posao u inozemstvu (prosječne vrijednosti)

Kako je razdoblje mobilnosti u inozemstvu utjecalo na Vaš pogled spram budućeg posla?	Prosječna vrijednost		
	VET	HE SMP	HE SMS
Mogu zamisliti kako radim u inozemstvu u budućnosti	4,61	4,60	4,50
Mogu zamisliti kako radim u zemlji u kojoj sam bio tijekom razdoblja mobilnosti	4,54	4,37	4,03
Htio bih raditi u međunarodnom kontekstu	4,46	4,55	4,42

Grafikon 6.2.4. Budući izgledi za posao u inozemstvu (prosječne vrijednosti)

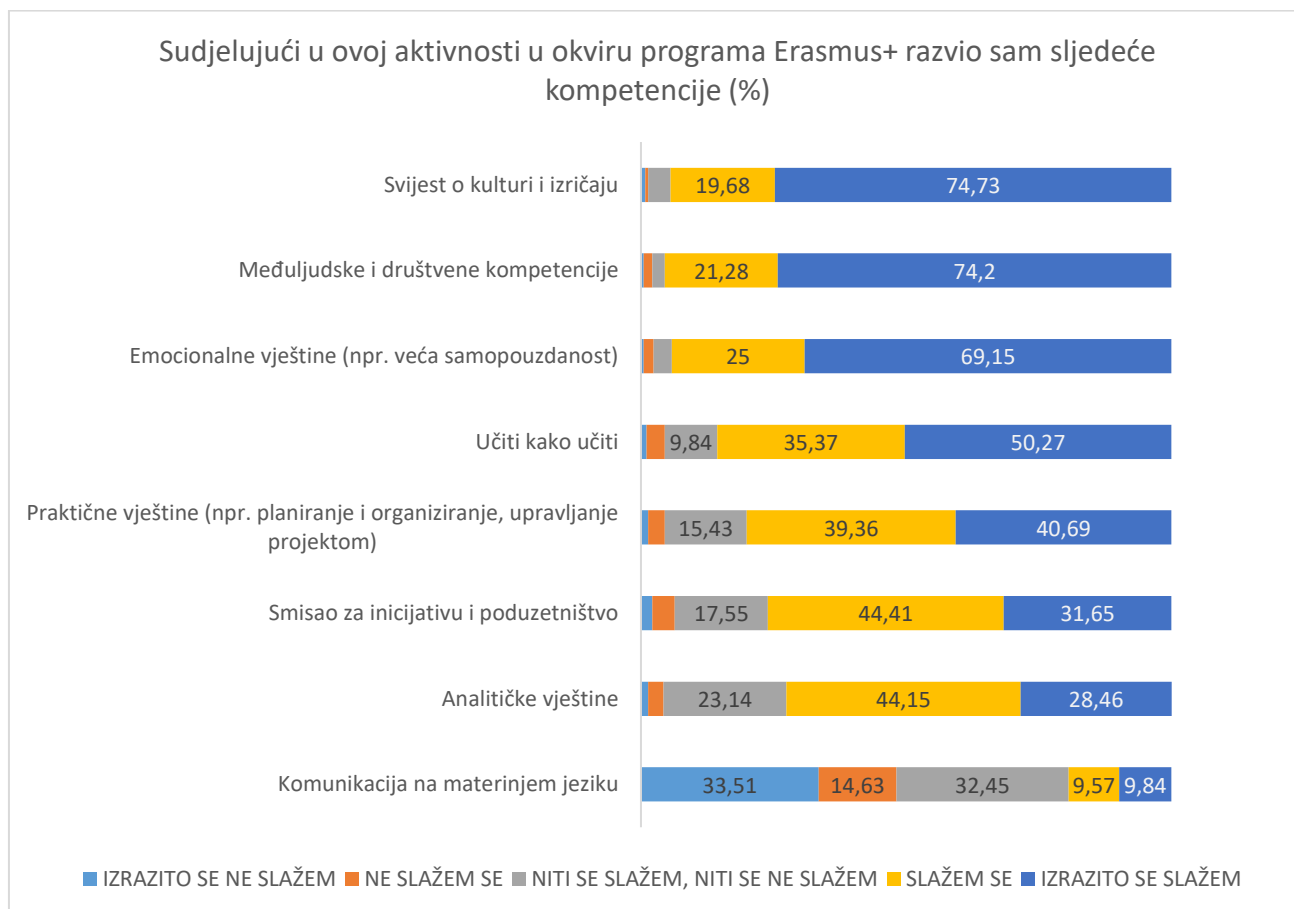
Tablica 6.2.6. Budući izgledi za posao u inozemstvu

Kako je razdoblje mobilnosti u inozemstvu utjecalo na Vaš pogled spram budućeg posla? (%)		IZRAZITO SE NE SLAŽEM	NE SLAŽEM SE	NITI SE SLAŽEM, NITI SE NE SLAŽEM	SLAŽEM SE	IZRAZITO SE SLAŽEM
Mogu zamisliti kako radim u inozemstvu u budućnosti	VET	0,5	1,1	5,2	24,0	69,3
	HE SMP	0,3	1,9	6,4	20,2	71,3
	HE SMS	0,6	2,0	6,9	28,3	62,3
Mogu zamisliti kako radim u zemlji u kojoj sam bio tijekom razdoblja mobilnosti	VET	0,8	1,5	6,9	24,9	66,0
	HE SMP	1,6	4,4	10,2	23,6	60,3
	HE SMS	1,9	9,8	16,2	27,6	44,5
Htio bih raditi u međunarodnom kontekstu	VET	1,0	1,3	9,6	26,7	61,5
	HE SMP	0,2	1,3	7,5	25,8	65,3
	HE SMS	0,4	1,8	11,0	28,7	58,1

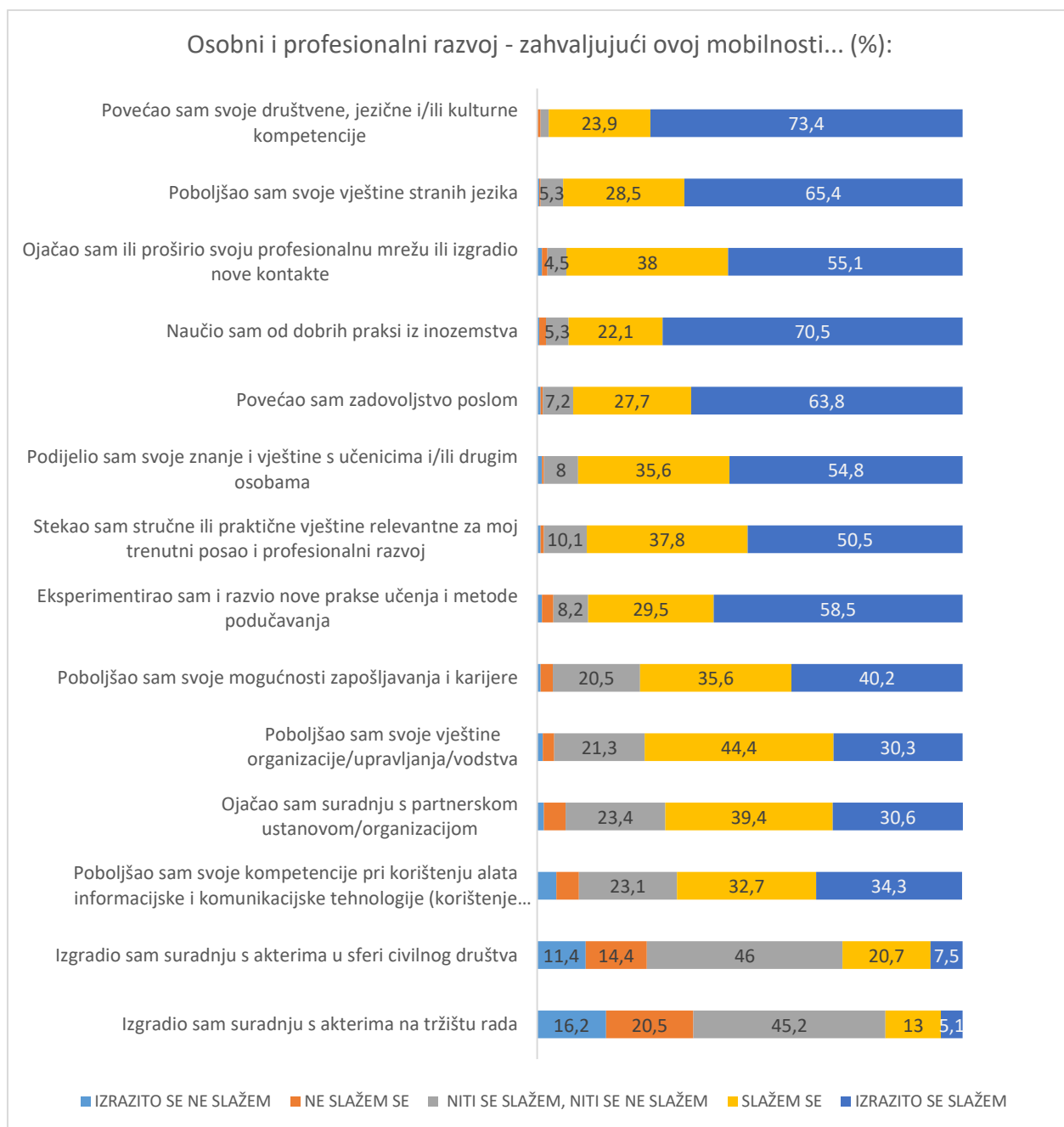
DODATAK: Grafički prikazi

Opće obrazovanje

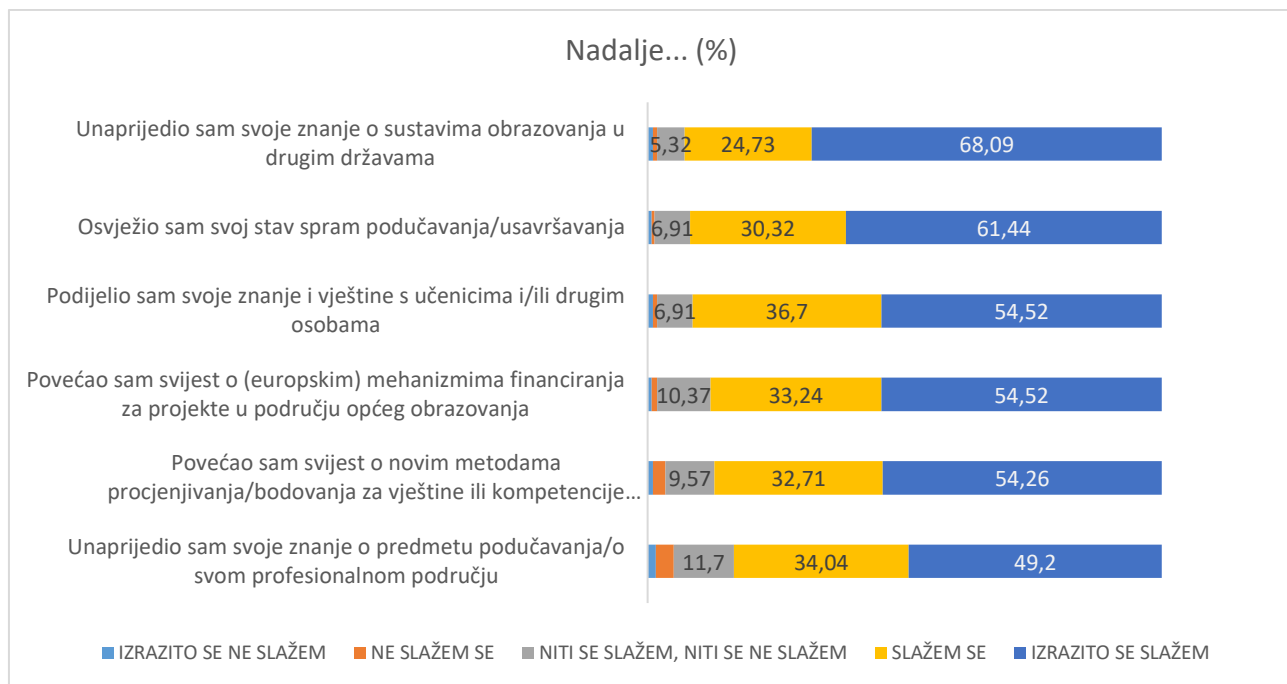
Grafikon 1.4. Procjene sudionika o razvoju kompetencija

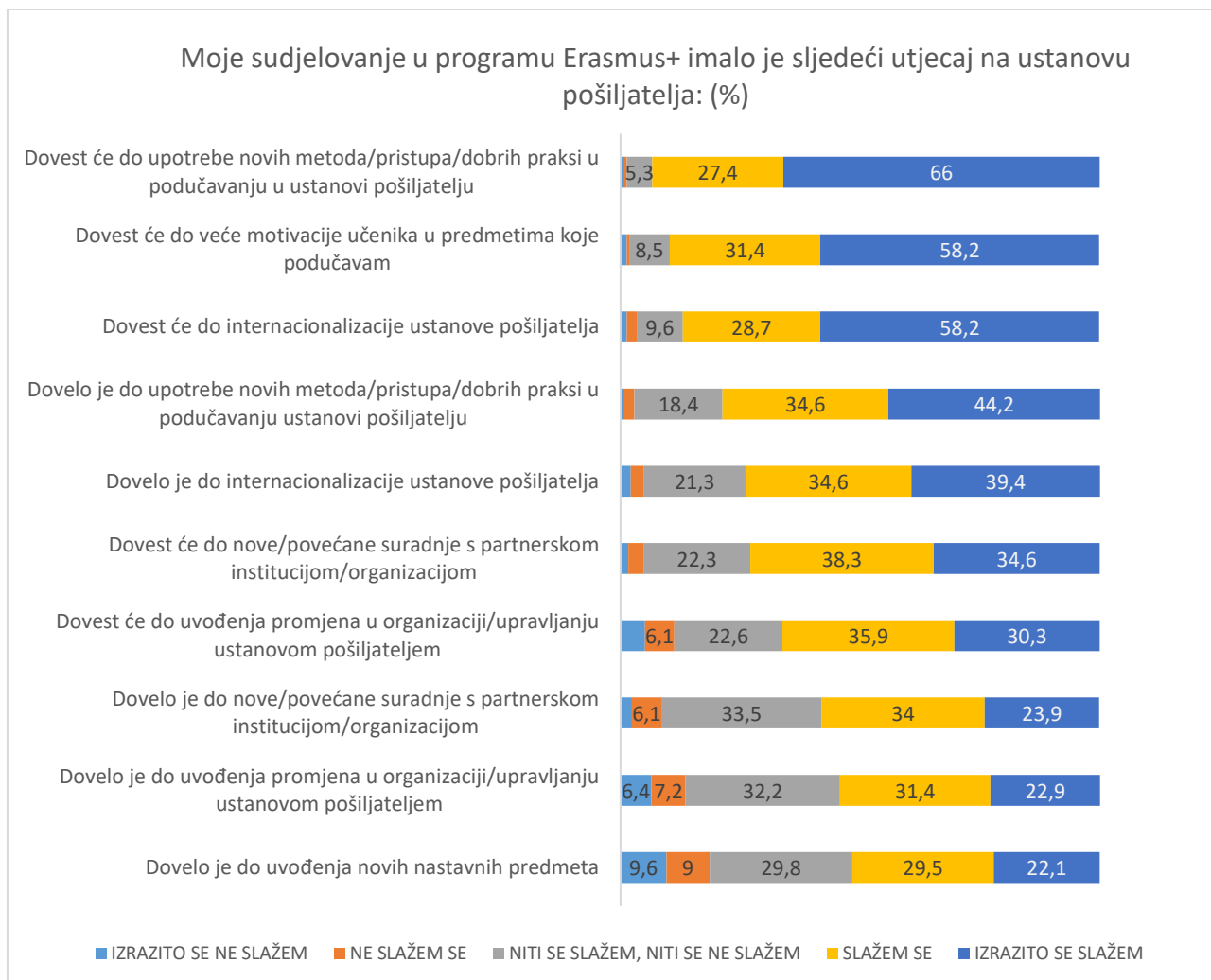
Grafikon 1.5. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (I)

Grafikon 1.6. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (II)

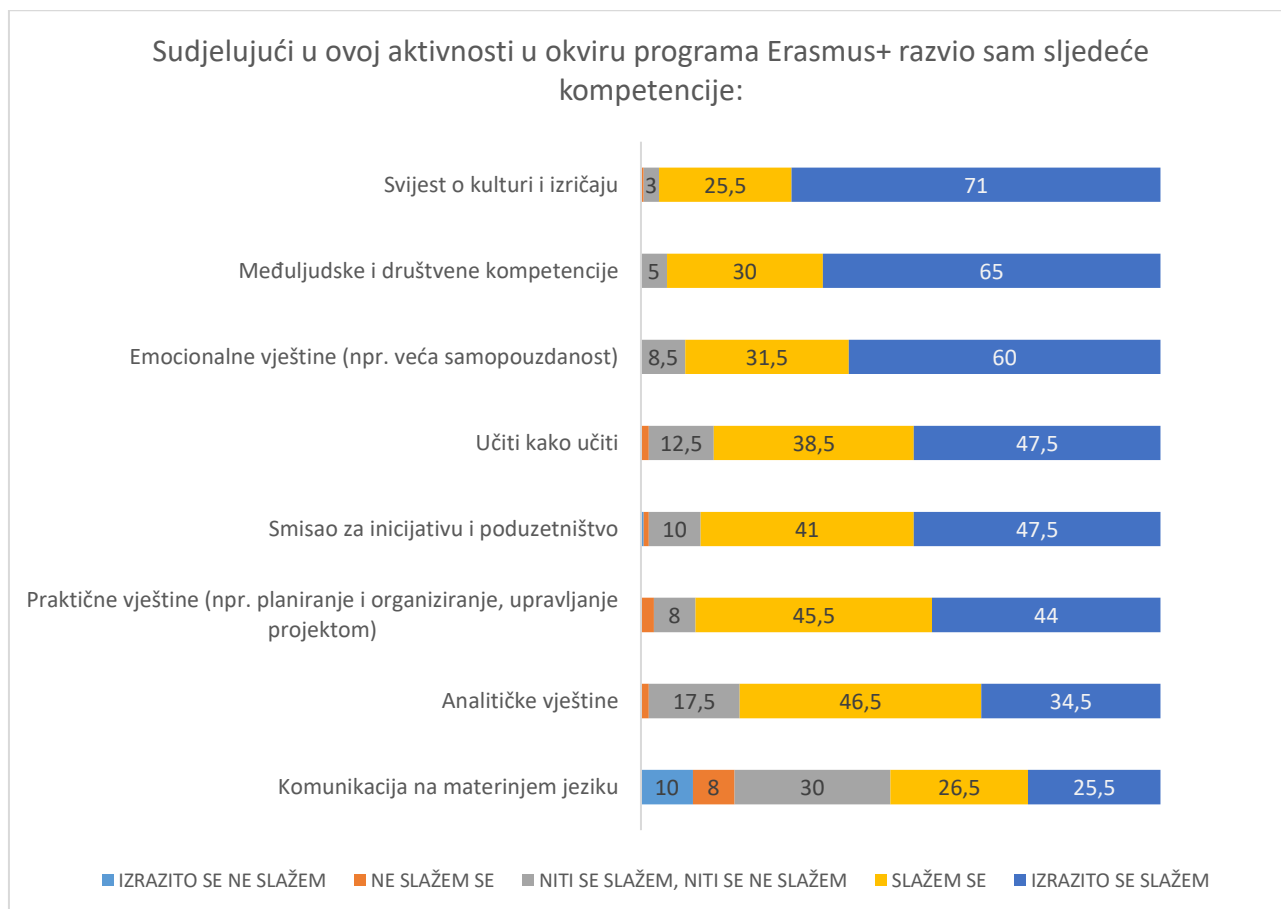

Grafikon 1.7. Utjecaj mobilnosti na matičnu instituciju sudionika

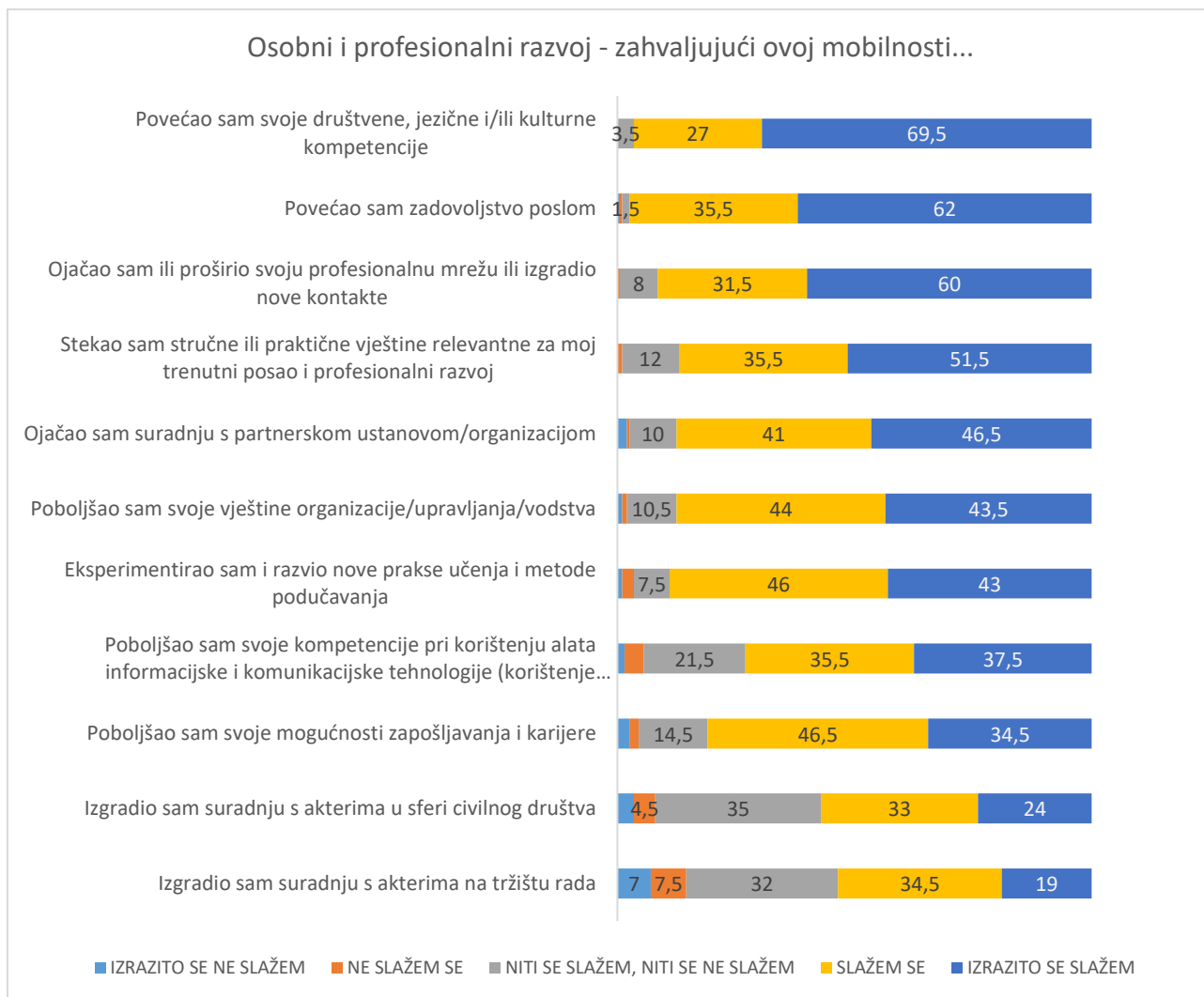

Strukovno obrazovanje i osposobljavanje

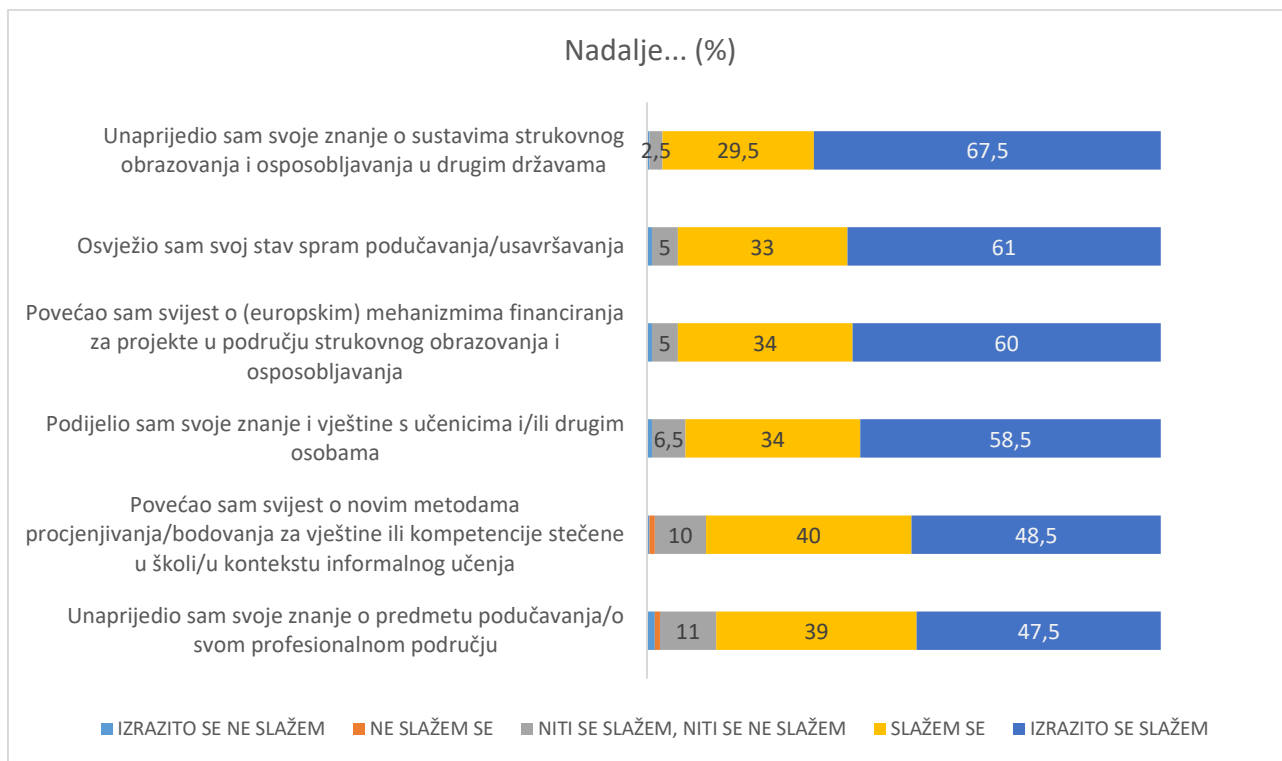
Grafikon 2.3.1. Procjene osoblja o razvoju kompetencija

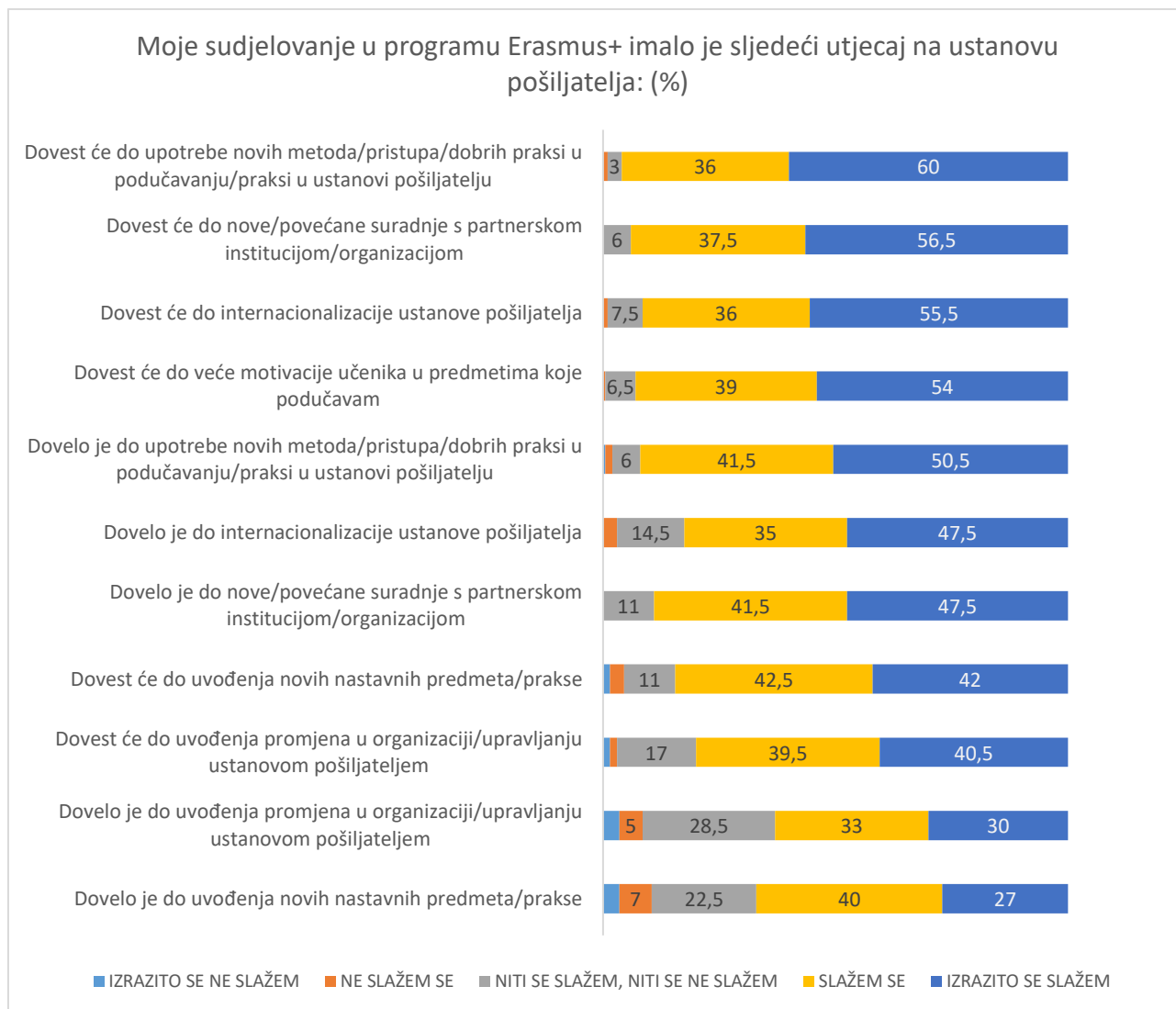
Grafikon 2.3.2. Procjene osoblja za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (I)

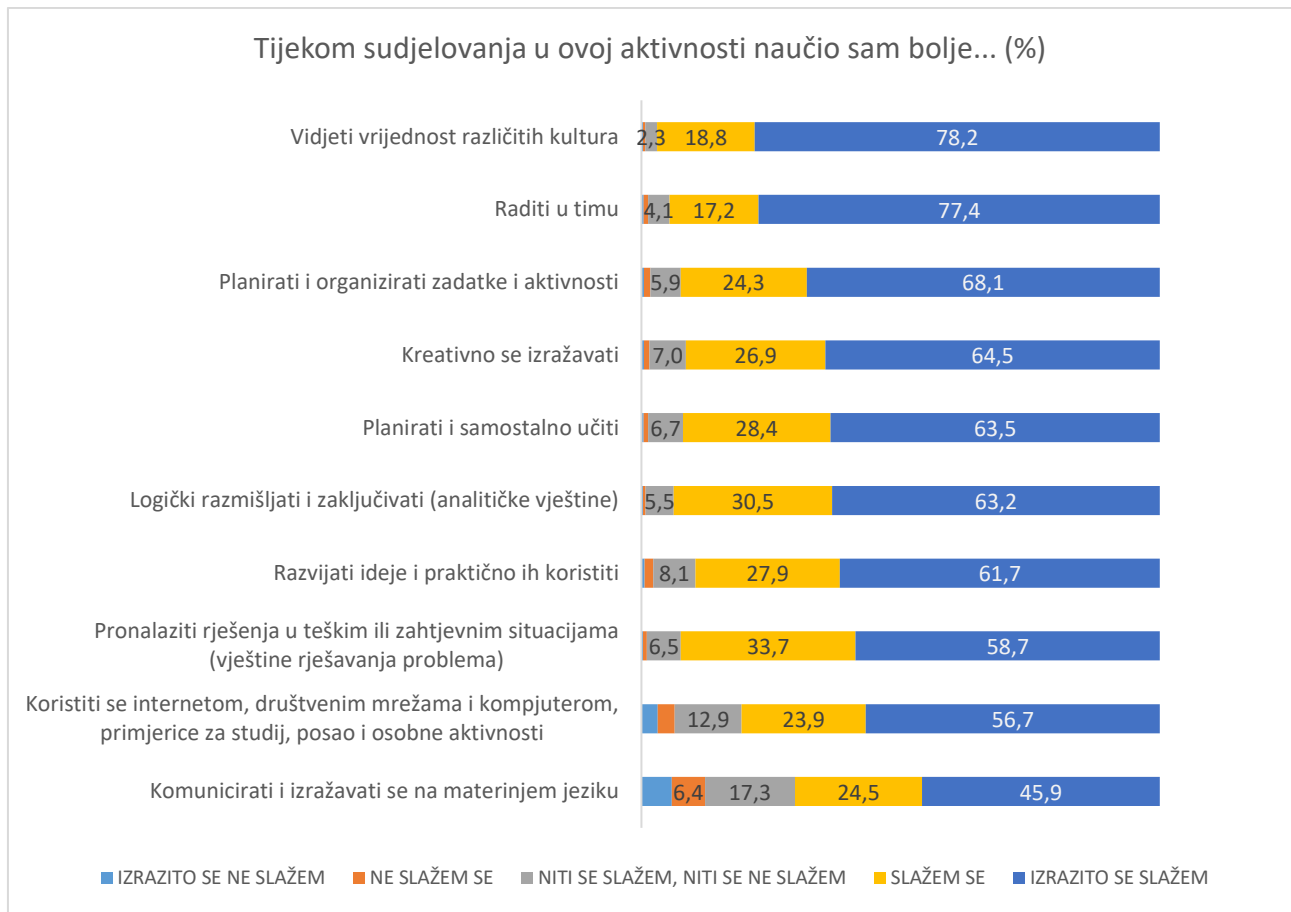
Grafikon 2.3.3. Procjene osoblja za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (I)

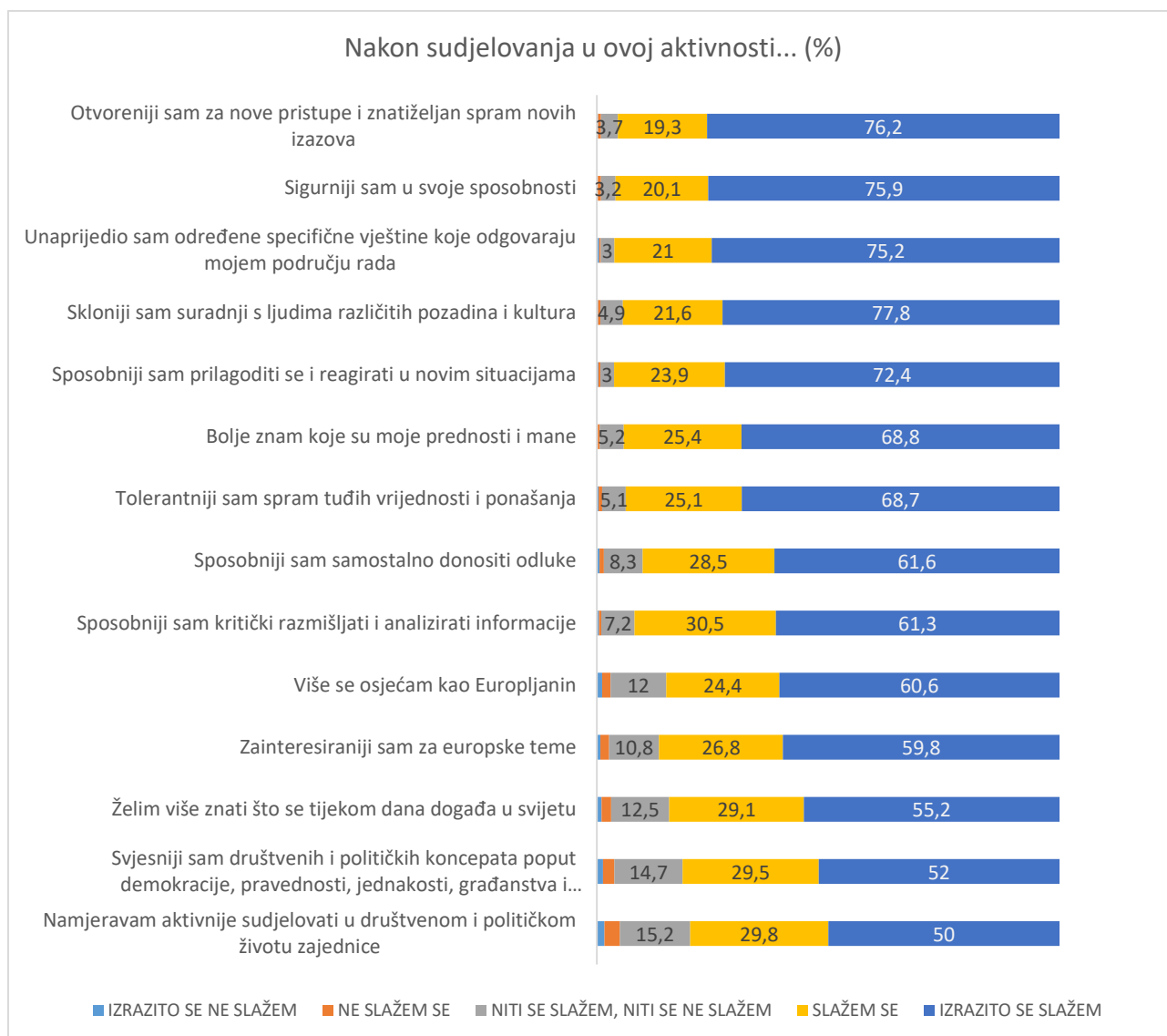
Grafikon 2.3.4. Osoblje: Utjecaj mobilnosti na matičnu instituciju sudionika

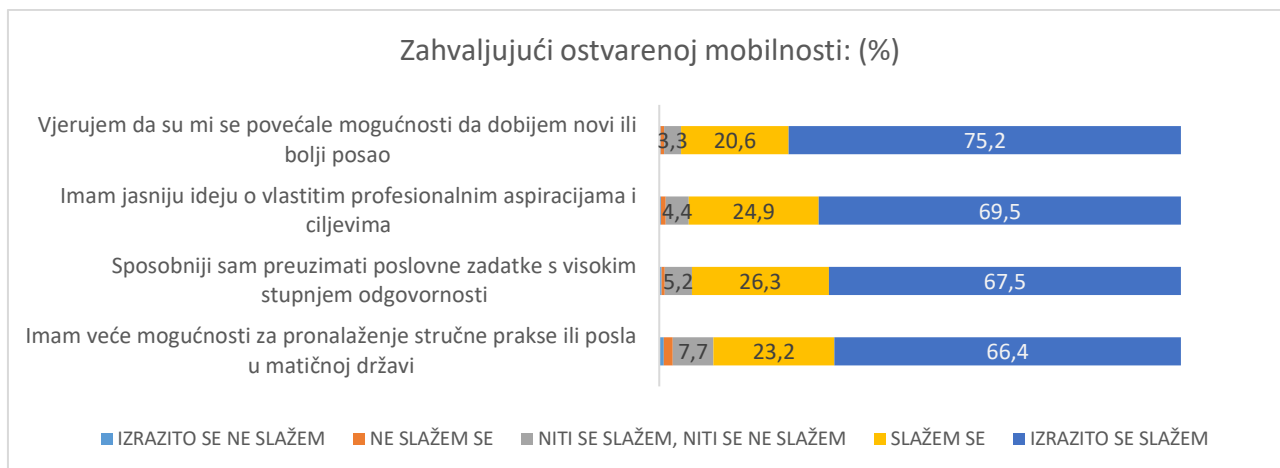
Grafikon 2.3.5. Procjene učenika za tvrdnje vezane uz njihove kompetencije

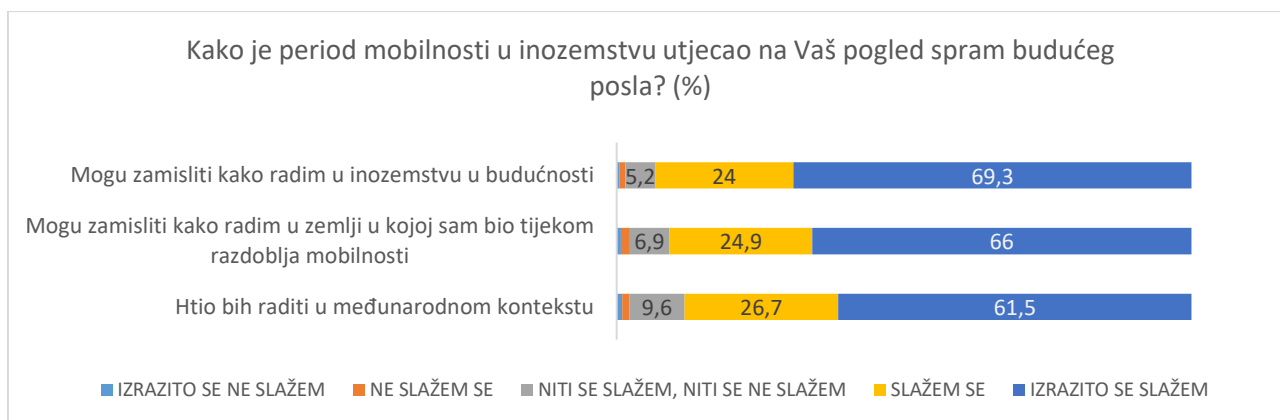
Grafikon 2.3.6. Procjene učenika za tvrdnje vezane uz njihov osobni razvoj

Grafikon 2.3.7. Učenici: Budući izgledi za posao

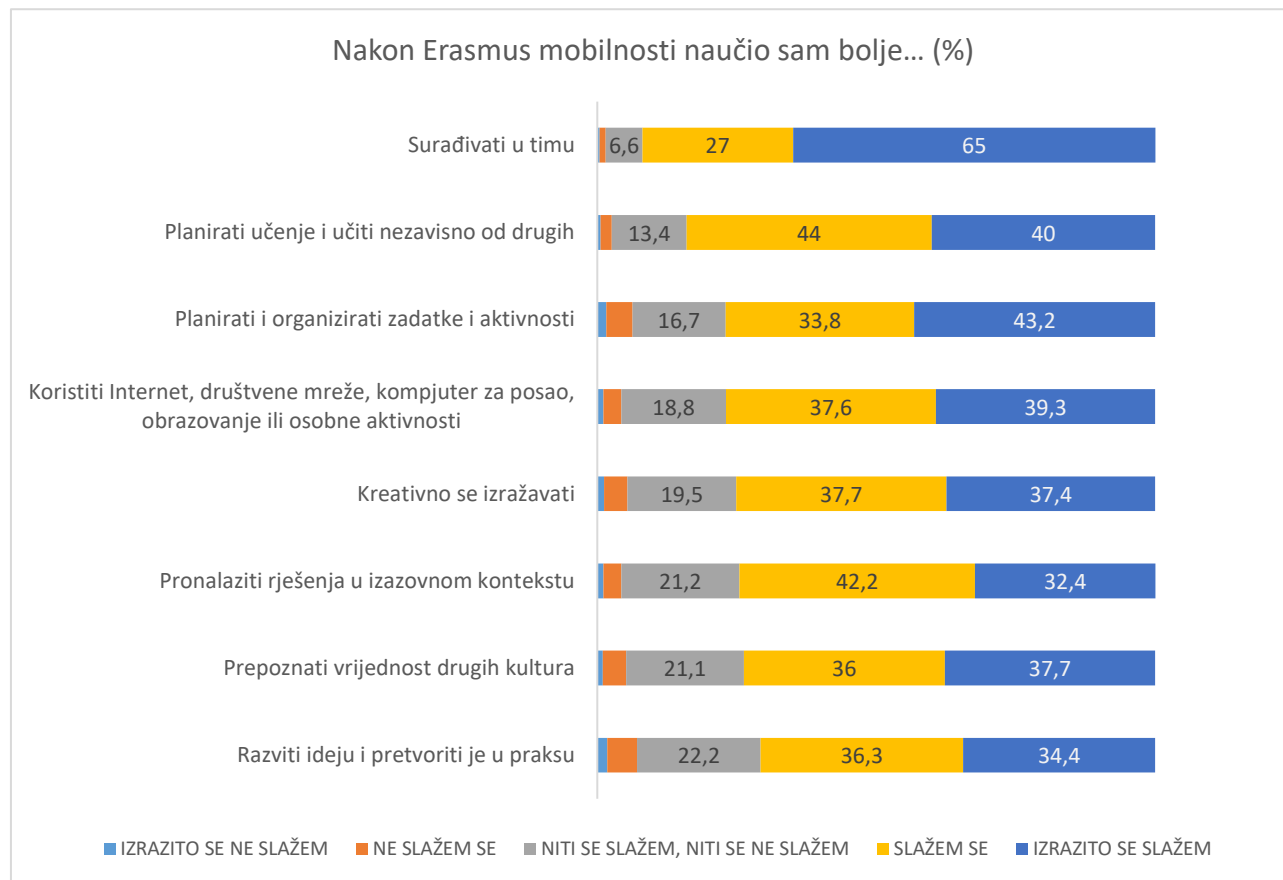
Grafikon 2.3.8. Učenici: Budući izgledi za posao u inozemstvu

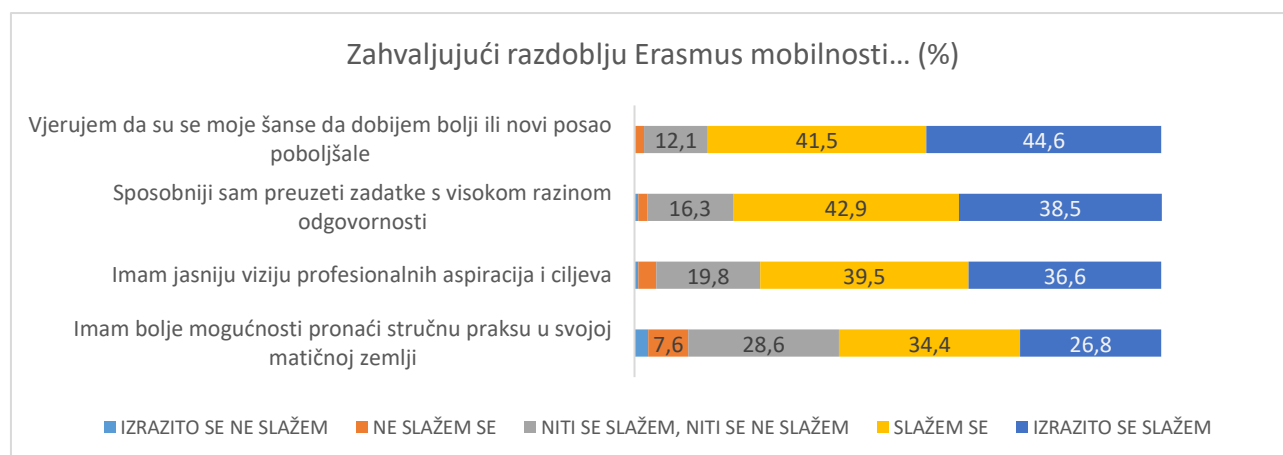
Visoko obrazovanje

Studenti

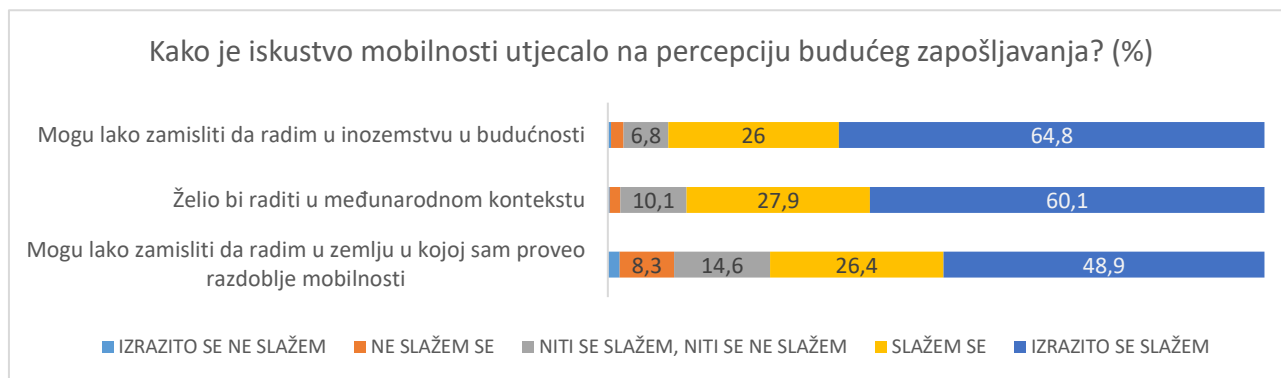
Grafikon 3.3.1 Razvoj kompetencija (KA103 i KA107 odlazne mobilnosti)

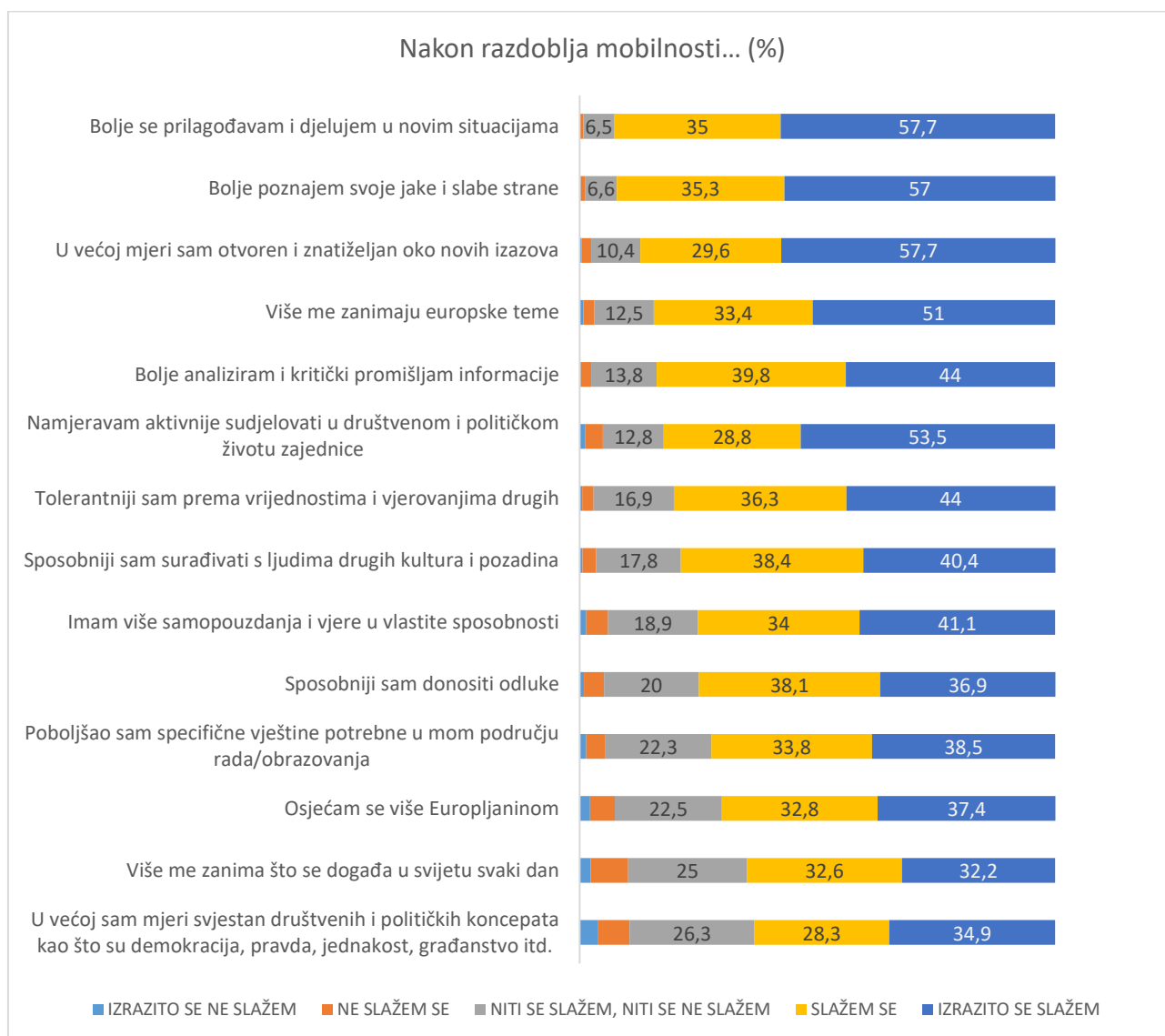
Grafikon 3.3.2. Budući izgledi za posao (KA103 i KA107 odlazne mobilnosti)

Grafikon 3.3.3. Rad u inozemstvu (KA103 i KA107 odlazne mobilnosti)

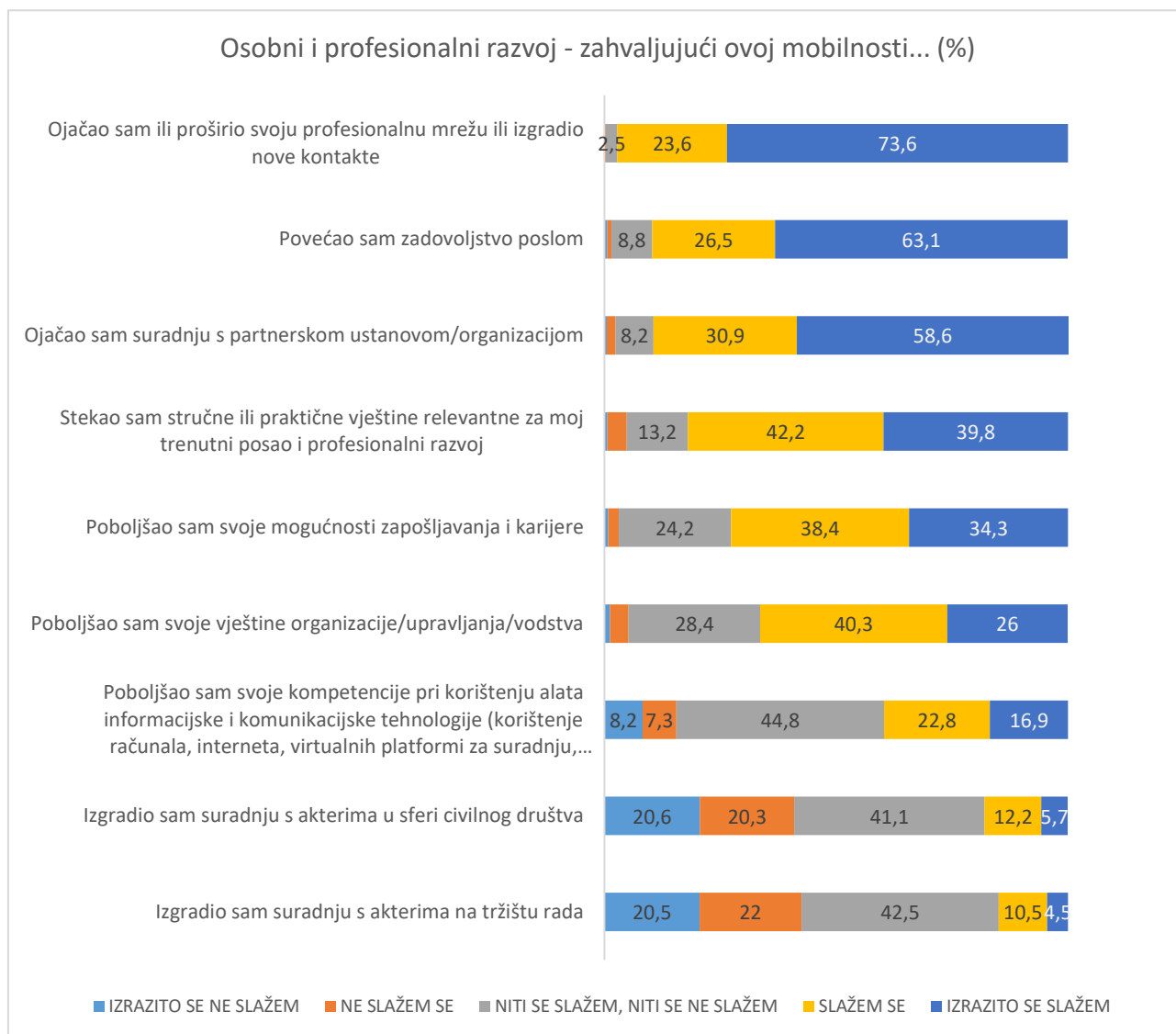

Grafikon 3.3.4. Osobni razvoj (KA103 i KA107 odlazne mobilnosti)

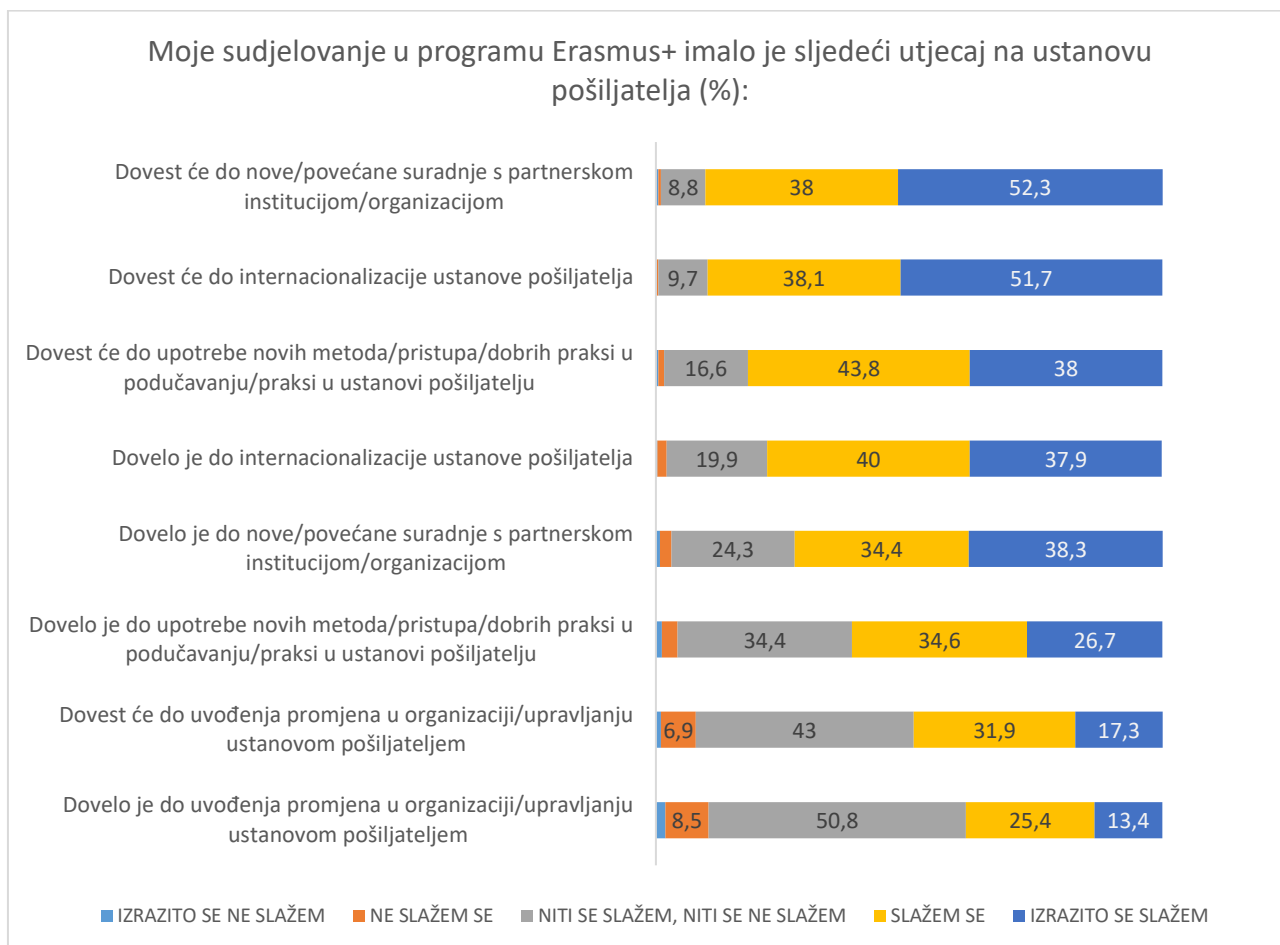

Osoblje

Grafikon 3.3.5. Osobni i profesionalni razvoj

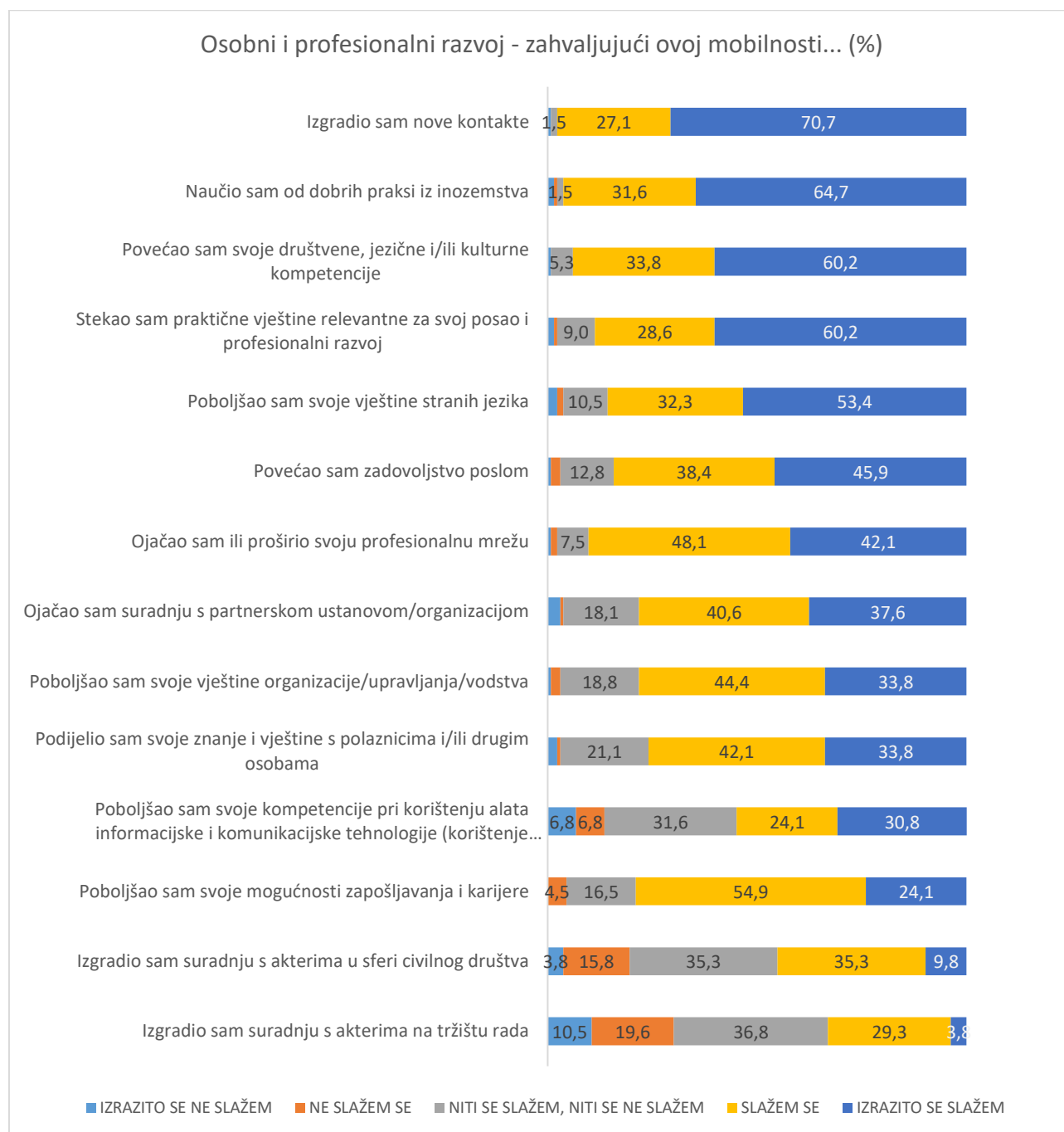

Grafikon 3.3.6. Utjecaj na matičnu ustanovu

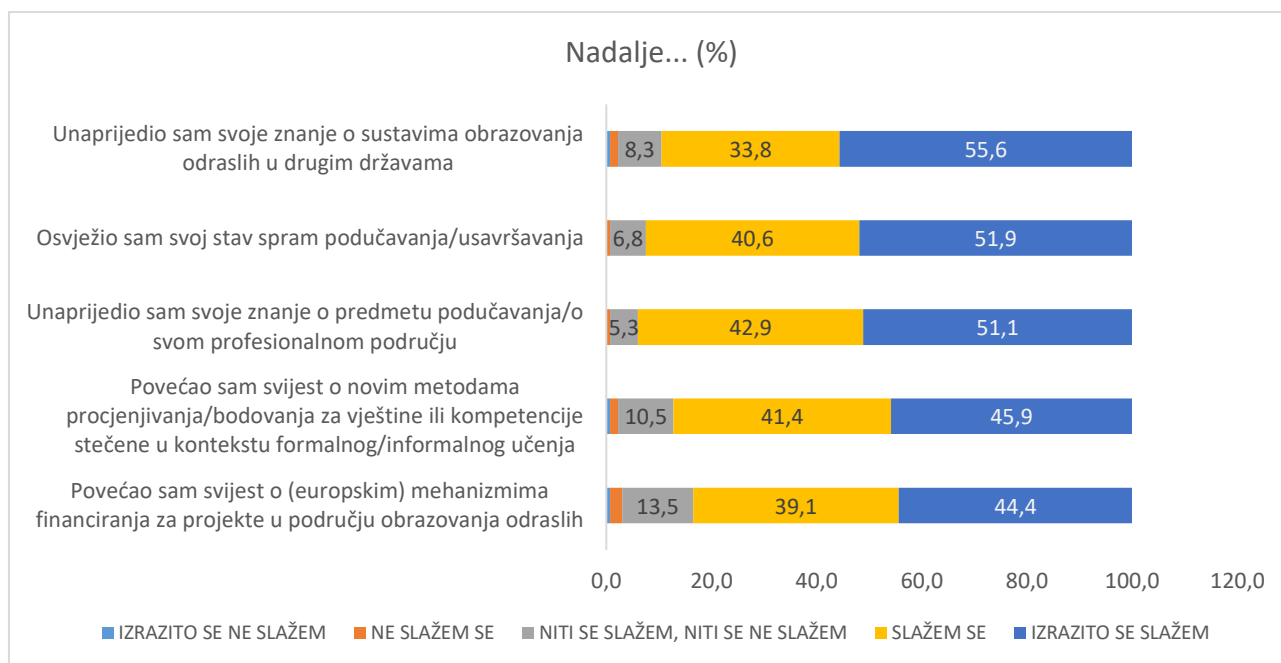

Obrazovanje odraslih

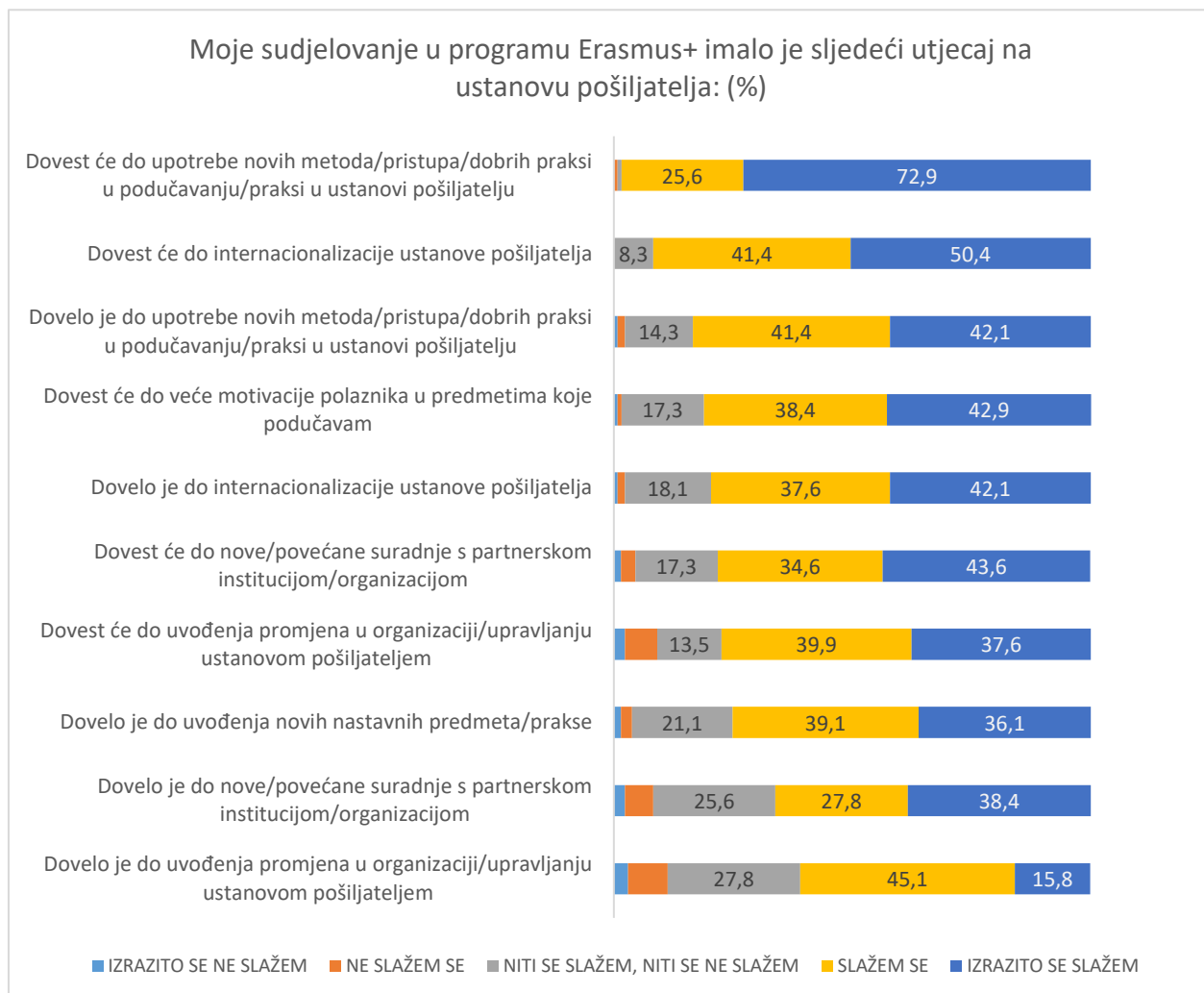
Grafikon 4.5. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (I)

Grafikon 4.6. Procjene sudionika za tvrdnje vezane uz njihov osobni i profesionalni razvoj (II)

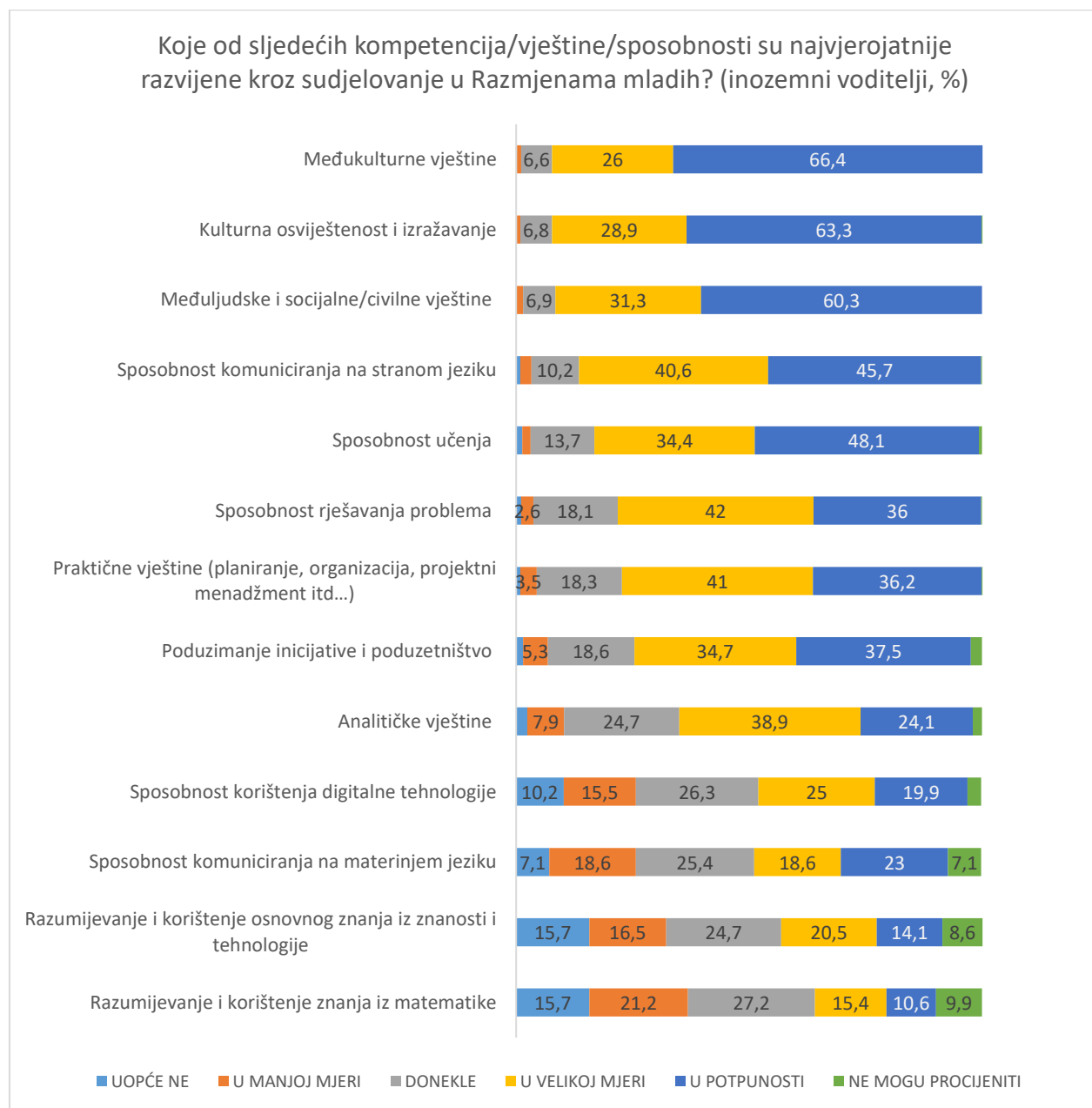
Grafikon 4.7. Utjecaj mobilnosti na matičnu instituciju sudionika

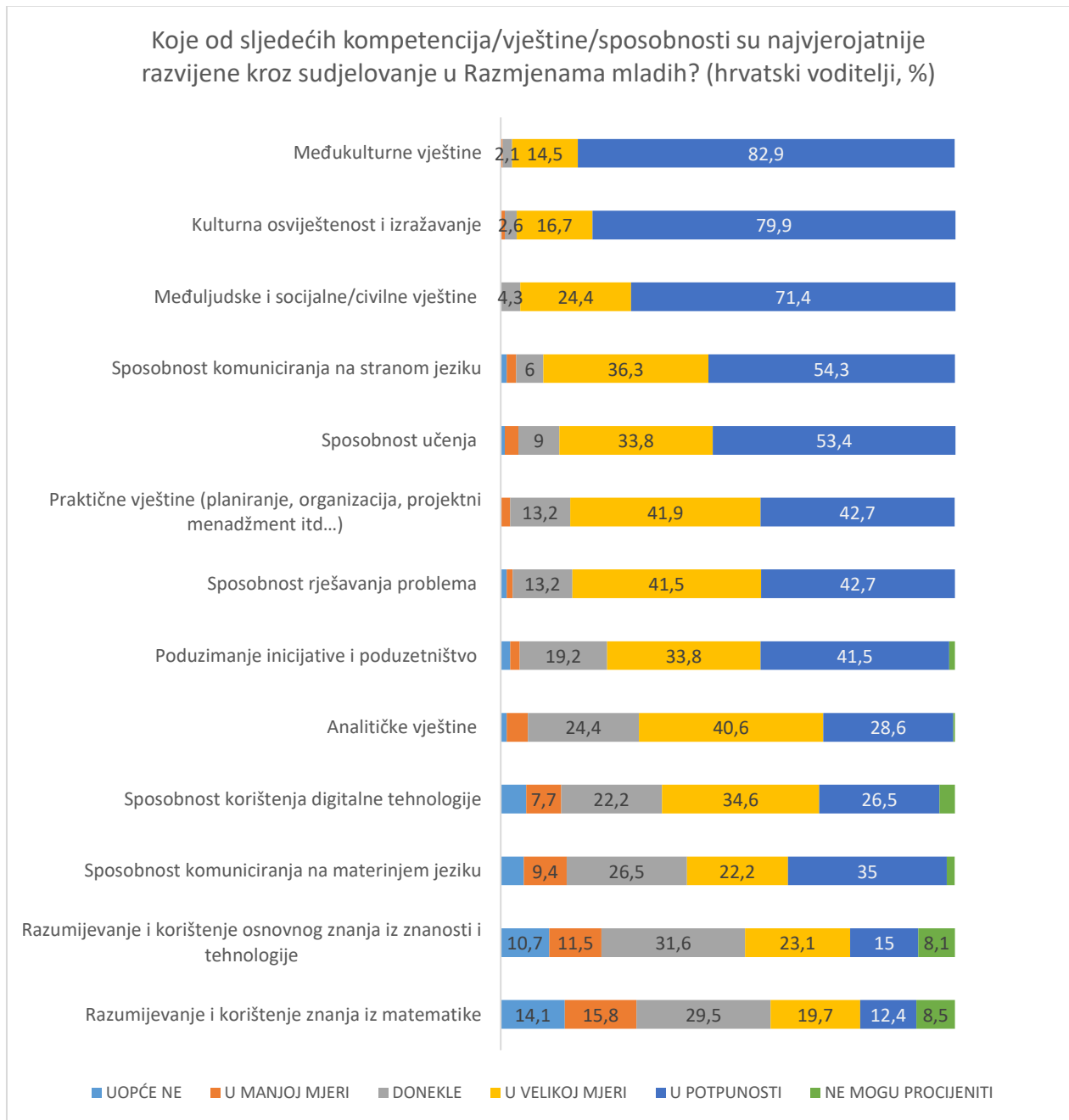
Mladi

Voditelji Razmjena mladih

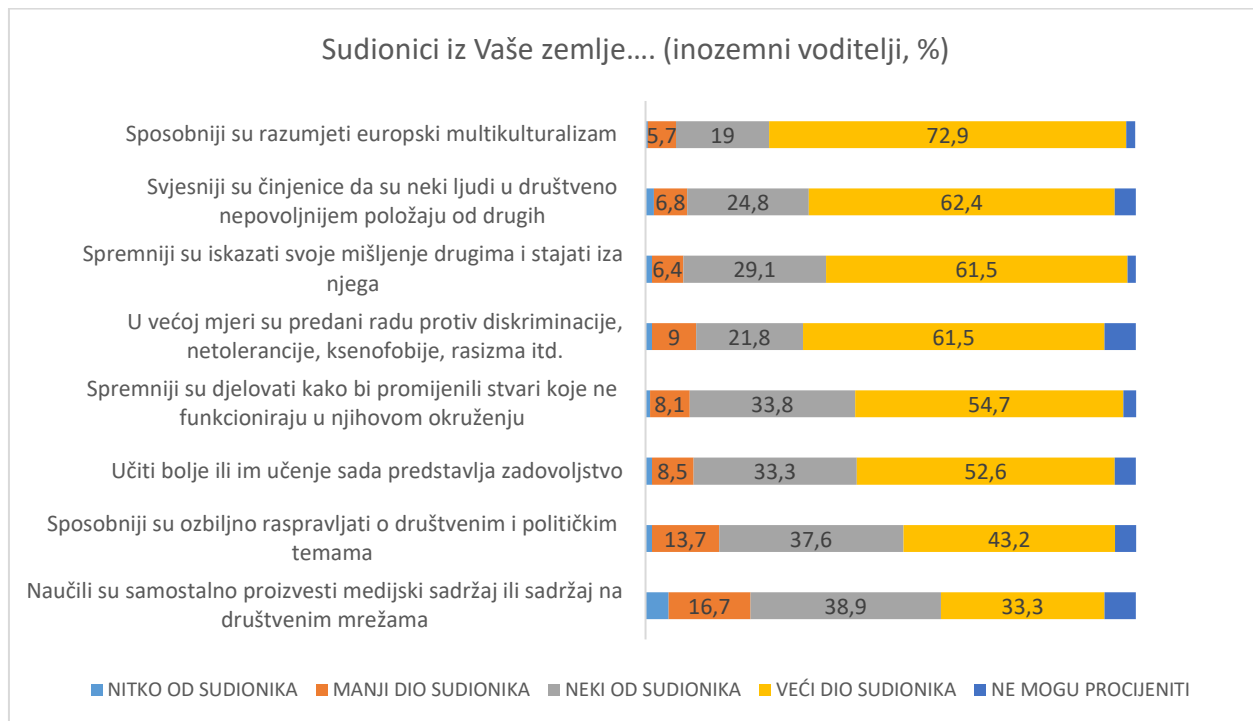
Grafikon 5.4.1.a. Razvoj kompetencija, vještina i sposobnosti (inozemni voditelji Razmjena mladih)

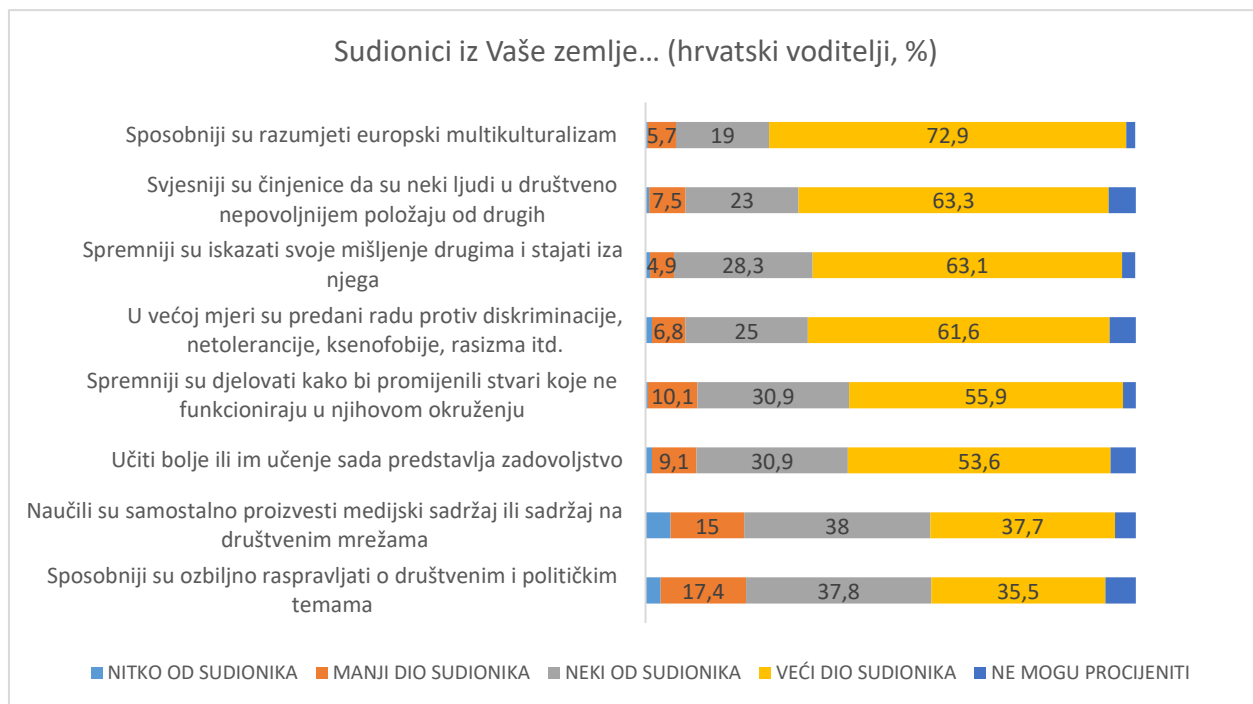
Grafikon 5.4.1.b. Razvoj kompetencija, vještina i sposobnosti (hrvatski voditelji Razmjena mladih)

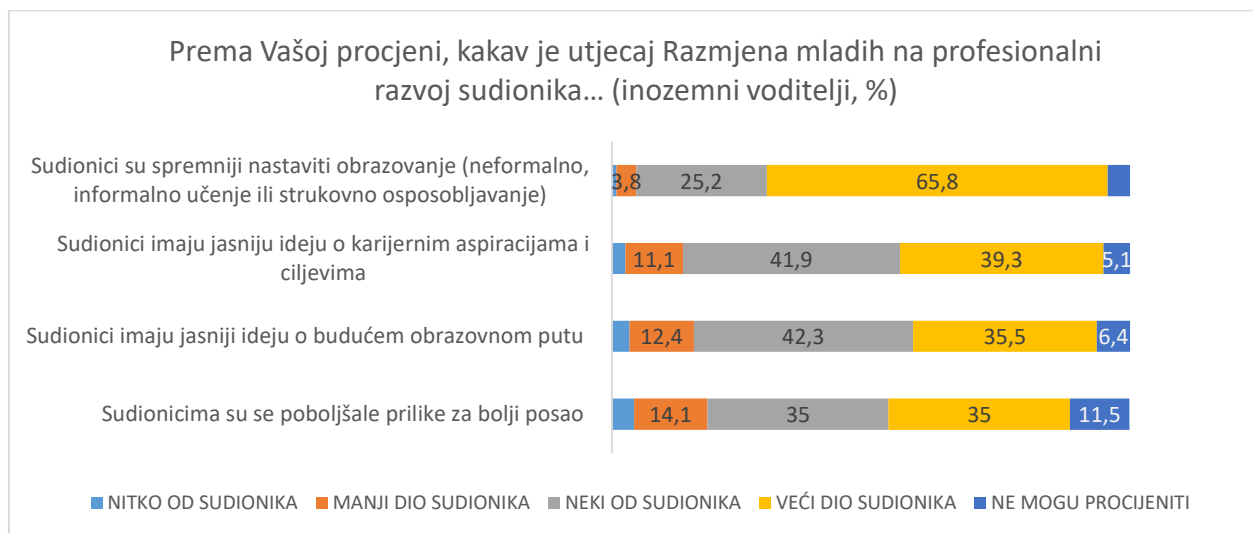
Grafikon 5.4.2.a. Procjene voditelja Razmjena mladih o ishodima sudjelovanja u aktivnosti (inozemni voditelji Razmjena mladih)

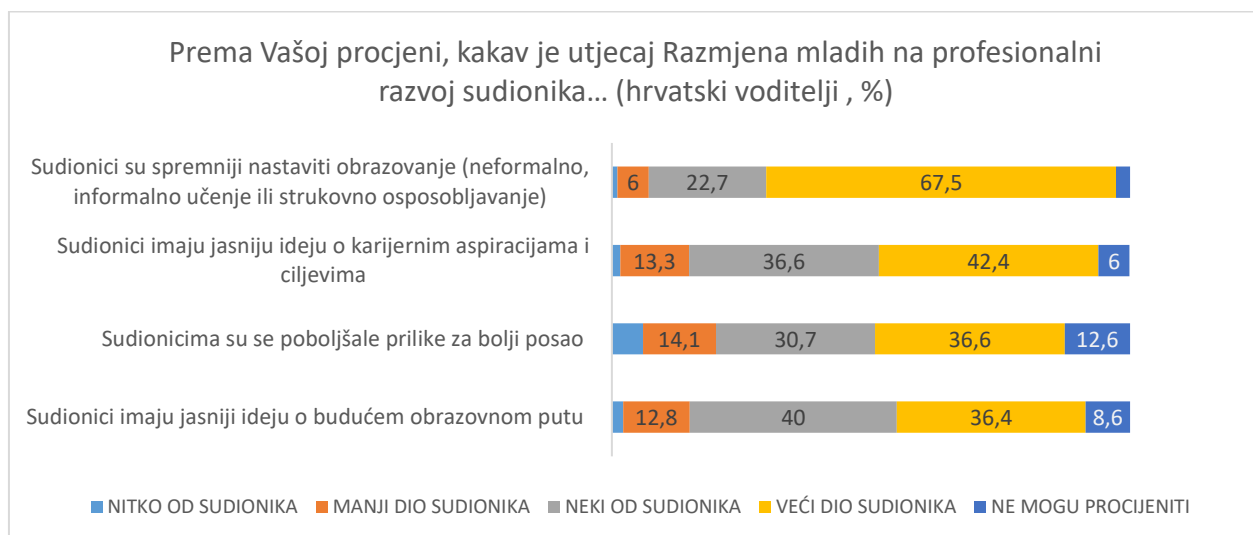
Grafikon 5.4.2.b. Procjene voditelja Razmjena mladih o ishodima sudjelovanja u aktivnosti (hrvatski voditelji razmjena mladih)

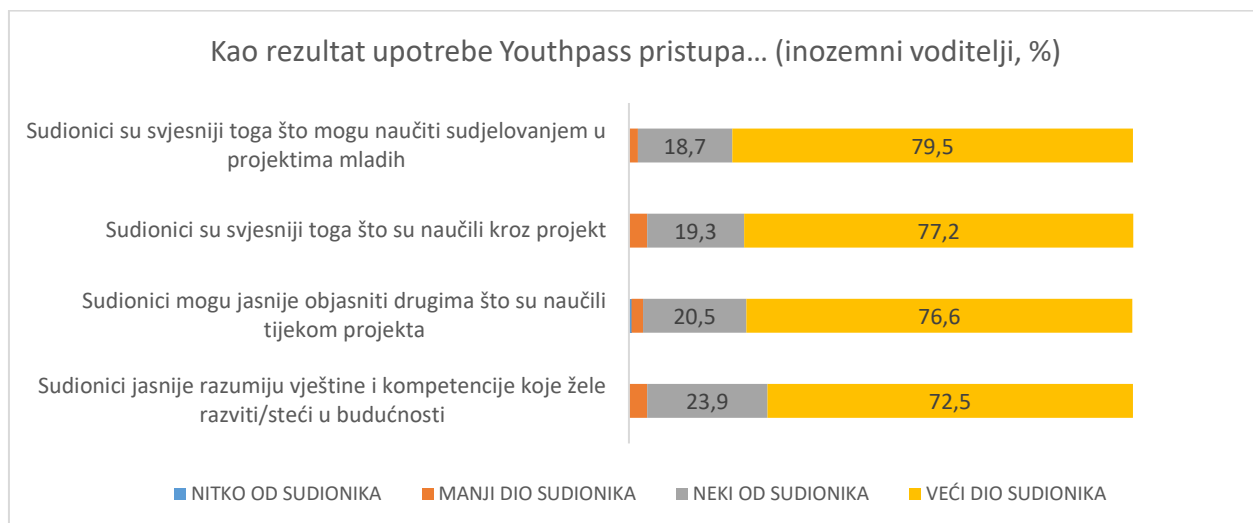
Grafikon 5.4.3.a. Profesionalni razvoj sudionika (inozemni voditelji Razmjena mladih)

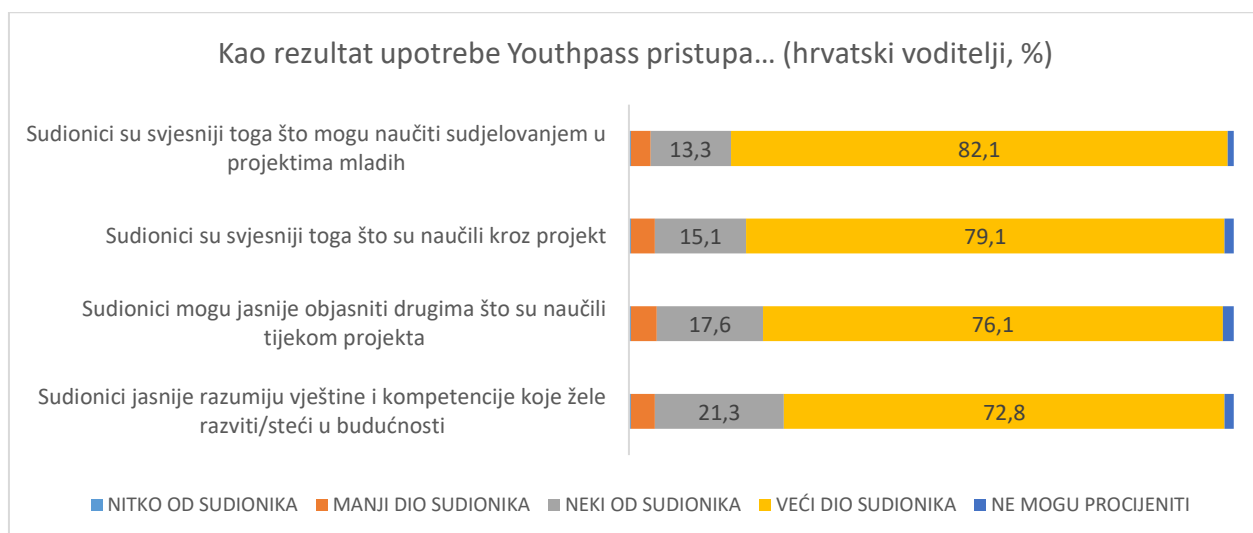
Grafikon 5.4.3.b. Profesionalni razvoj sudionika (hrvatski voditelji Razmjena mladih)

Grafikon 5.4.4.a. Upotreba Youthpass pristupa (inozemni voditelji Razmjena mladih)

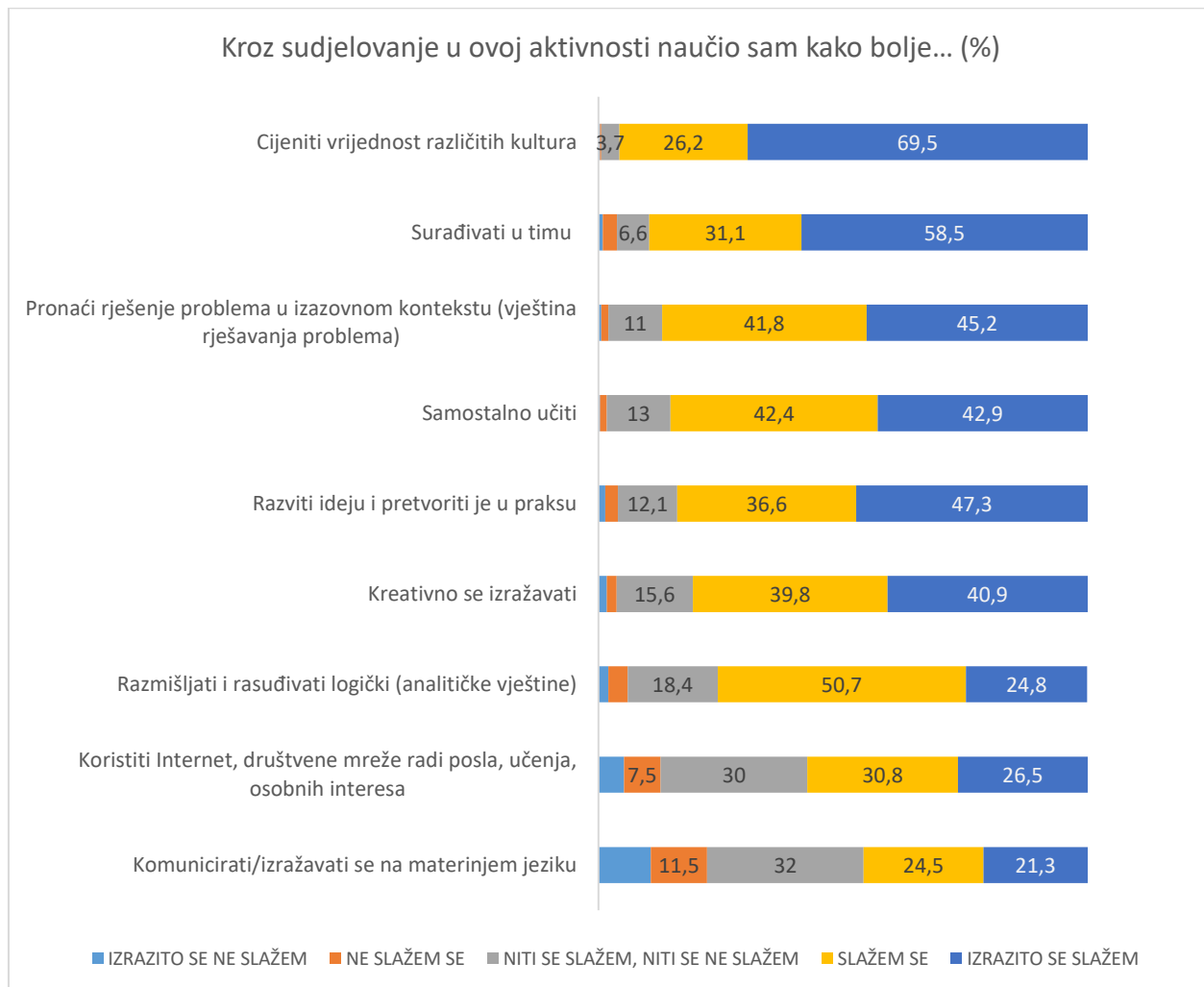

Tablica 5.4.4.b. Upotreba Youthpass pristupa (hrvatski voditelji Razmjena mladih)

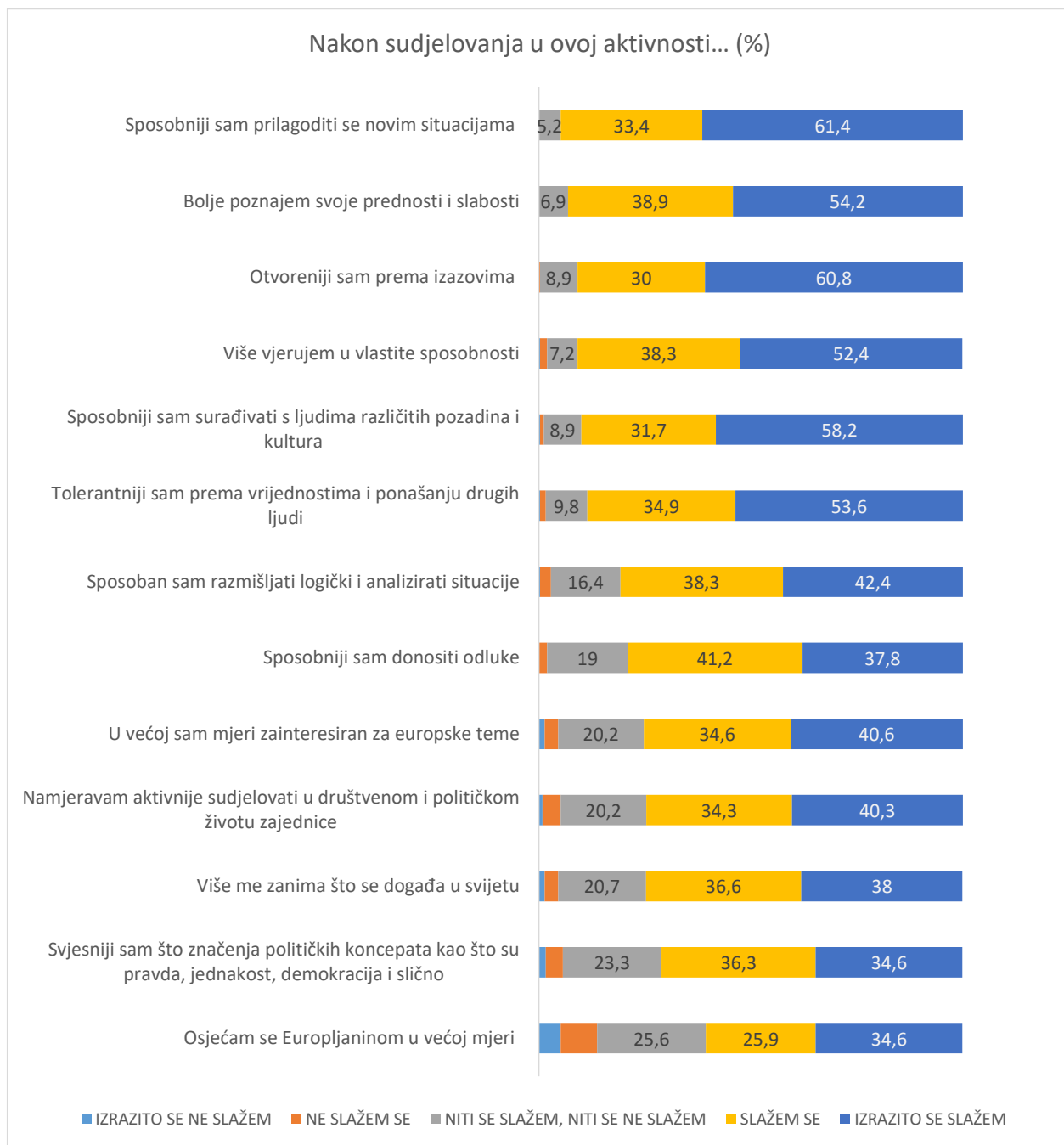

Europska volonterska služba

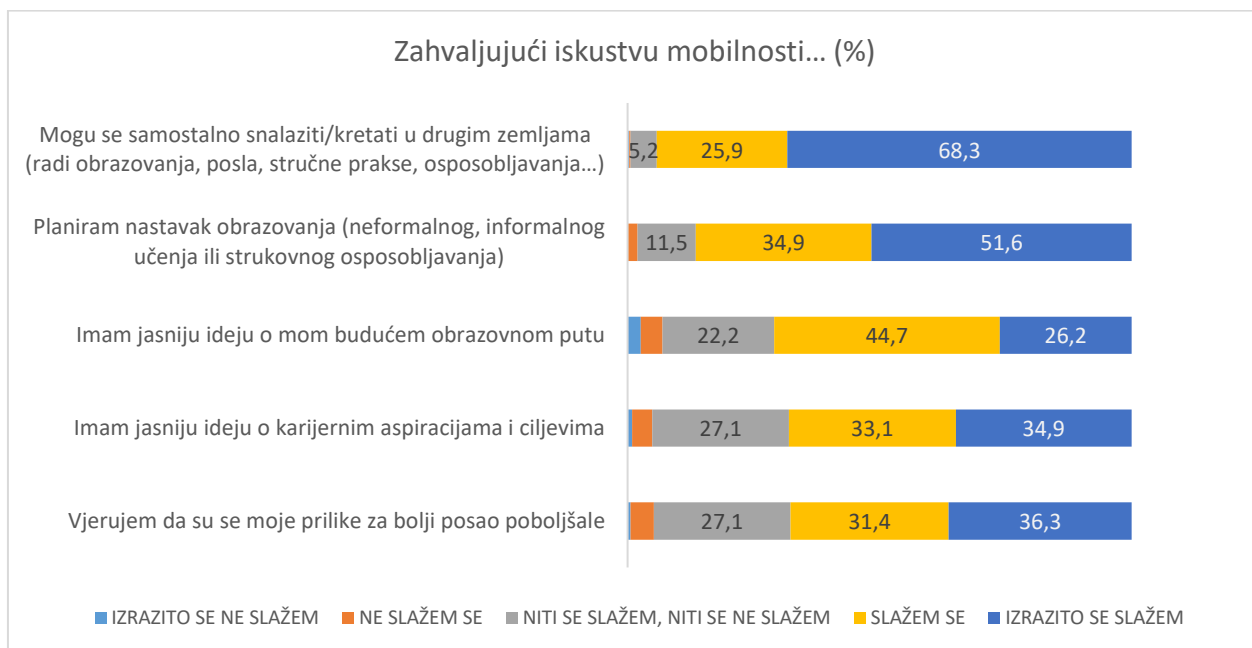
Grafikon 5.4.5. Razvoj kompetencija

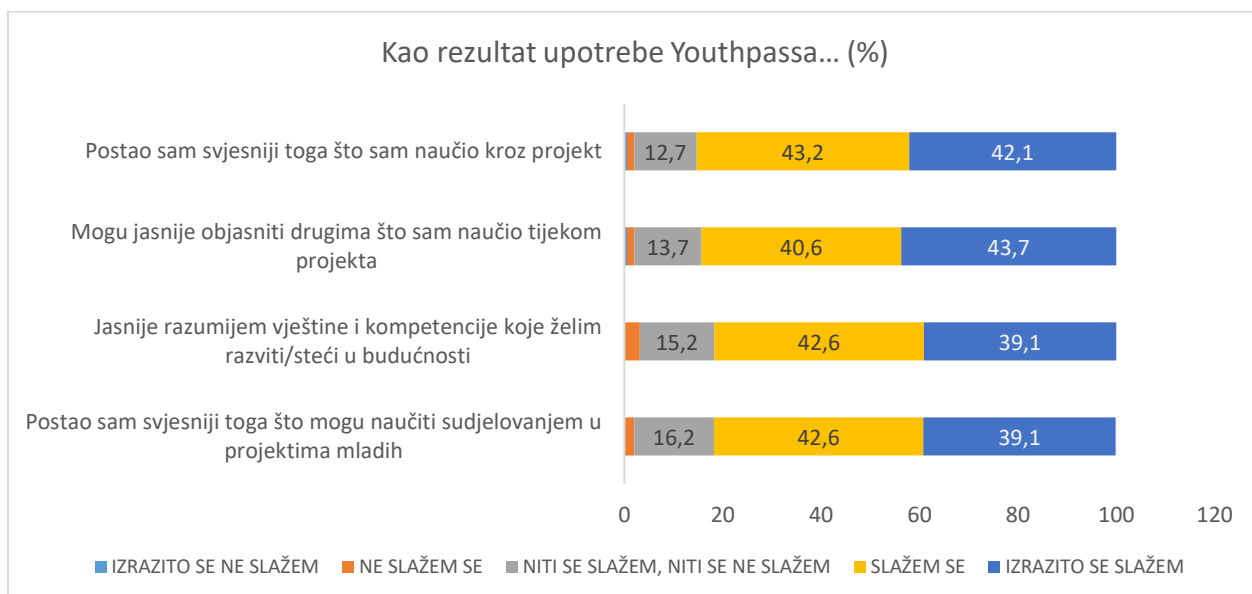
Grafikon 5.4.6. Osobni razvoj

Grafikon 5.4.7. Buduće prilike za rad, obrazovanje i osposobljavanje

Grafikon 5.4.8. Upotreba Youthpassa

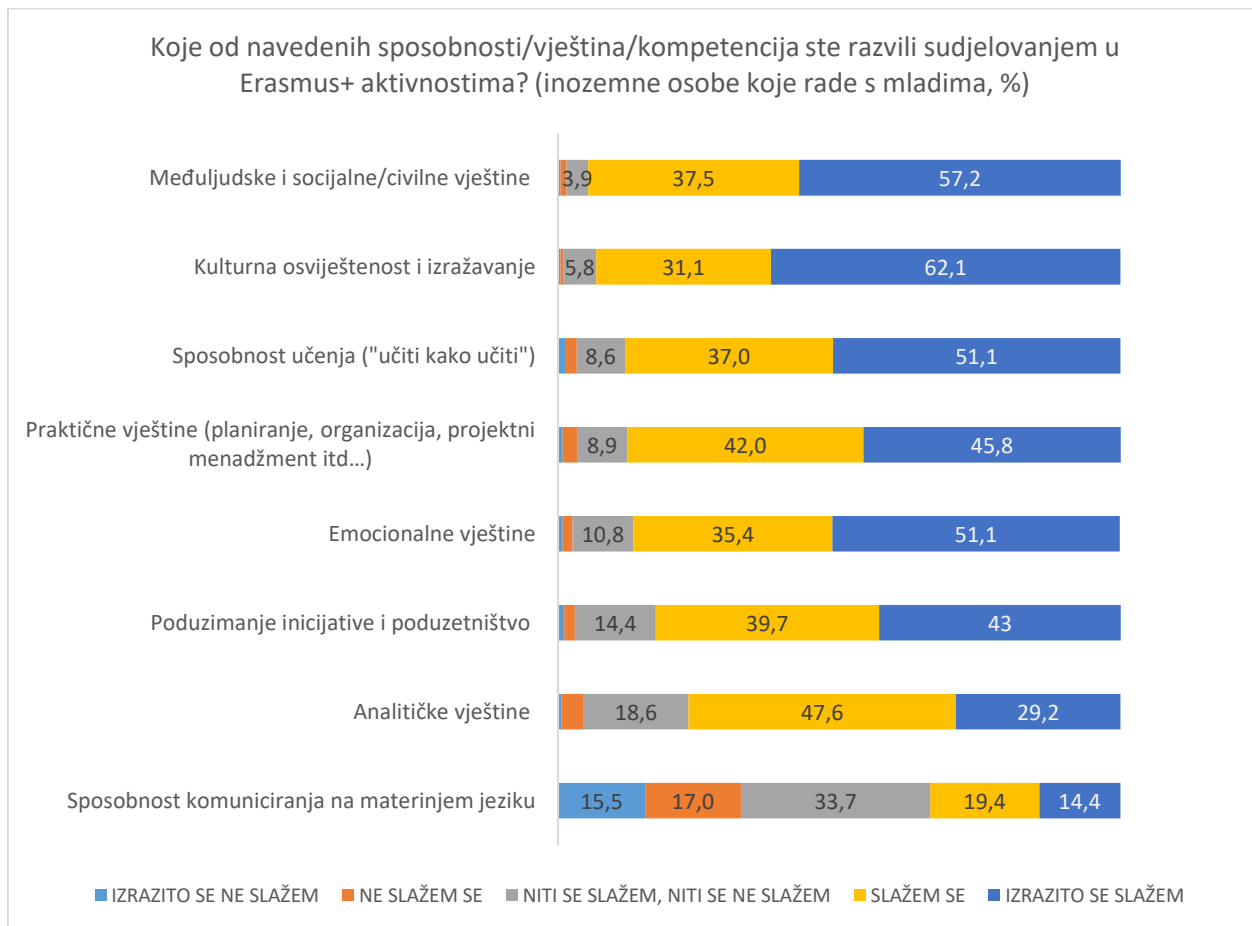

Grafikon 5.4.9. Zadovoljstvo kvalitetom potpore

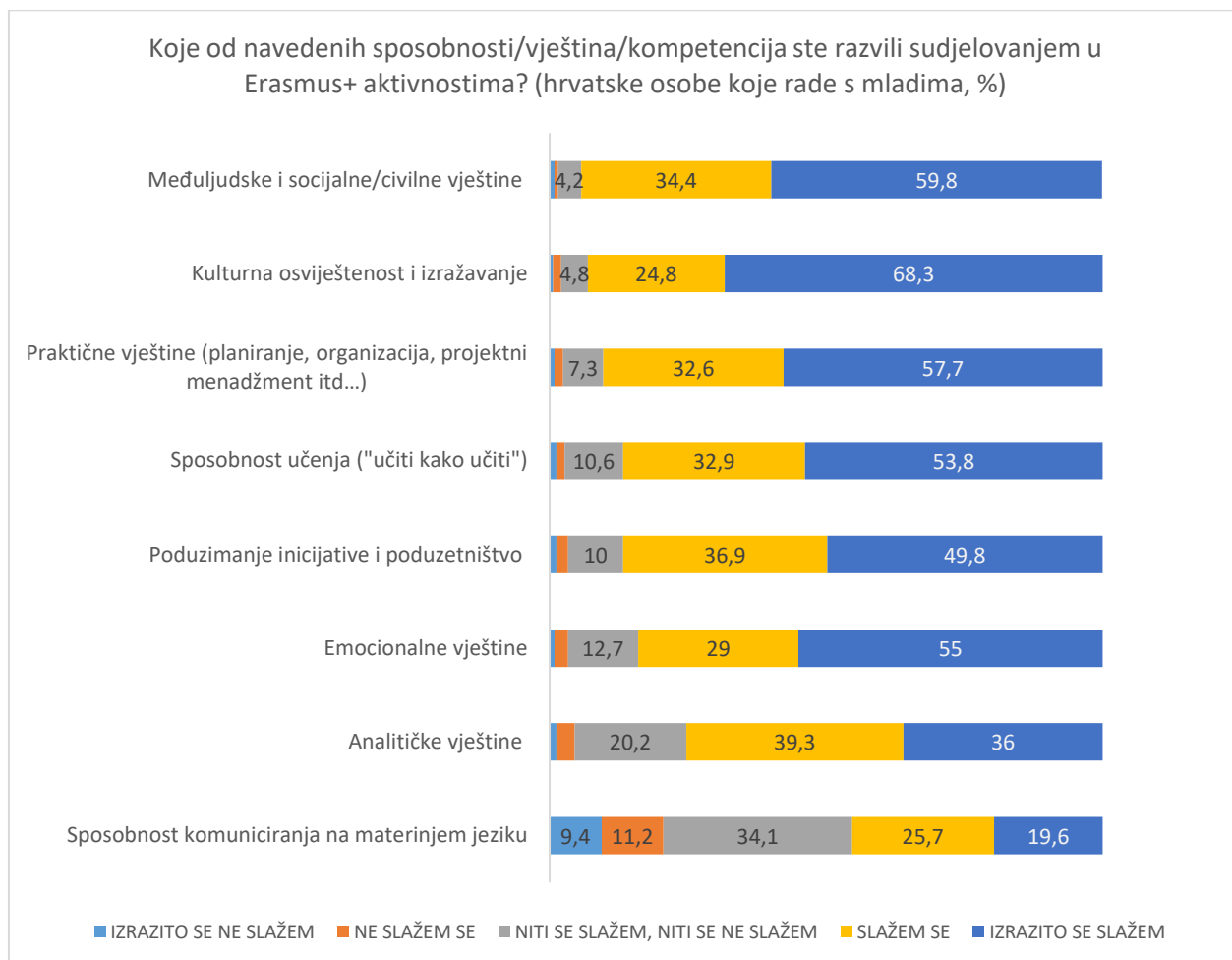

Osobe koje rade s mladima

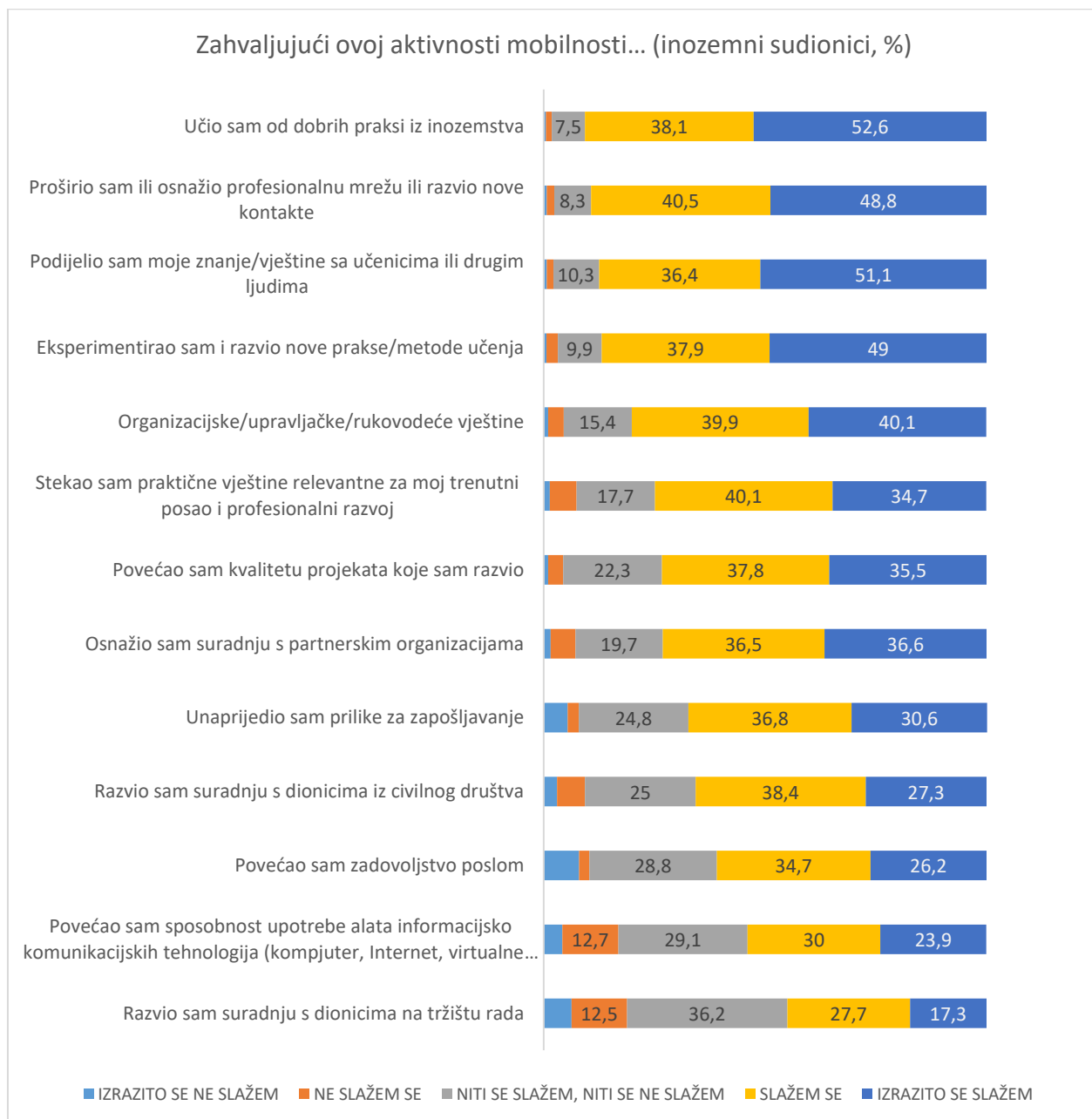
Grafikon 5.4.10.a. Procjena razvoja kompetencija (inozemne osobe koje rade s mladima)

Grafikon 5.4.10.b. Procjena razvoja kompetencija (hrvatske osobe koje rade s mladima)

Grafikon 5.4.11.a. Profesionalni razvoj (inozemne osobe koje rade s mladima)

Grafikon 5.4.11.b. Profesionalni razvoj (hrvatske osobe koje rade s mladima)

